

กลวิธีการนำเสนอบุคคลในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารภาษาไทยสำหรับผู้หญิง

นางสาวเพ็ญทิพย์ บัวเพชร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

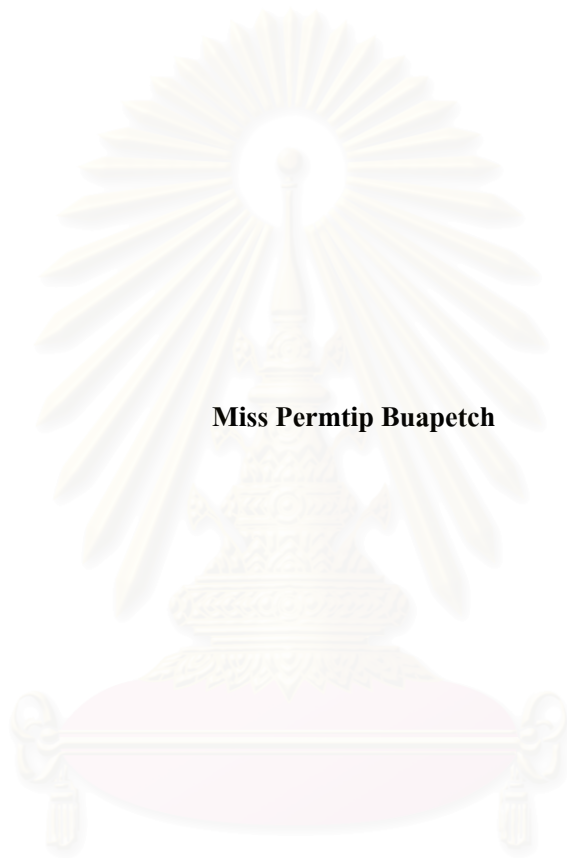
สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**PRESENTATION TACTICS IN CELEBRITY INTERVIEW COLUMNS
IN THAI WOMEN MAGAZINES**

Miss Permtip Buapetch

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts Program in Thai

Department of Thai

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

เพ็ญทิพย์ บัวเพ็ชร : กลวิธีการนำเสนอบุคคลในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียง
 ในนิตยสารภาษาไทยสำหรับผู้หญิง (PRESENTATION TACTICS IN CELEBRITY INTERVIEW
 COLUMNS IN THAI WOMEN MAGAZINES) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อาจารย์ ดร.เทพี
 จรัสจรวงเกียรติ, 155 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบของบทสัมภาษณ์
 ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงและเพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอบุคคลให้นำประทับใจจาก
 คำให้สัมภาษณ์ในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง

ผลการศึกษาพบว่า บทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงมีโครงสร้างทั้งหมด
 4 ส่วน ได้แก่ บทนำ ส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่องและสรุป โดยมีองค์ประกอบ
 2 อย่าง ได้แก่ องค์ประกอบที่เป็นรูปภาพและที่ไม่ใช่รูปภาพซึ่งได้แก่รูปภาพ การใช้สีและขนาด
 ตัวอักษร ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างกับองค์ประกอบทำหน้าที่ 3 ประการ ได้แก่ การอธิบาย
 เนื้อเรื่อง การนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ และการโฆษณาแฝง

การนำเสนอตนเองให้นำประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์ประกอบด้วยกลวิธีทางภาษา
 2 ประการ ได้แก่ การนำเสนอภาพด้านดีของตนเอง ประกอบด้วยกลวิธีทางภาษา 4 กลวิธี ได้แก่
 1. การกล่าวคำชม ซึ่งจำแนกออกเป็น การชมตัวเอง การชมสมาชิกในครอบครัว การชมครูอาจารย์
 และการชมเพื่อนร่วมงาน 2. การเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดี 3. การแสดงเป้าหมายใน
 อนาคต 4. การแสดงความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกน้อง และการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง ประกอบด้วย
 กลวิธีทางภาษา 3 กลวิธี ได้แก่ 1. การใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงชื่อเสียงของตนเองซึ่ง
 จำแนกออกได้เป็น การแก้ตัว การขอโทษ และ การปฏิเสธข้อกล่าวหา 2. การใช้เรื่องเล่าเพื่อกล่าว
 โทษสิ่งอื่น 3. การใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจ ซึ่งจำแนกออกเป็นการดูและการออกคำสั่ง

ผลการวิจัยพบว่า แม้จะมีทั้งการใช้กลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีของตนเองและการนำเสนอ
 แบบปกป้องตนเอง แต่พบการนำเสนอภาพด้านดีของตนเองมากถึง 81.34 % ในขณะที่การนำเสนอ
 แบบปกป้องตนเองพบเพียง 18.66 % แสดงให้เห็นว่ากลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีของตนเองเป็นกล
 วิธีที่นิยมใช้มากในการนำเสนอบุคคลในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารภาษาไทยสำหรับผู้หญิง

ภาควิชาภาษาไทย.....
 สาขาวิชา.....ภาษาไทย.....
 ปีการศึกษา.....2549.....

ลายมือชื่อนิสิตเพ็ญทิพย์ บัวเพ็ชร.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....-.....

4780173822 : MAJOR THAI

KEY WORD : INTERVIEW COLUMNS / SELF-PRESENTATION /

THAI WOMEN MAGAZINES

PERMITIP BUAPETCH : PRESENTATION TACTICS IN CELEBRITY INTERVIEW

COLUMNS IN THAI WOMEN MAGAZINES. THESIS ADVISOR : TEPEE

JARATJARUNGKIAT, Ph.D. 155 pp.

The present study aims to examine structures, basic components and self- presentation tactics in celebrity interview columns in Thai women magazines.

The research shows that there are 4 structures in celebrity interview columns in Thai women magazines: introduction, connection between introduction and body, body and conclusion. It is discovered that there are 2 components in the celebrity interview columns in Thai women magazines: textual component and non- textual components which are pictures and the different colours and various sizes of the letters used. There are 3 main relational functions between the structures and the basic components: contextual explanation, celebrities' images presentation and commercial advertisement.

The study of the presentation tactics shows that the celebrities use both of assertive and defensive self-presentation tactics. There are 4 assertive self-presentation tactics: praise which is self praising, family praising, teacher praising and collaborator praising, expressing positive opinions, expressing life goals and showing good relationships with subordinates. There are 3 defensive self- presentation tactics: using narrative as justification which is excuse, apology and denial, using narrative as blaming others and using narrative as power expression which is scold and command.

In an analysis of the data, it is found that the celebrities use both assertive and defensive self-presentation tactics. The celebrities use assertive self-presentation 81.34% and defensive self-presentation tactics only 18.66%. It shows that the celebrities use assertive self-presentation more than defensive self-presentation tactics in self-presentation in celebrity interviews columns.

Department.....Thai.....

Field of study.....Thai.....

Academic year.....2006.....

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร.เทพี จรัสรุ่งเกียรติ อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งกรุณาให้แนวคิดและคำแนะนำอันทรงคุณค่า รวมถึงได้เสียสละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลาการทำวิจัย อีกทั้งยังเป็นผู้อนุเคราะห์หนังสือประกอบการวิจัย และให้กำลังใจในการค้นคว้าด้วยความเมตตาเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

อนึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ พุกผาสุข ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพร พานโพธิ์ทอง และ อาจารย์ ดร. ชีรนุช โชคสุวนิช ที่กรุณาให้คำแนะนำอันมีคุณค่ายิ่งในการวิจัยและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิคา มารดา รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ กิจประมุข ดันตยาภรณ์ และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความรู้ ความรัก ความเมตตา กำลังใจ และความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณในน้ำใจของนางสาวภาณิดา บัวเพ็ชร์ และเพื่อนร่วมรุ่นทุกคน ซึ่งคอยให้กำลังใจและความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดมาจนกระทั่งวิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ

บทที่

1	บทนำ	1
	1.1ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	1.2 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
	1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
	1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2	ทบทวนวรรณกรรม.....	6
	2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	6
	2.1.1 แนวคิดเรื่องปริจเฉท.....	6
	2.1.2 แนวคิดเรื่องการสัมภาษณ์.....	19
	2.1.3 แนวคิดเรื่องการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ.....	23
	2.1.4 แนวคิดเรื่องบทความแฝงในโฆษณา.....	32
	2.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่อง.....	35
3	โครงสร้างและองค์ประกอบของบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียง	
	ในนิตยสารภาษาไทยสำหรับผู้หญิง.....	39
	3.1 โครงสร้าง.....	41

บทที่	หน้า
3	
3.1.1. บทนำ.....	41
3.1.2. ส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับเนื้อเรื่อง.....	47
3.1.3. เนื้อเรื่อง.....	51
3.1.4. สรุป.....	68
3.2. องค์ประกอบ.....	86
3.2.1 บทนำ.....	86
3.2.1.1 การใช้สี ขนาด กับลักษณะตัวอักษร	86
3.2.1.2 รูปภาพ.....	88
3.2.2 เนื้อเรื่อง.....	90
3.2.2.1การใช้สี ขนาด กับลักษณะตัวอักษร.....	90
3.2.1.2 รูปภาพ.....	93
3.2.3 สรุป.....	95
3.3.ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างกับองค์ประกอบ ในบทสัมภาษณ์.....	96
4	
กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์ ในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง.....	106
4.1	
4.1	107
4.1.1	107
4.1.1.1	107
4.1.1.2	122
4.1.1.3	124
4.1.1.4	125
4.1.2	126
4.1.3	129
4.1.4	130

บทที่	หน้า
4	
4.2. กลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง.....	131
4.2.1 การใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเอง.....	131
4.2.1.1 การแก้ตัว.....	131
4.2.1.2 การขอโทษ.....	132
4.2.1.3 การปฏิเสธข้อกล่าวหา.....	133
4.2.2 การใช้เรื่องเล่าเพื่อกล่าวโทษสิ่งอื่น.....	134
4.2.3 การใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจ.....	135
4.2.3.1 การดู.....	135
4.2.3.2 การออกคำสั่ง.....	135
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	140
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	140
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	145
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	147
รายการอ้างอิง.....	148
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	155

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการจำแนกประเภทของปริจเฉท.....	9
2	แสดงประเภทย่อยของปริจเฉท	10
3	แสดงความแตกต่างของการสัมภาษณ์ในวงวิชาชีพหนังสือพิมพ์	21
4	แสดงเรื่องราวที่ปรากฏในลักษณะการดำเนินเรื่อง.....	65
5	แสดงรูปแบบการจัดวางรูปภาพในส่วนบทนำ.....	88
6	แสดงลักษณะของภาพถ่ายที่ปรากฏในส่วนบทนำ.....	89
7	แสดงลักษณะของภาพถ่ายที่ปรากฏในส่วนเนื้อเรื่อง.....	94
8	แสดงองค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์.....	95
9	แสดงความสัมพันธ์ของการปรากฏโฆษณาแฝงในโครงสร้าง และองค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพในบทสัมภาษณ์.....	104
10	แสดงจำนวนกลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์ ในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง.....	137
11	แสดงองค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพในโครงสร้างบทสัมภาษณ์.....	142
12	แสดงจำนวนบทสัมภาษณ์ที่มีการแฝงโฆษณา.....	147

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
1 แสดงโครงสร้างของบทสัมภาษณ์.....	82

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 ชื่อ นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์ในบทสัมภาษณ์.....	87
2 พระมหาธาตุเจดิมราชย์ศรีทธา วัดไทยกุสินาราเจดิมราชย์ ประเทศอินเดีย.....	97
3 คุณปภัตรา เตชะไพบุลย์.....	98
4 ครอบครัวของคุณสุนิสา สุขพันธุ์ถาวร.....	99
5 คุณศิริประภา สุขคำรง.....	99
6 คุณภูมิพันธ์ เอี่ยมปรเมศวร์.....	100
7 คุณภูมิพันธ์ เอี่ยมปรเมศวร์.....	100
8 รศ. พญ. ดร. นันทริกา ชันชื่อ ขณะทำงาน.....	101
9 วันครบรอบไออีซี.....	102
10 คุณเสริมพรรณศรี พัฒนกุลาคาร ณ ร้านอาหารคุณหญิง.....	103

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเป็นยุคของสังคมข่าวสาร ทำให้ผู้รับสารสามารถได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วผ่านช่องทางต่างๆ ได้มากมาย ในลักษณะที่เรียกว่าทันต่อเหตุการณ์สมกับยุคสมัยที่เรียกว่าการสื่อสารแบบไร้พรมแดน (Globalization) แต่ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม สื่อสิ่งพิมพ์ก็ยังคงเป็นเครื่องมือสื่อสารหลักที่ใช้ในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงที่คอยสะท้อนสิ่งที่มีอยู่ในสังคมให้สมาชิกของสังคมได้รับรู้

“นิตยสาร” จัดเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับสังคมอย่างแยกไม่ออกในฐานะที่เป็นกระบอกเสียงคอยสะท้อนและบันทึกภาพของสังคม และเป็น “สื่อ” หนึ่งซึ่งมีเนื้อหาปรับเปลี่ยนไปตามบริบทสังคมอยู่ตลอดเวลา จึงมีอาจหนีพ้นไปจากวงจรของระบบธุรกิจนิตยสารทุนนิยมสมัยใหม่ได้ กล่าวคือ นิตยสารต้องเข้าสู่ความเป็น “ธุรกิจสิ่งพิมพ์” เนื่องจากบริบทที่เปลี่ยนไปของสังคมซึ่งมีผลต่อเป้าหมายกระบวนการผลิตและหน้าที่ของนิตยสารอันเป็นรูปแบบหนึ่งของการสร้างค่านิยมให้เกิดขึ้นในสังคมและการผลิตทางวัฒนธรรมให้เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย (วรินทรา ไกรยวงศ์, 2540)

นิตยสารอาจจะแบ่งได้หลายประเภทแต่ส่วนใหญ่จะยึดถือเนื้อหาหรือกลุ่มผู้อ่านเป็นเกณฑ์สำหรับการพิจารณาแบ่งประเภท เพราะโดยปกติเมื่อกล่าวถึงกลุ่มผู้อ่านก็มักจะหมายถึงเนื้อหาพร้อมกันไปด้วย เช่น เมื่อพูดถึงกลุ่มผู้อ่านที่เป็นหญิง เนื้อหาของนิตยสารก็ต้องเป็นเรื่องที่ผู้หญิงทั่วไปสนใจ เช่น เรื่องความสวยความงาม แฟชั่นการแต่งกาย การแต่งหน้า แต่งผม เรื่องบุคคลในสังคม ข่าวซุบซิบ เรื่องสุขภาพอนามัย เรื่องเพศ เรื่องในครอบครัว ตลอดจนเรื่องความรู้ในด้านอาชีพ และการครองเรือน เป็นต้น (อุบลวรรณ ปิติพัฒนาะ ไข่มิตร, 2529)

นิตยสารสำหรับผู้หญิงในยุคปัจจุบันมีเนื้อหาหลากหลายจนสามารถแบ่งออกได้ถึง 5 แนว คือ แนวแม่บ้านการเรือน แนวให้ความรู้ทันสมัยแก่สตรี แนวบันเทิง แนวความรู้ความคิดและพัฒนาสตรี แนวภาพและแฟชั่น นอกจากนี้มีเนื้อหาที่หลากหลายแล้ว นิตยสารยังปรากฏลักษณะเฉพาะกลุ่มด้วย นั่นคือ เริ่มมีการเจาะกลุ่มผู้บริโภคในลักษณะที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้เพื่อเป็น

การหาช่องทางการตลาดในการทำหนังสือให้ขายได้มากขึ้น อันถือเป็นการหาความแตกต่างเพื่อจะขายของสำหรับผู้ผลิตนั่นเอง (อุบลวรรณ ปิติพัฒนา โฆษิต, 2529)

อุบลวรรณ ปิติพัฒนา โฆษิต และอวยพร พานิช (2532) ศึกษาและพบว่า นิติสารผู้หญิงของไทยนั้น สามารถแบ่งออกเป็นยุคต่างๆ ได้ 5 ยุค โดยที่แต่ละยุคมีการนำเสนอเนื้อหาที่แตกต่างกันไป ตามสภาพของสังคมในยุคนั้นๆ ดังนี้

1.ยุคของการปลูกสำนึกในด้านการใฝ่หาความรู้และสิทธิสตรีไทย (พ.ศ. 2431-2475)

เป็น “ยุคปลูกสำนึกทางความรู้ ความคิด และสิทธิสตรี” มีนิติสารผู้หญิงเกิดขึ้นเป็นจำนวนทั้งสิ้น 18 ฉบับ เช่น กุลสตรี บำรุงนารี สตรีศัพท์ สตรีไทย สยามยุพดี และนารีนารถ ฯลฯ

2.ยุคมีตของนิติสารสำหรับผู้หญิง (พ.ศ. 2475-2489)

ในช่วงนี้มีเพียงนิติสาร “หญิงไทย” เท่านั้นที่เป็นหนังสือสำหรับผู้หญิงแท้ๆ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับแม่บ้านแม่เรือน หน้าที่ของภรรยา และการนำเสนอเรื่องราวของสิทธิสตรี

3.ยุคตื่นตัวของนิติสารสำหรับผู้หญิง (พ.ศ. 2490-2500)

มีนิติสารสำหรับผู้หญิงเกิดขึ้นมากมาย ไม่น้อยกว่า 25 ฉบับ ในช่วง 10 ปี โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ

ช่วงต้นยุค (2490-2493) นิติสารที่เด่นๆ ในช่วงนี้คือ สตรีสาร เริงรมย์ เพลินจิตต์ ปิยะมิตรวัน อาทิตย์ เติมถวัลย์จันทร์ เป็นต้น

ช่วงกลางยุค (2494- 2497) มีนิติสารสำหรับผู้หญิงลักษณะแม่บ้านการเรือนเกิดขึ้นมาก นิติสารเด่นๆ ได้แก่ กุลสตรี สกุลไทย แม่ศรีเรือน ศรีสัปดาห์

ช่วงท้ายยุค (2498- 2500) นิติสารที่เด่นที่สุดในช่วงนี้ คือ เรวดี (2499) ซึ่งมีลักษณะการจัดทำอย่างดี และให้ความรู้ภาษาอังกฤษ และวัฒนธรรมตะวันตกค่อนข้างมาก เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต การสร้างครอบครัวให้เป็นสุข การปรับปรุงตนเอง และการป้องกันการผิดพลาดของความเป็นลูกผู้หญิง และควรแก้ไขอย่างไรหากมีเรื่องน่าอายเกิดขึ้น

4.ยุคพาฝัน (พ.ศ. 2501-2516)

เป็นช่วงที่นิติสารนำเสนอเรื่องที่หนีปัญหาสังคมจึงมักจะมีแต่นิยายแบบรักๆ ใคร่ๆ ประเภทเมียหลวงเมียน้อย นิติสารที่เน้นความบันเทิงเป็นหลัก เช่น สตรีไทย ขวัญเรือน ทานตะวัน ครุณี

อีกกลุ่มเป็นนิติสารเกี่ยวกับการเรือน ซึ่งเป็นรองจากกลุ่มแรก เช่น เรวดี กุลสตรี คุ้มมือแม่บ้าน

กลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มนิยายสารแนวปัญญา ปฏิเสธนิยายแบบพาฝัน ได้แก่ ลลนา สาวสยาม สตรีสยาม เป็นนิยายสารเพื่อผู้หญิงแนวใหม่

5. ยุคข่าวสารและความหลากหลายของนิยายสารสำหรับผู้หญิง (พ.ศ. 2516- ปัจจุบัน)

เป็นยุคที่มีความหลากหลายของนิยายสารสำหรับผู้หญิง มีความแตกต่างกันทั้งรูปแบบและเนื้อหา นิยายสารที่เด่นในยุคนี้ เช่น ดินัน แพรว พลอยแถมเพชร และนอกจากนี้ยังมีนิยายสารในกลุ่มวัยรุ่นเกิดขึ้นอีกมาก

วรินทร์า ไกยรวงศ์ (2540) กล่าวถึงเรื่องที่ตีพิมพ์ในนิยายสารผู้หญิงไว้ว่ามักจะสะท้อนวิถีชีวิตและรสนิยมของผู้อ่านในสังคมว่า ขณะนี้สังคมกำลังสนใจอยู่กับเรื่องอะไร มีวิธีการดำเนินชีวิตเป็นอย่างไร โดยสะท้อนผ่านคอลัมน์สัมภาษณ์บุคคล โดยผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละท่านที่ล้วนมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ มีชื่อเสียงและมีประวัติชีวิตที่น่าสนใจมาเล่าเรื่องราวชีวิตของตน เช่นในอดีตนิยายสารสุภาพนารีเป็นนิยายสารผู้หญิงเล่มแรกที่มีทั้งการลงพิมพ์ภาพและสัมภาษณ์สตรีชั้นนำในสังคมไทย อย่างเช่น มจ.หญิง พูนพิสมัย ศิสกุล ในคอลัมน์สัมภาษณ์บุคคล จึงทำให้ผู้อ่านได้ข้อคิดแนวทางชีวิตจากบุคคลที่ให้สัมภาษณ์ด้วย ถือเป็น การเปิดโลกทัศน์ให้แก่ผู้อ่านอีกทางหนึ่ง คอลัมน์สัมภาษณ์บุคคลนี้จึงปรากฏอยู่ในนิยายสารสำหรับผู้หญิงเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

Mac Intyre (1984) กล่าวถึงการเล่าเรื่องที่ทำให้เราสามารถเข้าใจการกระทำของคนอื่น เพราะชีวิตของเราทุกคนใช้การเล่าเรื่องเพื่ออธิบายสิ่งต่างๆรอบๆตัวเราและเราก็เข้าใจเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของเราจากการเล่าเรื่องเช่นกัน

Leary and Miller (2000) กล่าวว่าคนเราพยายามที่จะควบคุมความประทับใจที่ผู้อื่นมีต่อตนเองในด้านต่างๆ วิธีที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะที่แท้จริงของแต่ละคนได้ชัดที่สุดคือ การพูดอย่างเปิดเผย อย่างไรก็ตามคนทั้งหลายมีการนำกลยุทธ์อันเลียบแหลมเข้ามาร่วมใช้สร้างความประทับใจอยู่เสมอ เช่น การสร้างความประทับใจต่อผู้อื่นผ่านทางหัวข้อที่เขาเลือกมาพูดและทัศนคติเฉพาะตัวที่เขาแสดงออกมา

การเล่าเรื่องชีวิตในนิยายสารผู้หญิงผ่านคอลัมน์สัมภาษณ์จึงถือเป็น การสื่อสารที่น่าสนใจอีกประเภทหนึ่งเพราะผู้เล่าสามารถใช้กลวิธีสร้างความประทับใจให้แก่ผู้อ่านได้ด้วยการเลือกเรื่องเล่าที่มีทั้งด้านดีและไม่ดีโดยไม่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกด้านลบต่อผู้ให้สัมภาษณ์มาเล่าเสนอใน พื้นที่ที่มีขนาดจำกัดในหน้านิยายสาร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบของเรื่องเล่าประเภทนี้ว่ามีลักษณะอย่างไร รวมถึงวิธีการนำเสนอบุคคลในบทสัมภาษณ์ว่ามีกลวิธีการนำเสนอผู้ให้สัมภาษณ์อย่างไรให้น่าประทับใจต่อผู้อ่าน จึงทำให้คอลัมน์สัมภาษณ์บุคคลปรากฏอยู่ในนิยายสารผู้หญิงตั้งแต่อดีตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1. โครงสร้างและองค์ประกอบในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอบุคคลให้น่าประทับใจ
2. กลวิธีการนำเสนอบุคคลให้น่าประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์ในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงใช้กลวิธีทางภาษาหลายประการ ได้แก่ การปฏิเสธข้อกล่าวหา การแก้ตัว การพูดถึงข้อดีของตนเอง การขอโทษ การให้ตัวอย่าง

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างและองค์ประกอบของบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง
2. เพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอบุคคลให้น่าประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์ในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะบทสัมภาษณ์ในนิตยสารผู้หญิงรายปักษ์ ได้แก่ แพรว ดิฉัน และขวัญเรือน ที่วางจำหน่ายระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2547 นิตยสารสำนักพิมพ์ละ 24 เล่ม รวมทั้งสิ้นจำนวน 72 เล่ม รวมบทสัมภาษณ์ทั้งหมด 144 บทสัมภาษณ์
2. การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะบทสัมภาษณ์จากคอลัมน์ “แจกรับเชิญ” ในนิตยสารแพรว ฉบับละ 3 บทสัมภาษณ์ คอลัมน์ “เปิดอก” ในนิตยสารดิฉัน ฉบับละ 2 บทสัมภาษณ์ และคอลัมน์ “หลากหลายมุมมอง” ในนิตยสารขวัญเรือน ฉบับละ 1 บทสัมภาษณ์ เท่านั้น
3. วิธีการเลือกข้อมูลในนิตยสารแต่ละฉบับ มีดังต่อไปนี้
 นิตยสารแพรวในแต่ละฉบับประกอบด้วยบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงจำนวน 3 บทสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเลือกบทสัมภาษณ์ทั้งหมดมาวิเคราะห์ รวม 72 บทสัมภาษณ์
 นิตยสารดิฉันในแต่ละฉบับประกอบด้วยบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงจำนวน 2 บทสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเลือกบทสัมภาษณ์ทั้งหมดมาวิเคราะห์ รวม 48 บทสัมภาษณ์
 นิตยสารขวัญเรือนในแต่ละฉบับประกอบด้วยบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงจำนวน 1 บทสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเลือกบทสัมภาษณ์ทั้งหมดมาวิเคราะห์ รวม 24 บทสัมภาษณ์

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ปริเฉท	หมายถึง	รูปภาพที่มีโครงสร้างในระดับสูงกว่า ประโยคที่ใช้สื่อสารในบทสัมภาษณ์
บทสัมภาษณ์	หมายถึง	งานเขียนรูปแบบหนึ่งที่มีผู้เรียบเรียงขึ้น จากการให้สัมภาษณ์
การนำเสนอตนเอง	หมายถึง	การเลือกใช้รูปภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ
การนำเสนอบุคคล	หมายถึง	วิธีการเสนอบทสัมภาษณ์ของผู้เรียบเรียง บทสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความ ประทับใจ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบโครงสร้างและองค์ประกอบของบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสาร
สำหรับผู้หญิง
2. ทำให้ทราบกลวิธีการนำเสนอบุคคลให้น่าประทับใจในนิตยสารสำหรับผู้หญิง
3. เป็นแนวทางในการวิจัยกลวิธีการนำเสนอบุคคลให้น่าประทับใจในสื่อแขนง
อื่นๆต่อไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่องกลวิธีการนำเสนอบุคคลในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารภาษาไทย สำหรับผู้หญิง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แบ่งได้ เป็น

2.1.1 แนวคิดเรื่องปริจเฉท (Discourse)

2.1.2 แนวคิดเรื่องการสัมภาษณ์ (Interview)

2.1.3 แนวคิดเรื่องการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ (Self-presentation)

2.1.4 แนวคิดเรื่องบทความแฝงในโฆษณา (Advertorial)

2.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่อง

2.1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดเรื่องปริจเฉท (Discourse)

2.1.1.1 ความหมายของปริจเฉท

ปริจเฉท (Discourse) เป็นรูปภาษาที่เกิดจากการเรียงต่อเนื่องกันไปของประโยค เนื่องจากปริจเฉทมิใช่หน่วยทางวากยสัมพันธ์ที่สามารถให้นิยามทางด้านโครงสร้างได้อย่างชัดเจน จึงมีการให้นิยามปริจเฉทแตกต่างกันไป ดังนี้

บราวน์และยูล (Brown & Yule, 1983:1) กล่าวถึงปริจเฉทว่าเราไม่สามารถกล่าวถึงรูป (form) โดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ (function) หรือจุดประสงค์ (purpose) ในการนำรูปภาษาดังกล่าวมาใช้ในกิจการทางสังคมของมนุษย์

สตับส์ (Stubbs, 1983: 1, 12) กล่าวว่าการศึกษาปริจเฉทเป็นเรื่องที่คลุมเครือมาก โดยกล่าวว่าปริจเฉทเป็นการอ้างถึงการศึกษารายละเอียดที่ระดับเหนือประโยคหรืออนุพากย์ ซึ่งเป็นหน่วยทางภาษาศาสตร์ เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลในการสนทนา เป็นต้น การศึกษาปริจเฉทเป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในบริบททางสังคมของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปฏิสัมพันธ์หรือการสนทนาของมนุษย์ สตับส์ยังกล่าวต่อไปอีกว่าไม่มีนักภาษาศาสตร์ท่านใดกำหนดวิธีการวิเคราะห์ปริจเฉทอย่างชัดเจนได้ เนื่องจากปริจเฉทนั้นครอบคลุมความหมายกว้าง ไม่มีจุดเน้นที่ชัดเจน และยังมีการโต้แย้งกันอยู่

ฮาติเคย์และฮาซาน (Halliday & Hasan, 1976: 10) กล่าวว่าโครงสร้างของปริิเจทมีระดับที่สูงกว่าประโยค เช่น ย่อหน้า หรือหน่วยที่ใหญ่กว่านั้น เช่น บทในหนังสือ (episode) เป็นต้น

ในงานวิจัยครั้งนี้ปริิเจทหมายถึงรูปภาพที่มีโครงสร้างในระดับสูงกว่าประโยคที่ใช้สื่อสารในเรื่องเล่าในบทสัมภาษณ์ซึ่งข้อมูลดังกล่าวถือเป็นปริิเจทเรื่องเล่าประเภทหนึ่งซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดต่อไปในหัวข้อประเภทของปริิเจท

2.1.1.2 ประเภทของปริิเจท

ทรงธรรม วงศ์วิรุพห์ (2547:2) ได้กล่าวถึงปริิเจทเรื่องเล่าว่าโดยปกติจะประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ประการ คือ องค์ประกอบที่อยู่ภายนอกหรือองค์ประกอบระดับมหัพภาคซึ่งหมายถึงส่วนประกอบต่างๆที่ถูกลำนำประกอบขึ้นเป็นโครงเรื่องของเรื่องเล่า (narrative plot) และองค์ประกอบที่อยู่ภายในหรือองค์ประกอบระดับจุลภาค คือกลไกภาษาต่างๆ เช่น กลไกการเชื่อมโยงความ

โครงสร้างของปริิเจทแต่ละประเภทจะมีลักษณะแตกต่างกัน เช่น เรื่องเล่าในภาษาอังกฤษจะใช้กริยาผันรูปอดีตกาลแสดงการดำเนินเรื่อง แต่สำหรับเรื่องอธิบายจะใช้กริยาประเภทแสดงสถานะ(stative) แสดงการบรรยาย(descriptive) ในการดำเนินเรื่อง

จอร์กาโคปูลูและกุโซส (อ้างถึงในทรงธรรม วงศ์วิรุพห์, 2547:8) ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับการแบ่งประเภทของปริิเจท (genre) ไว้ที่น่าสนใจว่าเป็นสิ่งสำคัญในการจัดแบ่งมโนทัศน์ของสิ่งต่างๆในการอ้างถึงสถานการณ์ เหตุการณ์การสื่อสาร แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างที่เด่นชัดขององค์ประกอบในการเรียงเข้ากันของปริิเจท แต่ข้อเสียของการจัดประเภทของปริิเจทคือมีขอบเขตของการจัดประเภทที่ไม่ชัดเจน การจัดประเภทของปริิเจทไม่ใช่การจัดในลักษณะที่ตายตัวแต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ นอกจากนี้ยังแตกต่างกันในแต่ละสังคม ดังนั้นจึงเป็นปัญหาสำคัญของการจำแนกประเภทของปริิเจท

จอร์กาโคปูลูและกุโซส (อ้างถึงในทรงธรรม วงศ์วิรุพห์, 2547:8) ได้ยกตัวอย่างของการจำแนกประเภทของปริิเจทโดยยกตัวอย่างระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียนที่ดูเหมือนว่าจะแบ่งแยกกันได้อย่างชัดเจน แต่บางครั้งลักษณะของทั้ง 2 ส่วนนี้ก็สามารถนำรวมกันได้ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือ อีเมล และการสนทนาบนเว็บไซต์ที่รวมลักษณะของทั้ง 2 ส่วนเข้าด้วยกัน เช่น ความง่ายของภาษาที่ใช้ ความรวดเร็วในการตอบรับคู่สนทนาที่เป็นลักษณะของภาษาพูด หรือความซับซ้อน

ที่เป็นลักษณะของภาษาเขียนก็สามารถพบได้ในการสื่อสารดังกล่าว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีระบบในการจำแนกประเภทของปริเฉทให้มีความชัดเจนมากขึ้น จึงเป็นที่มาของรูปจำลอง (model) ที่ถูกออกแบบขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีที่ว่าด้วยการศึกษาประเภทของปริเฉท อย่างไรก็ตามจอร์จ-โคปูลูและกุโซสเห็นว่ แบบจำลองในการจำแนกประเภทของปริเฉทที่ชัดเจนและกระชับที่สุดคือแบบจำลองของลองเอเคอร์

โรเบิร์ต อี ลองเอเคอร์ (Robert E. Longacre, 1983) เป็นนักภาษาศาสตร์คนหนึ่ง que ศึกษาเกี่ยวกับปริเฉทเรื่องเล่าอย่างละเอียดและได้อธิบายลักษณะของปริเฉทเรื่องเล่าไว้ในหนังสือ

“The Grammar of Discourse”

ลองเอเคอร์ ให้เกณฑ์สำหรับแบ่งประเภทของปริเฉทไว้ 2 เกณฑ์คือ

1. การมีความต่อเนื่องทางเวลา (contingent temporal succession) ซึ่งได้แก่ การที่เหตุการณ์ต่างๆ ในปริเฉทมีการเรียงลำดับการเกิดก่อนหลังตามเวลา

2. การให้ความสำคัญแก่ตัวแสดง (agent orientation) ได้แก่การที่ปริเฉทมีตัวแสดง (participant) เป็นแกนในเหตุการณ์ต่างๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ มีแนวโน้มการอ้างถึงผู้กระทำตลอดเรื่องทีพูดหรือเขียน

ด้วยหลักเกณฑ์ 2 ประเภทนี้ Longacre ได้แบ่งการพูดของคนคนเดียวออกเป็น 4 ประเภทคือ ปริเฉทเรื่องเล่า (narrative discourse) ปริเฉทกระบวนการ (procedural discourse) ปริเฉทข้อปฏิบัติ (behavioral discourse) และ ปริเฉทแสดงความคิดเห็น (expository discourse)

1. ปริเฉทเรื่องเล่า (narrative discourse) มีลักษณะของเกณฑ์ทั้ง 2 ประเภทดังกล่าว เพราะเรื่องเล่าจะเรียงเหตุการณ์ต่อเนื่องกันตามกาลเวลา ผู้เล่าจะเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนเป็นอันดับแรก และจะเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทีหลังเป็นอันดับต่อไป นอกจากนี้เรื่องเล่าจะมีแนวโน้มที่จะประกอบไปด้วยผู้กระทำ เช่น นิทานจะเล่าถึงว่าตัวแสดงหรือผู้กระทำดำเนินเรื่องอย่างไร

2. ปริเฉทกระบวนการ (procedural discourse) มีลักษณะของหลักเกณฑ์แรกเท่านั้น ตัวอย่างเช่น วิธีทำกับข้าว ผู้บอกวิธีจะเรียงลำดับเหตุการณ์ตามกาลเวลาว่าควรทำอะไรก่อนหลัง แต่ไม่จำเป็นต้องบอกว่าใครเป็นผู้กระทำ เน้นแต่ว่าทำอย่างไร ตัวอย่างเช่น ปิ้งเนื้อให้สุก แล้วจึงเอามาหั่นเป็นชิ้นบางๆ ซึ่งไม่ได้เน้นผู้กระทำ แต่จะเน้นวิธีทำเป็นสำคัญ

3. ปริจเฉทข้อปฏิบัติ (behavioral discourse) มีลักษณะของหลักเกณฑ์ที่ 2 เท่านั้น ปริจเฉทประเภทนี้ไม่จำเป็นต้องเรียงเหตุการณ์เกิดก่อน เกิดหลัง แต่เน้นถึงว่าคนหรือผู้กระทำควรประพฤติตนอย่างไร หรือได้กระทำบางสิ่งบางอย่างไปแล้วอย่างไร เช่น คำแนะนำ คำชักชวน
4. ปริจเฉทแสดงความคิดเห็น (expository discourse) ไม่มีลักษณะของหลักเกณฑ์ทั้ง 2 ประเภท ไม่มีเหตุการณ์ที่เรียงกันตามกาลเวลา และไม่เน้นผู้กระทำ ตัวอย่างเช่น เสนอบประมาณ เป็นต้น

ตารางที่ 1 แสดงการจำแนกประเภทของปริจเฉท

	การมีความต่อเนื่องทางเวลา	การไม่มีความต่อเนื่องทางเวลา
การให้ความสำคัญแก่ตัวแสดง	+ ปริจเฉทเรื่องเล่า (narrative discourse)	- ปริจเฉทข้อปฏิบัติ (behavioral discourse)
การไม่ให้ความสำคัญแก่ตัวแสดง	+ ปริจเฉทกระบวนการ (procedural discourse)	- ปริจเฉทแสดงความคิดเห็น (expository discourse)

การใช้มิติทั้งสองนี้ทำให้สามารถมองเห็นได้ว่า ปริจเฉทเรื่องเล่าต่างจากปริจเฉทประเภทอื่นคือเป็นปริจเฉทที่มีความต่อเนื่องทางเวลา และการให้ความสำคัญกับตัวแสดง นอกจากนี้หลักเกณฑ์ทั้งสองประการนี้แล้วนั้น Longacre ยังได้เสนอเกณฑ์เรื่องการคาดการณ์ล่วงหน้า (projection) หลักเกณฑ์นี้หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำซึ่งเราคาดคิดล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นแต่ยังไม่เกิดในขณะที่พูด ด้วยหลักเกณฑ์ที่เพิ่มมานี้ Longacre ได้แบ่งย่อยปริจเฉทออกเป็น 8 ประเภท ตามแผนภูมิและตัวอย่างปริจเฉทแต่ละประเภทต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงประเภทย่อยของปริิจเฉท

	+ ความต่อเนื่องทางเวลา	- ความต่อเนื่องทางเวลา	
+ ความสำคัญแก่ตัวแสดง	เรื่องเล่า	กระบวนการ	+คาดการณ์ล่วงหน้า -คาดการณ์ล่วงหน้า
	คำทำนาย	วิธีทำกับข้าว	
	นิทาน	วิธีหุงข้าวในอดีต	
- ความสำคัญแก่ตัวแสดง	ข้อปฏิบัติ	คำอธิบาย	+คาดการณ์ล่วงหน้า -คาดการณ์ล่วงหน้า
	คำสัญญาในการรณรงค์หาเสียง	ข้อเสนองบประมาณ	
	คำยินยอม	บทความทางวิทยาศาสตร์	

ในการศึกษาปริิจเฉทที่ผ่านมา เรื่องเล่าเป็นปริิจเฉทที่ถูกนำมาศึกษามาก เนื่องจากมีความซับซ้อนมากที่สุด โดยเฉพาะลักษณะทางโครงสร้างไวยากรณ์ (สมทรง บรูษพัฒน์, 2537:30)

เกณฑ์ดังกล่าวนี้ทำให้ปริิจเฉทเรื่องเล่าถูกแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- ก. เรื่อง (story) ซึ่งเป็นปริิจเฉทเรื่องเล่าที่เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นไปแล้วไม่ใช่แผนที่วางไว้หรือเหตุการณ์ที่คาดไว้
- ข. คำทำนาย (prophecy) ซึ่งเป็นปริิจเฉทเรื่องเล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง

จากความเข้าใจเรื่องประเภทของปริิจเฉททำให้สรุปได้ว่าบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงจัดเป็นปริิจเฉทเรื่องเล่าประเภทหนึ่ง

2.1.1.3 ปริิจเฉทเรื่องเล่า

Lucaites&Condit (1985) กล่าวว่า การเล่าเรื่องเป็นตัวกลางในการทำความเข้าใจเรื่องราวต่างๆของมนุษย์ การเล่าเรื่องจะถูกนำมาใช้ในอรรถกถาทุกรูปแบบและในทุกสื่อ นับตั้งแต่การสนทนาในชีวิตประจำวัน การเทศน์ นวนิยาย โฆษณา การรายงานข่าว สุนทรพจน์ และละครโทรทัศน์

Bruner (1990) กล่าวว่า การเล่าเรื่องไม่ใช่เป็นเพียงการจัดเรียงเข้ากันของลำดับเหตุการณ์ในอดีต แต่ยังแสดงถึงความรู้ ทักษะคิด ความเชื่อ รวมถึงอารมณ์ ความรู้สึกของตัวผู้เล่า ผู้ใช้ภาษาจะจดจำและสามารถถ่ายทอดรายละเอียดเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตได้ดีกว่าเมื่อแสดงผ่านการเล่าเรื่อง

Labov (1967) กล่าวว่า เรื่องเล่าต้องประกอบขึ้นอย่างน้อย 2 อนุประโยคที่มีลำดับการเรียงเข้าของเหตุการณ์ก่อน-หลังตามจริง ไม่สามารถสลับตำแหน่งระหว่างอนุประโยคโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงทางความหมาย นอกจากนี้การเล่าที่เป็นเพียงการดึงประสบการณ์ในอดีตออกมาทีละส่วน แต่ไม่มีการเรียงลำดับของเวลาของเหตุการณ์จะไม่ถือเป็นลักษณะของเรื่องเล่า จึงอาจกล่าวได้ว่าลาบอฟถือเอาการเรียงลำดับเวลาของเหตุการณ์เป็นลักษณะที่สำคัญของปริศนาร้อยเรื่องเล่า

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง หรือ Narratology ทิลลี (1991) อธิบายไว้ว่าเป็นการ “ก้าวข้ามจากการศึกษาเนื้อหาไปสู่ความสนใจในโครงสร้างของการเล่าเรื่อง (Structure) และวิธีการเล่าเรื่อง (Process) ของสื่อแต่ละชนิด” ซึ่งประเภทของการเล่าเรื่องที่ได้รับการนำมาศึกษามีอยู่หลายชนิด มีทั้งนวนิยาย การรายงานข่าว รวมทั้งภาพยนตร์

ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเล่า หรือ Narrative พัฒนาขึ้นอย่างจริงจังในช่วงหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 20 ยุคที่การศึกษาเรื่องเล่าได้กลายมาเป็นสาขาวิชาการเฉพาะอย่างเต็มตัว มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และสิ่งที่ศึกษา มีการกำหนดวิธีการที่ใช้ศึกษา เพราะฉะนั้นจึงเกิดเป็นองค์ความรู้ชุดหนึ่งซึ่งอาจเรียกรวมๆ ได้ว่าเป็นศาสตร์เรื่องเล่า (Narratology)

อมรรัตน์ เรื่องสกุล (2541) กล่าวถึงศาสตร์เรื่องเล่า (Narratology) ไว้ว่าเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ในการศึกษาเรื่องเล่าในสามจุดใหญ่ด้วยกันคือ

Reflection	→	Construction
Fiction	→	Non-Fiction
Appreciation	→	Understanding

จุดแรกคือการเปลี่ยนแปลงนิยามของเรื่องเล่า คือ เปลี่ยนจากเดิมที่เรามองว่าเรื่องเล่าเป็นภาพสะท้อนของความเป็นจริง (Reflection) มาเป็นการมองใหม่ว่าเรื่องเล่าไม่ได้เป็นสิ่งที่สะท้อนโลกของความเป็นจริง แต่เรื่องเล่ามีการประกอบสร้างในตัวของมันเอง ฉะนั้นในจุดนี้จึงหันมาให้ความสำคัญกับสิ่งที่เรียกว่า Construction ของเรื่องเล่ามากกว่า มองว่ามันสะท้อนความเป็นจริงที่อยู่ข้างนอก

จุดที่สองที่มีการเปลี่ยนแปลงในกระบวนทัศน์ของการศึกษา คือเรื่องขอบเขตเรื่องเล่าจากเดิมที่เรื่องเล่าจะถูกมองว่าจำกัดตัวอยู่แต่เฉพาะในวรรณกรรมที่เป็นเรื่องสมมติ (Fiction) ตอนนี้ขอบเขตของการศึกษาเรื่องเล่าได้ขยายจาก Fiction ออกไปสู่ตัวบทประเภทอื่นที่เราเรียกว่า Non-Fiction ขอบเขตของตัวเรื่องเล่ากว้างขึ้นจากเดิมที่มีแต่เรื่องสั้น นวนิยาย ขยายออกไปสู่ข่าว สารคดี ฯลฯ จากการเปลี่ยนแปลงในจุดนี้เองบทสัมภาษณ์ซึ่งถือเป็น Non-Fiction จึงจัดว่าเป็นเรื่องเล่าชนิดหนึ่ง

จุดที่สามที่มีการเปลี่ยนแปลง คือ วัตถุประสงค์ในการศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงจุดเน้นของเป้าหมายในการศึกษาเรื่องเล่า จากเดิมเน้นเรื่องความซาบซึ้ง (Appreciation) เปลี่ยนมาเน้นที่ความเข้าใจ (Understanding) เป็นหลักแทน

นพพร ประชากุล (2541) กล่าวถึงศาสตร์เรื่องเล่าว่า “narratology” นั้นถือกำเนิดขึ้นมาด้วยจิตสำนึกที่ว่าแม้เรื่องเล่าจะใช้สื่อต่างกันไปอาจจะเป็นภาพหรือตัวอักษร ใช้รูปแบบที่แตกต่างและมีเนื้อหาที่หลากหลายแต่เรื่องเล่ามีคุณสมบัติร่วมก็คือ “นิยามของเรื่องเล่า” เป็นการนำเสนอเหตุการณ์ชุดหนึ่งที่มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบ จาก A → Z มีสถานการณ์ตอนต้นคือ A แล้วเกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์นั้นจนมาจบที่สถานการณ์ Z ซึ่งเป็นสถานการณ์สุดท้าย และเป็นไปตามแบบแผนหรือตรรกะที่อยู่ภายในเรื่องเล่า นั้น แบบแผนของ plot หรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครจะเป็นตัวกำหนดความหมายที่เรื่องต้องการจะสื่อออกมา ซึ่งให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของเรื่องเล่าที่ย้ายจาก reflection มาสู่ construction และขยายขอบเขตจาก fiction สู่นon-fiction ซึ่งจากเดิมเรื่องเล่ามีแต่เรื่องสั้น นวนิยาย ขยายมาสู่ข่าวและสารคดี จะเห็นได้ว่าเราสามารถนำเอาศาสตร์เรื่องเล่า หรือ Narratology ไปจับสิ่งที่ไม่ใช่วรรณกรรมได้ ทำให้เห็นแง่มุมต่าง ๆ มากมาย

นอกจากนี้จากเดิมการศึกษาเรื่องเล่าจำกัดอยู่ในวงวรรณกรรมที่มีเป้าหมายหลักอยู่ที่ความซาบซึ้ง (appreciation) เป็นเรื่องในเชิงสุนทรียศาสตร์ เมื่อขยายขอบเขตจากวรรณกรรมมาสู่เรื่องเล่าแบบอื่นๆจึงต้องเปลี่ยนจุดเน้นมาที่การทำความเข้าใจกระบวนการสื่อความหมายที่อยู่ในเรื่องเล่า นั้น ซึ่งการพยายามที่จะเข้าใจกระบวนการสื่อความหมายมักนำไปสู่การวิเคราะห์ คติ ค่านิยม อุดมการณ์ที่สื่อผ่านเรื่องเล่า นั้นออกมา นั่นคือการชี้ให้เห็นว่ากระบวนทัศน์ในการศึกษาเรื่องเล่าตั้งแต่ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในภาพรวม

สิ่งสำคัญของการศึกษาปริศนาเรื่องเล่าประการหนึ่งคือ การศึกษาโครงสร้างของเรื่องเล่า เพื่อให้เข้าใจลักษณะของปริศนาเรื่องเล่าได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.1.1.4 โครงสร้างของปริิเฉพเรื่องเล่า

ลองเอเคอร์ (Longacre อ้างถึงใน สมทรง บุรุษพัฒน์, 2537) แบ่งโครงสร้างของปริิเฉพเรื่องเล่าเป็น 2 ระดับ คือ โครงสร้างระดับอรรถศาสตร์ (notional structure) และโครงสร้างผิว (surface structure) โครงสร้างระดับอรรถศาสตร์ของปริิเฉพเรื่องเล่าก็คือโครงเรื่อง (plot) คำโครงเรื่องซึ่งจะแสดงด้วยรูปภาษาหรือลักษณะทางไวยากรณ์ (grammatical profile) ที่แตกต่างกัน ซึ่งจะปรากฏออกมาในโครงสร้างผิวด้วยโครงสร้างทางไวยากรณ์ (grammatical profile) ดังแผนภูมิต่างนี้

โครงสร้างของปริิเฉพเรื่องเล่า

โครงสร้างผิว = โครงสร้างทางไวยากรณ์

โครงสร้างระดับอรรถศาสตร์ = โครงเรื่อง

ตามความคิดของลองเอเคอร์ (1983a อ้างในสมทรง บุรุษพัฒน์, 2537 : 42) คำโครงเรื่อง (plot) คือลักษณะโครงเรื่องลึก (deep structure) ทำให้เกิดความสับสนกับความคิดในเรื่อง deep structure ของ Chomsky (1965) ลองเอเคอร์จึงเลี่ยงไปใช้คำว่า notional structure ส่วนโครงสร้างผิวก็คือ องค์ประกอบในแต่ละส่วนของเรื่องเล่า ได้แก่ ชื่อเรื่อง การเกริ่นเรื่อง ฉาก หน้าตอนเด่น หลังตอนเด่น ตอนจบและการปิดเรื่อง ซึ่งแสดงให้เห็นด้วยรูปภาษาหรือลักษณะทางไวยากรณ์ ลองเอเคอร์ใช้ความตึงเครียด (tension) ในโครงเรื่องจำแนกปริิเฉพเรื่องเล่าออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

1. เรื่องเล่าที่มีจุดขึ้นต้นสูงสุด ณ ที่ใดที่หนึ่งของเรื่อง (climax narrative) เป็นปริิเฉพเรื่องเล่าที่มีจุดสุดยอด โครงเรื่องของปริิเฉพประเภทนี้จะมีเหตุการณ์ที่มีความตึงเครียดตั้งแต่ในช่วงต้นๆของเรื่องและความตึงเครียดจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆจนถึงจุดสูงสุดแล้วคลี่คลายลง
2. เรื่องเล่าที่ดำเนินไปเรื่อยๆโดยมีระดับความตื่นเต้นเท่าเทียมกัน (episodic narrative) เป็นปริิเฉพเรื่องเล่าที่ไม่มีจุดสุดยอด โครงเรื่องของปริิเฉพประเภทนี้จะไม่มีความตึงเครียดของเหตุการณ์หรือมีบ้างแต่ความตึงเครียดนั้นจะไม่เพิ่มขึ้นมาก หรือทับถมกันเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง แต่จะกระจายอยู่เป็นตอนๆไป

Labov & Walestsky (อ้างถึงใน Schiffrin, 1994:284-291) ได้ศึกษาเรื่องการแปรของภาษา (Variation Analysis) โดยได้กล่าวถึงความแตกต่างของปริจเฉท 2 ประเภท คือ List และ Narrative และกล่าวถึงลักษณะของปริจเฉทที่เป็นเรื่องเล่า (narrative) ว่ามีลักษณะดังนี้คือ

1. มีความเป็นนามธรรม (abstract) โดยทั่วไปแล้วจะเป็นการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า โดยรู้ว่าจุดประสงค์ของการเล่าเรื่องคืออะไร
2. ความสำคัญของตัวละคร (orientation) จะอยู่ในส่วนที่เป็นภูมิหลังของข้อมูล เช่น จากเวลา สถานที่ เอกลักษณะ หรืออุปนิสัยตัวละคร
3. ส่วนหลัก (main part) เป็นการบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด
4. การประเมินค่า (evaluation) จะเป็นการประเมินค่าโดยใส่ความรู้สึกของผู้เล่าลงไป หรืออาจจะหยิบยกเอาเหตุการณ์ที่อยู่นอกเรื่องมากล่าวถึง
5. การจบเรื่องหรือการนำออกจากเรื่องเล่า (coda) จะเป็นประโยคที่เปลี่ยนจากกรอบของเวลาที่ผ่านมาสู่กรอบของเวลาที่เป็นปัจจุบัน

Georgakopoulo & Goutsos (1997: 40-45) กล่าวถึงลักษณะของปริจเฉทเรื่องเล่าหรือ narrative mode ไว้ดังนี้

1. เป็นการบอกเล่าประสบการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว ณ เวลาใด เวลาหนึ่ง มีสิ่งที่เรียกว่า pastime story world
2. มีการเรียงลำดับเหตุการณ์ที่มีอยู่ในรูปอดีตกาล (แต่ในภาษาอังกฤษมี historic present ที่มีการพูดถึงอนาคต เช่น การทำนายคัมภีร์ไบเบิล
3. ส่วนที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความจำในเรื่องเล่าจะต้องสอดคล้องกับโลกความเป็นจริง
4. การเล่าขึ้นอยู่กับบริบทและอัตวิสัย คนสองคนเล่าเรื่องเดียวกันอาจแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้สิ่งที่เล่าอาจไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริงทั้งหมด
5. เรื่องเล่า (narrative) ถือเป็นการสร้างขึ้นใหม่ (reconstruct) ของผู้เล่า โดยทั่วไปจะเกิดจากประสบการณ์ในอดีต มีการลำดับเวลาและเหตุการณ์
6. เรื่องที่นำมาเล่าอาจมีทั้งเรื่องเล่าส่วนบุคคล (personal story) และเรื่องเล่าของผู้อื่น

2.1.1.5 วัตถุประสงค์ของเรื่องเล่า

Lucaites&Condit (1985) ได้เสนอวัตถุประสงค์ของการเล่าเรื่องไว้ดังนี้

1. เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดจินตนาการ และความสนุกสนานเพลิดเพลิน เช่น การเล่าเรื่องจากนวนิยาย วรรณคดี ตามที่ผู้ประพันธ์เขียนไว้ โดยไม่มีการดัดแปลงตามความต้องการของผู้ฟังหรือมุ่งให้ผู้ฟังคล้อยตาม หลักเกณฑ์ในการบรรยายจึงอยู่ที่ความเป็นไปได้และการยอมรับร่วมกัน เช่น การทะเลาะได้ของซูเปอร์แมนเป็นเพราะเรายอมรับว่าซูเปอร์แมนสามารถหนีแรงโน้มถ่วงของโลกได้หรือม้าพูดได้ (Mr. Ed) สามารถช่วยแก้ปัญหาให้มนุษย์ได้ เป็นต้น
2. เพื่อทำหน้าที่ทางวิทยาวีธี คือ การค้นหา เปิดเผย เสนอเรื่องจริง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ข่าวสารที่คนเรานำไปใช้ได้ เพื่อให้ความเข้าใจร่วมกัน หรือเปิดเผยข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่ไม่มีใครเคยรู้มาก่อน
3. เพื่อทำหน้าที่โน้มน้าวใจ การเล่าเรื่องต้องเรียบเรียงถ้อยคำ มีรูปแบบและวิธีการเล่า เนื้อหาที่จะเล่าจะต้องสอดคล้องกับบริบทของศิลปะการพูดที่ไม่อยู่นิ่ง รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง โอกาสและเปลี่ยนแปลงใดๆก็ตาม

2.1.1.6 การเล่าประสบการณ์

การเล่าเรื่อง (Narration) คือการเสนอประสบการณ์ของผู้เล่าในลักษณะของการกล่าวซ้ำ และรักษาไว้ซึ่งถ้อยคำที่เป็นการกล่าวซ้ำ ในทางคติชนวิทยานักวิชาการมักใช้คำว่าเรื่องเล่า (Narrative) มากกว่าจะใช้คำว่า วรรณกรรม (Literature) เพราะคำว่า Narrative มีความหมายที่รัดกุมกว่า การเล่าเรื่องคือวิธีการที่เปลี่ยนแปลงประสบการณ์เรื่องหนึ่งเป็นถ้อยคำ สรุปรประสบการณ์ โดยนำเอาลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาเรียบเรียงเป็นถ้อยคำ

Labov & Waletzky (1967) ได้ศึกษาการเล่าเรื่องจากประสบการณ์ตรงโดยใช้การสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาคำถามที่ว่า คุณเคยอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่มีอันตรายถึงชีวิตหรือไม่ ซึ่งเขาเห็นว่าเรื่องเล่าที่มาจากประสบการณ์และภาษาพูดของมนุษย์ถือเป็นแหล่งข้อมูลที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นภาษาพูดที่มีความซับซ้อน ไม่ชัดเจน จำกัดความยากและเป็นเรื่องหนึ่งที่สำคัญของการศึกษาปริศนา จากผลการศึกษาพบว่าโครงสร้างเรื่องเล่าจากประสบการณ์ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบโดยมีลำดับดังนี้

1. การเกริ่นนำ (abstract) เป็นการบอกจุดที่การเล่าเรื่องจะเริ่มขึ้น หรือบอกว่าผู้เล่ามีสิ่งที่ยากเล่า อาจมีการดึงดูดความสนใจของผู้ฟังโดยการแนะนำว่าเรื่องที่จะเล่านั้นเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะติดตามฟัง เป็นส่วนที่อยู่นอกเหนือจากเนื้อเรื่อง
2. การแนะนำบริบทของเรื่อง (orientation) เป็นการแนะนำตัวละคร เวลาและสถานที่รวมถึงองค์ประกอบของฉากต่างๆ ส่วนใหญ่มักเกิดใกล้ๆกับจุดที่เริ่มการเล่าเรื่อง ทำให้ผู้ฟังเห็นภาพของเหตุการณ์ในเรื่องเล่า ตัวอย่างเช่น *the time- three weeks ago; the place- outside of school and the person- this other dude and Larry*
3. การดำเนินเรื่อง (complicating action) เป็นการลำดับเหตุการณ์ไปสู่เหตุการณ์ที่ตื้นตันหรือเป็นจุดดึงดูดใจของเรื่องเล่า สร้างความสนใจหรือความกดดันให้ผู้ฟังเพื่อให้ผู้ฟังสนใจที่จะฟังต่อไป
4. การแสดงทัศนะ (evaluation) สามารถพบได้ในทุกส่วนของเนื้อเรื่อง แต่มักจะมาก่อนการคลี่คลาย แบ่งเป็นทัศนะที่มาจากภายนอกเรื่อง (external evaluation) คือการแทรกคำพูดหรือความคิดเห็นของผู้เล่าเข้าไปในเรื่องเล่า อาจจะเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้ฟังหรือแสดงถึงความไม่แน่ใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ตัวเองเล่าออกมา เป็นสิ่งที่ถูกเสริมขึ้นมาโดยตัวผู้เล่า ทัศนะที่ปรากฏภายในเรื่อง (internal evaluation) คือ กลไกทางภาษา เช่น คำบอกปริมาณ *huge, very* คำเชื่อมระหว่างอนุประโยค *because, while* การซ้ำคำ เป็นต้น ลาบอฟกล่าวว่าพบทัศนะที่มาจากภายนอกเฉพาะในเรื่องเล่าจากประสบการณ์เท่านั้น ไม่พบในเรื่องเล่า นิทาน หรือภาพยนตร์
5. การคลี่คลายเรื่อง (resolution) คือการลดความตึงเครียดของเหตุการณ์ บอกว่าสุดท้ายเรื่องราวนี้เกิดอะไรขึ้น อย่างไรและมีการจบลงแบบใด
6. การจบเรื่อง (coda) มักจะพบในตอนท้ายสุดของเรื่องบางครั้งอาจเป็นเพียงคำพูดสั้นๆเป็นคติ หรือข้อคิดเตือนใจ เป็นการให้สัญญาณว่าเรื่องเล่านั้นจบลง โดยอาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ เช่น *And that –that was it, you know*

Wilson และ Caroline Feller Bauer (1977) ได้รวบรวมวิธีการเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของตนเองไว้ เพื่อเป็นข้อแนะนำสำหรับนักเล่าเรื่อง แต่ Bauer มิได้จำกัดเฉพาะการเล่านิทานเท่านั้น แต่วิธีการของเขายังรวมไปถึงการนำเรื่องต่างๆมาเล่าแก่เด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งวิธีการเล่าเรื่องของทั้ง 2 คน ประกอบด้วย

- ผู้เล่าจะแสดงตนและพุดนำก่อนที่จะเริ่มเล่าด้วยความเป็นกันเอง จริงใจไม่เสแสร้ง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเล่าโดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเล่าเรื่อง เช่น การกล่าวถึงตัวละครและบรรยากาศของเหตุการณ์ แต่จะไม่เล่าเรื่องทั้งหมดให้ผู้ฟังรู้ เพราะจะทำให้ขาดความตื่นเต้น บางกรณีผู้เล่าจะบอกเฉพาะพล็อตเรื่อง เพื่อชวนให้ติดตามฟัง เริ่มเรื่องด้วยเสียงที่กระตือรือร้น ขณะที่เล่ามีการเว้นจังหวะ(pause)บ้าง เพื่อให้เกิดความน่าฟัง และเวลาจบควรจบลงด้วยการลดระดับเสียงให้ต่ำกว่าปกติเล็กน้อย เพื่อให้ผู้ฟังรู้ว่าจบเรื่องแล้ว
- ในการเล่านิทานจะมีการให้รายละเอียดเกี่ยวกับ ใคร ทำไม เมื่อไหร่ ที่ไหน อะไรอย่างไร
- มีวิธีนำเสนอที่ทำให้ผู้ฟังสามารถมองเห็นภาพเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น โดยใช้คำพูดบรรยาย และใส่อารมณ์ความรู้สึกไปด้วย
- เมื่อมีการตัดต่อ(edit)หรือตัดแปลงเรื่องที่น่ามาเล่า ควรคำนึงว่าผู้ฟังจะสามารถเข้าใจได้โดยง่าย หรือบางครั้งเมื่อมีการนอบท (improvisation) ผู้เล่าจะต้องคงรูปแบบการเล่า จุดมุ่งหมาย อารมณ์ และความมีชีวิตชีวาของเรื่องเดิมที่ผู้แต่งเขียนไว้
- การดำเนินเรื่องควรมีความต่อเนื่องและไม่ละเลยรายละเอียดที่สำคัญของเรื่อง
- ผู้เล่าควรต้องจดจำส่วนสำคัญของเรื่อง เช่น บทกลอน เพลง ชื่อบุคคล สุนทรพจน์ หรืออื่นๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง เพื่อนำมาประกอบการเล่าอย่างถูกต้อง
- ให้สีสันและรสชาติของเรื่องตรงกับความต้องการของผู้ฟัง คือ ควรมีการศึกษากลุ่มผู้ฟังเสียก่อน เพื่อให้ทราบถึงความต้องการ แล้วจึงเลือกเรื่องและเล่าเรื่องให้สอดคล้องกับความต้องการนั้น
- ใช้วิธีการเล่าแบบเทพนิยาย คือ มีเพลงและดนตรีประกอบ เพื่อเพิ่มความสนุกสนาน
- นำเอาบทสนทนามาใช้ในการเล่าเรื่อง ซึ่งเป็นวิธีการที่พบเสมอในโครงสร้างของการเล่าเรื่องทั่วไป เพราะเป็นการทำให้เรื่องที่น่าดูเหมือนเป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้น วิธีการเช่นนี้เปรียบเหมือนนักข่าวที่เก็บรวบรวมเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นสดๆร้อนๆมาเสนอ
- ในเรื่องที่มีตัวละครหลายตัว ผู้เล่าจะนำตัวละครที่ไม่มีบทบาทสำคัญมาช่วยเสริมบรรยากาศ อารมณ์ และการดำเนินเรื่อง
- มีการอธิบายลักษณะของสิ่งที่คิดว่าผู้ฟังอาจไม่คุ้นเคย เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจและนึกภาพออก โดยคำนึงถึงความหมายที่ใช้ร่วมกันระหว่างผู้เล่ากับผู้ฟัง เพราะการเล่าเรื่องด้วย

ถ้อยคำที่ผู้ฟังเข้าใจความหมาย จะทำให้เขาสามารถเข้าใจเรื่องราวนั้นได้ดี รวมไปถึงความหมายบางอย่างที่ผู้เล่าต้องการสื่อกับผู้ฟัง เช่น มุขตลก หากผู้ฟังไม่เข้าใจถ้อยคำที่ผู้เล่าใช้ หรือไม่เข้าใจมุขนั้น เพราะผู้เล่าไม่คำนึงถึงบริบทของผู้ฟัง การเล่าเรื่องนั้นจะไม่ก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกดังที่ผู้เล่าต้องการเลย นอกจากนี้ผู้เล่ายังไม่ควรใช้ถ้อยคำที่ตนเองก็ไม่รู้ความหมายที่แท้จริงหรือถ้อยคำที่เข้าใจยาก เพราะจะทำให้การเล่าเรื่องเกิดความคลุมเครือ

- สร้างความลึกลับซ่อนเงื่อน เพื่อดึงดูดความสนใจ การเล่าเรื่องที่สมควรมีการสร้างอารมณ์ให้ผ่อนคลาย(relax) และทำให้ผู้ฟังเกิดความคาดหวัง(expectation) ขึ้นในใจ
- ในด้านการใช้เสียง ระดับเสียง(pitch) การออกเสียง (pronunciation) และการควบคุมลมหายใจเป็นสิ่งสำคัญ นักเล่าเรื่องควรออกเสียงให้ชัดเจน ไม่พูดเร็วเกินไป ช้าเกินไป เสียงอ่อนเกินไป เสียงสูงหรือเสียงต่ำเกินไป แต่ควรเล่าเรื่องด้วยความเป็นธรรมชาติ
- ผู้เล่าไม่ควรทำตัวเป็นตัวละครเสียเอง เพราะตนอยู่ในฐานะของนักเล่านิทานเท่านั้น ไม่ใช่นักแสดง การแสดงหรือสวมบทบาทของตัวละครในเรื่อง อาจทำได้ในกรณีที่ผู้เล่ามีความชำนาญในการตัดเสียง เพราะได้รับการฝึกฝนมาแล้วอย่างดี จนสามารถใช้เสียงแทนตัวละครและทำให้ผู้ฟังเห็นถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครได้
- ผู้เล่าไม่ควรหยอกล้อกันมากจนเกินไปจนผู้ฟังเกิดความสับสน
- ผู้เล่าควรจะรู้ว่าจะเปิดเผยปมเงื่อนที่ซ่อนเร้นในเวลาใดและรู้วิธีพูดขมวดเรื่องให้จบลงด้วยดี เวลาจบเรื่องควรทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกที่ดี โดยใช้วิธีการปิดเรื่องด้วยบทกลอนสั้นๆหรือทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ขัน
- ในการเล่าเรื่องนั้น ควรใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายให้ผู้ฟังรู้ถึงลักษณะของตัวละคร เช่น เขาพอมมากจนดูเหมือนโครงกระดูกเดินได้ นอกจากนี้อาจใช้สำเนียงภาษาเพื่อบอกถิ่นที่มาของตัวละคร เช่น ให้อ่านว่าเป็นคนเหนือหรือคนใต้ เป็นต้น

คำอธิบายเรื่องปริศนาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงถือเป็นปริศนาเรื่องเล่าอีกประเภทหนึ่ง ผู้วิจัยนำความรู้ดังกล่าวไปใช้วิเคราะห์และจำแนกโครงสร้างในบทสัมภาษณ์ที่นำมาศึกษา

2.1.2 แนวคิดเรื่องการสัมภาษณ์ (Interview)

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2545) กล่าวถึงการสัมภาษณ์ไว้ว่าการสัมภาษณ์เป็นหัวใจในการสื่อสารของสื่อมวลชนทุกแขนง การสัมภาษณ์เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เพราะวิธีการสัมภาษณ์ที่ดีและได้ผลนั้น มิใช่เป็นเพียงการป้อนคำถามและจำคำตอบเท่านั้น ผู้สัมภาษณ์ต้องรู้จักใช้จิตวิทยาสังคมในการสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะถูกถ่ายทอดไปยังผู้อ่าน ข้อมูลจึงไม่ควรถูกบิดเบือนจากทั้งสองฝ่าย คือ ผู้สื่อข่าวในฐานะผู้สัมภาษณ์และแหล่งข่าวในฐานะผู้ให้สัมภาษณ์

เดบอรา ชิฟฟริน (Deborah Schiffrin: 1994) กล่าวไว้ว่าปริจเฉททั้งที่เป็นการพูดและการเขียนมี ๒ รูปแบบคือ แบบที่เกิดจากคนสองคนขึ้นไป และแบบที่เกิดจากคนคนเดียว (dialogic and monologic forms) การสัมภาษณ์เป็นปริจเฉทการพูดที่เกิดจากการโต้ตอบระหว่างคนสองคนขึ้นไป

การสัมภาษณ์มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากการสนทนาทั่วไปในชีวิตประจำวัน กล่าวคือเป็นการสนทนาที่คู่สนทนาฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ต้องการทราบข้อมูลจากอีกฝ่าย และทำหน้าที่เป็นผู้ถาม ส่วนคู่สนทนาอีกฝ่ายหนึ่งมีหน้าที่ต้องตอบคำถามเพื่อให้ข้อมูลแก่ฝ่ายแรก ดังที่สุวรรณ เกรียงไกรเพ็ชร (2541: 89 อ้างถึงใน ประไพพรรณ พิงฉิม, 2542) ได้กล่าวถึงเรื่องการสัมภาษณ์ว่า

“เป็นรูปแบบหนึ่งของการสนทนา แต่เป็นการสนทนาที่คู่สนทนาฝ่ายหนึ่งต้องการทราบเรื่องราว ความคิดเห็น หรือความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากอีกฝ่าย โดยทั่วไปการสนทนาในรูปของการสัมภาษณ์มักจะเป็นการตั้งคำถามจากฝ่ายที่ประสงค์จะทราบเรื่อง คือ ฝ่ายผู้สัมภาษณ์ และอีกฝ่ายเป็นผู้ตอบ คือฝ่ายผู้ให้สัมภาษณ์”

2.1.2.1 ประเภทปริจเฉทการสัมภาษณ์

เมื่อกกล่าวถึงคำว่า “สัมภาษณ์” ทำให้นึกถึงวิธีการขอข้อมูลที่ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งนี้ เพราะการสัมภาษณ์มีหลายประเภท แคล ดาวน์ (Cal Downs อ้างในเมตตา กฤตวิทย์, 2534: 2-3) แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ตามบริบทการใช้ดังนี้

2.1.2.1.1 การสัมภาษณ์ในฐานะเป็นเครื่องมือของการบริหารในองค์กร

2.1.2.1.1.1 การสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน (select interview)

2.1.2.1.1.2 การสัมภาษณ์เพื่อประเมินผลงาน (appraisal)

2.1.2.1.1.3 การสัมภาษณ์เพื่อให้คำปรึกษาหารือ (counseling)

2.1.2.1.1.4 การสัมภาษณ์เพื่อวางวินัยหรือแก้ไขพฤติกรรม (discipline)

- 2.1.2.1.1.5 การสัมภาษณ์ก่อนลาออกจากงาน (exit)
- 2.1.2.1.1.6 การสัมภาษณ์เพื่อต่อรองหรือโน้มน้าวใจ (bargaining/persuasive)
- 2.1.2.1.2. การสัมภาษณ์ในฐานะเป็นเครื่องมือทางสื่อสารมวลชน
 - 2.1.2.1.2.1 การสัมภาษณ์เพื่อใช้ในสิ่งพิมพ์ (journalistic)
 - 2.1.2.1.2.2 การสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (broadcast)
 - 2.1.2.1.2.3 การสัมภาษณ์ในการแถลงข่าว (news conference)
- 2.1.2.1.3. การสัมภาษณ์ในฐานะเป็นเครื่องมือการศึกษาและวิจัย
 - 2.1.2.1.3.1 การสัมภาษณ์เชิงสำรวจ (survey)
 - 2.1.2.1.3.2 การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (telephone)
 - 2.1.2.1.3.3 การสัมภาษณ์กลุ่มทดลองหรือกลุ่มเฉพาะ (focus group)
 - 2.1.2.1.3.4 การสัมภาษณ์เพื่อสำรวจองค์การหรือตรวจสอบการสื่อสารในองค์การ (organization diagnosis/ communication audit)

เมื่อพิจารณาประเภทของการสัมภาษณ์ที่ดาวส์แบ่งไว้ จะเห็นว่าการสัมภาษณ์ทางนิตยสาร ซึ่งเป็นขอบเขตของการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษานั้น เป็นการสัมภาษณ์ในฐานะเป็นเครื่องมือทางสื่อสารมวลชน

มาลี บุญศิริพันธ์ (2537: 49-50) กล่าวว่า การสัมภาษณ์ในวงวิชาชีพหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ในฐานะเป็นเครื่องมือทางสื่อสารมวลชนประเภทหนึ่งนั้นมักแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การสัมภาษณ์เพื่อข้อเท็จจริง (Factual Interview) การสัมภาษณ์เพื่อความคิดเห็น (Opinion Interview) และการสัมภาษณ์เพื่อบุคลิกภาพ (Personality Interview) และกล่าวถึงการสัมภาษณ์ 3 ประเภทไว้ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เพื่อข้อเท็จจริง (Factual Interview) หมายถึง การสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ เรื่องราวที่เกิดขึ้น ส่วนมากมักเป็นการสัมภาษณ์เพื่อดึงเอาความจริงเพิ่มเติมจากผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่กำลังเป็นข่าว ผู้สื่อข่าวจะเลือกสัมภาษณ์แหล่งข่าวเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการเที่ยงตรงเท่านั้น ลักษณะพิเศษของการสัมภาษณ์ประเภทนี้คือเน้นเรื่องที่กำลังเป็นที่สนใจ แหล่งข่าวคือบุคคลที่เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นผู้รู้ในเรื่องนั้นจริงๆ สามารถขยายให้ความรู้เกี่ยวกับความเข้าใจในข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้อ่านหมดข้อสงสัยในเรื่องราวที่กำลังเป็นข่าว ผู้ถูกสัมภาษณ์อาจเป็นผู้เห็นเหตุการณ์ พยานรู้เห็น เจ้าของกรณีก็ได้

2. การสัมภาษณ์เพื่อความคิดเห็น (Opinion Interview) หมายถึง การสัมภาษณ์เพื่อขอความคิดเห็นจากบุคคลหลายคนในเรื่องเดียวกัน เรื่องที่สัมภาษณ์มักเกี่ยวกับข่าวใหญ่ ข่าวเด่นกำลังเป็นที่สนใจของประชาชน เรื่องที่ต้องการสาธารณมติ หรือเรื่องเกี่ยวข้องกับประชาชน ส่วนมากแหล่งข่าวหรือผู้ให้สัมภาษณ์ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ชำนาญเฉพาะกรณี อาจเป็นใครก็ได้ที่สามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ อาจมาจากบุคคลหลายอาชีพหลายสาขา เช่น การให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาความสะอาด การศึกษา เศรษฐกิจ ฯลฯ ความคิดเห็นจากบุคคลหลายๆฝ่ายจะมีน้ำหนัก ทำให้เกิดการตัดสินใจแก่ผู้อ่านได้ในบางกรณี การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของบุคคลในข่าวเปิดโอกาสให้พูดเรื่องที่ตนมีส่วนอยู่บ้าง แต่ต้องระมัดระวังให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ โดยเฉพาะกรณีที่ขัดแย้งกัน

3. การสัมภาษณ์เพื่อบุคลิกภาพ (Personality Interview) หมายถึงการสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพรวมของบุคคลที่ถูกสัมภาษณ์ เปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้พูดคุยในสิ่งเกี่ยวกับตนเอง ความชอบ ความสนใจพิเศษ งานอดิเรกและอะไรก็ตามที่เกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ สามารถสะท้อนบุคลิกภาพและความนึกคิดของผู้นั้น การสัมภาษณ์ชนิดนี้มักปรากฏเป็นข้อเขียนเชิงสารคดีบุคคลมากกว่าข่าว จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลเด่นๆมีกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่น่าสนใจเป็นพิเศษ เช่น นักการเมือง นักการศึกษา นักแสดง อาทิ การสัมภาษณ์ผู้ได้รับรางวัลแมกไซไซ คนไทยตัวอย่าง ฯลฯ

ตารางที่ 3 แสดงความแตกต่างของการสัมภาษณ์ในวงวิชาชีพหนังสือพิมพ์ 3 ประเภท

(ประไพพรรณ พิงฉิม, 2542: 22)

การสัมภาษณ์ 3 ประเภท	วัตถุประสงค์	เนื้อหา	ผู้ให้สัมภาษณ์
การสัมภาษณ์ เพื่อข้อเท็จจริง	เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง	เรื่องราวที่เกิดขึ้น และเป็นข่าว ที่กำลังเป็นที่สนใจ	บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง นั้นๆ
การสัมภาษณ์ เพื่อความ คิดเห็น	เพื่อขอความคิดเห็น	เรื่องราวที่เกิดขึ้นเป็นข่าวเด่น เรื่องที่ต้องการสาธารณมติหรือ เกี่ยวข้องกับประชาชน	บุคคลจากหลายสาขา อาชีพที่สามารถให้ ความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง นั้นๆ
การสัมภาษณ์ เพื่อบุคลิกภาพ	เพื่อสะท้อน บุคลิกภาพ	เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับ ผู้ให้สัมภาษณ์ ความชอบ ความ สนใจพิเศษ งานอดิเรก ฯลฯ	บุคคลเด่นดังที่มีกิจกรรม หรือพฤติกรรมที่ น่าสนใจ

2.1.2.2. การสัมภาษณ์คนสำคัญผู้มีชื่อเสียง

สุรสิทธิ์ วิทาร์ฐ (2545) กล่าวถึงการให้สัมภาษณ์ว่าการสัมภาษณ์ในแต่ละครั้งมุ่งเพื่อให้คนทั่วไปได้ทราบข้อเท็จจริงที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้น เพราะว่าผลของการสัมภาษณ์จะต้องถูกนำมาเผยแพร่ในคนส่วนใหญ่ของสังคม ดังนั้นผู้เป็นเป้าหมายของการสัมภาษณ์จึงต้องเป็นคนที่มีความสำคัญ มีความสำคัญ มีผลงานดีเด่นน่าสนใจ อาจแยกกล่าวเป็นกลุ่มๆ ได้ดังนี้

1. บุคคลสำคัญทางการเมือง หมายถึง รัฐบาลหรือผู้ที่เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม หรือ บุคคลที่เป็นผู้บริหารประเทศ เช่น ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ประธานองคมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างๆ เป็นต้น ในการสัมภาษณ์นั้น บางครั้งผู้สัมภาษณ์อาจ สอบถามประเด็นเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลตามความคิดเห็นและผลงานที่ผ่านมาซึ่ง ผู้ให้สัมภาษณ์ยินดีให้สัมภาษณ์เพื่อการเผยแพร่อยู่แล้ว บางครั้งบุคคลสำคัญบางท่าน อาจจะเปิดโอกาสให้ผู้สื่อข่าวทำการสัมภาษณ์และซักถามข้อข้องใจด้วยจุดประสงค์ของ ตนเอง การสัมภาษณ์ชนิดนี้เรียกว่า “การเปิดให้สื่อมวลชนสัมภาษณ์รวม” (Press conference) เช่น นายกรัฐมนตรีให้โอกาสสื่อมวลชนเข้าทำการสัมภาษณ์รวม เป็นต้น
2. บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน หมายถึง บุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพใน กิจการงานที่ทำโดยสุจริตจนมีชื่อเสียง เช่น นักวิทยาศาสตร์ที่ประสบผลสำเร็จในการ ค้นคว้า นักประดิษฐ์เครื่องจักรและเครื่องยนต์กลไก เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรม เจ้าของ ผลผลิต ฯลฯ เป็นต้น
3. บุคคลที่ประกอบกิจกรรมเพื่อสังคม หมายถึง ผู้ที่ทำการใดกิจการหนึ่งเพื่อสังคม และ สมควรที่จะเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม เช่น นักสังคมสงเคราะห์ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ สภากาชาดไทย ผู้แทนนักกีฬาไทย ผู้แทนนักเรียนไทยไปแข่งขันทางวิชาการที่โอลิมปิก เป็นต้น
4. บุคคลที่สังคมให้ความสนใจในขณะนั้นๆ หมายถึง บุคคลที่มีชื่อเสียงในวงสังคมชั่วระยะ หนึ่งๆ เช่น ดาราภาพยนตร์ นักร้อง นางงามต่างๆ บุคคลเหล่านี้จะมีชื่อเสียงในวงสังคมชั่ว ระยะเวลาหนึ่งแล้วก็หายเงียบไป ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สัมภาษณ์จะต้องรู้ว่าใครกำลัง เป็น “ดาว” ของสังคมในช่วงระยะเวลานั้นๆ

5. บุคคลที่ประสบมหันตภัยต่างๆ หมายถึง ผู้ที่ประสบภัยร้ายแรงต่างๆ เช่น ผู้ประสบภัย อุทกภัย วาทภัย และอัคคีภัย การสัมภาษณ์จึงเป็นการถามถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและความรู้สึกเพื่อมุ่งไปสู่การช่วยเหลือ เช่น เรียกร้องความช่วยเหลือจากรัฐบาล บริษัท ร้านค้า เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ฯลฯ
6. บุคคลที่เป็นแขกเมือง หมายถึงชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าสู่ประเทศไทย เช่น คนสำคัญทางการเมือง ดาราภาพยนตร์ นักท่องเที่ยวหรือนักศึกษา เป็นต้น

บุคคลดังกล่าวข้างต้นล้วนแต่เป็นผู้ที่มีความสำคัญและน่าสนใจซึ่งมีคุณสมบัติแตกต่างกันไป ดังนั้นการสัมภาษณ์จะเป็นแบบพิธีการหรือไม่พิธีการ ก็ต้องพิจารณาตามคุณสมบัติของผู้สัมภาษณ์

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกข้อมูลจากบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง เมื่อพิจารณาตามจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์และเนื้อหาแล้ว พบว่าจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์คือการสัมภาษณ์เพื่อบุคลิกภาพ (Personality interview) โดยมีเป้าหมายของการสัมภาษณ์คือบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและบุคคลที่สังคมให้ความสนใจในขณะนั้นๆ โดยเน้นวัตถุประสงค์เพื่อสะท้อนบุคลิกภาพและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์

2.1.3 แนวคิดเรื่องการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ (Self-presentation)

Leary & Miller (2000) กล่าวถึงการสร้างความประทับใจว่าสิ่งที่คนอื่นรับรู้เรานั้นล้วนมีองค์ประกอบที่ผู้อื่นมีต่อบุคลิกภาพ ความสามารถและความตั้งใจของเรามีอิทธิพลถึงความรู้สึกและการปฏิบัติตัวของบุคคลอื่นต่อเราในเวลาต่อมา คุณภาพชีวิตในสังคมของบุคคลมีผลกระทบโดยตรงจากภาพลักษณ์ภายนอกที่คนอื่นรับรู้

Bromley (1993) กล่าวว่าความประทับใจที่บุคคลมีต่อคนที่เขาปฏิสัมพันธ์ด้วย ไม่ว่าจะป็นสมาชิกในครอบครัว คนรัก เพื่อนสนิทหรือเพื่อนร่วมงานนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง แต่ละบุคคลมีเหตุผลที่จะปฏิบัติตัวในทางที่แสดงออกให้ผู้อื่นประทับใจและป้องกันไม่ให้อื่นเกิดความไม่ประทับใจต่อตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่มีความเสี่ยง เช่น ดารา นักแสดง คนในสังคมชั้นสูง ล้วนแต่พยายามที่จะรักษาชื่อเสียงของตนไว้ ด้วยการสร้างความประทับใจให้ผู้อื่นรวมถึงการเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเพื่อให้เป็นที่ชื่นชมของผู้อื่น

2.1.3.1 ลักษณะของการนำเสนอตนเองให้หน้าประทับใจ (Self-presentation)

มีทฤษฎีและงานวิจัยได้ศึกษาถึงกลยุทธ์ที่บุคคลใช้เพื่อสร้างความประทับใจ ลักษณะทางบริบทสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความรู้สึกประทับใจของคน บุคลิกลักษณะเฉพาะที่ทำให้มีพฤติกรรม การสร้างความประทับใจน้อยลง และอิทธิพลของการนำเสนอตนเองให้หน้าประทับใจต่อผู้อื่น

Leary & Miller (2000) กล่าวว่าคนเราพยายามที่จะควบคุมความรู้สึกที่ผู้อื่นมีต่อตนเองในด้านต่างๆ วิธีที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะที่แท้จริงของแต่ละคนได้ชัดที่สุดคือ การพูดคุยอย่างเปิดเผย อย่างไรก็ตามคนทั้งหลายมีการนำกลยุทธ์อันเฉียบแหลมเข้ามาร่วมใช้สร้างความประทับใจอยู่เสมอ เช่น การสร้างความประทับใจต่อผู้อื่นผ่านทางหัวข้อที่เขาเลือกมาพูดและทัศนคติเฉพาะตัวที่เลือกแสดงออกมา การเปลี่ยนรูปร่างลักษณะภายนอกด้วยเสื้อผ้า ทรงผม การแต่งหน้า เพื่อสร้างความน่าพึงพอใจ และพยายามแสดงภาษาทางร่างกายแทนคำพูดในการแสดงทางอารมณ์ เช่น การจ้องมอง การใช้สีหน้า พฤติกรรมใดๆก็ตามเกือบทั้งหมดสามารถใช้เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก อันเป็นที่ต้องการของตัวเองไปยังผู้อื่นได้ทั้งสิ้น

Leary & Miller (2000) กล่าวว่ากรนำเสนอตนเองให้หน้าประทับใจนั้นถือเป็นการสร้างภาพลวงตาอย่างหนึ่งเพราะคนที่ทำนั้นพยายามสร้างความประทับใจให้เกิดแก่ผู้อื่นโดยตัวเองย่อมรู้ดีว่าเป็นการแสดงออกที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ตนเองเป็น อย่างไรก็ตามการนำเสนอบุคคลเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้อื่นนั้นถือเป็นตัวเลือกในยุทธวิธีที่ชาญฉลาดของบุคคลเพื่อแสดงต่อผู้อื่น ผู้หญิงคนหนึ่งอาจถูกมองว่าเป็นคนที่รอบคอบและจริงจังในการทำงาน ในขณะที่ถ้าอยู่กับคนรักของตน เธออาจพยายามทำให้คนรักของเธอเห็นว่าเธอเป็นคนใจดี รักสนุก หากเธอทำได้สำเร็จคนที่เห็นเธอในบุคลิกที่แตกต่างกันนี้อาจเกิดความรู้สึกประทับใจต่อเธอต่างกัน อย่างไรก็ตามทั้งสองสถานการณ์ การสร้างความประทับใจของเธออาจสะท้อนถึงลักษณะส่วนตัวของเธอได้อย่างถูกต้อง คนที่เห็นเธอในทั้งสองสถานการณ์ที่ต่างกันนี้จะรู้ว่าเธออาจเป็นคนรอบคอบจริงจังในการทำงานและเป็นคนสนุกสนานร่าเริงเมื่ออยู่ที่บ้าน แต่ก็มีอาจตัดสินเธอได้อย่างสมบูรณ์

2.1.3.2 คำจำกัดความของการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ (Self-presentation)

การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจนอกจากจะใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Self-presentation แล้ว ยังมีศัพท์ในภาษาอังกฤษอีกคำที่นิยมใช้กัน คือ Impression Management ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่คิดโดย Goffman ในปี 1959 หมายถึงความพยายามในการควบคุมภาพลักษณ์ที่แสดงต่อผู้อื่นเพื่อเพิ่มอำนาจให้แก่ตนเอง ด้วยความตั้งใจที่จะใช้กลวิธีเพื่อควบคุมการสร้างภาพประทับใจที่ผู้อื่นมีต่อเรา โดยวิธีดังกล่าวมีหลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการดูแลรูปลักษณ์ภายนอก (เสื้อผ้า เครื่องประดับ ฯลฯ) เพื่อแสดงให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเป็นบุคคลประเภทใด อยู่ในชนชั้นระดับใด ทำให้ตนเองเป็นที่ชื่นชอบของผู้อื่น เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเพื่อทำให้อื่นเปิดเผยตนเองออกมาเช่นกันหรือเพื่อเป็นการสร้างความไว้วางใจ การยอมรับ ความใกล้ชิดระหว่างกันซึ่งสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดประโยชน์อื่นๆตามมา เมื่อมีการแสดงออกของพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม

Barry R. Schlenker (2004) กล่าวว่า Impression management ไม่เพียงแต่เป็นรูปแบบของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์เฉพาะต่างๆ เช่น ระหว่างการสัมภาษณ์งาน หรือการนัดพบกัน ครั้งแรกระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย หรือเป็นการกระทำที่ชัดเจนของบุคคลที่มีลักษณะเฉพาะเท่านั้น หากแต่เป็นรูปแบบลักษณะเฉพาะซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของประสบการณ์ระหว่างบุคคล นอกจากนี้ Impression management ยังเปรียบเสมือนการเสนองานที่ได้รับการแก้ไขดีแล้วเพื่อถ่ายทอดข้อมูลสำคัญไปยังผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับตำราเรียนที่ผู้แต่งต้องเลือกข้อมูลในการเขียน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจประเด็นได้โดยปราศจากความสงสัย ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องคัดเลือกข้อมูลที่ใช้แสดงจุดประสงค์ของเราในชีวิตประจำวันเพราะในความเป็นจริงนั้นบุคคลไม่สามารถเปิดเผยทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับตนเองให้เฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่งทราบได้ จึงต้องแก้ไขหรือเรียบเรียงข้อมูลตนเองเพื่อให้เหมาะสมแก่โอกาสและสถานการณ์

นักสังคมจิตวิทยาใช้คำว่า Impression management หรือ Self-presentation เพื่อบรรยายถึงความพยายามที่จะทำให้เกิดความประทับใจที่ดีต่อผู้อื่น และผลของการวิจัยนั้นแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่คุ้มค่าเพราะคนที่ประสบความสำเร็จในการสร้างความประทับใจมักได้รับผลดีในหลายสถานการณ์

บางครั้ง Self-presentation ถูกแยกออกจาก Impression management อย่างไรก็ตาม กลวิธีที่ใช้ในทั้ง Impression management และ Self-presentation นั้นเหมือนกัน กล่าวคือ Impression management เป็นเป้าหมายหลักโดยตรงของการควบคุมหรือกำหนดข้อมูลเพื่อที่จะให้มีอิทธิพลต่อการสร้างความประทับใจของผู้อื่นที่มีต่อเรา การสร้างความประทับใจผ่าน Impression management นี้บุคคลพยายามที่จะกำหนดความประทับใจของผู้อื่นในเรื่องคน (เช่น ตัวเอง เพื่อน) สิ่งของ (เช่น

ของขวัญ ผลិតภัณฑ์) เหตุการณ์ (เช่น การกระทำผิด การแสดง) ความคิดเห็น (เช่น ระบบทุนนิยม ต่อระบบสังคมนิยม) แต่เมื่อบุคคลพยายามที่จะควบคุมความประทับใจของตัวเองต่อผู้อื่น กิจกรรมที่เขาทำนั้นเรียกว่า การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ (self-presentation)

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะใช้คำว่า Self-presentation หมายถึง กลวิธีการนำเสนอบุคคลให้น่าประทับใจผ่านกิจกรรม คือการเล่าเรื่อง ซึ่งคำนี้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

Jones & Pittman (1982) กล่าวว่า การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ คือภาวะที่จิตสำนึกและจิตใต้สำนึกพยายามที่จะควบคุมภาพลักษณ์ที่บุคคลมีต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยวัตถุประสงค์หลักของการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ คือ การสร้างความประทับใจซึ่งจะทำให้บุคคลได้รับผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ตามมา วัตถุประสงค์รองของการนำเสนอบุคคลให้น่าประทับใจ คือ การแสวงหาการได้รับการยอมรับจากสังคม

Goffman (1959) กล่าวว่า การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ ประกอบด้วยพฤติกรรมที่มีเจตนาที่จะสร้างความประทับใจให้ผู้อื่นมีต่อตนเอง

Shimanooff (1985) กล่าวว่า การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ หมายถึง การกระทำที่ถูกจำกัดด้วยความตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากพฤติกรรมของเรากับต่อผู้ที่เรามีปฏิสัมพันธ์ด้วย

Telock and Manstead (1985) มองการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจว่าเป็นเหมือนการวิจัยที่มีสมมติฐานแน่นอน

Rosenfeld et al. (1995) กล่าวว่า การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ หมายถึง พฤติกรรมที่แต่ละบุคคลใช้เพื่อควบคุมภาพลักษณ์ของตนต่อผู้อื่น

Leary and Kowalski (1990) ให้คำจำกัดความว่าการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจเป็นกระบวนการที่บุคคลพยายามควบคุมการสร้าง ความประทับใจที่ผู้อื่นมีต่อตน

Watson (1998) ให้คำจำกัดความการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจในแง่ของการเล่าเรื่อง (narration) กล่าวคือ การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจในเรื่องที่แต่งขึ้น (fiction) เป็นกลวิธีในการเล่าเรื่อง (narrative strategy)

จากคำนิยามต่างๆสรุปได้ว่า การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ (Self-presentation) หมายถึง กระบวนการต่างๆที่บุคคลพยายามควบคุมความประทับใจที่ผู้อื่นสร้างขึ้นต่อพวกเขา

2.1.3.3. กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ

Bromley (1993) กล่าวว่ากลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ใช้เมื่อบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในชีวิตประจำวันเมื่อต้องเผชิญหน้ากัน เป็นการกระทำที่ใช้ปกป้องหรือเพิ่มชื่อเสียงตนเอง เป็นความพยายามที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ของเรากับคนอื่นเพื่อผลประโยชน์ เช่น การประสบความสำเร็จในขั้นสูงขึ้นไป

Kipnis & Schmidt (1988) กล่าวถึงอิทธิพลของกลวิธีการนำเสนอบุคคลว่าเป็นวิธีที่แต่ละบุคคลใช้เพื่อการต่อรอง การชี้แจงอย่างมีเหตุผล การสร้างมิตร ความมีอำนาจ การร่วมมือ และกลยุทธ์อื่นๆที่ใช้เพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อการตัดสินใจหรือพฤติกรรมของเพื่อนร่วมงาน หัวหน้าหรือแม้กระทั่งลูกน้อง

Jones & Pittman (1982) กล่าวว่า บุคคลโดยทั่วไปใช้วิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ 5 วิธีด้วยกัน ได้แก่

- 1) Ingratiation คือ การทำตัวให้ผู้อื่นชื่นชอบด้วยการกล่าวชม เยินยอ หรือ ให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลเหล่านั้น
- 2) Self-promotion คือ การทำตัวให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเป็นคนมีความสามารถด้วยการพูดถึงความสามารถและความสำเร็จของตน
- 3) Exemplification คือ การทำตัวให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเป็นคนอุทิศตนให้แก่งานด้วยการทำงานมากเกินไปกว่าภาระหน้าที่ของตน
- 4) Supplication คือ การแสดงให้เห็นความอ่อนแอหรือข้อจำกัดของตนเองเพื่อที่จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น
- 5) Intimidation คือ การทำตัวให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเป็นคนที่น่าเกรงขามด้วยการข่มขู่หรือทำให้ผู้อื่นกลัวตนเอง

จากวิธีทั้ง 5 วิธี ดังกล่าวนั้น Ingratiation, Self-promotion และ Exemplification ล้วนเป็นกลวิธีที่แต่ละบุคคลใช้เพื่อพยายามสร้างความประทับใจด้านบวกต่อผู้อื่น อย่างไรก็ตาม Supplication และ Intimidation เป็นกลวิธีที่มีความเป็นไปได้ที่จะได้ผลตอบกลับในทางลบมากกว่า

ในขณะที่บุคคลใช้กลวิธีต่างๆกันเพื่อพูดส่งเสริมภาพลักษณ์ของตน วิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุดแบ่งได้ 2 ประเภทคือ ความพยายามที่จะเพิ่มความน่าดึงดูดใจต่อผู้อื่น (self-enhancement) และความพยายามที่จะทำให้ผู้อื่นรู้สึกดีในหลายๆด้าน (other-enhancement)

Steven & Kristof (1995) กล่าวว่า การเพิ่มความน่าดึงดูดใจต่อผู้อื่น (self-enhancement) เป็นวิธีเฉพาะที่คนเราใช้เพื่อทำให้ตนเองดูดีในสายตาผู้อื่น เช่น การแต่งตัวให้ดูดี การดูแลตัวเอง การเลือกใช้เครื่องประดับ ความพยายามในการบรรยายถึงตัวเองในแง่บวก (เขาสามารถฝ่าฟันอุปสรรคอันยากลำบากที่ท้าทายได้อย่างไร) ฯลฯ

Kilduff & Day (1994) กล่าวว่า การทำให้ผู้อื่นรู้สึกดีในหลายๆด้าน (Other-enhancement) วิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุดคือ การเยินยอ กล่าวยกย่องถึงความสำเร็จหรือองค์การที่บุคคลนั้นทำงานอยู่นอกจากนี้ยังรวมถึงการแสดงความคล้อยตามต่อความคิดเห็นของผู้อื่น การแสดงให้เห็นถึงความสนใจที่เรามีอย่างมากต่อบุคคลนั้น การช่วยเหลือในเรื่องเล็กๆน้อยๆต่อพวกเขา ถามถึงคำแนะนำหรือผลตอบรับในการกระทำต่างๆ หรือการแสดงอวัจนภาษา เช่น การสบสายตา พยักหน้าเห็นด้วย และการยิ้ม เป็นต้น

2.1.3.4 ประเภทของกลวิธีการนำเสนอตนเอง (Types of self-presentation tactics)

กลวิธีการนำเสนอตนเองมีพื้นฐานจากทฤษฎีของ Tedeschi et al. ซึ่งแบ่งวิธีการสร้างความน่าประทับใจออกได้ชัดเจน 2 ประเภท คือการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง (defensive self-presentation) และการนำเสนอภาพด้านดีของตนเอง (assertive self-presentation) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การนำเสนอแบบปกป้องตนเอง (Defensive self-presentation)	การนำเสนอภาพด้านดีของตนเอง (Assertive self-presentation)
Excuse	Ingratiation
Justification	Intimidation
Disclaimer	Supplication
Self-handicapping	Entitlement
Apology	Enhancement
	Basking
	Blasting
	Exemplification

กลวิธีการสร้างความประทับใจทั้งในด้านการปกป้องตนเองและการนำเสนอภาพด้านดีของตนเองมีวัตถุประสงค์ระหว่างบุคคลแตกต่างกัน คือการนำเสนอภาพด้านดีของตนเองหมายถึงวิธีการพัฒนาหรือสร้างภาพลักษณ์ในทางที่ดี ในขณะที่การนำเสนอแบบปกป้องตนเอง หมายถึงการปกป้องภาพลักษณ์ที่ไม่ดีของตนเอง

กลวิธีดังกล่าวเป็นวิธีเฉพาะของการสร้างความประทับใจที่นิยมใช้มากที่สุดในทางภาษาและวรรณคดีซึ่งมีทั้งหมด 13 วิธี สามารถแบ่งได้ทั้งวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเองและการนำเสนอภาพด้านดีของตนเอง

กลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง (Defensive self-presentation tactics)

1. Excuses คือ การกล่าวปฏิเสธความรับผิดชอบในเหตุการณ์ที่ไม่เหมาะสม (Tedeschi and Lindskold, 1976)

2. Justifications คือ การหาเหตุผลที่สำคัญกว่าให้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่ก็ยอมรับต่อความผิดนั้น (Tedeschi and Lindskold, 1976)

3. Disclaimers คือ การให้คำอธิบายก่อนที่สถานการณ์ลำบากจะเกิดขึ้น (Tedeschi and Lindskold, 1976)

4. Self-handicapping คือ กลวิธีที่ผู้ที่กระทำความผิดใช้เบี่ยงเบนความสนใจของผู้อื่นเพื่อไม่ให้ถูกตำหนิได้ว่าความล้มเหลวเกิดจากความผิดพลาดของตนเอง หากแต่เกิดจากสิ่งอื่น (Jones and Berglas, 1978) นอกจากนี้วิธีนี้ยังเป็นการลดความรับผิดชอบของตนในสายตาผู้อื่นด้วยการอ้างถึงปัจจัยภายนอกมากกว่าปัจจัยภายใน(ความสามารถ) ตรงกับสำนวนไทยที่ว่า “รำไม่ดีโทษปี่โทษกลอง”

5. Apologies คือ คำพูดที่แสดงถึงความสำนึกผิดและรู้สึกผิดต่อการกระทำที่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอันตรายต่อผู้อื่น (Tedeschi and Lindskold, 1976)

กลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีของตนเอง (Assertive self-presentation tactics)

1. Ingratiation คือ การกระทำที่แสดงเพื่อให้ผู้อื่นชอบตนเองเพื่อจะได้รับผลประโยชน์จากคนเหล่านั้น (Jones and Pittman, 1982) อาจอยู่ในรูปแบบของ การประจบ การชม การแสดงความเห็นคล้อยตาม การแสดงความช่วยเหลือ หรือการให้ของ

2. Intimidation คือ การกระทำที่เสนอภาพลักษณ์ตนเองเป็นบุคคลมีอำนาจหรือบุคคลอันตราย วิธีนี้ใช้เพื่อทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความกลัวและเพิ่มความมีประสิทธิภาพของการข่มขู่ที่เกิดขึ้น (Jones and Pittman, 1982)
3. Supplication คือ การนำเสนอตนเองในลักษณะอ่อนแอต้องพึ่งพาผู้อื่น เพื่อเรียกร้องให้ผู้อื่นช่วยเหลือ (Jones and Pittman, 1982)
4. Entitlement คือ การพูดอ้างความรับผิดชอบและความเชื่อมั่นที่ผู้อื่นมีต่อผู้พูด (Tedeschi and Lindskold, 1976)
5. Enhancement คือ การที่ผู้พูดพูดจูงใจผู้อื่นว่าผลของการกระทำของตนนั้นน่าเชื่อถือมากกว่าที่ผู้ฟังคิดไว้ (Cialdini and Richardson, 1980)
6. Basking คือ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ที่มีภาพลักษณ์ดีเพื่อให้ตนได้รับการยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มอย่างชัดเจน (Cialdini and Richardson, 1980)
7. Blasting คือ การกล่าวถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้อื่นที่ผู้พูดมีความสัมพันธ์ด้วย (Cialdini and Richardson, 1980)
8. Exemplification คือ พฤติกรรมที่ผู้พูดนำเสนอตนเองว่าน่ายกย่องสรรเสริญในแง่ของความมีศีลธรรมและมีความมั่นคง เพื่อให้ได้รับความเคารพ ความชื่นชมและการเลียนแบบจากผู้อื่น (Jones and Pittman, 1982)

2.1.3.5 วัตถุนิยมกับรูปแบบการสร้างภาพประทับใจ (Materialism and self-presentational styles)

Mick (1992) กล่าวถึงลัทธิวัตถุนิยมไว้ว่า ลัทธิวัตถุนิยมคือเครื่องแสดงคุณค่าของแต่ละบุคคลโดยสังเกตจากทรัพย์สินสมบัติ ชนิดและปริมาณของสินค้าที่ซื้อ ถึงแม้ว่าการศึกษาวิจัยก่อนหน้านี้พบว่า ลัทธิวัตถุนิยมเกี่ยวข้องกับแนวโน้มในการสร้างภาพประทับใจต่อผู้อื่น แต่ยังไม่เป็นที่กระจ่างชัดว่าความประทับใจประเภทใดที่พวกเขาคนนิยมในวัตถุต้องการถ่ายทอดออกมา งานวิจัยในปัจจุบันพบว่าประเภทของความประทับใจที่พวกเขาวัตถุนิยมต้องการสื่อออกมานั้นทำได้โดยใช้กลวิธี 5 ประการของ Jones and Pittman (1982) ได้แก่ 1) Ingratiation 2) Self-promotion 3) Exemplification 4) Supplication และ 5) Intimidation

Braun & Wicklund (1989) กล่าวว่าพฤติกรรมทางสังคมในการแสดงความน่าประทับใจนั้นวัตถุนิยมสามารถใช้เป็นเครื่องแสดงถึงเอกลักษณ์ของตนต่อผู้อื่น

Dittmarh & Pepper (1994) กล่าวว่า การมีวัตถุประสงค์ราคาแพงในกรอบครอง มีผลกระทบต่อความประทับใจที่ผู้อื่นสร้างขึ้นต่อเรา กล่าวคือพวกวัตถุนิยมมีแนวโน้มในการให้ความสำคัญต่อความประทับใจที่ตนสร้างต่อผู้อื่นมากกว่าคนที่ไม่ใช่พวกวัตถุนิยม (Christopher & Schlenker, 2004)

Richins and Dawson (1992) กล่าวว่า พวกวัตถุนิยมใช้ทรัพย์สินสมบัติของตนเป็นเครื่องหมายแสดงความสำเร็จ ยิ่งไปกว่านั้นยังพบว่าพวกที่นิยมวัตถุอย่างสูงมีแนวโน้มที่จะให้คุณค่าในทรัพย์สินของตนว่าเป็นสิ่งมีประโยชน์ต่อสถานภาพทางสังคม ในขณะที่พวกที่นิยมในวัตถุน้อยกว่ามีแนวโน้มที่จะให้คุณค่าทรัพย์สินตนว่าเป็นความพอใจในสิ่งที่ตนสามารถหาได้เท่านั้น

งานวิจัยสมัยต่อมาได้เชื่อมโยงลักษณะวัตถุนิยมเข้ากับความกังวลในการสร้างตัวบ่งชี้เฉพาะของการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ ตัวอย่างเช่น Schroeder and Dugal (1995) ค้นพบความสัมพันธ์ด้านลบระหว่างวัตถุนิยมกับความกังวลทางสังคมและความสัมพันธ์ด้านลบระหว่างวัตถุนิยมกับความต้องการมีเอกลักษณ์เฉพาะตน ส่วน Christopher and Schlenker (2004) พบความสัมพันธ์ด้านลบระหว่างวัตถุนิยมกับความกลัวต่อการประเมินค่าด้านลบจากผู้อื่น และความสัมพันธ์ด้านลบระหว่างวัตถุนิยมกับการมีตำแหน่งทางสังคม ถึงแม้ว่ากระแสของงานวิจัยเหล่านี้เน้นไปที่ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุนิยมกับความประทับใจที่ถ่ายทอดไปยังผู้อื่น แต่อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถเจาะจงได้ว่าความประทับใจประเภทใดที่พวกนักวัตถุนิยมต้องการแสดงออกมา

จากคำอธิบายเรื่องการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจช่วยในการวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์ของการนำเสนอบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงและภาพลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยงไปสู่อีกวัตถุประสงค์หนึ่งที่แอบแฝงมาในบทสัมภาษณ์คือการโฆษณาแฝงซึ่งจะกล่าวต่อไปในแนวคิดเรื่องบทความแฝงโฆษณา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.1.4 แนวคิดเรื่องบทความแฝงในโฆษณา (Advertorial)

Sandler และ Secunda (1993) กล่าวว่าปัจจุบันนี้ การส่งเสริมการขายในรูปแบบใหม่ปรากฏขึ้นเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการทำบทความแฝงโฆษณา (Advertorial) การทำเล่มแทรกโฆษณา (Advertising Supplement) การทำรายการ (Infomercial) หรือการจัดวางสินค้า (Product Placement) ในสื่อที่มีภาพเคลื่อนไหว อันหมายรวมถึง ภาพยนตร์ ละคร และรายการโทรทัศน์ต่างๆ

Karrh (1998) กล่าวถึงการส่งเสริมการขายในรูปแบบนี้ว่าถือเป็นการผสมผสานระหว่างการโฆษณาและการนำเสนอความจริงหรือความบันเทิงหนึ่งๆซึ่งเชื่อกันว่ามีอำนาจโน้มน้าวใจผู้บริโภคได้ดีกว่าการโฆษณาแบบปกติ

2.1.4.1 นิยามของบทความแฝงโฆษณา

ตามพจนานุกรมของ Webster 3rd edition นั้น คำว่า Advertorial หรือบทความแฝงในโฆษณา จะหมายถึง การผสมผสานกันระหว่างบทบรรณาธิการและงานโฆษณาซึ่งจะเป็นในรูปแบบของการนำเสนอข้อเท็จจริงบางอย่างโดยเจ้าของสินค้าและตัวเจ้าของสินค้าจะต้องเสียเงินให้แก่สื่อ ทั้งนี้ ข้อเท็จจริงที่นำเสนอานั้นจะเป็นเรื่องราวที่ประชาชนให้ความสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมักจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับกิจกรรมทางธุรกิจ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538: 12) ให้คำจำกัดความของ “บทความแฝงในโฆษณา” (Advertorial) ว่าหมายถึงการโฆษณาเพื่อส่งเสริมทักษะของผู้อุปถัมภ์รายการ คำว่า Advertorial มาจากคำว่า Advertising Editorial

Cook (1992) อธิบายบทความแฝงโฆษณาไว้ว่าเป็นบทแทรกในนิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีเจตนาที่จะทำให้เหมือนเป็นบทบรรณาธิการ การนำเสนอเนื้อหาแม้ว่าจะเอื้อต่อประโยชน์ของผู้โฆษณา แต่ไม่เน้นการให้ข้อมูลต่อสินค้ามากนักหรือมุ่งเน้นแต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเพียงอย่างเดียวเหมือนกับงานโฆษณาทั่วไป

Dennis L. Wilcox (1996) กล่าวถึง “บทความแฝงโฆษณา” ว่าเป็นงานเขียนที่มีภาพประกอบซึ่งแทรกตัวอยู่ตามหน้าหนังสือพิมพ์และนิตยสาร โดยเจ้าของสินค้าซึ่งเป็นสปอนเซอร์ (sponser) เป็นผู้เขียนขึ้นมา และเป็นรูปแบบที่กำลังได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ แต่เนื่องจากบทความแฝงโฆษณาเป็นความพยายามที่จะเลียนแบบหน้าตาให้คล้ายกับงานเขียนทั่วไปของสิ่งพิมพ์ เหมือนว่าเป็นส่วนหนึ่งของกองบรรณาธิการ ด้วยเหตุนี้บรรณาธิการบางคนจึงไม่ยอมให้มีบทความแฝงมาปรากฏในหนังสือของตน เพราะมองว่าเป็นการทำลายเส้นแบ่งดั้งเดิม ที่แบ่งแยกการโฆษณาออกจากงานเขียนของกองบรรณาธิการไว้อย่างชัดเจน

John R. Rossiter (1997) กล่าวถึง “บทความแฝงโฆษณา” ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการอุปถัมภ์รายการที่ไม่ได้รับความสนใจมากนัก แต่ก็มีการใช้กันมากขึ้นในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อกระจายเสียง และได้ให้คำจำกัดความของบทความแฝงโฆษณา(Advertorials)ว่าหมายถึง พื้นที่ที่ผู้โฆษณาจ่ายเงินซื้อโดยผสมผสานการโฆษณาแบบชัดเจนกับการลอกเลียนแบบเนื้อหาของบทความของสิ่งพิมพ์ เนื้อหาใน “บทความแฝงโฆษณา” ส่วนใหญ่มักใช้รูปแบบการโฆษณาประชาสัมพันธ์เรื่องราวที่เป็นประโยชน์ (positive publicity) โดยอาศัยข่าวใหม่ๆที่เกิดขึ้นใหม่เมื่อเร็วๆนี้ อย่างเช่นผู้ผลิตอาหารเสริมผสมธัญพืช (oat bran cereal) ออกมาให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องการลดคอเลสเตอรอล ตามด้วยการตีพิมพ์บทความลงในหนังสือ

O’Guin Allen และ Semenik (1997) ได้ให้คำนิยามของ บทความแฝงโฆษณาว่าเป็นโฆษณาในรูปแบบพิเศษ กล่าวคือ ผู้โฆษณามีความตั้งใจที่จะให้งานโฆษณาชิ้นนั้นมีลักษณะเหมือนบทบรรณาธิการที่เจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์นั้นๆนำเสนอ ทั้งที่เรื่องราวที่นำเสนอเป็นเรื่องราวของสินค้า บริการหรือตัวองค์กรธุรกิจ

Philip Kotler (1997) กล่าวถึง “บทความแฝงโฆษณา” ว่าเป็นรูปแบบใหม่ที่เพิ่มเข้ามาในส่วนประสมของการส่งเสริมการตลาด (Promotion Mix) โดยเป็นการโฆษณาในสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีการออกแบบเนื้อหาให้คล้ายคลึงกับเนื้อหาทั่วไปของนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์จนดูแยกไม่ออก

Smith (1994) ได้กล่าวถึงบทความแฝงโฆษณาว่า เป็นโฆษณาประเภทหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากโฆษณาโดยทั่วไป สร้างขึ้นเพื่อเป็นรายได้เสริมให้แก่เจ้าของสื่อและเป็นการให้ความรู้หรือให้ความเพลิดเพลินใจแก่ผู้บริโภค บทความแฝงโฆษณานี้จะปรากฏอยู่ตามสื่อสิ่งพิมพ์ที่จัดสรรเนื้อหาบรรณาธิการแทรกด้วยการส่งเสริมการขายเพื่อประโยชน์ต่อผู้โฆษณาได้

Lane และ Russell (1996) กล่าวว่าทั้งนี้โดยทั่วไปบทความแฝงโฆษณาจะเขียนขึ้นโดยนักโฆษณาหรือนักประชาสัมพันธ์ ขณะที่บรรณาธิการจะเขียนโดยบุคลากรของกองบรรณาธิการ อย่างไรก็ตามการกล่าวถึงบริการ ผลิตภัณฑ์ หรือองค์กรธุรกิจที่โฆษณานั้นจะไม่ชัดเจนมากนัก จึงทำให้ต่างจากโฆษณาโดยทั่วไป

กล่าวโดยสรุปแล้ว บทความแฝงโฆษณาจะหมายถึง การลงข้อความหรือนำเสนอสารที่ดูเหมือนเป็นกลาง และใช้รูปแบบไม่ว่าจะเป็นการจัดหน้ากระดาษ รูปแบบตัวอักษรแบบเดียวกับบทบรรณาธิการ ทั้งนี้เพื่อให้เหมือนเป็นการนำเสนอของเจ้าของสื่อ ทว่าข้อความหรือสารที่นำเสนอเนี่ยมักจะสอดแทรกสารที่เป็นประโยชน์ต่อเจ้าของผลิตภัณฑ์ที่เสียเงินค่าสื่อเพื่อจะนำเสนอสารดังกล่าว

2.1.4.2 ประเภทของการทำโฆษณาแฝง

เสรี วงษ์มณฑา (2540) ได้กล่าวถึงการทำโฆษณาแฝง โดยมีการแบ่งประเภทออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ข่าวแฝงโฆษณา (Informercial) มาจากคำว่า information + commercial หมายถึง การซื้อพื้นที่หรือเวลาในสื่อวิทยุ โทรทัศน์หรือสื่อสิ่งพิมพ์ แต่เป็นข่าวที่แฝงโฆษณา เช่น ช่อง 7 มีการขายเวลาในช่วงรายการข่าวธุรกิจ (Business news) รูปแบบเช่นนี้ ถือเป็นข่าวแฝงโฆษณาหรือแม้แต่ในวิทยุก็มีการขายช่วงข่าว ดังเช่น มีการประกาศว่ามีการเปิดโรงงานปุ๋ยแห่งใหม่ของบริษัทปุ๋ยแห่งชาติ
2. การซื้อพื้นที่เขียนบทความโฆษณา (Advertorial) ในบางครั้งออกมาในรูปของ Editor เป็นการซื้อพื้นที่เขียนบทความสามารถทำได้หลายครั้ง แต่เนื้อหาจะต่างกันออกไป สมมติเขียนว่าน้ำแร่เอเวียงคืออะไร เมื่อลงในใกล้หมอใช้ข้อความว่า น้ำแร่ (Mineral Water) คืออย่างไร เมื่อลงในดิฉันก็ใช้เป็นบทสัมภาษณ์สาว 2 พันปี แล้วลงบทความในหนังสือเพื่อนเดินทาง โดยใช้ชื่อเรื่องว่าเทือกเขาแอลป์มีจุดเด่นอย่างไรที่ทำให้เกิดน้ำแร่เอเวียง
3. เนื้อหา (สาระ) รายการแฝงโฆษณา (Programercial) เป็นการนำเอาเรื่องราวของเราไปแฝงไว้ในเนื้อหาของรายการ โดยอาจจะแฝงในรายการกระจกหักค้าน เช่น ประตูน้ำคอมเพล็กซ์ให้กระจกหักค้านทำสารคดีเรื่องประตูน้ำแดนดินที่ไม่เคยหลับ เพราะว่ามีคนที่ย้ายบ้านประตูน้ำน้อยมากที่จะไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากเป็นที่ที่มีปลาทูม (ลูกค้ำมาก) เมื่อหย่อนเบ็ดลงไป ก็เหมือนหย่อนสินค้ำลงไปก็ขายได้ หรือในรายการบ้านเลขที่ 5 มีช่วงได้ฟ้าเมืองไทยที่จะนำเสนอเรื่องราวของสิ่งแปลกใหม่ที่เกิดขึ้นในไทย ในส่วนของวิทยุก็สามารถทำเช่นนี้ได้เช่นเดียวกัน

อุริศา โกวิทย์ดำรง (2542) กล่าวว่าปัจจุบันแนวคิดการทำบทความแฝงโฆษณานำมาซึ่งการพัฒนาในรูปแบบการโฆษณาแฝงอีกจำนวนมาก มีบริษัทที่เปิดบริการรับจัดทำบทความแฝงโฆษณาโดยตรงจำนวนไม่น้อยในอเมริกา ซึ่งมีใช้เป็นเพียงการรับจัดทำบทความแฝงโฆษณาในนิตยสารและหนังสือพิมพ์เท่านั้น บริษัทดังกล่าวได้มีการขยายสู่การทำแผ่นพับ แผ่นพับโฆษณาในงานประชุมทางวิชาการต่างๆและเว็บไซต์ในรูปแบบบทความแฝงโฆษณา (Advertorial) อีกด้วย

อุริศา โกวิทย์ดำรง (2542) กล่าวถึง สาเหตุที่บทความแฝงโฆษณานี้ได้รับความนิยมมาก คือ

1. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร
2. เสริมสร้างตำแหน่งของตราสินค้าหรือผลิตภัณฑ์
3. ความน่าเชื่อถือของข้อมูลสูงขึ้น

4. ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะประมวลข้อมูลมากขึ้น
5. ราคาไม่สูงนัก
6. เป็นรูปแบบใหม่ในการเข้าถึงผู้บริโภค

ความรู้เรื่องบทความแฝงโฆษณาแฝงข้างต้นผู้วิจัยนำไปใช้เป็นแนวทางวิเคราะห์ วัตถุประสงค์ของบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง

2.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่อง

ในงานวิจัยเรื่อง การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย อติศา วงศ์ลักษณะพันธ์ (2542) ได้ศึกษาการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย ผลการวิจัยพบว่าลักษณะการรายงานข่าวที่เจาะจงนำมาศึกษาทั้ง 8 เหตุการณ์ ทั้งในหนังสือพิมพ์เน้นเสนอสาระ และเน้นสนองอารมณ์ที่นำมาศึกษา มีแนวโน้มการนำเสนอไปตามแบบแผนการเล่าเรื่อง โดยมีการกำหนดแก่นเรื่องขึ้นมาเป็นแนวทางในการรายงานข่าว จนทำให้บุคคลในข่าวมีสถานภาพเหมือนตัวละครที่ทำให้เรื่องราวในข่าวสามารถดำเนินไปได้อย่างมีอรรถรส นอกจากนี้ยังพบว่าแบบแผนการเล่าเรื่องในตัวข่าวของหนังสือพิมพ์มติชนมีการปรับรูปแบบการนำเสนอโดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่องที่มุ่งพรรณนาแบบใช้โวหาร ภาพพจน์ และการบรรยายถึงอากัปกริยา น้ำเสียงและสีหน้าของตัวละครไปในแนวเดียวกับหนังสือพิมพ์ประเภทสนองอารมณ์

ในงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์ รวมพร ศรีสุมานนท์ (2541) ศึกษาประเด็นเรื่องและองค์ประกอบด้านเนื้อหาและวิธีการสื่อความหมายของการเล่าเรื่อง โดยศึกษาจากรายการสัมภาษณ์ที่ออกอากาศปี พ.ศ. 2539 จำนวน 2 รายการ คือ รายการเฉียด และรายการเจาะใจ ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหารายการเฉียดเป็นเรื่องเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับผู้ให้สัมภาษณ์จนเกือบเอาชีวิตไม่รอด มีสาเหตุเนื่องมาจากความประมาทและความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ รูปแบบการนำเสนอใช้การเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเข้าด้วยกันโดยเริ่มต้นด้วยตอนจบของเรื่องด้วยการสรุปเรื่องราว แล้วจึงดำเนินการสัมภาษณ์ในลักษณะย้อนการลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสถานการณ์ที่ขมวดเข้าสู่จุดพลิกผันของเรื่อง สำหรับรายการเจาะใจพบเนื้อหาเรื่องชีวิตส่วนบุคคลประเด็นต่างๆ ทั้งการต่อสู้ชีวิต ผลงานความสำเร็จ การช่วยเหลือสังคมที่อยู่ในความสนใจของประชาชน ดังนั้นวิธีการเล่าเรื่องจึงมีรูปแบบหลากหลายสามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะคือ 1.การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 2.เมื่อมีเหตุย่อมมีผลตามมา 3. ปัญหาและการแก้ปัญหา ทว่าลักษณะการเล่าเรื่องเสมือนการสนทนาจัดลำดับเรื่องราวใน

ระหว่างการซักถามและโต้ตอบ การนำเสนอรายการสัมภาษณ์ทั้ง 2 ได้ใช้การเข้ารหัสเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์ด้วยองค์ประกอบด้านแสง สี เพื่อเสริมบรรยากาศ เสียงช่วยเร้าอารมณ์และฉากที่แสดงถึงบรรยากาศของเวทีรายการสัมภาษณ์ถ่ายทอดระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์พบว่ารายการเถียงเน้นการเล่าเรื่อง โดยการเข้ารหัสด้านเทคนิคโทรทัศน์เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศและอารมณ์ สำหรับรายการเจาะใจใช้รหัสด้านเทคนิคโทรทัศน์เพื่อเร้าอารมณ์น้อยกว่าและให้ความสำคัญกับรูปแบบการนำเสนอที่มุ่งถ่ายทอดเนื้อหา

ในงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาและกลวิธีการเล่าเรื่องรายการโทรทัศน์แบบเดือนกัษรายการ “เถียง” สุจินดา ประสงค์ตันสกุล (2540) ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหารายการโทรทัศน์ “เถียง” ในแง่การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน และวิเคราะห์วิธีการเล่าเรื่องว่าสอดคล้องกับการทำหน้าที่ดังกล่าวหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า รายการโทรทัศน์เถียงได้ทำหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนเดือนกัษบุคคลถึงภัยต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคม โดยให้ความสำคัญกับภัยอุบัติเหตุมากที่สุด ตามด้วยภัยชิงทรัพย์ ภัยทำร้ายร่างกาย ภัยทางเพศ และภัยอื่นๆ โดยลักษณะของเนื้อหาที่นำเสนอจะเป็นการเตือนสติบุคคลให้ระมัดระวังต่อภัยต่างๆและเน้นที่วิธีการจัดการกับภัยที่ประสบมากกว่าป้องกันวิธีการเล่าเรื่องได้เน้นถึงความสนุกสนานตื่นเต้นของช่วงการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ซึ่งเป็นจุดสุดยอดของรายการมากกว่าการนำเสนอวิธีป้องกันภัยในด้านผลกระทบจากการดูรายการพบว่าประโยชน์ที่ตนดูได้รับจะเป็นเพียงการได้รับรู้ถึงเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม แต่มิได้เป็นประโยชน์เพื่อการป้องกันแต่อย่างใด และในแง่การสร้างความรู้ความวิตกกังวล พบว่าจะมีผลต่อบุคคลที่มีความระมัดระวังต่อภัยต่างๆอยู่แล้ว สำหรับการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการคนร้าย จะเป็นประโยชน์ต่อคนดูมากกว่าการที่คนร้ายนำไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากทางรายการไม่ได้นำเสนอรายละเอียดที่ชัดเจน

ในงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน อมรรัตน์ เรืองสกุล (2541) ได้ศึกษาวิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน ไทยรัฐ และมติชน โดยศึกษาเปรียบเทียบการเล่าเรื่องในระดับเนื้อความ 2) ศึกษาเปรียบเทียบการเล่าเรื่องของข่าวเดียวกันจากหนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภท คือ หนังสือพิมพ์แนวประชานิยม (ไทยรัฐ) และหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ (มติชน) 3) ศึกษาเปรียบเทียบการเล่าเรื่องในข่าวเชิงสาระและข่าวสนองอารมณ์ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า การศึกษารูปแบบของการเล่าเรื่องในข่าวใน

เชิงสาระและว่าสนองอารมณ์ที่มีเหตุการณ์ข่าวเดียวกันของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชนต่างก็มี ส่วนที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน ซึ่งไทยรัฐนิยมที่จะใช้วิธีการเล่าแบบเสมือนดำเนินอยู่จริงมากกว่า สรุปลักษณะ การเล่าเรื่องแบบนี้ทำให้มองเห็นว่าไทยรัฐยังใช้รูปแบบการเล่าเรื่องในลักษณะเร้าความ สนใจผู้อ่าน ให้สีสันบรรยากาศของเหตุการณ์มากกว่ามติชนที่นิยมเล่าเรื่องแบบสรุปลักษณะที่ เหมือนและแตกต่างกันยังพบได้จากการลำดับเหตุการณ์ที่เล่า มุมมองที่ใช้ในการเล่าเรื่อง และกลวิธี การนำเสนอที่มีความแตกต่าง คือ ไทยรัฐจะใช้กลวิธีแบบขยายความหรือใส่สีสันเหมือนเวลาเล่า นิทาน (Performative) มากกว่ามติชนที่ใช้รูปแบบการสาริต หรือแสดงข้อเท็จจริง (Constative) รูปแบบต่างๆเหล่านี้ส่วนหนึ่งแสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ฉบับใดยืนอยู่ในจุดเร้าอารมณ์มากกว่า กัน ซึ่งกลายเป็นกรอบในการกำหนดให้การเล่าเรื่องของผู้สื่อข่าวแต่ละฉบับอยู่ในรูปแบบของตน ตามคุณลักษณะของหนังสือพิมพ์และประเภทข่าวที่นำมาเสนอด้วย ส่วนการถ่ายทอดความหมาย เข้าสู่ความเป็นจริงจะสะท้อนภาพให้เห็นอย่างมากในการวิเคราะห์เกี่ยวกับการสร้างความหมายซึ่งเป็น หัวใจของการเล่าเรื่อง ผลการวิจัยที่พบได้แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า ไทยรัฐยังยืนอยู่บนการ สร้างความหมายนอกบริบทเดิม และให้สีสันในข่าวมากกว่ามติชน

ในงานวิจัยเรื่อง การ “เล่าข่าว” ทางวิทยุ อนุรักษ์ มิ่งเมือง (2534) ได้ศึกษาวิธีการ “เล่าข่าว” และความหมายที่ปรากฏออกมาจากการ “เล่าข่าว” ทางวิทยุของผู้จัดรายการที่เป็นกรณีศึกษา 6 คน คือ ปรีชา ทรัพย์โสภณ คู่ย์ ณ บางน้อย นายหนวดย วุฒิ เวญจันทร์ วัชรระ มานะชัย และศรีรุ่ง รุ่งพิเศษ พบว่า วิธีการ “เล่าข่าว” ของผู้จัดรายการที่เป็นกรณีศึกษาประกอบไปด้วยการบรรยาย การ สร้างมุขตลก การสร้างภาพพจน์ การแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ เป็นต้น โดยเฉพาะ วัชรระ มานะชัยและศรีรุ่ง รุ่งพิเศษ นำข่าวมาเล่าในรูปแบบคล้ายการแสดงซึ่งแตกต่างจากคนอื่น อย่างชัดเจน สิ่งที่น่าสนใจคือผู้จัดรายการมีการสร้างสรรค์อันเกิดจากจินตนาการ(improvisation) ที่ นอกเหนือไปจากข้อเท็จจริงหรือบทข่าวที่จัดเตรียมไว้เสมอ ทำให้การ “เล่าข่าว” มีความน่าสนใจ ยิ่งขึ้น ทั้งนี้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัวของแต่ละคนเกิดจากประสบการณ์ที่สั่งสมมาเป็นเวลานาน และการ “เล่าข่าว” ในลักษณะดังกล่าวนี้เป็นการนำเอาการเล่าตามแบบมุขปาฐะมาใช้ในการเสนอ ข่าวทางวิทยุ ส่วนความหมายโดยอรรถและความหมายโดยนัยที่ปรากฏออกมาจากรายการ “เล่า ข่าว” ได้แสดงให้เห็นถึงแนวคิด จุดมุ่งหมาย ความเชื่อและทัศนคติหลายประการของผู้จัดรายการ ที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันไป

ในงานวิจัยเรื่อง การวางโครงเรื่องในปริศนาเรื่องเล่าจากประสบการณ์ตรงและประสบการณ์อ้อมในภาษาไทย ทรงธรรม วงศ์วิรุพห์ (2547) ได้ศึกษาการวางโครงเรื่องในปริศนาเรื่องเล่าจากเรื่องประสบการณ์ตรงและประสบการณ์อ้อมในภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่าเรื่องเล่าประสบการณ์ตรงประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ การเกริ่น การนำเสนอบริบทตัวละครและสถานที่ การดำเนินเรื่อง การแสดงทัศนะ และการจบเรื่อง ขณะที่เรื่องเล่าประสบการณ์อ้อมประกอบด้วย 6 องค์ประกอบคือ การเกริ่นนำ การนำเสนอบริบทตัวละครและสถานที่ การดำเนินเรื่อง การแสดงทัศนะ การคลี่คลายเรื่อง และการจบเรื่อง โดยที่รูปการวางโครงเรื่องในเรื่องเล่าแต่ละประเภทมีความคล้ายคลึงกัน แตกต่างเฉพาะรายละเอียดเรื่องเล่า งานวิจัยนี้ยังพบอีกว่ามีการแสดงทัศนะของผู้เล่าในเรื่องเล่าประสบการณ์ตรงมากกว่าเรื่องเล่าประสบการณ์อ้อม เนื่องจากเรื่องเล่าประสบการณ์ตรงส่วนใหญ่ประกอบด้วยความคิด ความรู้สึกของผู้เล่าที่ทำหน้าที่ในการดำเนินเรื่อง การแสดงทัศนะจึงถือเป็นองค์ประกอบหลักที่สามัญที่สุดองค์ประกอบหนึ่งของเรื่องลักษณะนี้ไม่ปรากฏในเรื่องเล่าประสบการณ์อ้อมที่ให้ความสำคัญกับเนื้อหาเรื่องราวที่เกิดขึ้น รวมถึงการเดินเรื่องที่ให้ความสำคัญกับการเรียงลำดับเหตุการณ์มากกว่าส่วนที่เป็นทัศนะผู้เล่า นอกจากนี้พบว่าองค์ประกอบมีความแตกต่างกันระหว่างเรื่องเล่าประสบการณ์ตรงกับประสบการณ์อ้อมในส่วนของ การคลี่คลายของเรื่อง โดยไม่ปรากฏในเรื่องเล่าที่เป็นการเดินเรื่องระนาบเดียวหรือเรื่องที่ดำเนินเรื่องโดยไม่ปรากฏปมปัญหาและจุดตึงเครียด ส่วนการเรียงองค์ประกอบของเรื่องเล่าทั้ง 2 ประเภท พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน เรื่องเล่าส่วนใหญ่จะเป็นไปตามเวลา เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของตัวละคร

งานวิจัยข้างต้นเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์การเล่าเรื่องในบทสัมภาษณ์ ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงต่อไป และเมื่อพิจารณาประกอบกับแนวคิดเรื่องปริศนา การสัมภาษณ์ การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจและบทความแฝงในโฆษณาแล้ว สามารถช่วยในการวิเคราะห์โครงสร้าง องค์ประกอบ และกลวิธีการนำเสนอบุคคลในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บทที่ 3

โครงสร้างและองค์ประกอบของบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียง ในนิตยสารสำหรับผู้หญิง

บทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงเป็นรูปแบบงานเขียนที่เกิดขึ้นจากการเรียบเรียงของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ที่มีจุดมุ่งหมายการนำเสนอเรื่องราวเพื่อสะท้อนบุคลิกภาพและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์ มีเป้าหมายของการสัมภาษณ์คือผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นบุคคลมีชื่อเสียงที่สังคมให้ความสนใจในขณะนั้นๆ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะนำเสนอเรื่องราวเหล่านี้ผ่านมุมมองของตนเองผ่านสื่อกลาง คือ หน้านิตยสาร การนำเสนอเรื่องราวดังกล่าวถือเป็นปริจเฉทรูปแบบหนึ่งคือ ปริจเฉทที่ผ่านสื่อกลาง (Mediated Discourse) ซึ่งตรงกับนิยามที่ Scollon (2001) ได้กล่าวว่า ปริจเฉทที่ผ่านสื่อกลางมีวัตถุประสงค์ที่ถูกใช้เพื่อถ่ายทอดการกระทำผ่านสื่อและยังรวมถึงปัจจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับคนในสังคม การกระทำที่ผ่านสื่อนี้จะถูกพิจารณาในแง่ของกิจกรรมที่จำเป็นทางสังคมและมีจุดมุ่งหมายเพื่อสะท้อนกลุ่มทางสังคม ประวัติศาสตร์ และอัตลักษณ์ของกลุ่มคนเหล่านั้น

การศึกษาบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงเพื่อให้เห็นวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนนั้น ผู้วิจัยได้พิจารณาจากทั้งมุมมองที่นำเสนอผ่านสายตาของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์และมุมมองของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ องค์ประกอบระดับมหัพภาค หมายถึง ส่วนประกอบต่างๆที่นำมาประกอบขึ้นเป็นโครงเรื่องของเรื่องเล่า (narrative plot) และองค์ประกอบระดับจุลภาค คือกลไกภาษาต่างๆ เช่น กลไกการเชื่อมโยงความ (ทรงธรรม วงศ์วิรุพห์, 2547) การศึกษาองค์ประกอบในระดับมหัพภาคในบทสัมภาษณ์ ได้แก่ การศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบซึ่งถือเป็นพื้นที่ของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ส่วนการศึกษาระดับจุลภาค ได้แก่ การศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้นำเสนอตนเองให้น่าประทับใจซึ่งถือเป็นพื้นที่ของผู้ให้สัมภาษณ์

3.1. โครงสร้าง

จากการศึกษาข้อมูลบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงในนิตยสารแพรว นิตยสารดิฉัน และนิตยสารขวัญเรือน จำนวนทั้งหมด 144 บทสัมภาษณ์ พบว่าบทสัมภาษณ์ดังกล่าว แบ่งได้ 2 กลุ่ม ได้แก่ 1. บทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงเพียงคนเดียว 2. บทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงหลายคน ที่มีการตั้งหัวข้ออันเป็นที่สนใจของคนในสังคมเป็นคำถามหลัก เช่น การลดความอ้วน กลเม็ด เมคมันนี่ โกอินเตอร์อย่างมือโปร คนดังองศาเคียด ชีวิตจริงยิ่งกว่านิยาย ฯลฯ

บทสัมภาษณ์ที่นำมาศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ใช้เกณฑ์การปรากฏของรูปภาพคือบรรุสรพรรณนามซึ่งสังเกตได้จากโครงสร้างภายนอกหรือโครงสร้างระดับผิว จากเกณฑ์ดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่าบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงได้สะท้อนแบบแผนหรือมีโครงสร้างร่วมแบบเดียวกันอย่างชัดเจน กล่าวคือบทสัมภาษณ์ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ บทนำ ส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่อง และสรุป บทนำจะปรากฏในตอนต้นของบทสัมภาษณ์ ส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับเนื้อเรื่องจะปรากฏในตอนท้ายของบทนำ ส่วนสรุปจะปรากฏในตอนท้ายสุดของบทสัมภาษณ์ ส่วนบทนำ ส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับเนื้อเรื่อง และสรุปนี้เป็นส่วนเป็นพื้นที่ของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์แต่เพียงผู้เดียว ส่วนโครงสร้างที่แตกต่างกันไปในแต่ละฉบับคือ ส่วนเนื้อเรื่องซึ่งเป็นโครงสร้างเดียวที่เป็นพื้นที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ ในนิตยสารดิฉันจะมีการเขียนแทรกจากผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เพื่อเปลี่ยนเข้าสู่หัวข้ออื่นในประวัติชีวิตและประวัติการทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์ต่อไป ส่วนในนิตยสารแพรวและนิตยสารขวัญเรือนจะปรากฏแต่คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์เท่านั้น ไม่มีการเขียนแทรกจากผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ปรากฏในส่วนเนื้อเรื่องแต่อย่างใด รายละเอียดของโครงสร้างแต่ละส่วนมีดังนี้

3.1.1 บทนำ

บทนำเป็นโครงสร้างที่ปรากฏอยู่ส่วนแรกสุดของบทสัมภาษณ์มีขนาดความยาวประมาณ 1-2 ย่อหน้า เป็นโครงสร้างบังคับที่พบในนิตยสารที่นำมาศึกษาทุกฉบับ บทนำเป็นพื้นที่ของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นบทเปิดเพื่อแนะนำผู้อ่านให้รู้จักกับผู้ให้สัมภาษณ์ผ่านสายตาของผู้เรียบเรียง ทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงภูมิหลัง รายละเอียดและข้อมูลโดยย่อเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ แต่เนื่องจากข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ปรากฏนั้นมีเพียงบางส่วน ส่วนนี้จึงยังเป็นส่วนที่มีการดึงดูดให้ผู้อ่านสนใจที่จะติดตามอ่านเรื่องราวต่อไปได้อีกด้วย

โครงสร้างบทนำในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง แบ่งได้ 2 ลักษณะ
ได้แก่

3.1.1.1 บทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

บทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์นี้ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์อาจเลือกข้อมูลโดยย่อเพียง
เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือข้อมูลหลายเรื่องของผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบกัน เพื่อให้ผู้อ่านรู้จักกับ
ผู้ให้สัมภาษณ์ในเบื้องต้น โดยข้อมูลต่างๆได้แก่ องค์ประกอบต่างๆทั้งหมด 10 องค์ประกอบ
ดังต่อไปนี้

1. ชื่อ (ชื่อจริง นามสกุล, ชื่อเล่น, ฉายา)
2. อายุ
3. อาชีพ
4. ตำแหน่ง
5. รางวัล
6. ผลงาน
7. กิจกรรมส่วนตัว
8. ประสบการณ์การทำงาน
9. บุคลิก/ลักษณะเด่น
10. ครอบครัว

บทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์แบ่งได้ 2 ลักษณะ ได้แก่

3.1.1.1.1 บทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์เพียงเรื่องเดียว

บทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์เพียงเรื่องเดียวนั้น ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะเลือก
องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งใน 10 องค์ประกอบที่กล่าวไว้ข้างต้นมานำเสนอ แต่ที่พบเสมอ
คือ อาชีพ บทนำลักษณะนี้ผู้อ่านอาจทราบหรือไม่ทราบว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นใคร จึงเป็นส่วนที่มี
การดึงดูดให้ผู้อ่านสนใจที่จะติดตามอ่านเรื่องราวต่อไปเพื่อให้ทราบถึงเรื่องราวของผู้ให้สัมภาษณ์
ได้อีกด้วย ตัวอย่างเช่น

การเป็นนักแสดงก็คืออาชีพรับจ้างอย่างหนึ่งซึ่งผมมักจะเปรียบเทียบว่านักแสดงก็เหมือน
คนขับแท็กซี่ เวลาผู้โดยสารเรียกให้จอด เราไม่รู้หรือกว่าผู้โดยสารจะไปไหน เมื่อเขาบอกให้ไป
ไหน เราก็ต้องไป เพราะฉะนั้นถ้ามีอาชีพรับจ้างแสดง เขาจ้างให้แสดงอะไร เราก็ต้องแสดงจะมา
เลือกบทหรือเลือกที่รักมักที่ชังไม่ได้หรอก

บทนำในตัวอย่างข้างต้นเป็นบทนำซึ่งเป็นคำพูดของ คุณนิรุดี ศรีจรรรยา นักแสดงผู้มีชื่อเสียงของเมืองไทย ผู้เขียนคอลัมน์ได้ใช้คำพูดของคุณนิรุดีเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่ออาชีพนักแสดงเป็นบทนำ แม้ผู้อ่านอาจจะทราบได้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นใคร แต่จะทราบว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีอาชีพเป็นนักแสดง จะเห็นได้ว่าการเกริ่นนำของบทนำนี้ได้กล่าวถึงองค์ประกอบเดียว คือ อาชีพ

3.1.1.1.2 บทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์หลายเรื่องประกอบกัน

บทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์หลายเรื่องประกอบกันนั้น จะมีองค์ประกอบมากกว่า 2 เรื่องขึ้นไปประกอบกันทำให้ผู้อ่านจะทราบทันทีว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นใคร อีกทั้งยังเห็นถึงความสามารถและคุณลักษณะด้านบวกของผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตั้งแต่ในส่วนแรกของบทสัมภาษณ์ ตัวอย่างเช่น

เป็นนายแพทย์รัฐบุรุษ นักการศึกษา นักเคลื่อนไหวทางสังคม และเป็นผู้มีส่วนอย่างมากในการสานความสัมพันธ์อันดีระหว่างญี่ปุ่นและไทย ทำให้ ศ.ดร.นพ.กระแส ชนะวงส์ ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีเป็นคนไทยคนแรกและคนเดียวที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ *The Grand Cordon of the Order of the Rising Sun* จากสมเด็จพระจักรพรรดิแห่งญี่ปุ่น ในฐานะบุคคลอันประเสริฐของญี่ปุ่นมากกว่า 40 ปี

ขวัญเรือน 786 (สิงหาคม 2547): 208.

บทนำในตัวอย่างข้างต้นเป็นการกล่าวถึงศาสตราจารย์ ดร.นพ. กระแส ชนะวงส์ โดยได้เริ่มจากการอ้างถึงองค์ประกอบหลายองค์ประกอบ ได้แก่ อาชีพ ของ ศาสตราจารย์ ดร.นพ. กระแส ชนะวงส์ ไม่ว่าจะเป็น นายแพทย์รัฐบุรุษ นักการศึกษา นักเคลื่อนไหวทางสังคม หรือ แม้แต่ ตำแหน่งที่ได้รับ คือ ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี รวมถึงตำแหน่งทางวิชาการคือ ศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ อีกทั้งในตอนท้ายยังได้กล่าวถึงรางวัลที่ท่านได้รับคือเครื่องราชอิสริยาภรณ์ *The Grand Cordon of the Order of the Rising Sun* จากสมเด็จพระจักรพรรดิแห่งญี่ปุ่น บทนำดังกล่าวล้วนเป็นการแสดงให้ผู้อ่านเห็นถึงความสามารถของ ศ.ดร.นพ. กระแส ชนะวงส์ ได้เป็นอย่างดี ตั้งแต่ในส่วนบทนำ

ด้วยลีลาชื่อน้ำตาที่ไม่เหมือนใครของนักร้องนำ ทำให้วงแคลซมีกะแนตติดอันดับต้นๆ อยู่แทบทุกบอร์ด์ทุกชาร์ต ที่มีการจัดอันดับวงดนตรียอดนิยม หลายคนคิดว่า *แบงก์* เป็นนักร้องที่ดังในช่วงข้ามคืน แต่ความจริงนั้นเป็นเพียงส่วนปลายของเส้นทางสู่ความสำเร็จเท่านั้น

แพรว 585 (มกราคม 2547): 253.

บทนำในตัวอย่างข้างต้นเป็นบทนำที่กล่าวถึงคุณปริติ บารมีอนันต์ นักร้องนำแห่งวงแคลช ในสังกัดค่ายเพลงแกรมมี่ที่มีชื่อเสียงค่ายหนึ่งของประเทศไทยและเป็นที่ยู่อักกันโดยทั่วไปในหมู่วัยรุ่น ผู้เขียนใช้วิธีการกล่าวถึงองค์ประกอบหลายอย่างร่วมกันได้แก่ ชื่อเล่น แบนก์ ลักษณะเด่นของเขาเวลาร้องเพลงบนเวทีคือ ‘ลีลาเซ็ดน้ำตา’ และอาชีพ คือ นักร้อง

ผิวสวยเนียนเกลี้ยงเกลาเป็นยอดปรารถนาของผู้หญิงทุกคน แต่เชื่อว่าทุกคนจะสมปรารถนา ผู้ที่ผิวมีปัญหาจึงต้องพึ่งพาแพทย์ และเครื่องมือเครื่องมือที่ทันสมัยเพื่อให้ผิวดีขึ้น
พ.ญ. ฐานิสร์ ธรรมลิขิตกุล เป็นแพทย์ผิวหนังที่มีประสบการณ์ในด้านนี้มายาวนาน
คุณหมอเคยเป็นแพทย์ผิวหนังประจำ รพ.โรงพยาบาลสุบมานานถึง 16 ปี ก่อนจะออกมาทำคลินิกส่วนตัวอย่างเต็มตัวเมื่อสองปีที่แล้ว

คุณหมอเป็นคนใฝ่รู้โดยจะติดตามความก้าวหน้าในวงการแพทย์ผิวหนังและความงามในต่างประเทศอยู่เสมอและเดินทางไปร่วมประชุมทางวิชาการด้านเลเซอร์และโรคผิวหนังที่สหรัฐอเมริกาเกือบทุกปีเพื่ออัปเดตข้อมูลใหม่ๆ และเสาะหาเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในเมืองไทย
 คลินิกของคุณหมอจึงเต็มไปด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยด้วยเทคโนโลยีล่าสุดของวงการแพทย์และความงาม โดยเฉพาะเครื่องเลเซอร์และคลื่นแสงชนิดต่างๆที่ถูกออกแบบมาเพื่อช่วยแก้ปัญหาเรื่องผิวพรรณได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

คุณหมออนุเกิดที่จังหวัดอุดรธานี ซึ่งคุณพ่อคุณแม่ของเธอมาพบรักและแต่งงานกันที่นั่น

ดิฉัน 663 (ตุลาคม 2547): 278.

บทนำในตัวอย่างข้างต้นเป็นการกล่าวถึง แพทย์หญิง ฐานิสร์ ธรรมลิขิตกุล องค์ประกอบที่ปรากฏในบทนำนี้มีถึง 6 องค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่ 1. ชื่อ มีทั้งชื่อจริงและนามสกุล คือ ฐานิสร์ ธรรมลิขิตกุล รวมถึงชื่อเล่น คือ อุ่น 2. อาชีพ คือ แพทย์ผิวหนัง 3. ประสบการณ์ในการทำงาน คือ เป็นแพทย์ผิวหนังประจำโรงพยาบาลโรงพยาบาลสุบมานานถึง 16 ปี 4. บุคลิกลักษณะเด่น คือ ความเป็นผู้ใฝ่รู้ 5. กิจการส่วนตัว คือ คลินิกส่วนตัว 6. ครอบครัว คือคุณพ่อคุณแม่ของคุณหมอ

จากตัวอย่างทั้งหมดข้างต้นสรุปได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 10 อย่างนี้ถือเป็นขอบเขตของ โครงสร้างในส่วนบทนำของบทสัมภาษณ์ในนิตยสารสำหรับผู้หญิง โดยบทนำต้องประกอบขึ้น ด้วยองค์ประกอบข้างต้นอย่างน้อย 1 องค์ประกอบ คือ อาชีพ องค์ประกอบที่พบจะมาน้อย แยกต่างกันไปขึ้นอยู่กับขนาดความยาวของบทนำในนิตยสารแต่ละฉบับ กล่าวคือ บทนำใน นิตยสารดิฉันจะพบองค์ประกอบต่างๆในแต่ละบทสัมภาษณ์จำนวนมากที่สุดอย่างน้อย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.ชื่อ 2.อาชีพ และ 3.ผลงานหรือกิจการ ของผู้ให้สัมภาษณ์เนื่องจาก บทนำในนิตยสารดิฉันมีขนาดยาวมากที่สุดจึงมีพื้นที่การนำเสนอข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์มากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับบทนำในนิตยสารแพรวและนิตยสารขวัญเรือน

3.1.1.2. บทนำที่มีหัวข้อเป็นที่สนใจของคนในสังคม

บทนำที่มีหัวข้อเป็นที่สนใจของคนในสังคมนี้ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะเป็นผู้กำหนดชื่อ เรื่องซึ่งมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในแต่ละหัวข้อ เช่น ความอ้วนกับการลดน้ำหนัก, The Singer's Diary, Poisonous Love ฯลฯ โดยจะมีผู้ให้สัมภาษณ์หลายคนในแต่ละหัวข้อ บทนำ ลักษณะนี้ผู้อ่านจะไม่ทราบแน่ชัดแล้วว่าแท้จริงแล้วผู้ให้สัมภาษณ์นี้เป็นใคร ถือเป็นกลวิธีหนึ่งที่ผู้เขียนสร้างความสงสัยให้เกิดขึ้นและกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากติดตามเรื่องราวต่อไป โดยยกแต่เพียงจุดพลิกผัน ในชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเด็นที่น่าสนใจของผู้ให้สัมภาษณ์ แบบหน้ามือเป็นหลังมือมาเป็นบทนำ ตัวอย่างเช่น

เรื่องความอ้วนกับการลดน้ำหนัก

ความอ้วนในวัยเด็กทำให้เธอตกอยู่ในฝันร้ายกับข้อสารพัดสัตว์ที่เพื่อนๆนานานามให้จนเป็น เหตุให้เธอยอมหักคิบบความอ้วนแบบสุดขีด ด้วยการออกกำลังกายกลางแจ้งแบบเต็มเหนี่ยว เพื่อ ป้องกันไม่ให้ฝันร้ายนั้น ต้องกลับมาตอกย้ำซ้ำรอยเดิมอีก

แพรว 26 (พฤศจิกายน 2547): 242.

บทนำในตัวอย่างข้างต้นผู้อ่านไม่สามารถทราบได้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นใคร แต่ผู้เรียบเรียง บทสัมภาษณ์ยกประเด็นที่เป็นที่สนใจของผู้หญิงส่วนใหญ่ในสังคมขึ้นมา คือเรื่อง ‘ความอ้วน’ โดย นำเสนอให้เห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์คนนี้เคยประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคอ้วนแต่สามารถเอาชนะโรคดังกล่าว ได้ จึงเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงที่กลัวว่าตนจะ เป็นโรคอ้วน จึงอยากรู้ว่าเจ้าของเรื่องนี้ใช้วิธีการใดจึงสามารถเอาชนะความอ้วนได้

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวถึงนี้ คือ คุณดวงกมล เวปุลละ ผู้ที่เคยมีน้ำหนักตัวมากเกินมาตรฐาน จนถึงขนาดถูกเพื่อนๆ เรียกว่า ‘นังควายน้า’ เธอได้ใช้วิธีลดน้ำหนักมาทุกวิธี ไม่ว่าจะเป็นการอดอาหาร ฟังเข็ม กินยาลดความอ้วน ฯลฯ แต่สุดท้ายเธอพบว่าวิธีที่ดีที่สุดคือการออกกำลังกาย และเธอได้ใช้วิธีดังกล่าวทำให้น้ำหนักตัวลดลงอย่างเห็นได้ชัด ไม่ถูกเรียกว่า ‘นังควายน้า’ อีกต่อไป

จากข้อมูลที่กล่าวไว้ทั้งหมดข้างต้นเห็นได้ว่าบทนำในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสาร สำหรับผู้หญิงนั้นมีโครงสร้างสัมพันธ์กับกลุ่มข้อมูลจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ 2 กลุ่ม ได้แก่ 1. บทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงเพียงคนเดียว และ 2. บทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงหลายคน ที่มีการตั้งหัวข้ออันเป็นที่สนใจของคนในสังคมเป็นคำถามหลัก กล่าวคือ บทนำในบทสัมภาษณ์ที่มีผู้มีชื่อเสียงให้สัมภาษณ์เพียงคนเดียวนั้นอาจจะประกอบด้วยข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ได้ทั้งเรื่องเดียวและหลายเรื่องประกอบกัน (ชื่อ, อายุ, อาชีพ, ตำแหน่ง, รางวัล, ผลงาน, กิจการส่วนตัว, ประสบการณ์การทำงาน, บุคลิก/ลักษณะเด่น, ครอบครัว) ส่วนบทนำในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงหลายคนที่มีการตั้งหัวข้ออันเป็นที่สนใจของคนในสังคมเป็นคำถามหลักนั้นจะปรากฏเพียงจุดพลิกผันในชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเด็นที่น่าสนใจของผู้ให้สัมภาษณ์โดยไม่มีข้อมูลส่วนตัวอันเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ให้สัมภาษณ์ปรากฏอย่างในบทนำของบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงเพียงคนเดียว ดังนั้นผู้อ่านจึงไม่อาจทราบหรือเดาได้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นใครในบทนำของบทสัมภาษณ์ที่มีผู้ให้สัมภาษณ์หลายคน

การวางโครงสร้างเรื่องและลักษณะต่างๆ ในส่วนของบทนำจะประกอบด้วยบทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์และบทนำที่มีหัวข้อเป็นที่สนใจของคนในสังคม ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะบอกให้ผู้อ่านทราบถึงรายละเอียดของผู้ให้สัมภาษณ์โดยย่อ โดยกลวิธีทางภาษาที่ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์นำมาใช้ในส่วนบทนำประกอบไปด้วย การใช้สุภาพิต คำคม สโลแกนต่างๆ การกล่าวถึงจุดพลิกผันในชีวิตผู้ให้สัมภาษณ์ การกล่าวอ้างคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์

บทนำจะจบลงเมื่อผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใช้โครงสร้างทางภาษาเปลี่ยนเข้าสู่ส่วนเนื้อเรื่อง โครงสร้างทางภาษาของบทสัมภาษณ์ในส่วนเนื้อเรื่องนี้แยกออกจากส่วนบทนำได้โดยสังเกตจากรูปภาษา คือ บุรุษสรรพนาม กล่าวคือ ผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 เช่น ผม ดิฉัน หรือ ใช้ชื่อเล่นของตัวเองเล่าเรื่องในส่วนเนื้อเรื่อง ซึ่งต่างจากส่วนบทนำที่ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 หรือ 3 กล่าวถึงผู้ให้สัมภาษณ์

บทนำของบทสัมภาษณ์ในนิตยสารสำหรับผู้หญิงที่นำมาศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าบางครั้งผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้ใช้บทนำเพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกจากเพื่อการแนะนำผู้ให้สัมภาษณ์และดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามอ่านบทสัมภาษณ์ต่อไป กล่าวคือได้มีการใช้ส่วนท้ายของบทนำเพื่อเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่อง ดังรายละเอียดที่จะกล่าวต่อไปในโครงสร้างการเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่องในส่วนบทนำ

3.1.2 ส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับเนื้อเรื่อง

โครงสร้างการเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่องในส่วนบทนำ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะใช้วิธีการต่างๆทั้งหมด 3 วิธีเพื่อเข้าสู่ส่วนเนื้อเรื่อง ได้แก่ 1. การขึ้นต้นด้วยบุรุษสรรพนามเพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง 2. การใช้การเกริ่นนำเพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง 3. การกล่าวย้อนถึงประวัติชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง รายละเอียดของแต่ละกลวิธีมีดังต่อไปนี้

3.1.2.1 การขึ้นต้นด้วยบุรุษสรรพนามเพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง มีโครงสร้างดังต่อไปนี้

1. คุณ + ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ 2. สรรพนามบุรุษที่ 3 (คุณ/เธอ/เขา)	}	+ เล่าว่า / กล่าวว่...

ตัวอย่างเช่น

คุณดำรงกล่าวว่า

“พอทำอาหารออกไปแล้วเขบอกว่ทำไมร่อยจ้ง เราฟังแล้วก็ชื่นใจ เห็นคนกินอ่อยแล้วก็มีความสุขครับ”

ดิฉัน 651 (เมษายน 2547):155.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นบทสัมภาษณ์ของคุณดำรง จันทร์เจ้าฉาย ผู้เขียนได้สิ้นสุดส่วนบทนำและเริ่มเข้าสู่ส่วนเนื้อเรื่องโดยใช้โครงสร้าง คุณ + ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ + กล่าวว่

คุณ + ดำรง + กล่าวว่

จากนั้นจึงเริ่มส่วนเนื้อเรื่องซึ่งคุณดำรงให้สัมภาษณ์ถึงวิธีการทำอาหารด้วยตัวเอง ดังเกตได้จากรูปภาษา คือ สรรพนามบุรุษที่ 1 คือ คำว่า ‘เรา’ ซึ่งหมายถึงคุณดำรง

เธอเล่าว่าชีวิตในวัยเด็กของเธอนั้นราบเรียบมาก มีแต่การเรียนมาโดยตลอด

“แค่ที่เรียนโรงเรียนสาธิตปทุมวัน ตั้งแต่ป.5 หลังจากจบสมถวิลพระโขนง...”

ดิฉัน 664 (ตุลาคม 2547):299.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นบทสัมภาษณ์ของ คุณ ไตรทิพย์ ศิวะกฤษณ์กุล ผู้เขียน ได้สิ้นสุดส่วนบทนำ และเริ่มเข้าสู่ส่วนเนื้อเรื่องโดยใช้โครงสร้าง สรรพนามบุรุษที่ 3 (คุณ/ เธอ/ เขา) + เล่าว่า

เธอ + เล่าว่า

จากนั้นคุณ ไตรทิพย์จึงเริ่มให้สัมภาษณ์ในส่วนเนื้อเรื่องด้วยการเล่าถึงประวัติการเรียน สังเกตได้จากรูปภาษา คือ สรรพนามบุรุษที่ 1 คือ คำว่า ‘แค่ที่’ ซึ่งเป็นชื่อเล่นของคุณ ไตรทิพย์

3.1.2.2 การใช้การเกริ่นนำเพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง

การเกริ่นนำเป็นส่วนแรกสุดที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อแนะนำ ผู้ให้สัมภาษณ์ผ่านสายตาของผู้เรียบเรียง โดยการเกริ่นนำเพื่อเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่องสามารถปรากฏ ได้ทั้งส่วนของบทนำและเพียงส่วนท้ายของบทนำ

หัวข้อของการเกริ่นนำที่ปรากฏในบทนำของบทสัมภาษณ์ คือ อาชีพ ซึ่งประกอบด้วยเรื่อง ต่างๆ ดังต่อไปนี้

3.1.2.2.1 เบื้องหลังความสำเร็จของอาชีพ

การเกริ่นนำด้วยการทิ้งท้ายถึงเบื้องหลังความสำเร็จของอาชีพในส่วนบทนำ เป็นการเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่องเพื่อแสดงให้เห็นถึงเส้นทางความเป็นมาของความสำเร็จในอาชีพหรือ หน้าที่การงานของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะกล่าวถึงความสำเร็จของ ผู้ให้สัมภาษณ์ในตอนเริ่มต้น เมื่อถึงตอนสุดท้ายของบทนำจะใช้การกล่าวขัดแย้งเพื่อแสดงให้เห็น ว่าความสำเร็จที่กล่าวมาในข้างต้นทั้งหมดเป็นเพียงส่วนเล็กน้อยของความสำเร็จที่ผู้ให้สัมภาษณ์มี ตัวอย่างเช่น

ด้วยลีลาซัดน้ำตาที่ไม่เหมือนใครของนักร้องนำ ทำให้วงแคลชมีคะแนนติดอันดับต้นๆ อยู่แทบทุกบอร์ดยุคทุกซาร์ท ที่มีการจัดอันดับวงดนตรียอดนิยม หลายคนคิดว่า แวงค์ เป็นนักร้องที่ดัง ในช่วงข้ามคืน แต่ความจริงนั้นเป็นเพียงส่วนปลายของเส้นทางสู่ความสำเร็จเท่านั้น

แพรว 585 (มกราคม 2547): 253.

การเกริ่นนำในตัวอย่างข้างต้นเป็นบทนำที่กล่าวถึงคุณปริติ บารมีอนันต์ นักร้องนำแห่งวง แคลช ในสังกัดค่ายเพลงแกรมมี่ที่มีชื่อเสียงค่ายหนึ่งของประเทศไทยและเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป ในหมู่วัยรุ่น ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้ใช้วิธีการการเกริ่นนำถึงเบื้องหลังความสำเร็จของอาชีพ ในบรรทัดสุดท้ายของบทนำ

3.1.2.2.2 ทักษะคิดต่ออาชีพ

การเกริ่นนำด้วยทักษะคิดต่ออาชีพ ผู้เรียบเรียงจะใช้คำพูดที่แสดงถึงความคิดเห็น ความรู้สึก ต่ออาชีพของผู้ให้สัมภาษณ์มากล่าวนำ จากนั้นผู้เรียบเรียงจะที่ใช้โครงสร้างการเปลี่ยนเข้าสู่ เนื้อเรื่องด้วยโครงสร้างต่อไปนี้ก่อนเข้าสู่เนื้อเรื่อง

การกล่าวซ้ำทักษะคิดผู้ให้สัมภาษณ์+ อาชีพของผู้ให้สัมภาษณ์ + กล่าวว่/เล่าว่า/สตาร์ทว่า... ตัวอย่างเช่น

การเป็นนักแสดงก็คืออาชีพรับจ้างอย่างหนึ่ง ซึ่งผมมักจะเปรียบเทียบว่านักแสดงก็เหมือน คนขับแท็กซี่ เวลาผู้โดยสารเรียกให้จอด เราไม่รู้หรือกว่าผู้โดยสารจะไปไหน เมื่อเขาบอกให้ไป ไหน เราก็ต้องไป เพราะฉะนั้นถ้ามีอาชีพรับจ้างแสดง เขาจ้างให้แสดงอะไร เราก็ต้องแสดง จะมา เลือกบทหรือเลือกที่รักมักที่ชัง ไม่ได้หรือ

นี่คือคติในการทำงานของนักแสดงหนุ่มใหญ่มาดเข้มที่กลับมาผงาดในวงการมาอีกครั้ง
ก่อนจะชิงออกตัวตั้งแต่เริ่มสตาร์ทว่า

แพรว 594 (พฤษภาคม 2547):257.

การเกริ่นนำในตัวอย่างข้างต้นเป็นบทนำซึ่งเป็นคำพูดของ คุณนิรุทธิ์ ศิริจรธยา นักแสดง ผู้มีชื่อเสียงของเมืองไทย ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้ใช้คำพูดของคุณนิรุทธิ์เกี่ยวกับทักษะคิดที่มีต่อ อาชีพนักแสดงในส่วนบทนำ การแสดงทักษะคิดที่น่าสนใจเกี่ยวกับอาชีพนี้ทำให้ทราบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีอาชีพเป็นนักแสดง และจะเห็นได้ว่าการเกริ่นนำของบทนำนี้ได้กล่าวถึง องค์ประกอบเดียว คือ อาชีพ เมื่อเริ่มต้นในส่วนเนื้อเรื่องผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้ใช้โครงสร้าง การกล่าวซ้ำทักษะคิดผู้ให้สัมภาษณ์ (นี่คือคติในการทำงานของ...) + อาชีพของผู้ให้สัมภาษณ์ (นักแสดงหนุ่มใหญ่) + สตาร์ทว่า...

3.1.2.3. การกล่าวย้อนถึงประวัติชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง

การเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่อง โดยใช้วิธีการกล่าวย้อนถึงประวัติชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์นั้น ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะกล่าวถึงประวัติการทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์ในตอนต้น เมื่อถึงตอนท้ายของบทนำ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะเปลี่ยนมากล่าวถึงประวัติส่วนตัวเพื่อโยงเข้าสู่เนื้อเรื่อง ตัวอย่างเช่น

ผิวสวยเนียนเกลี้ยงเกลายเป็นยอดปรารถนาของผู้หญิงทุกคน แต่ใช้ว่าทุกคนจะสมปรารถนา ผู้ที่ผิวมีปัญหาจึงต้องพึ่งพาแพทย์ และเครื่องมือที่ทันสมัยเพื่อให้ผิวดีขึ้น

พ.ญ. ฐานิสร์ ธรรมลิขิตกุล เป็นแพทย์ผิวหนังที่มีประสบการณ์ในด้านนี้มายาวนาน คุณหมอเคยเป็นแพทย์ผิวหนังประจำ รพ.โรงพยาบาลสุบมานานถึง 16 ปี ก่อนจะออกมาทำคลินิกส่วนตัวอย่างเต็มตัวเมื่อสองปีที่แล้ว

คุณหมอเป็นคนใฝ่รู้โดยจะติดตามความก้าวหน้าในวงการแพทย์ผิวหนังและความงามในต่างประเทศอยู่เสมอและเดินทางไปร่วมประชุมทางวิชาการด้านเลเซอร์และโรคผิวหนังที่สหรัฐอเมริกาเกือบทุกปีเพื่ออัปเดตข้อมูลใหม่ๆ และเสาะหาเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในเมืองไทย

คลินิกของคุณหมอจึงเต็มไปด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยด้วยเทคโนโลยีล่าสุดของวงการแพทย์และความงาม โดยเฉพาะเครื่องเลเซอร์และคลื่นแสงชนิดต่างๆ ที่ถูกออกแบบมาเพื่อช่วยแก้ปัญหาเรื่องผิวพรรณได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

คุณหมออนุณเกิดที่จังหวัดอุดรธานี ซึ่งคุณพ่อคุณแม่ของเธอมาทบรักและแต่งงานกันที่นั่น

ดิฉัน 663 (ตุลาคม 2547): 278.

จากตัวอย่างบทนำข้างต้นเป็นการกล่าวถึง แพทย์หญิง ฐานิสร์ ธรรมลิขิตกุล ในตอนต้นของบทนำได้กล่าวถึงประวัติด้านการทำงานของคุณหมอเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็น อาชีพ ประสบการณ์การทำงาน รวมถึงคลินิกของคุณหมอ แต่เมื่อถึงบรรทัดสุดท้ายของบทสัมภาษณ์ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้ใช้โครงสร้างการกล่าวย้อนกลับถึงประวัติชีวิตส่วนตัว คือ สถานที่เกิดของคุณหมอ เพื่อเปลี่ยนเข้าสู่ในส่วนเนื้อเรื่อง

กลวิธีการใช้โครงสร้างการเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่องในส่วนบทนำข้างต้น ช่วยให้บทสัมภาษณ์เกิดความต่อเนื่องของโครงสร้างในบทสัมภาษณ์ระหว่างส่วนบทนำและเนื้อเรื่อง อีกทั้งยังเป็นตัวบ่งชี้เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าบทนำได้สิ้นสุดลง

โครงสร้างการเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่องประกอบด้วย 3 วิธี ได้แก่

1. การขึ้นต้นด้วยบุรุษสรรพนามเพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง
2. การใช้การเกริ่นนำเพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง
 - 2.1 เบื้องหลังความสำเร็จของอาชีพ
 - 2.2 ทักษะของอาชีพ
3. การกล่าวย้อนถึงประวัติชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง

โครงสร้างการเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่องทั้ง 3 วิธีข้างต้นมีความสัมพันธ์ต่อประเภทของบทสัมภาษณ์ 2 กลุ่มที่พบในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง ได้แก่ 1. บทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงเพียงคนเดียว 2. บทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงหลายคน ที่มีการตั้งหัวข้ออันเป็นที่สนใจของคนในสังคมเป็นคำถามหลัก กล่าวคือ บทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงเพียงคนเดียวจะปรากฏโครงสร้างการเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่องทั้ง 3 วิธีที่กล่าวไว้ข้างต้น ส่วนบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงหลายคน ที่มีการตั้งหัวข้ออันเป็นที่สนใจของคนในสังคมเป็นคำถามหลักจะพบเพียงการกล่าวย้อนถึงประวัติชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง โดยประวัติชีวิตที่ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์กล่าวถึงผู้ให้สัมภาษณ์นั้นจะเป็นเพียงเหตุการณ์ส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นในช่วงชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์ แต่จะไม่บรรยายละเอียดที่ทำให้ผู้อ่านเดาได้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นใครเนื่องจากบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงหลายคนที่มีการตั้งหัวข้ออันเป็นที่สนใจของคนในสังคมเป็นคำถามหลักนั้นเป็นบทสัมภาษณ์ที่ผู้เขียนต้องการสร้างความสงสัยให้เกิดขึ้นและกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากติดตามเรื่องราวต่อไป

โครงสร้างส่วนที่ต่อจากส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับเนื้อเรื่องคือส่วนเนื้อเรื่องซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.3 เนื้อเรื่อง

ส่วนเนื้อเรื่องเป็นคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้รายละเอียดในรูปของการเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ที่มีความยาวมากที่สุด ในบทสัมภาษณ์ ปรากฏต่อจากส่วนบทนำ สามารถแยกออกจากส่วนบทนำได้จากโครงสร้างการเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่องในส่วนบทนำและเครื่องหมายอัญประกาศที่ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะใช้ในย่อหน้าต่อจากบทนำเพื่อให้อ่านทราบว่าส่วนนี้ได้เริ่มเข้าสู่เนื้อเรื่อง

เนื้อหาในส่วนนี้จะป็นเรื่องราวประวัติชีวิตและประวัติการทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนซึ่งจะมีขนาดความยาวมากน้อยแตกต่างกันไปตามแต่พื้นที่ของแต่ละนิคยสารแต่ละฉบับ กล่าวคือ นิคยสารดิฉันจะมีขนาดโครงสร้างส่วนเนื้อเรื่องยาวมากที่สุด (10-12 หน้า) เมื่อเทียบกับ นิคยสารแพรวมีขนาดพื้นที่ทำให้สัมภาษณ์ประมาณ 3-5 หน้าและนิตยสารขวัญเรือนซึ่งมีพื้นที่ของขนาดเนื้อเรื่องหรือคำให้สัมภาษณ์จากผู้มีชื่อเสียงประมาณ 1-2 หน้าเท่านั้น

ด้วยขนาดพื้นที่ของเนื้อเรื่องในนิตยสารสำหรับผู้หญิงที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาครั้งนี้มีขนาดไม่เท่ากันดังที่กล่าวไว้ในข้างต้น จึงส่งผลให้การดำเนินเรื่องในส่วนเนื้อเรื่องของบทสัมภาษณ์ในนิตยสารแต่ละฉบับแตกต่างกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.3.1 ลักษณะการดำเนินเรื่องในส่วนเนื้อเรื่อง

การปรากฏของเนื้อเรื่องจะปรากฏตามการเรียงลำดับเหตุการณ์เวลา คือ อดีต ปัจจุบัน และอนาคต โดยวิธีการดำเนินเรื่องในเรื่องเล่าในบทสัมภาษณ์มีรูปแบบการดำเนินเรื่องแบ่งได้ 2 ประเภทดังนี้

3.1.3.1.1. การดำเนินเรื่องเรียงตามลำดับเวลา

3.1.3.1.1.1. อดีต ปัจจุบัน และอนาคต

ลักษณะการดำเนินเรื่องแบบนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะเล่าถึงเรื่องราวหลายๆเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ โดยอาจจะเริ่มเล่าเรื่องตั้งแต่ชีวิตในวัยเด็กจนถึงปัจจุบันและรวมไปถึงเป้าหมายในอนาคต เนื้อหาในแต่ละหัวข้อจะมีจำนวนมากน้อยไม่เท่ากัน แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล หากช่วงเวลาใดเกิดเหตุการณ์สำคัญผู้ให้สัมภาษณ์ก็จะเล่าเหตุการณ์เหล่านั้นเสริมให้ผู้ฟังรับทราบ การดำเนินเรื่องแบบเรียงตามลำดับเวลานี้จะดำเนินเรื่องแบบเรียงต่อกันตามลำดับของเวลาและช่วงอายุจากอดีตจนถึงปัจจุบันและต่อเนื่องไปจนถึงอนาคต ตัวอย่างเช่น

“ตอนเด็กๆผมชอบดูหนังแอ๊คชั่นมาก คิดใจทำทางการต่อสู้ที่สวยงาม พิศดารเกินธรรมชาติ สมัยนั้นหนังแจ๊กกี้ ชาน และเจ็ท ลีกำลังดัง ที่ชอบมากที่สุดคือหนังของพี่พันนา ฤทธิ์ไกร บ้านผมอยู่ติดชายแดนเขมร ไกลจากตัวเมืองมาก ต้องอาศัยดูจากหนังขายยา หนังกลางแปลง หรือหนังล้อมผ้า เวลาที่เขามาฉายตามงานต่างๆในหมู่บ้าน แม้จะอยู่ไกลแค่ไหนก็ต้องตามไปดู

ทุกครั้งไปดูหนัง ผมจะพยายามทำท่าเลียนแบบ ใช้เวลาตอนที่พาข้างไปอาบน้ำลองกระโดด ตีลังกาจากหลังข้างลงน้ำ พอเล่นได้ก็ค่อยๆขยับเล่นที่ยากขึ้นเรื่อยๆ เล่นจนข้อเท้าแพลง กลับบ้านไม่กล้าบอกพ่อแม่ ไปโรงเรียนก็เก็บอาการ ไม่อยากให้ใครรู้ กระทั่งสามารถทำได้หลายท่า อยาก

เผยแพร่ว่าความสามารถนี้ให้คนอื่นเห็นบ้าง ช่วงนั้นอาจารย์ให้ทำอะไรๆ ผมเอาท่าทางพวกนี้ใส่เข้าไป ทั้งอาจารย์ทั้งเพื่อนตกใจ ทำได้อย่างไร ตั้งแต่วันนั้นผมก็กลายเป็นฮีโร่ในโรงเรียน จุดประกายความฝันว่าจะต้องเป็นเหมือนพี่พันนา เหมือนแจ็กกี้ ชาน ให้ได้

“จบม.3 ผมขอพ่อไปอยู่กับพี่พันนา ทั้งๆที่ไม่รู้จักเลยนะที่บ้านเขาอยู่ที่ไหน พ่อปฏิเสธ บอกให้เรียนต่อ ท่านอยากให้เป็นตำรวจ ผมยื่นคำขาดเลยว่า ถ้าไม่พาไปจะฆ่าตัวตาย พ่อจึงยอม แต่ขอว่าต้องกลับมาเรียนม.4-6 นะ ทีนี้จะไปที่ไหนล่ะ ผมใช้ชีวิตสังเกตุจากในหนัง เห็นขึ้นเครดิตขอบคุณสถานีตำรวจจังหวัดขอนแก่น รุ่งเช้าผมกับพ่อเก็บเสื้อผ้าไปขอนแก่นเลยและสืบจนรู้ว่าพี่พันนาพักอยู่ที่โรงแรมแก่นอินทร์

“ผมกับพ่อนั่งรออยู่ชั่วโมงกว่าๆ ภาพแรกที่ได้เห็นฮีโร่ในดวงใจ เขาเดินมาพร้อมสตั้นท์แมนประกบซ้ายขวา โอ้โฮ เก๋มากๆ พอรู้ว่าเราอยากมาอยู่ด้วยถึงขั้นจะฆ่าตัวตาย พี่เขาซ็อก ขนาดนั้นเลยหรือ เขาให้ไปลองทดสอบ ผมตีลังกาสารพัดท่า พี่พันนาเห็นว่าทำได้ บอกให้กลับไปเรียนก่อน ถ้าสนใจจริงๆ ปิดเทอมค่อยมาใหม่ ผมจึงกลับมาเรียนต่ออย่างมีความหวัง พอปิดเทอมก็ไปศึกษาทำงานในกองถ่าย ทำงานทุกอย่าง ตั้งแต่ล้างจาน ซ็อน้ำแข็ง เลิร์ฟน้ำ ยกกรีเพล็กซ์ ยกคอลลี ทำอาหาร หางังหวะที่พี่สตั้นท์แมนฝึกซ้อม ไปเป็นคู่ซ้อมให้เขา ลงทุนแอนด์ออกให้ถีบเลย เจ็บ แต่สนุก

“ผมฝึกอยู่กับพี่พันนาระทั่งเรียนม.6 เขาอยากได้คนที่ตีลังกาเร็วๆเพื่อมาเข้าฉาก ตอนนั้นเขากำกับคิวบู๊เรื่องอินทรีแดง ผมจึงได้เริ่มเป็นสตั้นท์แมนอย่างเต็มตัว คนแรกคือ เจมส์-เรื่องศักดิ์ ที่เห็นใส่หน้ากากแสดงคิวบู๊ตลอดทั้งเรื่อง นั่นผมเองละ ไฟแรงเล่นแบบไม่คิดชีวิต เท่าไรเท่ากัน เกิดมาชาติเดียวต้องให้สุดๆ ในเมื่อเรามีโอกาสและได้เจอดาราที่ชื่นชอบ พยายามโชว์แอ็คชั่นเต็มที่ จากวันนั้นก็เลยได้เป็นสตั้นท์คู่มือให้เจมส์อีกครึ่งในเรื่องแก๊งค์กระทก๊วน เก้ากวนเมือง

“ผลงานที่ประทับใจสุดๆคือภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดเรื่อง *Mortal Combat* ภาค 2 ซึ่งเขาติดต่อให้มาคัดเลือกเป็นสตั้นท์แมนแทนพระเอกด้วย

“กระทั่งวันหนึ่งผมพาเพื่อนไปดูหนังเรื่องนี้ ซี้ให้เพื่อนดูแต่ไม่มีใครเชื่อ ทำให้คิดว่าเราพยายามแสดงอย่างเต็มที่ แต่คนอื่นไม่รู้ว่าเป็นเราเล่น ช่วงนั้นผมเรียนวิทยาลัยพลศึกษามหาสารคามปรึกษากับพี่พันนาว่าเป้าหมายที่ผมเรียนเพื่อต้องการศึกษาศาสตร์ที่เอามาใช้กับหนังพอดีเป็นช่วงเศรษฐกิจตกต่ำมาก หนังพี่พันนาขายไม่ได้ แกจึงหยุดพักเพื่อรอทำหนังอย่างที่ต้องการเหมือนกัน ในเมื่อเราทั้งคู่มีเจตนารมณ์เดียวกัน จึงตกลงกันว่าจะทำหนังแอ็คชั่นให้คนไทยดูว่าเราทำได้

“ตั้งแต่นั้นฉันผมครีโปลเรียนมาอยู่กับพี่พินนา ฝึกซ้อมวันละแปดชั่วโมง ดูหนังแอ็คชั่นทุกเรื่อง เก็บเกี่ยวศิลปะการต่อสู้ทุกอย่าง ตั้งใจทว่าต้องทำให้ได้เหนือกว่า โดยตั้งชื่อโปรเจกต์นี้ว่าคนสารพัดพิษ เป็นเรื่องของคนที่เก่งศิลปะการต่อสู้ทุกอย่าง ตอนนั้นพี่พินนารับจ้างกำกับคิวบู๊ ผมรับจ้างเป็นสตั้นท์เพื่อหาเงิน ทำโปรเจกต์นี้ ยังจำวินาทีที่เห็นตัวเรากระโดดลอยอยู่ในหนังได้ มันมีความสุขที่สุดในโลก

“ผมกับพี่พินนาเอาหนังมาตัดต่อที่กรุงเทพฯ เผอิญพี่เขารู้จักกับพี่ปรัชญา ปิ่นแก้ว เขาอยากทำหนังแอ็คชั่นไทยๆอยู่แล้ว นี่ก็จุดเริ่มต้นของการมาเป็น ‘องค์บาก’ ซึ่งผมคิดไม่ถึงว่าจะประสบความสำเร็จท่วมท้นขนาดนี้ เราโชคได้บริษัท Europa Corp Distribution ของฝรั่งเศส ซึ่งเป็นเจ้าพ่อทางเอนเตอร์เทนเมนต์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในภาคพื้นยุโรปเป็นตัวแทนจัดจำหน่าย และขยายตลาดไปถึงอเมริกาด้วย เพราะฉะนั้นในรอบปีนี้มีแต่สิ่งดีๆเข้ามาทั้งสิ้น

“ผมได้เดินทางไปโปรโมทหนังตามประเทศต่างๆ อย่างเป็นทางการครั้งแรกไปทัวร์ที่ปารีส กับทีมงานและผู้กำกับ นักแสดงมีผมไปคนเดียว บินเฟิร์สคลาส พักในโรงแรมที่แพงและหรูมากๆ คืนละห้าหมื่นเจ็ดพันยูโร บนถนนของปีเซลีเซ่ส์ติดคัทเอาท์หนังเรื่ององค์บากตัวเบื้อเริ่ม

“ภายในเจ็ดวัน ตารางอัดแน่นเลย ตื่นตีห้า เดินสายไปโปรโมทหนัง สัมภาษณ์ตามสื่อต่างๆ เสร็จจากรายการทีวี มีแต่คำว่า *Hurry up!* ไปออกรายการวิทยุ เสร็จเข้าโรงหนังโชว์ออนสเดจ โดยที่ทาง Europa ทำเพลงประกอบให้ใช้ขณะโชว์ด้วย แต่ละโชว์ความยาวประมาณ 15 นาที ความที่สตั้นท์ไม่ได้ไปด้วย ผมพยายามหาท่าที่พิสดารมาโชว์ อย่างได้ตัวเหยียบไหล่ข้ามคนห้าหกคน ไส้ไลต์อยู่ที่การกระโดดเตะ โดยให้คนจี้คอขึ้นไปถือเป้า ที่ประทับใจมากๆคือ Luc Besson เจ้าของยุโรป้า เขาเป็นผู้กำกับดังที่สุดในฝรั่งเศสและในโลกด้วย ลงมาดำเนินการด้วยตัวเอง จะร่วมสนุกกับเราด้วยทุกโชว์ ยอมให้ผมถีบอกเขา ตีลังกาม้วนหลังกลับมา และช่วงไฮไลต์เขาเสนอตัวขอขึ้นเป็นฐานให้ผู้จัดการผมเหยียบบ่าขึ้นไปถือเป้า พอผมกระโดดเตะถึงเป้า คนดูตบมือ มหัศจรรย์มากๆ ทำได้อย่างไร คุณบินได้ ทุกคนในโรงลุกขึ้นยืนตบมือไม่หยุด เป่าปาก ส่งเสียงเรียกโทนี่ จา กระหึ่มโรง ทีมงานเราร้องให้ ตื่นต้นไม่เคยเห็นปฏิกิริยาตอบรับของคนดูต่างชาติที่มีต่อคนไทยขนาดนี้

“แต่ไปโชว์ที่ไหนไม่หนักใจเท่าฮ่องกง เพราะหนังแอ็คชั่นเกิดที่นี่ และฮีโร่ของเราก็อยู่ที่นี้ ทั้งแจ็กกี้ ชาน, เจ็ต ลี และ บรูซ ลี ไม่รู้ว่าคุณจะรับเราได้หรือเปล่า ซึ่งในรอบพิเศษมีทำเซอร์ไพรส์ผมแอบไปนั่งปะปนอยู่กับคนดู พอหนังจบ เขาประกาศ ตอนนี้โทนี่ จา มานั่งอยู่กับคุณนะ ผมลุกขึ้น คนข้างหลังซ็อก แล้วเราก็โชว์คิวบู๊ในโรงหนังทั้งมีดๆนั้นละ แต่ที่เสียคามากๆคือตอนไปออกรายการทีวีที่ป๊อปปูล่าร์ที่สุดของฮ่องกง แจ็กกี้ ชาน เห็น เขาจึงโทรมานัดกินข้าว แต่เรากลับเมืองไทยเสียก่อน อดได้ทานข้าวกับฮีโร่ในดวงใจเลย

“จากเครดิตของ ‘องค์บาก’ และชื่อเสียงของโทนี่ จา พอเราเริ่มโปรเจกต์ ‘ต้มยำกุ้ง’ ถึงแม้จะยังถ่ายทำไม่เสร็จ แต่เราขายสายหนังได้ทั่วโลกแล้ว สำหรับเรื่องนี้หนักตรงที่ว่าจะต้องทำให้เหนือกว่า ‘องค์บาก’ ซึ่งเนื้อเรื่องจะเกี่ยวกับความผูกพันระหว่างคนกับช้าง พุดถึงท่ามวยไทยที่มีชื่อเรียกเกี่ยวกับช้าง เรื่องนี้มีจิงซิง นักเดินรำชื่อดังจากจีนแผ่นดินใหญ่ และนาธานที่เล่น ‘ทรอย’ รวมทั้งสตั้นท์แมนจากสไปเดอร์แมนมาร่วมเล่นด้วย จะต่างจาก ‘องค์บาก’ คนดูสามารถเอาใจช่วยได้ว่าผมจะเอาชนะคนนี้ได้ด้วยศิลปะมวยไทยท่าไหน เป็นโจทย์ที่ทำทายมาก ซึ่งตอนนี้ผมพร้อมที่ระเบิดให้คนไทยรวมทั้งคนต่างชาติได้เห็น ว่านี่คือทรัพย์สินสมบัติของคนไทย นี่คือนั่นที่บรรพบุรุษได้คิดค้นมา

“ทุกวันนี้ชีวิตผมเปลี่ยนไปในทางที่ดี ความเป็นอยู่ดีขึ้นมาก ๆ ภูมิใจที่ได้สร้างบ้านให้แก่พ่อแม่ มีรถขับ มีบ้านหลังนอน และได้ทำงานในสิ่งที่เราชอบ ทุกอย่างค่อย ๆ ก้าวไปที่ละสเต็ป เริ่มจากอยู่ในกองถ่าย เป็นสตั้นท์ และเป็นพระเอก **ฝันต่อไป** ถ้ามีโอกาส ผมอยากถ่ายทอดศิลปะของไทย มวยไทย หรืออะไรก็ตามที่คนไทยลืมนำมาเสนอในรูปแบบของภาพยนตร์”

แพรว 600 (สิงหาคม 2547):215-216.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณพนม ยีรัมย์ ได้เล่าถึงเรื่องราวหลายเรื่องเกี่ยวกับตัวผู้ให้สัมภาษณ์ ตั้งแต่ชีวิตในวัยเด็กจนถึงปัจจุบันและรวมไปถึงเป้าหมายในอนาคต โดยลำดับเวลาตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจาก อดีต ได้แก่ ตอนเด็กๆ, จบม. 3, กระทั่งเรียน ม.6, เริ่มเป็นสตั้นท์แมนอย่างเต็มตัว, ช่วงนั้นผมเรียนวิทยาลัยพลศึกษามหาสารคาม, ตั้งแต่วันนั้นผมครีโอลเรียน, จุดเริ่มต้นของการมาเป็น ‘องค์บาก’, เริ่มโปรเจกต์ ‘ต้มยำกุ้ง’ ปัจจุบัน ได้แก่ ทุกวันนี้ และอนาคต ได้แก่ ฝันต่อไป และเมื่อช่วงเวลาใดเกิดเหตุการณ์สำคัญผู้ให้สัมภาษณ์ก็จะเล่าเหตุการณ์เหล่านั้นเสริมให้ผู้ฟังรับทราบเห็นได้จากเหตุการณ์การฝึกงานกับคุณพนมในกองถ่ายละครและภาพยนตร์ระหว่างเรียนและการเดินทางไปที่ประเทศฝรั่งเศสและประเทศฮ่องกงเพื่อโฆษณาภาพยนตร์เรื่ององค์บากและต้มยำกุ้ง

3.1.3.1.1.2 อดีตจนถึงปัจจุบัน

การดำเนินเรื่องลักษณะนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตเรื่อยมาและสิ้นสุดที่เหตุการณ์ในปัจจุบัน โดยไม่ปรากฏเวลาในอนาคต เนื้อเรื่องจะมีจำนวนหัวข้อย่อยไม่มากและจะเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกันกับหัวข้อหลัก มักพบในบทสัมภาษณ์ที่มีหัวข้อเฉพาะในวาระต่างๆ เช่น หัวข้อ **ว่ามีที่รัก** ในโอกาสวันแม่ในเดือนสิงหาคม บทสัมภาษณ์จะนำเสนอแต่เรื่อง

ของความรักและความผูกพันของผู้ให้สัมภาษณ์กับลูก/คุณแม่ หรือหัวข้ออันเป็นที่สนใจของคนใน ส่วนใหญ่ในสังคม เช่น *Celebrity Diet* บทสัมภาษณ์ก็จะนำเสนอแต่เรื่องของวิธีการลดน้ำหนัก การ ดูแลสุขภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

“ลอรามีช่วงชีวิตที่ผ่านการลดน้ำหนักหลายช่วง เพราะเป็นคนที่เอ็นจอยกับการกินมา ตลอด แต่มักจะมีเหตุให้ต้องลดน้ำหนักอยู่บ่อยๆ เริ่มตั้งแต่ตอนเป็นเชียร์ลีดเดอร์มหาวิทยาลัย ลอราต้องลดจาก 70 กิโลให้เหลือ 58 กิโลภายในสองเดือน เลยหาหนังสือแนะนำวิธีลดน้ำหนักตาม แนวธรรมชาติบำบัดมาอ่าน เขาบอกว่าถ้าอดด้วยการกินแต่ผลไม้กับน้ำเปล่าหรือน้ำผลไม้ปั่นทั้งวัน นอกจากน้ำหนักลดแล้ว สิวหายด้วยซึ่งเรามีปัญหานี้พอดี

อ่านจบปั๊บเริ่มหันออกเลย วันๆกินแต่มะละกอ แครอทกับน้ำเปล่า หรือไมก็น้ำผลไม้ปั่น เพื่อนชวนไปกินข้าวที่ไหน เราก็เอากล่องอาหารที่มีแสงกว่ากับแอมป์เปิดไปนั่งกินกับเขา ตกเย็น ทั้งวังทั้งเดินอย่างหนักจนน้ำหนักลดทันตาเห็น หายไปสิบกว่ากิโล สิวก็หาย แต่สิ่งผิดปกติที่ เกิดขึ้นคือประจำเดือนไม่มา 4-5 เดือนติดกัน เลยไปปรึกษาคุณหมอแนวธรรมชาติบำบัดก็ได้รับ คำแนะนำให้กลับไปบำรุงตัวเองใหม่

ผ่านไปครึ่งปี คราวนี้บำรุงจนตุ้ยๆ เป็น 70 กิโลตามเดิม ประจำเดือนมาเรียบร้อย แต่ ทำไมมีก้อนขึ้นอยู่ใต้ผิวหนังเหมือนเยลลี่ลึกลงได้ บวกกับลอราเริ่มเป็นพิธีกรรายการทีวี เวลาใส่ เสื้อผ้าควรจะออกมาดูดี แต่เราตัวใหญ่จนฝ่ายคอสตูมเขาบ่นอุบเลยว่า ลอรา...เธอใส่เสื้อผ้าไม่ได้ อีกแล้วนะ บางวันก็บ่นซิปแตก เอาด้ายมาเย็บสิ เอาเข็มกลัดมาติดสิ วุ่นวายกันไปหมด เรียกว่าชุด ข้างหน้าสวยมากแต่ด้านหลังเยนเขียว เลยกลับไปปรึกษาคูณหมออกรอบจึงรู้ว่านมกับโยเกิร์ตที่เรา กินเพื่อบำรุงผิวเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้ก้อนเนื้อเหล่านั้นเป็นมะเร็ง คุณหมอแนะนำให้เลิก ดื่มนม และกินอาหารที่เป็นไฮไฟเบอร์โลว์แคลลอรี่ ออกกำลังกายแบบแอโรบิกสเตจสม่ำเสมอ ยุทธการลดน้ำหนักรอบสองจึงเริ่มขึ้น

ที่บ้านมีลู่วิ่งเก่าๆอันหนึ่ง เราก็อาศัยเดินบนลู่วิ่ง ยกเวท กระโดดเชือก ซิทอัพ ซ้อมวิฑู วอลเลย์แมนมาฟิง หาชุดสวยๆมาใส่จะได้มีความสุขในการออกกำลังกาย มองหาแรงจูงใจในการลด น้ำหนัก ด้วยการเอารูปถ่ายตัวเองตอนผอมมาดู ดูวิดีโอออกกำลังกายของคนหุ่นดี พอคิดตอนนั้นมี แฟนด้วย ข้อดีของการมีแฟนคือแบ่งกันกินได้ เลยช่วยกันแชร์แคลลอรี่ไปได้หน่อยหนึ่ง จนน้ำหนัก ลงมาอยู่ที่ 58 กิโล ภายในเวลาสี่ปี

พอถึงช่วงเวลาตั้งท้อง ลอร่าอุตสาหะไม่กินอาหารอิตาเลียนมันๆหรือเค้กเพราะกลัวอ้วน หันมากินข้าวผัด ก๋วยเตี๋ยว ราดหน้าผัดซีอิ๊ว ฯลฯ เพื่อลูกจะได้สารอาหารครบถ้วน แต่หารู้ไม่ว่า ข้าวผัด ผัดซีอิ๊ว แคลอรีสูงมาก และการกินของมันของทอด จะยิ่งกระตุ้นให้น้ำย่อยออกมามากขึ้น ทำให้เกิดอาการหิวหลอก อยากกินนั่นกินนี่ตลอดเวลา ระหว่างเป็นพิธีกรรายการตอนสามสี่ทุ่ม เต็มๆก็มีโกโก้เย็นบ้างละ กินของจุกจิกบ้างละ ไม่อย่างนั้นจะปวดหัว คนอื่นเขาแพ้ออกแบบส่งออก คืออาเซียน แต่ของลอร่าแพ้ออกแบบนำเข้า คือต้องหาอะไรกินเข้าไป จนน้ำหนักพุ่งพรวดเป็น 88 กิโล พอกลดลูกเสร็จ ลงไปแค่ 5 กิโลเอง

ที่แรกยังไม่รู้สึกอะไรกับรูปร่างตัวเอง จนกระทั่งออกไปเดินช้อปปิ้งแล้วได้ยินเสียงคน กระซิบกระซาบกันว่า —นั่นไง...คุณลอร่า อีกคนบอกว่า บ้า...ไม่ใช่ะ คนแรกก็ยังไม่ยอมว่า—นั่น ไง...คุณลอร่าจริงๆด้วย แล้วอีกคนหนึ่งก็พูดขึ้นมาโอ้...มายก๊อด เท่านั้นแหละ รู้สึกว่าต้องทำอะไร บางอย่างกับรูปร่างตัวเองแล้ว เลยเริ่มออกกำลังกาย อยู่ไฟแบบคนโบราณ ให้ลูกกินนมตัวเองซึ่ง เป็นการใช้แคลอรีสูงมาก ช่วยลดไปได้ 10 กิโล เหลืออีก 15 กิโลที่ค้างอยู่ ถ้าจะลดด้วยตัวเองคงไม่ทันกับที่ต้องกลับไปทำหน้าที่พิธีกร เลยเริ่มมองหาสถาบันลดน้ำหนักแต่ละแห่งว่ามีคอนเซ็ปต์ อย่งไร จนในที่สุดเลือกฟิลิป เวน เพราะเขาใช้แนวธรรมชาติบำบัดซึ่งตรงใจเรา ทำให้เราเข้าใจ แล้วว่าการลดน้ำหนักต้องแบ่งเป็นสองช่วง คือ ช่วงลดน้ำหนักกับรักษาน้ำหนัก เพราะการปฏิบัติตัว สองช่วงจะไม่เหมือนกัน

ถ้าเป็นช่วงลดน้ำหนักโภชนาการเขาให้เราดื่มน้ำที่สะอาดจริงๆ เช่น ห้ามกินน้ำตาลสอง เดือนซึ่งเป็นเรื่องที่ยากมากแต่ต้องทำ กลับถึงบ้านล้างตู้เย็นเป็นอย่างแรก ขนบรรดาเค้ก ช็อกโกแลต วิปซิ่งครีม ออกมาทิ้งให้หมด ถ้าวันไหนอยากได้ความหวานจริงๆจะอาศัยความหวานจากน้ำผึ้ง ผลไม้ และสารให้ความหวาน หรือถ้าหาความหวานจากสามอย่างนี้ไม่ได้จริงๆ อาศัยเคี้ยวหมากฝรั่ง ชูการ์ฟรีแทน เหมือนหลอกล่อความรู้สึกตัวเอง เพราะเป็นคนกินอาหารควาเสร็จต้องต่อของหวาน ทันที ซึ่งสิ่งที่ลอร่านีกอยู่ตลอดคือเราต้องไม่ไขว่ไขว่ ขอแค่เอาน้ำหนักของเดิมลงให้ได้ก่อน เต็มๆโลกเดิมๆของเราก็จะกลับมา สามารถกินทุกอย่างที่ชอบได้เหมือนเดิม เพียงแต่เราจะไม่กินของ พวกนี้ในมือเย็นหรือมือคืดอีกต่อไป

ระหว่างลดสามารถกินอาหารได้ครบ 5 หมู่ แต่กินในปริมาณจำกัดแค่สามมื้อ ห้ามกินของมันของทอด ให้กินเฉพาะอาหารที่ทำจากวิธีอบ นึ่ง ย่าง ต้ม เลยส่งแม่ครัวไปเทรนวิธีทำอาหารจาก ฟิลิป เวน พร้อมกับซื้อค็อกกิ้งบุ๊กให้แม่ครัวอ่าน เพราะกรรมวิธีการทำอาหารเป็นเรื่องสำคัญ เช่น ถ้า แม่ครัวทำข้าวผัดต้องใช้ข้าวซ้อมมือผัดกับน้ำมันดีๆ ถ้าทอดไข่ดาว แค่น้ำมันมะกอกเทลงกระทะ เอากระดาษทิชชูปาดออกแล้วค่อยตอกไข่ลงไป บางคนคิดว่ากินอาหารไคเอ็ทต้องจืดๆซี๊ดๆ แต่ใน

ความเป็นจริงแล้วเราควรกินอาหารรสชาติที่เราชอบ จะได้กินหมดจาน แล้วก็แล้วกันไป ไม่ต้องอยากหาอย่างอื่นใส่ปากอีก

ที่สำคัญคือต้องมองให้ทะลุว่าอาหารจานนั้นประกอบด้วยอะไรบ้าง อย่างลอร่าชอบกิน ลูกชิ้นปิ้ง แต่กินเท่าไรหรือน้ำหนักไม่ลดสักที กลับไปถามโภชนากรได้รับคำตอบว่า ลูกชิ้นทำจาก แป้งและเนื้อไก่ซึ่งมีอยู่น้อยมาก ในน้ำจิ้มส่วนใหญ่เป็นน้ำตาล เมื่อแป้งกับน้ำตาลรวมกันคืออ้วน มาก เพราะเมื่อไหร่ที่กินข้าวร่วมกับโปรตีน ไขมันหรือน้ำตาล เมื่อนั้นจะกลายเป็นความอ้วนทันที จึงควรกินข้าวให้น้อยสุด แต่ถ้าไม่กินอาหารที่เป็นแป้งเลยจะไม่อ้วนท้อง เพราะฉะนั้นต้องรู้วิธี เปลี่ยนอาหาร คือกินหัวบุกซึ่งไร้แคลอรีแทนข้าว เอามาทำเป็นยำบ้าง ผัดบ้าง ทำเป็นสแต็กบ้าง แต่มี ข้อแม้ว่าต้องกินน้ำเยอะๆ ไม่อย่างนั้นเส้นบุกจะเข้าไปพองในท้อง และคุณเอาน้ำออกจากตัวเราไป หมด ถ้าหากหิวระหว่างมื้อ อนุญาตให้กินกล้วยน้ำว้าหนึ่งลูกกับนมโลว์แฟตครึ่งถ้วยหรือโยเกิร์ตที่ แคลอรีต่ำสุด รวมแล้วไม่เกิน 150 แคลอรี หรือถ้ากินแค่ 75 แคลอรีได้จะดีมาก แต่ละวันกินอะไร เข้าไปปริมาณเท่าไร จดลงสมุดบันทึกให้หมด กระทั่งลูกอมเม็ดเดียวก็ต้องจด เพื่อโภชนากรจะได้ ช่วยคำนวณให้ว่าวันนี้เราลดไปกี่แคลอรี ถ้าเราทำต่อไปเรื่อยๆจะลดได้กี่แคลอรีและยังเป็นการหัด ให้รู้จักคิดก่อนกิน มีสติในการกินมากขึ้น

ที่สำคัญคือต้องออกกำลังกายทุกวัน วันละหนึ่งชั่วโมงไม่มียกเว้น ถ้าวันไหนลอร่าเดินบนลู่วิ่งแล้วเจ็บเข่า วันรุ่งขึ้นต้องไปว่ายน้ำแทน จะหาข้อแก้ตัวว่าเจ็บเข่าแล้วหยุดออกกำลังกายไม่ได้ เมื่อไหร่ที่เครียดก็ต้องไปนวด เพราะความเครียดจะทำให้น้ำหนักลงได้ยาก พอเรารู้หลักการทั้งหมด และมาปรับให้เข้ากับไลฟ์สไตล์ตัวเอง ทำให้ลอร่าลดน้ำหนักจาก 75 กิโลลงมาเหลือ 58 กิโลได้ในเวลาไม่ถึงสามเดือน และเมื่อลดน้ำหนักได้ถึงจุดที่ต้องการแล้ว เราสามารถตามใจตัวเองได้อีก ครั้งด้วยการกินของที่ชอบ แต่เป็นการกินแบบมีสติ รู้ว่าฉันกินอะไร กินเท่าไร และควรกินเมื่อไร จะช่วยให้เรารักษาน้ำหนักให้คงที่ได้อย่างมีสุขภาพ”

แพรว 592 (เมษายน 2547):211-213.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณศศิธร วัฒนกุล ในบทสัมภาษณ์ของนิตยสารแพรวที่มีการกำหนดหัวข้อว่า Celebrity Diet จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า คำให้สัมภาษณ์ที่ปรากฏมีเพียงหัวข้อหลักตามที่ทางนิตยสารกำหนดให้คือการลดน้ำหนักตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้กล่าวถึงหัวข้ออื่นๆที่นอกเหนือจากวิธีการลดน้ำหนัก นอกจากการกล่าวถึงอาชีพคือ พิธีกร โดยลำดับเรื่องเวลาตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น คือ เริ่มตั้งแต่ตอนเป็นเชียร์ลีดเดอร์มหาวิทยาลัย, ผ่านไปครึ่งปี, เริ่มเป็นพิธีกรรายการทีวี, ตอนนั้นมีแฟนด้วย, ช่วงเวลาตั้งท้อง, พอคลอดลูกเสร็จ, ต้องกลับไปทำหน้าที่พิธีกร เป็นการดำเนินเรื่องไม่ครบตามลำดับเวลา กล่าวคือ

จะปรากฏเพียงเวลาในอดีตจนถึงปัจจุบันเท่านั้น ไม่ปรากฏเวลาในอนาคต นอกจากนี้ในระหว่าง การดำเนินเรื่องผู้ให้สัมภาษณ์ได้แทรกเหตุการณ์ ความลำบากที่เกิดขึ้นของผู้ดูแลผู้ป่วยต่อการ จัดหาค่าใช้จ่ายให้ผู้ให้สัมภาษณ์ขณะทำงานเป็นพิธีกร และเหตุการณ์ที่ผู้หญิงสองคนแสดงความตกใจเมื่อ เห็นผู้ให้สัมภาษณ์

การดำเนินเรื่องในอดีตจนถึงปัจจุบันนอกจากมักพบในบทสัมภาษณ์ที่มีหัวข้อเฉพาะใน วาระต่างๆ แล้วยังพบในบทสัมภาษณ์ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้เรื่องราวเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง เช่น การเรียน การทำงาน เป็นแกนหลักในการดำเนินเรื่องอีกด้วย ตัวอย่างเช่น

“ผมเรียนสาธิตจุฬาฯถึงม.2 พอรู้ว่าคุณพ่อคุณแม่จะส่งไปเรียนที่อังกฤษ ณ เวลานั้นรู้สึกว่ ยังไม่ค่อยพร้อมจะไปเท่าไรหรอก แต่ที่ตัดสินใจไปเพราะจะได้ประสบการณ์ใหม่ และเป็น ประโยชน์ต่อตัวเองในอนาคต นอกจากนั้นยังเป็นโอกาสที่จะไม่ต้องเข้าค่ายลูกเสือซึ่งผมไม่ ยอยากเข้าอีกต่อไป ผมกับน้องชายและเพื่อนๆรวมแล้วประมาณยี่สิบกว่า ไปเรียนภาษาที่โรงเรียน นานาชาติที่เมืองHastings เมืองชายทะเลทางตอนใต้ของอังกฤษ แคว้นแรกที่เห็นสภาพโรงเรียน จากที่เคยวาดภาพไว้ว่าจะต้องใหญ่โตมโหฬาร มีแอร์เย็นสบายทั้งวัน แต่ฝนสลายทันที กลายเป็น โรงเรียนเก่าอายุประมาณ 200 ปี แอร์ก็ไม่มี ต้องไปกินนอนร่วมกับเด็กต่างชาติ ที่ไม่เคยรู้จักกันมา ก่อน กลัวเหมือนกัน ไม่รู้ว่าต่อไปเราต้องเจอกับอะไรบ้าง คุณพ่อคุณแม่ก็ไม่ได้ไปด้วย และครูใหญ่ สั่งห้ามพวกเราพูดภาษาไทยเด็ดขาด

ชีวิตนักเรียนประจำของผมเริ่มเปิดฉากขึ้นที่นี่ ห้องหนึ่งอยู่กันห้าหกคน พวกผู้ชายอยู่ ชั้นล่าง ส่วนเด็กผู้หญิงอยู่ชั้นบน ในตอนกลางคืน หากต้องลุกมาเข้าห้องน้ำจะรู้สึกหลอนและน่า กลัวมากๆ เพราะเมื่อครูปิดไฟแล้ว ใครเปิดอีกต้องถูกทำโทษ ห้องน้ำก็อยู่ไกลมาก ผมต้องถือไฟฉายและค่อยๆออกไป ถ้าวางเท้าหนักหน่อยพื้นลื่นเอ๊ยๆอ้อๆ เพื่อนจะเดินขึ้นมาโวยวาย

ชีวิตเริ่มสนุกขึ้นตอนเรียน GCSEs และ A Levels ที่ Trent College เมือง Nottingham เด็ก ประจำที่นี้อยู่กันเป็นบ้านมีทั้งหมด 6 หลัง ผู้หญิงหนึ่งหลังนอกนั้นเป็นผู้ชายหมด แล้วเด็กฝรั่งเขา แกล้งกันแรงๆ ถ้าเป็นวันเกิดใครคนนั้นจะถูกจับโยนลงอ่างน้ำเย็น ถ้าวันเกิดอยู่ในช่วงหน้าหนาวก็ แย่หน่อย เพราะอากาศหนาวมาก และเขาเปิดน้ำเย็นแบบไม่ปราณี ผมมีวิธีเอาตัวรอดคือเอาเค้กไป แจกเพื่อนๆในวันเกิด เขาจึงไม่กล้าแกล้ง แต่มีคอนเหมือนกัน ส่วนใหญ่วันสุดท้ายของเทอม รุ่นที่ จะเข้ามาแย่งผ้าห่มและหยอกพวกน้องๆ โดยการต้อยแข่งต้อยขา เจ็บเหมือนกัน มีอยู่ปีหนึ่งผมและ เพื่อนๆต้องเอาหีบเสื้อผ้าคันประตูไว้ เพื่อไม่ให้รุ่นพี่เข้ามาแกล้ง ชั่งตัวเองในห้องทั้งคืน บางคน

ลงทุนปีสภาวะในอ่างล้างหน้าในห้อง คนที่พิเรนทร์หน่อยก็ปีนขึ้นไปบนหลังตู้แล้วเล็งไปทาง
หน้าต่าง คงคิดภาพต่อเองได้ว่าเกิดอะไรขึ้น...ครับ ก็จะเห็นน้ำพุ่งออกจากหน้าต่างห้องนอน

จากลูกเสือเมืองไทย ปรากฏว่าเจอกิจกรรมคล้ายๆหลักสูตรลูกเสืออังกฤษ หนักกว่าอีก เขา
ตั้งเป็นรางวัลเรียกว่า *Duke of Edinburgh's Award* แบ่งรางวัลเป็นหลายระดับ ตั้งแต่ทองแดงเงิน
จนถึงทอง ซึ่งเหมือนวิชาเอาตัวรอด (*survival course*) และพัฒนาตนเองโดยไฮไลท์ของรางวัลอยู่ที่
การเดินทางไกล ซึ่งในระดับทองเราต้องกำหนดเส้นทางเดินเอง สามวันต้องเดินให้ได้ห้าสิบลี
กว่าไมล์ ครูจะบังคับเลยว่าต้องเป็นภูเขาวนละสองลูก กลุ่มผมวางแผนที่วางแผนกันว่าจะขึ้นไป
ทางตอนเหนือของอังกฤษ ซึ่งช่วงที่ครูเลือกให้เป็นช่วงที่หิมะตกพอดี ย่ำลงไปเท่าก็เปียก หนาว
มากๆ ตกค่าเราแวะกางเต็นท์ที่แคมป์ไซท์ ซึ่งมีไว้สำหรับนักท่องเที่ยว อยู่ไม่ไกลจากเมืองท่าไทร์

วันรุ่งขึ้นเริ่มเดินกันใหม่ ระหว่างทางเจอสัตว์ที่ชาวบ้านเลี้ยงไว้เยอะมาก เขาเลี้ยงแบบ
ปล่อยให้หากินเอง ถึงมีฟูตปาซให้คนเดินก็จริง แต่อยู่ใกล้สัตว์พวกนี้มากต้องคอยระวังตัวเอง ครั้ง
หนึ่งเคยเดินหลุดเข้าไปในบริเวณซาโตแห่งหนึ่ง เลี้ยงทั้งกางทั้งวัว แต่ละตัวเขาแหลมๆทั้งนั้น
ไหนจะกลัวถูกจับซื้อหาบูกรุก แต่ถ้าเผื่อไม่เดินต่อก็ไม่สามารรถเดินทางไปยังแคมป์ไซท์ได้ พวกเรา
จึงตัดสินใจค่อยๆย่องผ่านหน้ามัน ไปเงียบที่สุดและเร็วที่สุด

ระหว่างทางเพื่อนในกลุ่มเป็นโรคเจอความหนาวแล้วสิ้น สมัยนั้นโทรศัพท์มือถือยังไม่มี
กว่าจะได้เจอครูก็ตอนเย็นที่แคมป์ไซท์ ก่อนหน้านั้นครูสอนว่า ถ้าเริ่มมีอาการเหมือนโรคไฮโป
เธอร์เมียต้องปฐมพยาบาลอย่างไร จำได้ครูบอกต้องให้ความอบอุ่น ก็เอาถุงขยะมาห่มตัวเพื่อนไว้
แล้วช่วยกันพาลงมาจากภูเขา เจอบ้านคนก็ไปเคาะเรียก ขอให้ช่วยต้มน้ำร้อน และพยายามหา
โทรศัพท์ติดต่อให้ครูมารับ ถือเป็นการผจญภัยครั้งหนึ่งในชีวิตเลยทีเดียว

เรียนจบผมย้ายมาเข้ามหาวิทยาลัยที่เวสต์ เลือกเรียนด้านกฎหมาย ถือเป็นช่วงสนุกที่สุด
จากชีวิตที่ต้องอยู่ในกฎระเบียบของโรงเรียนประจำ อยู่ที่นี่ได้เจออะไรใหม่ๆ ช่วงแรกอยู่หอกับ
เพื่อนซึ่งเป็นคนอังกฤษ พวกนี้ชอบเที่ยวผับชอบจัดปาร์ตี้ ผมก็ไปด้วยเหมือนกัน ก็เลยค่อนข้าง
สนิทกับกลุ่มนี้ แล้วพวกเขาชอบสรรหาประเพณีอะไรแปลกๆ ถึงวันเกิดใครปู้บต้องเอาไข่ดิบๆตอก
ใส่หัว เพราะฉะนั้นผมจะไม่บอกใครว่าผมเกิดวันไหน แต่เพื่อนๆก็จำกันได้ทุกคน บางปีพยายาม
แกล้งนอนก่อน ยังอุตสาห์มาเคาะประตู พอสองยามปู้บ โพละ ไข่แตกเต็มหัวโดนทั้งสามปีเคยทำ
สถิติโดนตอกไข่มากที่สุดประมาณ 5 ฟอง

ปริญญาโทผมย้ายไปเรียนที่ลอนดอน เริ่มไม่สนุกแล้ว เรียนหนักขึ้น ชีวิตแคมป์สหายไป
เพื่อนๆก็ไม่ค่อยได้เจอกัน คิดที่ว่าช่วงนั้นผมมีโอกาสร่วมทำงานในสมาคมนักเรียนไทยในสหราชอาณาจักร
เลยได้พบเพื่อนคนไทยหลายคน พอถึงปริญญาเอกยิ่งเหงา ชีวิตเป็นของคุณคนเดียว

ส่วนมากอยู่กับการค้นคว้าในห้องสมุดบ้างที่พักบ้าง ความที่ต้องค้นคว้าด้วยตัวเอง อาจารย์ก็ไม่มีเวลาให้ บางครั้งหลงทาง เขียนตรงนี้วิจารณ์ตรงนี้ ผิดถูกไม่รู้ ปรากฏเขียนเสร็จ อาจารย์บอกไม่ใช่ นะ เราก็อ้าว เสียเวลานั่งทำเป็นเดือนๆต้องกลับมาเริ่มเขียนใหม่ มีชิ้นๆลงๆแบบนี้อยู่ตลอด เพราะฉะนั้นต้องอาศัยโทร.คุยกับที่บ้านบ้าง ออกไปตีเทนนิสหรือเล่นกอล์ฟบ้างผมจะเป็นคนที่พอเริ่มคิดอะไร ไม่ออกจะไม่ทู่ซี้ จะใช้วิธีไปทำอย่างอื่นเลย แล้วค่อยกลับมาว่ากันใหม่เพื่อไม่ให้เบื่อ และพอเริ่มใหม่ สมองจะสามารถคิดสร้างสรรค์ต่อไปได้

ผมกลับเมืองไทยปี 2544 เริ่มต้นทำงานใช้ทุนที่กระทรวงการต่างประเทศ เป็นเลขานุการอธิบดีอยู่ที่กรมพิธีการทูตปีกว่าๆซึ่งจะแบ่งงานออกเป็น 4 กอง ถือว่าโชคดีที่ผมมีโอกาสได้ฝึกงานครบทุกกอง และรู้สึกเป็นเกียรติที่ได้มีโอกาสร่วมจัดเตรียมการเยือนต่างประเทศ ของฯ พณฯท่าน นายกรัฐมนตรีทั้งที่อินโดนีเซีย อังกฤษและโคเปนเฮเกน ซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดอย่างมาก พิธีการทุกอย่างต้องซักซ้อมมาอย่างดี และมีเรื่องไม่คาดคิดเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ซึ่งหากมีเรื่องเหล่านั้นเกิดขึ้นเราต้องใช้วิจารณญาณในการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว และต้องพยายามทำให้ทุกคนพึงพอใจที่สุด ผมจะรู้สึกสนุกและภูมิใจมาก หากทุกอย่างเป็นไปด้วยความราบรื่น และทุกคนพอใจกับงานที่ได้ทำไป

ปัจจุบันผมทำงานที่กองกฎหมายกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ความรับผิดชอบและหน้าที่ก็แตกต่างจากตอนอยู่ที่กรมพิธีการทูต ผมเพิ่งกลับมาจากการไปประชุมสมัชชาสหประชาชาติ นับเป็นโอกาสที่ดีมากในการเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการทูต ด้านกฎหมายและด้านการเมืองระหว่างประเทศ

ช่วงเวลาที่ผมกลับมาทำงานเมืองไทยแล้ว ผมได้พบกับน้องบิ่ง(พันธума มงคลนาวิน) ความที่ชอบดนตรีกันทั้งคู่ เราก็จะเจอกันตามคอนเสิร์ตต่างๆ ไม่อย่างนั้นก็ดูหนัง เสาะหาร้านอาหารใหม่ๆรับประทาน จำได้ว่าวันวาเลนไทน์ปีที่แล้ว ผมไปทานข้าวที่บ้านน้องบิ่ง ผมเตรียมของขวัญเป็นตุ๊กตาแก้วรูปหัวใจ ช้างในเป็นสนุ่แกะสลักรูปดอกกุหลาบเล็กๆสีขาว แล้วแอบซ่อนแหวนไว้ข้างใต้ ตั้งใจไปขอเขาแต่งงาน กว่าจะคะยั้นคะยอให้เปิดได้ เล่นเอาใจคอ ตุ่มๆ ต่อมๆ

ครอบครัวเราทั้งสองคนได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงประกอบพิธีสมรสพระราชทานให้ที่พระราชวังไกลกังวล หัวหิน แต่ช่วงก่อนเข้ารับพระราชทานน้ำสังข์ มีเหตุการณ์ที่ทำให้พิธีฉลองมงคลสมรสพระราชทาน ของเราต้องเลื่อนออกไป คือฝ่ายผมคุณแม่ตาเสีย ถัดมาไม่นานท่านยายของน้องบิ่งถึงชีพิตักษัย ส่วนตัวผมก็กำลังเตรียมสอบเลื่อนขั้นที่กระทรวงด้วย เราจึงรอนงานศพและการสอบผ่านไปถึงจัดงานมงคล และในวันฉลองมงคลสมรสเมื่อเดือนธันวาคม 2546 ครอบครัวเราทั้งสองก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ

จากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเป็นอย่างสูง ที่ได้เสด็จพร้อมด้วยหม่อมศรีรัศมิ์ มหิดล ณ อยุธยาเป็นองค์ประธานในงาน นับเป็นสิริมงคลแก่การเริ่มต้นชีวิตคู่ของผมและปิ้งอย่างมาก”

แพรว 588 (กุมภาพันธ์ 2547):205-206.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของ ดร.พีชภพ มงคลนาวิน จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เริ่มเล่าจากประวัติการศึกษาของตน โดยดำเนินเรื่องตามลำดับเวลาและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และมีสถานที่เป็นตัวแสดงการพัฒนาของเรื่อง โดยได้ใช้เรื่องการศึกษาเป็นแกนหลักในการดำเนินเรื่อง ตั้งแต่การศึกษาในชั้นมัธยมศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยจะมีเหตุการณ์เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของผู้ให้สัมภาษณ์แทรกอยู่ในแต่ละช่วงเวลา คือ การโดนแกล้งในวันเกิดและวันปิดภาคเรียน เหตุการณ์ตอนหลงทางและอาการ โรค hypothermia ของเพื่อน ซึ่งล้วนแต่เกิดในระหว่างที่เรียนระดับมัธยมศึกษา เหตุการณ์การฉลองวันเกิดซึ่งเกิดขณะเรียนระดับปริญญาตรี

หลังจากนั้นจะเห็นได้ว่าเรื่องเล่าเริ่มแบ่งเป็นหัวข้อต่างๆอีก ได้แก่ ประวัติการทำงาน ครอบครัว และลักษณะนิสัย ในเรื่องประวัติทำงานผู้ให้สัมภาษณ์จะเล่าไปตามลำดับเวลา โดยแสดงผ่านบริบทสถานที่เป็นหลัก นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะแทรกเหตุการณ์ คือ การจัดงานเขื่อนต่างประเทศของท่านนายกรัฐมนตรี เช่นเดียวกับการกล่าวถึงครอบครัวที่จะเล่าไปตามลำดับเวลา โดยแสดงผ่านบริบทสถานที่เป็นหลัก

เมื่อเล่าถึงลักษณะนิสัย ผู้ให้สัมภาษณ์จะเล่าถึงลักษณะนิสัยในการเรียน ลักษณะนิสัยในการทำงาน ท้ายสุดผู้ให้สัมภาษณ์ได้สิ้นสุดคำให้สัมภาษณ์ในส่วนเนื้อเรื่องด้วยพิธีมงคลสมรสอันถือเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างชีวิตครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์

3.1.3.1.2. การดำเนินเรื่องแบบเจาะช่วงเวลา

การดำเนินเรื่องลักษณะนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะให้ความสำคัญแก่เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะในปัจจุบัน โดยไม่กล่าวถึงเหตุการณ์ในอดีตและอนาคตของผู้ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด การดำเนินเรื่องเฉพาะในปัจจุบันนี้พบจำนวนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับการดำเนินเรื่องประเภทอื่นๆ มักพบในคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น นักวิชาการ แพทย์ โดยเนื้อหาของคำให้สัมภาษณ์ที่ปรากฏจะเป็นความรู้ในด้านสาขาวิชาที่ผู้ให้สัมภาษณ์มีความถนัดที่มีประโยชน์แก่ผู้อ่าน ตัวอย่างเช่น

“ต้องเคลื่อนไหวร่างกายแค่วันไหน จึงว่า...พอดีต่อสุขภาพ ผมมักถูกถามคำถามนี้บ่อยที่สุด แต่ก็ยังเป็นคำถามที่ดี จากการค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายที่เพิ่มความสำคัญมากยิ่งขึ้นควบคู่ไปกับการส่งเสริมสุขภาพที่ดีพิสูจน์ได้ว่าการดำเนินชีวิตที่ประกอบด้วยกิจกรรมที่เคลื่อนไหวร่างกายอยู่เสมอสม่ำเสมอ นั้น จะเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดสุขภาพที่ดี อีกทั้งยังช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดโรคและทุพพลภาพได้ดีอีกด้วย

การขาดการออกกำลังกายเป็นปัญหาทั่วโลก ทั้งๆที่คนเรารู้ว่าร่างกายที่ขาดการเคลื่อนไหว ผลลัพธ์ในบั้นปลายชีวิตนั้นจะเป็นอย่างไร เรามักจะถูกกำหนดว่า งานอาชีพไม่ใช่การออกกำลังกายที่ดี ความจริงแล้วไม่ว่าการเดินขึ้นลงบันได การเดินไปจ่ายตลาด แทนการขึ้นรถเมล์บ้างในบางวัน ก็เป็นการออกกำลังกายอย่างหนึ่ง พวกที่ใช้แรงงานไม่น่าห่วงเท่ากับชนชั้นกลางและชนชั้นสูงซึ่งเพิ่มมากขึ้นทุกวัน และเป็นปัญหาสาธารณสุขของทุกประเทศทั่วโลก

ตราบใดที่การออกกำลังกายยังต้องเป็นแบบแผน ต้องเข้าฟิตเนส ซึ่งในทางสุขภาพนั้นถ้าใครทำได้มันดีที่สุดในชีวิต หรือต้องไปเล่นในสนามกีฬา คนก็ขาดแรงจูงใจเพราะเราต้องยอมรับอย่างหนึ่งว่าการออกกำลังกายที่ได้ผลและต่อเนื่องในคนคนหนึ่งนั้น เขาต้องมีความสุขกับการออกกำลังกาย พร้อมทั้งจะยอมรับว่าการออกกำลังกายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต

ที่อเมริกาหรือที่เมืองไทยก็ไม่ต่างกัน มักจะบอกวิธีการ แต่ไม่มีคนคอยแนะนำ อันที่จริงหลักการก็ไม่ซับซ้อนอะไร เพราะนอกเหนือจากกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายที่เราทำทุกวันแล้ว หายใจถี่ขึ้น เพื่อช่วยสร้างความแข็งแรงของร่างกาย โดยเฉพาะหัวใจและปอด เช่น เดินเอโรบิก ว่ายน้ำ ปั่นจักรยาน เล่นฟุตบอล จ็อกกิ้ง แต่สำหรับผมเสนอว่าการเดินน่าจะเหมาะสมที่สุดกับทุกวัย เพราะเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต ไม่มีใครที่ไม่เดิน

และเพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อตามแขน ขา หน้าอก ท้อง หลัง ต้องฝึกด้วยการวิดพื้น ซิทอัพ การดึงข้อ หรือการ โหนตัว ราว 2-3 วันต่อสัปดาห์ รวมทั้งฝึกความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อและข้อต่อต่างๆด้วยการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ ตามแขนขา หน้าอก และอื่น ๆ อย่างน้อย สัปดาห์ละ 3 วัน ยิ่งบ่อยยิ่งดี แต่นี้เรากำลังพูดถึงผู้ใหญ่

ถ้าต้องการให้เกิดผลจริงๆต้องเริ่มจากเด็ก เพราะมีการเล่นจน พอโตขึ้นการเล่นก็จะน้อยลง สิ่งที่เราต้องปลูกฝังให้เขาขยับเขยื้อนร่างกายมันง่ายกว่าที่สอนผู้ใหญ่ซึ่งไม่คุ้นเคยกับเรื่องการใช้ชีวิตแบบเช่นที่ว่านี้เริ่มอย่างไร... ควรเริ่มที่โรงเรียนส่งเสริมให้เด็กรู้สึกรู้ว่าเรื่องการออกกำลังกายเป็นสิ่งปกติ ซึ่งจะเป็นรากฐานที่สำคัญและจะเกิดผลระยะยาว อีกทั้งจะเป็นการออกกำลังกายที่ยั่งยืน วัยที่เหมาะสมที่สุด 9-12 ขวบ การสร้างกระดูกเป็นส่วนหนึ่ง แต่การที่จะทำให้ยั่งยืน ก็ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ การจัดอบรมเรื่องผู้นำทางด้านสุขภาพของชุมชน หาพันธมิตรมาร่วมให้มากที่สุด”

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของดร.ฮาโรลด์ ดับเบิลยู โคห์ล ผู้เชี่ยวชาญสาขากิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกาย สถาบันป้องกันและควบคุมโรค แอตแลนต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวถึงเพียงการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสุขภาพที่ดีซึ่งเป็นเรื่องที่ ดร.ฮาโรลด์ ดับเบิลยู โคห์ล มีความรู้และเชี่ยวชาญเป็นอย่างดี เป็นความสามารถที่ปรากฏในปัจจุบัน โดยไม่ปรากฏประวัติชีวิตหรือเรื่องราวของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งในอดีตและอนาคต

จากข้อมูลทั้งหมดที่กล่าวไว้ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าลักษณะการดำเนินเรื่องในส่วนเนื้อเรื่องมีโครงสร้าง 2 ลักษณะ ได้แก่ 1. การดำเนินเรื่องเรียงตามลำดับเวลา (อดีต ปัจจุบัน และอนาคต, อดีตและปัจจุบัน) 2. การดำเนินเรื่องแบบเจาะช่วงเวลา

การดำเนินเรื่องทั้งแบบเรียงตามลำดับเวลาและแบบเจาะช่วงเวลาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการเล่าเรื่องในบทสัมภาษณ์มีขอบเขตเนื้อหาที่ไม่แน่นอน มีทั้งเรื่องราวประวัติชีวิตทั้งหมดหรือเรื่องราวเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของผู้ให้สัมภาษณ์ แต่ทั้งนี้การดำเนินเรื่องยังคงใช้การดำเนินเรื่องตามลำดับช่วงเวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นสำคัญ โดยเรื่องที่ปรากฏทั้งในการดำเนินเรื่องแบบเรียงตามลำดับเวลาและแบบเจาะช่วงเวลา คือ เรื่องอาชีพ การดำเนินเรื่องแบบเรียงตามลำดับเวลาจะไม่มีเกณฑ์ในการแบ่งที่แน่นอนแตกต่างกันในแต่ละบุคคล โดยเรื่องราวที่ปรากฏในการดำเนินเรื่องทั้งสองลักษณะมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 แสดงเรื่องราวที่ปรากฏในลักษณะการดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง			
บริบทเวลา	เนื้อเรื่อง		
อดีต	(ครอบครัว)	สมาชิกในครอบครัว	จำนวนสมาชิก
			ที่มาของชื่อ/นามสกุล
			การศึกษาของสมาชิกในครอบครัว
			ลักษณะนิสัยของสมาชิกในครอบครัว
			อาชีพของสมาชิกในครอบครัว
		สภาพความเป็นอยู่พื้นฐาน ของครอบครัว	ยากจน
			ปานกลาง
			ร่ำรวย
		ปัญหาภายในครอบครัว	ด้านเศรษฐกิจ (ธุรกิจ/การเงิน)
			ด้านความสัมพันธ์
	ด้านการมีบุตรยาก		
	(บุคลิกภาพ/ลักษณะ นิสัย)	วัยเด็ก	
		วัยรุ่น	
	การศึกษา	ระดับการศึกษา	อนุบาล-ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
			อนุปริญญา
			ปริญญาตรี
			ปริญญาโท
		สถานศึกษา	ปริญญาเอก
			ในประเทศ
	ความสามารถดีเด่นด้าน การศึกษา	ต่างประเทศ	
		ผลคะแนน	
	(ความใฝ่ฝันในวัยเด็ก)	ความสามารถดีเด่นด้าน การศึกษา	วิธีการทำให้เรียนดี
		เป็นจริง	ทำได้ด้วยตนเอง/ผู้อื่นเป็นสาเหตุ
ชีวิตการทำงาน	ไม่เป็นจริง		
	งานที่เคยทำมาในอดีต	ลักษณะงาน	
	อุปสรรคในการทำงาน	สาเหตุที่เปลี่ยนงาน	
	วิธีการฝ่าฟันอุปสรรค		

การดำเนินเรื่อง			
บริบทเวลา	เนื้อเรื่อง		
		สมาชิกในครอบครัว	อาชีพของสมาชิกในครอบครัว
ปัจจุบัน	(ครอบครัว)	สภาพความเป็นอยู่พื้นฐานของครอบครัว	ปานกลาง
			ร่ำรวย
		ปัญหาภายในครอบครัว	ด้านเศรษฐกิจ(ธุรกิจ/การเงิน)
			ด้านความสัมพันธ์
		แรงบันดาลใจ/การสนับสนุนที่ได้รับจากครอบครัว	ด้านการทำงาน
			ด้านการดำเนินชีวิต
	(บุคลิกภาพ/ลักษณะนิสัย)	ผู้ใหญ่	การดำเนินชีวิต
			การทำงาน
	(ความสามารถพิเศษ)	ด้านภาษาต่างประเทศ	ภาษาตะวันออก
			ภาษาตะวันตก
		ด้านดนตรี	ดนตรีไทย
			ดนตรีสากล
		ด้านศิลปะและการแสดง	จิตรกรรม
			หัตถกรรม
		ด้านกีฬา	นาฏศิลป์
เล่นเป็นกลุ่ม			
		เล่นคนเดียว	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การดำเนินเรื่อง				
บริบทเวลา	เนื้อเรื่อง			
ปัจจุบัน	ชีวิตการทำงาน	งานที่ทำในปัจจุบัน	ความเป็นมาที่ได้ทำ กลยุทธ์การทำงาน	
		ประสบการณ์และความชำนาญ	เรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้อื่นเป็นผู้สอน	
			ผลงาน	ผลงานทั่วไป ผลงานดีเด่น
		(รางวัลที่ได้รับ)	จากในประเทศ	
	จากต่างประเทศ			
	(การดำเนินชีวิต)	หลักการดำเนินชีวิต	ชีวิตคู่	
			ที่มาของข้อคิด	
			การเลี้ยงลูก	
			ข้อคิดในการดำเนินชีวิต	
	(อนาคต)	(ครอบครัว)	สมาชิกในครอบครัว (บุตร)	จำนวนสมาชิก
				แผนอนาคตทางการศึกษา
				ความคาดหวังทางอาชีพ
(การดำเนินชีวิต)		เป้าหมายของชีวิต	ไม่ได้ตั้งเป้าหมาย	
			มีเป้าหมายชีวิต	
ชีวิตการทำงาน		เป้าหมายในการทำงาน	ขยายกิจการ	
			พัฒนาประสิทธิภาพใน การทำงาน	
			รักษาคุณภาพของงานที่ดี	

จากตารางที่ 4 แสดงเรื่องราวที่ปรากฏในลักษณะการดำเนินเรื่องในส่วนเนื้อเรื่องนั้นเห็นได้ว่าเป็นการปรากฏเรียงตามลำดับเวลา อดีต ปัจจุบันและอนาคต เรื่องราวในแต่ละช่วงชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนจะปรากฏแตกต่างกันไป ทั้งนี้การปรากฏของเรื่องราวดังกล่าวขึ้นอยู่กับลักษณะของการดำเนินเรื่องเป็นสำคัญว่าเป็นแบบเรียงตามลำดับเวลาหรือเจาะช่วงเวลา

ข้อมูลบทสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาพบว่าในแต่ละช่วงเวลาจะมีเรื่องราวบังคับที่ปรากฏเสมอ กล่าวคือ เมื่อเล่าถึงช่วงเวลาในอดีตเรื่องราวที่ผู้ให้สัมภาษณ์จะกล่าวถึงเสมอคือ การศึกษา ส่วนเมื่อเล่าถึงช่วงเวลาในปัจจุบัน เรื่องราวที่ผู้ให้สัมภาษณ์จะกล่าวถึงเสมอ คือ ชีวิตการทำงาน กับผลงาน และเมื่อเล่าถึงช่วงเวลาในอนาคตเรื่องราวที่ผู้ให้สัมภาษณ์จะกล่าวถึงเสมอ คือ ชีวิตการทำงาน (เป้าหมายในการทำงาน)

ผู้วิจัยพบว่าในแต่ละบทสัมภาษณ์อาจมีเรื่องราวของผู้ให้สัมภาษณ์ปรากฏอยู่ได้หลายหัวข้อ ขึ้นอยู่กับการนำเสนอเรื่องราวของผู้ให้สัมภาษณ์และวิธีการดำเนินเนื้อเรื่องของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ กล่าวคือ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใช้การนำเสนอเรื่องราวด้านการศึกษาและการทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นสิ่งสำคัญในการสะท้อนให้เห็นบุคลิกภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการศึกษาข้อมูลการดำเนินเรื่องในส่วนเนื้อเรื่องของผู้ให้สัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงจำนวน 144 บทสัมภาษณ์ พบการดำเนินเรื่องแบบเรียงตามลำดับเวลา อดีต ปัจจุบันและอนาคต 67 บทสัมภาษณ์ พบการดำเนินแบบอดีตและปัจจุบัน 76 บทสัมภาษณ์ และ การดำเนินเรื่องแบบเจาะช่วงเวลาเพียง 1 บทสัมภาษณ์ จึงอาจกล่าวได้ว่าการดำเนินเรื่องแบบอดีต ปัจจุบัน เป็นลักษณะเฉพาะของการดำเนินเรื่องในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียง

3.1.4. สรุป

ส่วนสรุปเป็น โครงสร้างที่ปรากฏอยู่ท้ายสุดของบทสัมภาษณ์ซึ่งเป็นพื้นที่ของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ ทำหน้าที่บอกผู้อ่านว่าบทสัมภาษณ์ได้สิ้นสุดลง มีขนาดสั้นที่สุดเมื่อเทียบกับโครงสร้างในส่วนบทนำและเนื้อเรื่อง แต่มีขนาดยาวกว่าส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับเนื้อเรื่อง

การจบบทสัมภาษณ์ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้ใช้วิธีการ 3 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์สรุปจบ จบด้วยคำพูดของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์และจบด้วยทั้งการใช้คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์และคำพูดของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.1.4.1 ใช้คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์สรุปจบ

โครงสร้างของบทสัมภาษณ์ในส่วนสรุปที่ใช้คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์สรุปจบสังเกตได้จากรูปภาพ คือ บุรุษสรรพนาม กล่าวคือ ผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้ สรรพนามบุรุษที่ 1 เช่น ผม ดิฉัน หรือ ใช้ชื่อเล่นของผู้ให้สัมภาษณ์ในส่วนสรุป ซึ่งต่างจากส่วนสรุปที่เขียนโดยเจ้าของคอลัมน์ที่ใช้ สรรพนามบุรุษที่ 3 กล่าวถึงผู้ให้สัมภาษณ์

การใช้คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์สรุปจบ มีหัวข้อแบ่งได้ดังต่อไปนี้

3.1.4.1.1 สรุปจบด้วยชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย

3.1.4.1.1.1 จบด้วยข้อคิดในการดำเนินชีวิต

ในเมื่อเราเลือกเกิดไม่ได้ แต่สามารถเลือกที่จะเดินทางชีวิตที่ดีได้

เพราะที่ผมมาถึงวันนี้ไม่ใช่โชคอย่างเดียว อยู่ที่การกระทำและความมุ่งมั่นด้วย

แพรว 26 (ธันวาคม 2547): 279.

ตัวอย่างข้างต้นผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใช้วิธีการจบเรื่องด้วยการสรุปจบจากคำให้สัมภาษณ์ของคุณ พชรพล จันทเที่ยง เป็นผู้ชนะการประกวดรางวัลนักร้อง Academy Fantasia จากเดิมเป็นเพียงอดีตเด็กขายพวงมาลัยที่หนีออกจากบ้านมา เขาได้กล่าวถึงหลักในการดำเนินชีวิตที่ทำให้ประสบความสำเร็จได้อย่างทุกวันนี้ว่าเป็นเพราะการกระทำที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ ไม่ยอมแพ้ต่อโชคชะตาหรือความยากจน

สังเกตได้จากรูปภาพคือการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ผม แทนตัวเองของคุณ พชรพล จันทเที่ยง

3.1.4.1.1.2 จบด้วยจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของชีวิต

สร้างวัลที่ได้รับมานี้ถือเป็นขั้นหนึ่งของความสำเร็จ ทำให้ผมรู้สึกภูมิใจในตัวเอง เพียงแต่ว่าตอนนี้การเรียนคือสิ่งสำคัญที่สุด ถ้าเป็นไปได้ผมอยากจะทำนางแบบควบคู่ไปกับการเรียนและตั้งใจว่าสักวันหนึ่งจะต้องเดินไปสู่อุปโมเดลระดับโลกให้ได้

แพรว 26 (ธันวาคม 2547): 281.

ตัวอย่างข้างต้นผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใช้วิธีการจบเรื่องด้วยการสรุปจบจากคำให้สัมภาษณ์ของคุณเขมนิจ จามิกรณ์ ได้รับตำแหน่ง “Thai Super Model 2004” รางวัล “Model of the World” “Editor’s Choice” และ “Slim Model” ในขณะที่มีอายุเพียง 16 ปี ถึงแม้เธอจะได้รับรางวัลที่สำคัญมากมายถึงสี่รางวัลแล้ว แต่เธอก็ไม่ได้หยุดความสามารถไว้เพียงแค่นั้น เพราะความใฝ่ฝันของเธอ นั่นต้องการเป็นถึงนางแบบชั้นนำระดับโลก

สังเกตได้จากรูปภาพ การใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 คือการใช้ชื่อเล่น *แพน* แทนตัวเองของคุณเขมนิจ จามิกรณ์

3.1.4.1.2 สรุปจบด้วยการทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย

3.1.4.1.2.1 จบด้วยการกล่าวถึงกลยุทธ์การทำงานให้ประสบความสำเร็จ

ดังนั้นใครก็ตามที่คิดจะทำธุรกิจของตัวเอง *ผม*ขอแนะนำว่าศึกษาให้ถ่องแท้ คิดก่อนที่จะทำ และทำในสิ่งที่ไม่มีใครกล้าทำแล้วจะประสบความสำเร็จในธุรกิจนั้นๆ อย่างแน่นอน

แพรว 596 (มิถุนายน 2547):197.

ตัวอย่างข้างต้นผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใช้วิธีการจบเรื่องด้วยการสรุปจบจากคำให้สัมภาษณ์ของคุณวุฒิชัย หาญพานิช เจ้าของบริษัท ‘หาญโปรดักท์’ ผลิตภัณฑ์ชื่อ ‘HARNN’ และ ‘THANN’ จากวิศวกรรมชาติจำหน่ายทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ได้บอกถึงวิธีการทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ คือจะต้องศึกษาธุรกิจที่จะทำให้เข้าใจถ่องแท้ คิดให้รอบคอบก่อนจะตัดสินใจทำ และให้ริเริ่มทำธุรกิจซึ่งยังไม่เคยมีใครทำมาก่อนก็จะประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจนั้นๆ

สังเกตได้จากรูปภาพ คือการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 *ผม* แทนตัวเอง คุณวุฒิชัย หาญพานิช

3.1.4.1.2.2 จบด้วยการประชาสัมพันธ์ผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์

ช่วงต้นปีอาจจะมีผลงานอะไรนิดๆ หน่อยๆ ออกมาให้ได้เห็นกัน แต่ตอนนี้ขออุบไว้ก่อน ถ้าคิดถึง*ผม*ก็เปิดวิทยุฟังเสียงใต้ที่คลื่นคูเลเอฟเอ็ม เวลา 23.00 น.-02.00 น. หรือถ้าอยากเห็นหน้าค่าตาก็ก้อเปิดทีวีช่อง 11 และข่าวภาคค่ำปีที่วันจันทร์-พฤหัสบดีได้ครับ

แพรว 603 (ตุลาคม 2547):247.

ตัวอย่างข้างต้นผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใช้วิธีการจบเรื่องด้วยการสรุปจบจาก คำให้สัมภาษณ์ของคุณไอศูรย์ วาทยานนท์ เป็นการฝากถึงผลงานของคุณไอศูรย์ วาทยานนท์ หนุ่มแพรวปี พ.ศ. 2528 และ สมาชิกวงแกรนด์เอ็กซ์ ว่ามีผลงานเป็นนักจัดรายการวิทยุอยู่ที่สถานี คลุเอฟเอ็ม เวลา 23.00 น.-02.00 น. และเป็นนักอ่านข่าวอยู่ที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ข่าวภาคค่ำปีที่วันจันทร์-วันพฤหัสบดี

สังเกตได้จากรูปภาพ คือการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ผม แทนตัวเองของคุณไอศูรย์ วาทยานนท์

ขณะนี้เรากำลังทำอัลบั้มชุดที่ห้า คาดว่าจะวางแผงปลายเดือนมกราคม พัฒนางานเพลงขึ้นเรื่อยๆ ไม่อยากให้แฟนเพลงซิดดีฟูลส์ผิดหวัง เรื่องนี้เป็นสิ่งเดียวที่ผมรับไม่ได้”

แพรว 585 (มกราคม 2547):252.

ตัวอย่างข้างต้นผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใช้วิธีการจบเรื่องด้วยการสรุปจบจาก คำให้สัมภาษณ์ของคุณ ฉัฐพล พุทธภาวนา ผู้เป็นนักร้องนำวงซิดดีฟูลส์ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ ได้ นำคำพูดของคุณฉัฐพล ในส่วนที่เป็นการฝากผลงานเพลงชุดที่ 5 และการแสดงถึงความตั้งใจ ทำผลงานเพลงออกมาให้ดีที่สุดเป็นส่วนสรุป

สังเกตได้จากรูปภาพ คือการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ผม แทนตัวเองของคุณ ฉัฐพล พุทธภาวนา

3.1.4.1.3.สรุปจบด้วยการแสดงทัศนคติต่อเรื่องต่างๆของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย

3.1.4.1.3.1 จบด้วยการกล่าวถึงความภูมิใจในชาติไทย

ผมฟังแล้วขุ่นลุกชูขึ้นมาทันทีเลยว่าประเทศใดก็ตามถ้าไม่เคียดแค้น ไม่เจอบความลำบาก คนในประเทศนั้นจะไม่รู้จักคุณค่าของตัวเองหรือภูมิใจในประเทศตัวเอง ทำให้ผมคิดว่า โชคดีที่ประเทศเราไม่เคยผ่านวิกฤตแบบนั้น ผมภูมิใจและรู้สึกรักแผ่นดินไทยเพิ่มขึ้นอีกเยอะเลย

แพรว 586 (มกราคม 2547):243.

ตัวอย่างข้างต้นผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใช้วิธีการจบเรื่องด้วยการสรุปจบจากคำให้สัมภาษณ์ของ คุณสรรเสริญ ปัญญาธิวงศ์ ผู้เป็นพิธีกรรายการท่องเที่ยว Asian Max ผู้เขียนบทสัมภาษณ์ได้นำคำพูดของคุณสรรเสริญในส่วนที่เป็นการกล่าวถึงความรู้สึกที่ได้ฟังผู้นำท่องเที่ยวชาวลาวเล่าว่า ‘มีประเทศหนึ่งป่าวประกาศในวิทยุว่าจะช่วยฟื้นฟูความเจริญให้แก่ลาวผ่านไปสักพัก ประเทศที่บอกว่าจะช่วยเหลือกลับทิ้งระเบิดประเทศเขา ทำให้คนลาวรู้สึกเจ็บปวดกับเหตุการณ์นี้มาก และทำให้เขาคิดเสมอว่า การเป็นประเทศเล็กๆ แต่ภูมิใจในอำนาจและความเป็นตัวตนของตัวเองดีกว่าการยอมรับความช่วยเหลือจากประเทศมหาอำนาจ แต่ทำลายเอกราชของเขาไปหมดสิ้น

สังเกตได้จากรูปภาพ คือการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ผม แทนตัวเองของคุณสรรเสริญ ปัญญาธิวงศ์

3.1.4.1.3.2 จบด้วยการกล่าวถึงมุมมองในด้านความรัก

การจะรักใครสักคน เราต้องพร้อมที่จะรักเขาแบบมีเหตุผล ไม่ใช่รักแบบเขาจะทำอะไรไม่ดีกับเราก็ได้หรือทำไม่ดีกับเราขนาดไหนก็ยังรักเขาอยู่ แล้วมานั่งทนทุกข์ทรมาน นั้นไม่ใช่ หนองแนนอน

แพรว 587 (กุมภาพันธ์ 2547):258.

ตัวอย่างข้างต้นผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใช้วิธีการจบเรื่องด้วยการสรุปจบจากคำให้สัมภาษณ์ของ คุณปัญญานิษฐ์ เขียรประสิทธิ์ ผู้เคยมีประสบการณ์อันผิดหวังจากความรักและผ่านการแต่งงานมา 2 ครั้ง ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้นำคำพูดของคุณปัญญานิษฐ์ที่มีต่อด้านความรัก คือ ถ้าจะรักใครต้องรักอย่างมีเหตุผลเป็นส่วนสรุป

สังเกตได้จากรูปภาพ คือการใช้ชื่อเล่น หนอง แทนตัวเอง คุณปัญญานิษฐ์ เขียรประสิทธิ์

3.1.4.2 จบด้วยคำพูดของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์

โครงสร้างของการจบเรื่องในส่วนสรุปด้วยคำพูดของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์นี้แยกออกจากส่วนสรุปที่จบด้วยคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ได้โดยสังเกตจากรูปภาพ คือ บุรุษสรรพนามกล่าวคือ ผู้เขียนจะใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 เช่น คุณ เธอ ท่าน ฯลฯ และคำนามชนิดวิสามานยนามหรือคำนามชื่อเฉพาะ คือ คุณ + ชื่อเล่น ชื่อจริง – นามสกุล แทนผู้ให้สัมภาษณ์

การสรุปเรื่องที่ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เป็นผู้เขียนเองนั้น มีเนื้อหาที่กล่าวถึงในส่วนนี้ 3 ลักษณะ ได้แก่ 1. กล่าวถึงผู้ให้สัมภาษณ์ 2. กล่าวถึงผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์ 3. กล่าวถึงผู้ให้สัมภาษณ์ และขอบคุณบุคคลอื่น

3.1.4.2.1. จบด้วยการกล่าวถึงผู้ให้สัมภาษณ์

การกล่าวถึงผู้ให้สัมภาษณ์ในส่วนสรุป จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆ ได้แก่

3.1.4.2.1.1 จบด้วยการกล่าวสรุปเรื่องราวชีวิตของผู้เล่าทั้งหมด

มาถึงวันนี้มีความสุขในชีวิตของเธอเริ่มสงบลงแล้ว ทำให้เธอมีกำลังใจที่จะนำพานาวาชีวิตลำใหม่ฝ่าคลื่นลมไปสู่ฝั่งฝันได้อีกครั้ง

ดิฉัน 665 (พฤศจิกายน 2547): 179.

จากตัวอย่างข้างต้นผู้เขียนจบบทสัมภาษณ์ของคุณเสริมพรรณศรี พัฒนากุลาคาร เจ้าของร้านอาหารคุณหญิง วัย 54 ปี ซึ่งกว่าจะดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จนั้น ต้องเจออุปสรรคต่างๆ นานัปการ จนเกือบถึงขั้นจะมาตัวตาย โดยผู้เขียนใช้สัญลักษณ์เปรียบเทียบบรมสุข และ คลื่นลมกับอุปสรรคในชีวิต นาวาชีวิต คือ อนาคต และ ฝั่งฝัน คือ จุดหมายในชีวิต

ผู้เขียนใช้รูปภาษา คือการใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 คำว่า เธอ แทนคุณเสริมพรรณศรี พัฒนากุลาคาร

3.1.4.2.1.2 จบด้วยการกล่าวอ้างหลักการดำเนินชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์

การทำความคิดไม่มีสูญ และจะเป็นหลักที่ยึดแน่นอยู่ในใจของเธอตลอดไป และเป็นกำลังใจให้เธอ ก้าวผ่านช่วงเวลาแต่ละปีไปได้อย่างปลอดภัยโปร่ง

ดิฉัน 668 (ธันวาคม 2547):309.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของคุณสกวรัตน์ ปัญญาอุตม์ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้ใช้วิธีการกล่าวถึงหลักการดำเนินชีวิต คือการทำความคิดและเชื่อว่าผลแห่งความดีนั้นจะทำให้เธอมีความสุข

ผู้เขียนใช้รูปภาษา คือสรรพนามบุรุษที่ 3 คำว่า เธอ แทน คุณสกวรัตน์ ปัญญาอุตม์

3.1.4.2.1.3 จบด้วยการกล่าวอ้างคำคม

การทำงานเป็นเครื่องชี้วัดคุณค่าของคนได้ว่ามีความสามารถมากน้อยแค่ไหน
จนมีคำกล่าวว่าคุณค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน ขรรค์ ประจวบเหมาะ กำลังทุ่มเทเพื่อให้ผลงาน 4 ปี ที่
ธอส. เป็นบทพิสูจน์คุณค่าในการทำงานของเขา

ดิฉัน 648 (กุมภาพันธ์ 2547): 145.

ผู้เขียนได้สรุปโดยใช้คำคมที่ว่า ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน โดยเชื่อมโยงกับการทำงานของ
ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ คุณขรรค์ ประจวบเหมาะ ว่าเป็นผู้มีความตั้งใจ ขยันขันแข็งในการทำงานเพื่อใช้
ความสำเร็จนี้แสดงให้เห็นคุณค่าของตัวเอง

ผู้เขียนใช้รูปภาษาคือคำนาม ชนิดวิสามานยนาม คือ ชื่อจริงและนามสกุล ขรรค์
ประจวบเหมาะ และสรรพนามบุรุษที่ 3 คือ เขา แทนผู้ให้สัมภาษณ์

3.1.4.2.1.4 จบด้วยการกล่าวถึงคุณงามความดีของผู้ให้สัมภาษณ์

น้อยคนนักจะจะได้สนองคุณชาติคุณแผ่นดินเฉกเช่น ศิลปินแห่งชาติท่านนี้
นอกจากบ้าน วัด วัง และสิ่งสาธารณะซึ่งได้ออกแบบให้ติดตรงไว้กับบ้านกับเมือง ท่านยังเป็น
ปูชนียบุคคลอีกท่านหนึ่งที่ทรงคุณวุฒิและได้ถ่ายทอดให้สถาปัตยกรรมไทยกับลูกศิษย์ให้แตกหน่อ
ต่อพันธุ์ได้อย่างสมบูรณ์แบบ

ขวัญเรือน 771 (มกราคม 2547):190.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของอาจารย์วันดา พิงสุนทร ศิลปินแห่งชาติ
สาขาศิลปะสถาปัตยกรรม (แบบประเพณี) ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เป็นผู้สรุปโดยใช้วิธีการ
กล่าวถึงคุณงามความดีที่ อาจารย์วันดาทำให้ ให้แก่แผ่นดินด้วยการแสดงความยกย่อง

ผู้เขียนใช้รูปภาษา คือวิสามานยนาม ได้แก่คำว่า ศิลปินแห่งชาติท่านนี้ ปูชนียบุคคลอีกท่าน
หนึ่ง แทนอาจารย์วันดา พิงสุนทร

3.1.4.2.1.5 จบด้วยการกล่าวถึงพรสวรรค์ของผู้ให้สัมภาษณ์

หลายคนอาจไม่รู้ว่าตัวเองมีพรสวรรค์ด้านใดด้านหนึ่งซ่อนอยู่ในตัว และอาจต้องใช้
เวลานานเพื่อค้นหา สำหรับ ภานุ พงศ์ธนาพันธ์ เขาได้ค้นพบพรสวรรค์ในการเป็นช่างผมและก้าว
เดินไปอย่างมั่นใจบนเส้นทางใหม่ที่เขาเป็นผู้เลือกด้วยตนเอง

ดิฉัน 664 (ตุลาคม 2547):181.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของคุณภาณุ พงศ์ชนานันท์ ผู้เขียนบทสัมภาษณ์เป็นผู้สรุปโดยใช้วิธีการกล่าวถึงพรสวรรค์ด้านการตัดผมของคุณภาณุ ผู้เรียนจบปริญญาตรีคณะวิศวกรรมศาสตร์ และปริญญาโทด้านบริหาร (MBA) มีอาชีพเป็นช่างวิศวกรไฟฟ้า ต่อมาหลังจากแต่งงานกับภรรยาซึ่งมีอาชีพเป็นช่างผมและมีร้านเสริมสวยเป็นของตนเอง คุณภาณุก็ได้ค้นพบพรสวรรค์ของตนเองจึงทำงานด้านวิศวกรรมมาเป็นช่างตัดผมและช่วยบริหารกิจการร้านเสริมสวยของภรรยา

ผู้เขียนใช้รูปภาษาคือ วิสามานยนามได้แก่ ชื่อจริงและนามสกุล คือ ภาณุ พงศ์ชนานันท์ และ สรรพนามบุรุษที่ 3 คือ เขา แทนผู้ให้สัมภาษณ์

3.1.4.2.1.6 จบด้วยการกล่าวถึงบทบาทและสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ในฐานะนักธุรกิจ การสร้างธุรกิจให้ประสบความสำเร็จถือเป็นรางวัลชีวิตที่น่าภาคภูมิใจแล้ว แต่ในฐานะพ่อ ความภาคภูมิใจยิ่งเพิ่มพูนบทบาทที่ได้เห็นว่าธุรกิจที่ตนสร้างมากับมือจะยังคงเติบโตต่อไป ภายใต้การบริหารงานอย่างแข็งขันของลูกๆ ซึ่งเป็นทายาทรุ่นที่ 3

ดิฉัน 660 (สิงหาคม 2547):161.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของคุณประจักษ์ ตั้งคารวคุณ เจ้าของบริษัทผลิตสียี่ห้อ TOA ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้กล่าวถึงคุณประจักษ์ในด้านบทบาท คือการเป็นนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จและบทบาท คือการเป็นพ่อที่สร้างรากฐานความมั่นคงให้แก่ลูกๆ ในรุ่นต่อไป

ผู้เขียนใช้รูปภาษาคือ สรรพนามบุรุษที่ 3 ได้แก่คำว่า ตน แทน คุณประจักษ์ ตั้งคารวคุณ

3.1.4.2.1.7 จบด้วยการกล่าวถึงอาชีพของผู้ให้สัมภาษณ์

ระหว่างครุมีอาชีพกับผู้ที่มิอาชีพครุยังกำกั่งกันอยู่มาก แต่สำหรับอาจารย์นนทชัย ทั้งจากบทสัมภาษณ์ กระบวนการเรียนการสอนลูกศิษย์ที่ผู้เขียนได้เฝ้าสังเกต อาจารย์สมควรที่จะเป็นครุมีอาชีพอย่างยิ่งค่ะ

ขวัญเรือน 777 (เมษายน 2547):235.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของของผู้ช่วยศาสตราจารย์ นนทชัย ทองแป้น ครุวิทยาศาสตร์ดีเด่นประจำปี 2546 ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เป็นผู้สรุปโดยใช้วิธีการกล่าวถึงอาชีพของอาจารย์ คือครุ และกล่าวด้วยความยกย่องว่า เป็นครุมีอาชีพ

ผู้เขียนใช้รูปภาษาคือวิสามานยนาม ได้แก่คำว่า อาจารย์นนทชัย แทน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นนทชัย ทองเป็น

3.1.4.2.1.8 จบด้วยการกล่าวถึงความรักความผูกพันของผู้ให้สัมภาษณ์

ความรักไม่ได้มีสูตรสำเร็จว่าจะต้องจบลงด้วยการแต่งงานในทันที เช่นคนคู่นี้ที่เหมือนรักจะหลุดลอยไปแล้ว แต่บุพเพสันนิวาสก็ยังชักนำให้ทางรักกลับมาบรรจบกันอีก อาจเพราะทั้งสองถูกกำหนดมาแล้วว่าคู่กันแล้วย่อมไม่แคล้วกัน

ดิฉัน 661 (กันยายน 2547):309.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของคุณฉัตรเพ็ญ ฉัตรภูติ และ คุณสรพรพชัย อภิศักดิ์ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เป็นผู้สรุปจบโดยใช้วิธีการกล่าวถึงความรักของทั้งคู่ซึ่งกว่าจะได้กลับมาพบรักกันอีกครั้งต้องใช้เวลายาวนานถึง 35 ปี ทั้งๆที่ต้องใจกันมาตั้งแต่ยังเป็นนักเรียนชั้นมัธยมปลายแต่หลังเรียนจบฝ่ายชายจากไปเรียนต่อและตั้งรกรากที่อเมริกา ส่วนฝ่ายหญิงได้แต่งงานมีครอบครัวอยู่ที่เมืองไทย

ผู้เขียนใช้รูปภาษาคือ สรรพนามบุรุษที่ 3 ได้แก่คำว่า ทั้งสอง แทนคุณฉัตรเพ็ญ ฉัตรภูติ และ สรพรพชัย อภิศักดิ์

ความผูกพันของครอบครัวคนกล้านี้ผู้ก้มดกันด้วยความรักและความสามัคคี และมีสิ่งที่สืบทอดกันมายาวนานจนเป็นประเพณีของครอบครัว นับเป็นเอกลักษณ์ที่ทำให้ยากในสังคมตะวันตก

ดิฉัน 652 (เมษายน 2547):271.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของครอบครัวไวส์ไฮท์ ผู้ชำนาญด้าน ศิลปะการแสดงผาดโผนกลางอากาศ ใช้ชื่อว่า คณะเกษวิสเตอร์ ไวส์ไฮท์ (Geschwister Weisheit) ได้ตระเวนแสดงกายกรรมผาดโผนมาทั่วทวีปยุโรปและเริ่มเข้ามาแสดงในทวีปเอเชียโดยเลือก ประเทศไทยเป็นประเทศแรก การแสดงแต่ละที่คณะกายกรรมเกษวิสเตอร์ ไวส์ไฮท์ จะพาสมาชิกในครอบครัวทุกคนเดินทางไปพร้อมกัน ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เป็นผู้สรุปจบโดยใช้วิธีการกล่าวถึงความรัก ความผูกพันระหว่างสมาชิกในครอบครัวซึ่งถือว่าเป็นลักษณะเด่นที่ทำให้ยากในสังคมของชาวตะวันตก

ผู้เขียนใช้รูปภาษาคือวิสามานยนาม คำว่า ครอบครัวคนกล้านี้ แทนครอบครัวไวส์ไฮท์

3.1.4.2.2 จบด้วยการกล่าวถึงผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์

3.1.4.2.2.1 ด้านธุรกิจ

3.1.4.2.2.1.1 จบด้วยการกล่าวถึงลักษณะของธุรกิจ

บอลลูนพาชีวิตเขาให้พบทั้งความสุขและอุปสรรค แต่หลายบทเรียนที่รับจากการบินบอลลูน ทำให้เขามีกำลังใจที่จะท่องฟ้ากว้างต่อไปอย่างไม่ยอมแพ้

ดิฉัน 655 (มิถุนายน 2547):311.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของคุณยุทธกิจ วนิชชานนท์ ผู้ทำธุรกิจการบินบอลลูนนำนักท่องเที่ยวชมทิวทัศน์ซึ่งได้รับใบอนุญาตจากรัฐบาลไทยให้ทำธุรกิจนี้เป็นรายแรกและได้รับใบอนุญาตบินบอลลูนจากประเทศอังกฤษคนแรกของประเทศไทย ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เป็นผู้สรุปโดยใช้วิธีการกล่าวถึงธุรกิจบอลลูนของคุณ ยุทธกิจ ผู้เขียนใช้รูปภาษา คือสรรพนามบุรุษที่ 3 คำว่า เขา แทน คุณยุทธกิจ วนิชชานนท์

3.1.4.2.2.1.2 จบด้วยการประชาสัมพันธ์ธุรกิจหรือผลงานของ

ผู้ให้สัมภาษณ์

เจ้าตัวตบท้ายเสียงใส ด้วยการฝากอัลบั้มเพลงชุดใหม่ ให้ทุกคนได้ลองฟังกันอีกครั้ง
เอาเป็นว่า... ไม่ฟังไม่ได้แล้วค่ะ

ขวัญเรือน 784 (กรกฎาคม 2547): 113.

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนได้ประชาสัมพันธ์ถึงเพลงชุดใหม่ของคุณสรिता วอลซ ให้ผู้อ่านรอดติดตามฟังเพลงของเธอ ซึ่งส่วนสรุปนี้ได้สอดคล้องกับส่วนเนื้อเรื่องที่กล่าวถึงผลงานของเธอเช่นกัน คือ “ตอนนี้มีผลงานอัลบั้มเพลงชุดแรกชื่อชุด ไลฟ์ลีลิตา กับค่ายบูลด็อก เสน่ห์ของงานเพลงชุดนี้อยู่ที่การนำสีสันของเครื่องดนตรีอินเดียหลายชนิดมาผสมผสานกับจังหวะดนตรีในแบบ pop rock สมัยใหม่จนเกิดเป็นภาษาดนตรีแบบใหม่ ถือเป็นารผสมผสานวัฒนธรรมทางดนตรีได้อย่างลงตัวและกลมกลืนน่าสนใจ”

ผู้เขียนใช้รูปภาษาคือสรรพนามบุรุษที่ 3 คำว่า เจ้าตัว แทนผู้ให้สัมภาษณ์ คือ คุณสรिता วอลซ

3.1.4.2.2.2. ด้านศิลปะ

ผลงานศิลปะของออร์ล่องที่เดินทางมายาวนานกว่า 40 ปี เริ่มจากการให้กำเนิดตัวเอง การคิดค้นภาษาของตัวเอง การเกิดใหม่ การควบคุมการสร้างหน้าใหม่ และการก้าวเข้าสู่โลกของดิจิทัล ล้วนเป็นการเล่าเรื่องเดียวกัน โดยผ่านทางเทคนิคใหม่ๆ

เธอทำให้ร่างกายซึ่งเป็นสิ่งสำเร็จรูปนั้นสามารถดัดแปลงได้ ขณะนี้เธอกำลังสนใจเรื่องเทคโนโลยีชีวภาพในมุมมองของศิลปิน คือการเอาเซลล์ผิวหนังของเธอ ไปปลูกถ่ายกับเซลล์ผิวหนังของคนผิวดำในห้องทดลอง

ผลงานศิลปะของเธอมีความเป็นเอกลักษณ์และได้รับความสนใจจากผู้คนทั่วโลกทุกวงการ ผู้วิจารณ์งานของเธอมักตั้งคำถามว่า นี่คืองานศิลปะหรือไม่

ดิฉัน 660 (สิงหาคม 2547):281.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของคุณออร์ล่อง นักศิลปะ(Performance Artist) ชาวฝรั่งเศส ที่ได้เดินทางมาแสดงผลงานศิลปะในเมืองไทย ที่ 100 ดันสนแกลเลอรี งานศิลปะของเธอ เป็นการแสดงผลงานศิลปะการจัดวาง 2 ชิ้นด้วยการฉายภาพขึ้นบนจอ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้เลือกลักษณะเด่นในด้านงานศิลปะอันมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่นนี้มาเป็นส่วนสรุป

ผู้เขียนได้ใช้รูปภาษาคือ วิสามานยนาม คำว่าออร์ล่อง และสรรพนามบุรุษที่ 3 คำว่า เธอ แทนผู้ให้สัมภาษณ์

3.1.4.2.2.3. ด้านการแพทย์

เร็ววันนี้เมื่อศูนย์มะเร็งเต้านมศิริกิตีบรมราชินีนาถ 'เสร็จสมบูรณ์' ผู้หญิงเราคงเบาใจมากขึ้น เกี่ยวกับความปลอดภัยในการตรวจรักษาโรคมะเร็งเต้านม และคงไม่ใช่เรื่องที่จะเอียงอายอีกต่อไป หากคุณๆผู้หญิงจะเดินเข้าไปตรวจ Mammogram เพื่อตรวจหามะเร็งเต้านมโรคซึ่งแพทย์เองก็ยังไม่ทราบถึงสาเหตุ

ขวัญเรือน 787 (กันยายน 2547):117.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของ รองศาสตราจารย์ นพ.กฤษณ์ จาตุมาระ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เป็นผู้สรุปจบโดยใช้วิธีการกล่าวถึงศูนย์มะเร็งศิริกิตีบรมราชินีนาถ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ที่ รศ.นพ.กฤษณ์ ได้รับพระราชเสาวนีย์ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถให้สร้างขึ้น โดยได้รับพระราชทานเงินส่วนพระองค์จำนวน 2 ล้านบาท

สนับสนุนโครงการศูนย์มะเร็งเต้านม เมื่อสร้างเสร็จศูนย์มะเร็งแห่งนี้จะเป็นศูนย์การตรวจมะเร็งแบบครบวงจรและดีที่สุดในประเทศและเอเชียอาคเนย์

ผู้เขียนไม่ได้ใช้รูปภาษาแทนผู้ให้สัมภาษณ์ คือ รองศาสตราจารย์ นพ.กฤษณ์ จาตุมระ แต่ใช้คำนามสามัญหรือสามัญนาม คือคำว่า *ผู้หญิงเรา* เพื่อให้ทราบว่าบทสรุปนี้ไม่ได้เป็นคำกล่าวของผู้ให้สัมภาษณ์เนื่องจากรองศาสตราจารย์ นพ.กฤษณ์ จาตุมระ เป็นผู้ชาย

3.1.4.2.3 จบด้วยการกล่าวถึงผู้ให้สัมภาษณ์และขอบคุณผู้อื่น

มากไปกว่านั้น เขายังมีความฝัน ที่จะสัมผัสกับความท้าทายในชีวิตไม่ต่างจากพวกเรา

ขอบคุณ : บริษัทโทรคาเดโร ไทม์ จำกัด และนาฬิกาโอริส

แพรว 602 (กันยายน 2547):216.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของคุณพอลลี วาเซอร์ นักบินหญิงชาวอังกฤษ คนแรกที่สร้างสถิติบินเดี่ยวรอบโลกด้วยเครื่องบินชนิดเครื่องยนต์เดี่ยว ผู้เขียนได้กล่าวถึงความฝันของคุณพอลลีว่าต้องการมีชีวิตที่ท้าทายและขณะเดียวกันก็สามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้อีกด้วย

ผู้เขียนใช้รูปภาษา คือสรรพนามบุรุษที่ 3 คำว่า *เขา* แทนคุณพอลลี วาเซอร์ นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้ขอบคุณบริษัทโทรคาเดโร ไทม์ จำกัด และนาฬิกาโอริสซึ่งไม่เคยได้รับการกล่าวถึงมาก่อนในส่วนบทสนทนาและเนื้อเรื่องในบทสัมภาษณ์เลย เป็นการโฆษณาถึงบริษัทโทรคาเดโร ไทม์ จำกัด และนาฬิกาโอริสไปโดยปริยาย

3.1.4.3 จบด้วยทั้งการใช้คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์และคำพูดของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ มีโครงสร้างดังนี้

- ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ + ทิ้งท้ายว่า
สรุปบทสนทนาว่า
ดังที่ท่านกล่าวเสมอว่า
(ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์) } + คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์
(ผู้ให้สัมภาษณ์)

- บทส่งท้ายของการสนทนาจบลงด้วยประโยคที่ว่า + คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์
(ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์) (ผู้ให้สัมภาษณ์)

ตัวอย่างเช่น

เพชร มาร์ ทิ้งท้ายไว้ว่า 'ชีวิตผมถือว่าผ่านอะไรมาเยอะ เจอทั้งคนดี คนเลว หรือคนเลว ก่อนแล้วดี แม้กระทั่งดีก่อนแล้วค่อยเลว ทำให้เรียนรู้อะไร ได้เยอะแยะ ผมต้องขอบคุณคน เหล่านั้น สำหรับคนดีก็ขอขอบคุณ *From the bottom of my heart.* สำหรับคนเลวก็ขอขอบคุณ *From the heart of my bottom...* ขอบใจจริงๆ

แพรว 591 (เมษายน 2547):253.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของเพชร มาร์ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้ใช้โครงสร้าง ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ + ทิ้งท้ายว่า และตามด้วย คำพูดของคุณเพชร ที่กล่าวถึงความรู้สึกต่อคนหลายประเภทที่เจอมาในชีวิต

และเป็นวิธีการที่คุณหมอเบน ได้ศึกษามาแล้วอย่างลึกซึ้งและเห็นด้วยตาตัวเองจึงเกิดความ เชื่อ ซึ่งคุณหมอก็ได้สรุปบทสนทนาไว้ว่า *'Myth or science you be your own judge.*

ดิฉัน 653 (พฤษภาคม 2547):153

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้ใช้คำพูดซึ่งเป็นหลักการที่ดร.เบน ไพเฟอร์ (Ben L. Pfeifer M.D.,Ph.D.) ได้ใช้มาตลอดไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการทำงาน หรือการดำเนินชีวิต ส่วนตัว ที่ว่าผมจะเชื่อสิ่งใดก็ต่อเมื่อได้เห็นด้วยตาเท่านั้น คือ *'Myth or science you be your own judge.'* ร่วมกับคำพูดของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ คือ และเป็นวิธีการที่คุณหมอเบน ได้ศึกษามาแล้ว อย่างลึกซึ้ง และเห็นด้วยตาตัวเองจึงเกิดความเชื่อซึ่งคุณหมอก็ได้สรุปบทสนทนาไว้ว่า... เป็นส่วนสรุป

ด้วยความมุ่งมั่นและมั่นคงไม่ลังเลที่จะพัฒนางานตลอดเวลา อาจารย์พิชัย นิรันต์ จึงเป็น ผู้นำทางด้านศิลปะ ที่สร้างคุณประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลาอันกว่า 40 ปี ผลงานของท่านจึงเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ เพราะท่านเป็นผู้สร้างสรรค์งานศิลปะที่ ทรงคุณค่ายิ่ง สมดังคำที่ท่านได้กล่าวเสมอว่า 'ผมไม่ชอบย่ออยู่กับที่ และผมจะทำงานต่อไปตลอด ชีวิต

ขวัญเรือน 772 (มกราคม 2547):180.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของอาจารย์พิชัย นิรันต์ ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)

ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เป็นผู้สรุปโดยใช้คำพูดของอาจารย์พิชัยที่ว่า ‘ผมไม่ชอบย้ายอยู่กับที่ และผมจะทำงานต่อไปตลอดชีวิต’ และคำพูดของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เองในตอนต้นเป็นส่วนสรุป

บทส่งท้ายของการสนทนาจบลงด้วยประโยคที่ว่าผมได้มีโอกาสเดินทางไปทั่ว
แต่ว่าท้ายที่สุดก็กลับบ้าน เพราะบ้านเรานั้นดีที่สุดในบ้านเรานั้นกินข้าวเหนียว สมัยก่อนเราไม่เคยนึก
ชอบที่ต้องมากินผักชะอม อยากกินอาหารฝรั่ง แต่ตอนนี้กินแกงเมืองตลอด มันไม่อ้วน (หัวเราะ
 ขวัญเรือน 779 (พฤษภาคม2547):97.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนสรุปในบทสัมภาษณ์ของอาจารย์สมลักษณ์ ปันติบุญ เจ้าของรางวัลพุทโตะจากญี่ปุ่น

ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เป็นผู้สรุปโดยใช้คำพูดของตนในประโยคที่ว่า “บทส่งท้ายของการสนทนาจบลงด้วยประโยคที่ว่า...” และตามด้วยคำพูดของอาจารย์ ถึงสาเหตุที่ตัดสินใจกลับมาสร้างโรงปั้นเซรามิกเล็กๆอยู่ที่จังหวัดเชียงรายซึ่งเป็นจังหวัดบ้านเกิด เป็นเพราะเรื่องอาหาร

จากข้อมูลทั้งหมดข้างต้นในส่วนสรุปแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างที่ชัดเจน 3 ประการที่ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใช้สรุปบทสัมภาษณ์ได้แก่

1. การใช้คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์สรุป ประกอบด้วย
 - 1.1 เรื่องราวชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่
 - 1.2 การทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์
 - 1.3 การแสดงทัศนคติต่อเรื่องต่างๆของผู้ให้สัมภาษณ์
2. การใช้คำพูดของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์สรุป ประกอบด้วย
 - 2.1 การกล่าวถึงผู้ให้สัมภาษณ์
 - 2.2 การกล่าวถึงผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์
 - 2.3 การกล่าวถึงผู้ให้สัมภาษณ์และขอบคุณผู้อื่น
3. การใช้คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์และคำพูดของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์สรุป

เมื่อพิจารณาโครงสร้างทั้งหมดของบทสัมภาษณ์สามารถแสดงได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 5 โครงสร้างของบทสัมภาษณ์แสดงได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

จากการศึกษาบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงในส่วน โครงสร้างพบว่า โครงสร้างของบทสัมภาษณ์จะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ บทนำ ส่วนเชื่อมต่อบทนำกับ เนื้อเรื่อง เนื้อเรื่อง และ สรุป โครงสร้างทั้ง 4 ส่วนนี้จะปรากฏเสมอในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียง

การวางโครงเรื่องของบทสัมภาษณ์ในส่วนบทนำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ บทนำที่มี ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ และ บทนำที่มีหัวข้อเป็นที่สนใจของคนในสังคม บทนำทั้ง 2 ลักษณะมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ บทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ จะเริ่มต้นจากการเกริ่นนำเกี่ยวกับตัว ผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งอาจมีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์เพียงเรื่องเดียว หรือ มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์หลาย เรื่องประกอบกันได้ ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ดังกล่าว ได้แก่ ชื่อ (ชื่อจริง นามสกุล, ชื่อเล่น, นามยา) อาชีพ รางวัล ผลงาน กิจกรรมส่วนตัว ประสบการณ์การทำงาน บุคลิก/ลักษณะเด่น และครอบครัว โดยแต่ละตัวอย่างต้องประกอบขึ้นด้วยองค์ประกอบข้างต้นอย่างน้อย 1 องค์ประกอบ คือ อาชีพ และองค์ประกอบที่พบจะมากขึ้นแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับขนาดความยาวของบทนำในนิตยสารแต่ละฉบับ ส่วนบทนำที่มีหัวข้อเป็นที่สนใจของคนในสังคมจะไม่ปรากฏข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำให้ผู้อ่านคาดเดาได้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นใคร แต่จะยกเพียงเหตุการณ์บางช่วงเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่าน อยากทราบว่าแท้จริงแล้วผู้ให้สัมภาษณ์เป็นใครและอยากติดตามอ่านบทสัมภาษณ์ต่อไป

เมื่อสิ้นสุดบทนำก่อนเริ่มเข้าสู่ส่วนเนื้อเรื่อง คือส่วนเชื่อมต่อบทนำกับเนื้อเรื่อง ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะใช้โครงสร้างการเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่อง 3 วิธี ได้แก่ การขึ้นต้นด้วยบุรุษสรรพนาม การใช้การเกริ่นนำ และการกล่าวย้อนถึงประวัติชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง โดยมีกลวิธีการกล่าวย้อนถึงประวัติชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์ปรากฏทั้งในบทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้ สัมภาษณ์ และบทนำที่มีหัวข้อเป็นที่สนใจของคนในสังคม ส่วนกลวิธีการขึ้นต้นด้วยบุรุษสรรพนาม และการใช้การเกริ่นนำ จะปรากฏในบทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์เท่านั้น

โครงสร้างที่ต่อจากส่วนเชื่อมต่อบทนำกับเนื้อเรื่อง คือ เนื้อเรื่อง โครงสร้างในส่วน เนื้อเรื่องนี้ในบทสัมภาษณ์จะมีลักษณะการดำเนินเรื่อง 2 แบบ ได้แก่ การดำเนินเรื่องแบบเรียง ตามลำดับเวลาและการดำเนินเรื่องแบบเจาะช่วงเวลา การดำเนินเรื่องทั้งสองแบบดังกล่าวจะปรากฏ แบบใดก็ได้ขึ้นอยู่กับวิธีการเล่าเรื่องของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์

โครงสร้างสุดท้ายที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์คือส่วนสรุป ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใช้กลวิธี การสิ้นสุดบทสัมภาษณ์ 3 วิธี ได้แก่ 1. การใช้คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์สรุปจบ 2. การจบด้วยคำพูด ของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ 3. การจบด้วยการใช้คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์และคำพูดของผู้เขียน บทสัมภาษณ์ กลวิธีทั้ง 3 วิธีข้างต้นจะปรากฏแบบใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับวิธีการนำเสนอของผู้เรียบเรียง บทสัมภาษณ์เป็นสำคัญ

เมื่อศึกษาโครงสร้างซึ่งเป็นส่วนข้อความของบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงแล้วพบว่าโครงสร้างที่ดีมีขั้นตอนชัดเจนสามารถสื่อสารความคิดของผู้ให้สัมภาษณ์ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากการศึกษามบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงจะพบลักษณะโครงสร้างที่เป็นแบบแผนแล้ว เมื่อพิจารณารูปแบบเนื้อหาของบทสัมภาษณ์ตามที่ Gergen, K.J. (1994) ได้แบ่งรูปแบบของเรื่องเล่าไว้ยังพบลักษณะบางประการที่น่าสนใจอันนำไปสู่การนำเสนอผู้ให้สัมภาษณ์ให้น่าประทับใจได้อีกด้วย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากที่ Gergen, K.J. (1994) ได้แบ่งรูปแบบของเรื่องเล่าไว้ 3 ประเภท ได้แก่

1. Stability narrative เป็นเรื่องเล่าที่มีการเชื่อมโยงเหตุการณ์หรือชีวิตของผู้เล่าที่มีความคงที่ดำเนินไปเรื่อยๆ ไม่ดีขึ้นหรือเลวลง และ จุดจบของเรื่องเล่าประเภทนี้มีได้ทั้งในทางที่ดีขึ้น (upper end) ตัวอย่างเช่น “ฉันยังคงมีเสน่ห์เหมือนในอดีต” และจุดจบแบบต่ำลง (lower end) ตัวอย่างเช่น “ความรู้สึกลึ้มเหลวยังคงคอยตามมาหลอกหลอนฉันเรื่อยมา” จะเห็นได้ว่าในส่วนสรุปหรือจุดจบของเรื่องแต่ละแบบสามารถบอกเป็นนัยถึงเหตุการณ์ในอนาคตได้ กล่าวคือ ในตัวอย่างแรก “ฉันยังคงมีเสน่ห์เหมือนในอดีต” ผู้อ่านอาจจะสรุปต่อว่าเขายังคงเป็นคนที่มีเสน่ห์ต่อไปถึงในอนาคต และจากตัวอย่าง “ความรู้สึกลึ้มเหลวยังคงคอยตามมาหลอกหลอนฉันเรื่อยมา” ผู้อ่านอาจจะสรุปต่อได้ว่าความรู้สึกต่อความลึ้มเหลวจะยังฝังแน่นอยู่กับผู้เล่าไม่ว่าสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์เป็นอย่างไรก็ตาม เรื่องเล่าในแบบแรกนี้จะตรงข้ามกับเรื่องเล่าในรูปแบบที่ 2 และ 3 อย่างสิ้นเชิง

2. Progressive narrative เป็นรูปแบบเรื่องเล่าที่เชื่อมเหตุการณ์ต่างๆเข้าด้วยกันเพื่อให้เรื่องราวที่ดำเนินต่อมาเกิดความเปลี่ยนแปลงความสำคัญไปในทางที่ดีขึ้น เป็นเรื่องราวชีวิตที่พัฒนาดีขึ้นในทุกๆทาง ตัวอย่างเช่น “ฉันได้เรียนรู้ที่จะเอาชนะความขี้อายและกลายเป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่นมากขึ้น” ในส่วนสรุปหรือจุดจบของรูปแบบเรื่องเล่าประเภทนี้จะบอกเป็นนัยถึงเหตุการณ์ในอนาคตที่เป็นด้านบวกได้

3. Regressive narrative เป็นรูปแบบเรื่องเล่าที่เชื่อมเหตุการณ์ต่างๆเข้าด้วยกันเพื่อให้เรื่องราวที่ดำเนินต่อมาเกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ลง บรรยายให้เห็นถึงแต่ด้านที่ลดต่ำลงจากอดีต ตัวอย่างเช่น “ฉันไม่สามารถควบคุมเหตุการณ์ในชีวิตฉันได้อีกต่อไป มันกลายเป็นหายนะในชีวิตที่เหลือของฉัน” ในส่วนสรุปหรือจุดจบของรูปแบบเรื่องเล่าประเภทนี้จะบอกเป็นนัยถึงเหตุการณ์ในอนาคตที่เป็นด้านลบได้

ในส่วนเนื้อเรื่องที่น่ามาศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากรูปแบบเรื่องเล่าของ Gergen, K.J. (1994) ข้างต้น จะพบรูปแบบ 2 ลักษณะ ได้แก่ Stability narrative เป็นบทสัมภาษณ์ที่ผู้ให้สัมภาษณ์เล่าเรื่องชีวิตให้ดำเนินไปเรื่อยๆ ไม่ได้พบอุปสรรคหรือความลำบากในการดำเนินชีวิตและมีการจบเรื่องแบบในทางที่ดีขึ้นคือประสบความสำเร็จในชีวิต มักพบในเรื่องเล่าของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีพื้นฐานชีวิตครอบครัวและได้รับคุณภาพการศึกษาที่ดีจนส่งผลให้ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานหรือชีวิตครอบครัว พบมากในนิตยสารแพรวและขวัญเรือน

รูปแบบที่สองคือ Progressive narrative คือผู้ให้สัมภาษณ์จะเล่าถึงชีวิตในช่วงแรกว่าต้องเผชิญความยากลำบากนานัปการและได้พัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆจนประสบความสำเร็จ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ มักพบในตัวอย่างเรื่องเล่าชีวิตของผู้ประกอบการ นักธุรกิจ หรือเจ้าของกิจการต่างๆ และอาจพบในเรื่องเล่าชีวิตของดารา นักร้อง นักแสดง เมื่อเล่าถึงเส้นทางก่อนจะประสบความสำเร็จในอาชีพ มีชื่อเสียงหรือแม้แต่ก่อนการสมหวังในความรัก รูปแบบเรื่องเล่าชีวิตแบบ Progressive narrative มักพบในบทสัมภาษณ์ที่มีขนาดยาวคือในนิตยสารดิฉัน

รูปแบบเนื้อเรื่องในลักษณะ Progressive narrative นี้แสดงให้เห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุคคลที่มีความมุ่งมั่น มุมานะจนฝ่าฟันอุปสรรคนานัปการได้จนกระทั่งประสบความสำเร็จในชีวิต ถือเป็นการสร้างความรู้สึกด้านบวกหรือความประทับใจให้เกิดขึ้นต่อผู้ให้สัมภาษณ์ได้อีกทางหนึ่ง

ข้อมูลในบทสัมภาษณ์ที่น่ามาศึกษามีลักษณะตรงตามที่ Gergen, K.J.(1994) กล่าวไว้ว่า เรื่องเล่าที่ดีต้องมีประเด็นและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องอธิบาย เหตุการณ์โดยปกติต้องเรียงตามลำดับเวลาและสอดคล้องกับลำดับแท้จริงที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น การเรียงลำดับเหตุการณ์ที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์จะเรียงตามลำดับเวลา คือ อดีต ปัจจุบัน และอนาคต โดยจะพบการเรียงลำดับเหตุการณ์เช่นนี้ในบทสัมภาษณ์ขนาดยาว คือในนิตยสารดิฉัน ส่วนบทสัมภาษณ์ในนิตยสารแพรวและขวัญเรือน โดยมากจะปรากฏเพียงเหตุการณ์ในปัจจุบัน และอาจมีเหตุการณ์ในอดีตปะปนอยู่ด้วยบ้าง จึงอาจกล่าวได้ว่าโครงสร้างบังคับของการเรียงลำดับเหตุการณ์ที่พบในส่วนเนื้อเรื่องจากข้อมูลที่น่ามาศึกษานี้ คือ เวลาในปัจจุบัน

จากโครงสร้างที่ได้ศึกษาดังที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์นั้นเป็นโครงสร้างของปริจเฉทในส่วนที่เป็นรูปภาษาเท่านั้น แต่แท้จริงแล้วในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงยังมีการใช้ องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาษาหรือมีการใช้วัจนภาษาปรากฏเสริมอยู่ใน โครงสร้างหลักของปริจเฉทอยู่ตลอดเวลาซึ่งหากจะพิจารณา

เฉพาะส่วนที่เป็นข้อความเพียงอย่างเดียว โดยไม่พิจารณาบริบทที่แวดล้อมหรือองค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพ อันได้แก่ การใช้ภาพถ่าย กับ สีและขนาดของตัวอักษรซึ่งเป็นส่วนที่สามารถสื่อความหมายสำคัญบางประการของบทสัมภาษณ์ได้เช่นกันนั้น จะไม่อาจวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ได้อย่างชัดเจน ดังนั้นนอกจากโครงสร้างของบทสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพของบทสัมภาษณ์เพื่อใช้วิเคราะห์การสื่อความหมายของบทสัมภาษณ์ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3.2. องค์ประกอบ

องค์ประกอบในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ลักษณะได้แก่ องค์ประกอบที่เป็นรูปภาพ และ องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่เป็นรูปภาพ คือ ข้อความต่างๆที่ปรากฏในโครงสร้างของบทสัมภาษณ์ ไม่ว่าจะเป็น การใช้ภาษาเรียบเรียงบทสัมภาษณ์ของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใน โครงสร้างส่วนบทนำ ส่วนเชื่อม ต่อระหว่างบทนำและเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป รวมถึงคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ในโครงสร้างส่วนเนื้อเรื่อง

องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพ คือ สิ่งที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์ซึ่งนอกเหนือไปจากข้อความที่เป็นการเรียบเรียงขึ้นจากผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์และคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงนี้ ประกอบด้วย ภาพ และ การใช้สี ขนาด กับลักษณะของตัวอักษร องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพทั้ง 2 อย่างมีความสำคัญในการช่วยดึงดูดความสนใจผู้อ่าน ใช้เพื่อประกอบเรื่อง และอธิบายเนื้อหา นอกจากนี้ยังมีความสำคัญในแง่ของการสื่อความหมายในบทสัมภาษณ์ซึ่งจะปรากฏในส่วน โครงสร้างของบทสัมภาษณ์ในลักษณะแตกต่างกันไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1. บทนำ

องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพในส่วนบทนำประกอบด้วย

3.2.1.1. การใช้สี ขนาด กับลักษณะตัวอักษร

มีความสำคัญในแง่ของการสื่อความหมายกล่าวคือชื่อและนามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์ในส่วนที่เป็นบทนำจะมีการใช้สี ขนาดและลักษณะตัวอักษรที่ต่างจากในส่วนของเนื้อเรื่องและบทสรุป โดยในบทนำจะมีขนาดใหญ่พอที่จะดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ขนาดที่

ใหญ่กว่าปกติแตกต่างจากตัวอักษรพิมพ์ในส่วนเนื้อเรื่องและสรุปนี้เป็นการสื่อความหมายซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของผู้ให้สัมภาษณ์ได้อีกด้วย

สี ขนาด และลักษณะตัวอักษร ที่พบจากในส่วนนี้แบ่งได้ 2 ลักษณะดังนี้

3.2.1.1.1. ชื่อ นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์

การใช้สี ขนาดและลักษณะตัวอักษรในชื่อ นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความแตกต่างจากการใช้สี ขนาดและลักษณะตัวอักษรในส่วนของบทนำและเนื้อเรื่อง กล่าวคือ ในชื่อ นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์จะมีขนาดใหญ่กว่าปกติ สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของผู้ให้สัมภาษณ์ได้อีกด้วย ตัวอย่างเช่น

ภาพที่ 1 ชื่อ นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์ในบทสัมภาษณ์

ดิฉัน 650 (มีนาคม 2547): 281.

จากตัวอย่างภาพข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการใช้สี ขนาด และลักษณะตัวอักษรใน ชื่อ นามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีสี และลักษณะตัวอักษรที่แตกต่างจากการใช้สี ขนาด และลักษณะตัวอักษรในโครงสร้างบทนำ อีกทั้งเมื่อพิจารณาถึงขนาดตัวอักษรจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ชื่อและนามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์คือ รศ. สพญ. ดร. นันทริกา ชันชื้อ มีขนาดใหญ่ที่สุดเมื่อเทียบกับขนาดของตัวอักษรในบทนำและเนื้อเรื่อง

3.2.1.1.2 บทนำ

ในส่วนของบทนำมีการใช้ตัวอักษรสองลักษณะ คือ

3.2.1.1.2.1 ขนาดและลักษณะตัวอักษรเหมือนในส่วนเนื้อเรื่อง แต่ใช้สีต่างจากส่วนเนื้อเรื่อง

3.2.1.1.2.2 สี ขนาด และลักษณะตัวอักษรแตกต่างจากส่วนเนื้อเรื่องโดยสิ้นเชิง

3.2.1.2 .รูปภาพ

ลักษณะภาพถ่ายที่ปรากฏมากที่สุดในส่วนบทนำคือ ภาพถ่ายเดี่ยวของผู้ให้สัมภาษณ์ ขนาดหน้ากระดาษ A4 หรือครึ่งหน้ากระดาษ A4 ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่ารูปถ่ายในส่วนเนื้อเรื่องและจะมีจำนวนไม่เกิน 2 ภาพ ส่วนมากพบเพียงภาพถ่ายเดี่ยวซึ่งต่างจากจำนวนภาพในส่วนเนื้อเรื่องที่มีจำนวนมากกว่าในส่วนบทนำ โดยมีรูปแบบการจัดวางในหน้านิตยสาร คือ

ตารางที่ 5 รูปแบบการจัดวางรูปภาพในส่วนบทนำ

รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3	
1. ภาพถ่ายเดี่ยวของผู้ให้สัมภาษณ์		1.ชื่อ นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์		1.ภาพถ่ายเดี่ยวของผู้ให้สัมภาษณ์	2. ชื่อ นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์
2. บทนำ	3. ชื่อ นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	2.ภาพถ่ายเดี่ยวของผู้ให้สัมภาษณ์	3.บทนำ	3 .บทนำ	

รูปแบบการจัดวางภาพถ่ายทั้ง 3 อย่าง ได้แก่ 1. ภาพถ่ายเดี่ยวของผู้ให้สัมภาษณ์ 2. ชื่อ นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ และ 3. บทนำ เป็นองค์ประกอบในส่วนบทนำที่ปรากฏร่วมกันเสมอ แต่ลำดับการปรากฏอาจแตกต่างกันไปตามรูปแบบที่ปรากฏในตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าภาพถ่ายเดี่ยวของผู้ให้สัมภาษณ์ ชื่อ และนามสกุลของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นส่วนที่มักปรากฏในลำดับแรกเสมอ

ตารางที่ 6 ลักษณะของภาพถ่ายที่ปรากฏในส่วนบทนำ มีลักษณะดังนี้

ภาพถ่ายเดี่ยวของผู้ให้สัมภาษณ์เพียงคนเดียว	ภาพถ่ายเดี่ยวของผู้ให้สัมภาษณ์กับสิ่งอื่นๆ	ภาพถ่ายของผู้ให้สัมภาษณ์กับบุคคลต่างๆ
1. ขณะกำลังทำงาน	1. คู่กับผลงานที่ตนสร้างขึ้น เช่น ภาพวาด สถาปัตยกรรม	1. คู่กับสามีหรือภรรยาหรือลูก
2. ขณะออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬา เช่น ฟิตเนส กอล์ฟ	2. คู่กับสถานที่ทำงานที่ตนเป็นเจ้าของหรือทำงานอยู่ เช่น โรงงาน ร้านอาหาร	2. คู่กับเพื่อนสนิท
3. ขณะที่กำลังรับรางวัลเกียรติยศต่างๆ	3. คู่กับรางวัลเกียรติยศต่างๆที่ได้รับ เช่น โล่ เกียรติบัตร	
4. ขณะวางทำตั้งใจถ่ายรูป	4. คู่กับสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว	

ศักดิ์ ศิริพันธุ์ (2537) ได้แนะนำว่าการวางท่าบุคคลที่จะถูกถ่ายภาพนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการแสดงออกในภาพ การจัดวางท่าผู้ที่เป็นแบบนั้นต้องการให้เป็นธรรมชาติที่สุด สำหรับศีรษะและบ่าไม่ควรหันตรงๆเข้าหาตัวกล้อง ควรให้แบบนั่งเอียงไปทางใดทางหนึ่ง จัดเท้าให้เฉียงไปทางตรงข้ามและใบหน้าหันเข้าหากล้องลักษณะเช่นนี้จะทำให้ภาพดูมีชีวิตชีวามากขึ้นเพราะร่างกายของผู้เป็นแบบท่ามูมกันเองและท่ามูมกับกล้องด้วย จากการศึกษาลักษณะภาพถ่ายที่ปรากฏในส่วนบทนำในบทสัมภาษณ์ พบทั้งลักษณะการวางท่าถ่ายรูปของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้นและการวางท่าถ่ายรูปในลักษณะหันศีรษะและบ่าตรงๆเข้าหาตัวกล้องด้วย เนื่องจากต้องการให้ผู้อ่านรู้จักรูปร่างหน้าตาของผู้ให้สัมภาษณ์ได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเสนอภาพถ่ายในส่วนบทนำที่ต้องการแนะนำให้ผู้อ่านได้ทราบว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นใคร มีรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะอ่านบทสัมภาษณ์ต่อไป

ภาพที่ปรากฏในส่วนบทนำนี้มีจำนวนไม่เกิน 2 ภาพ ส่วนมากพบเพียงภาพเดี่ยวซึ่งต่างจากจำนวนภาพในส่วนเนื้อเรื่องที่มีจำนวนมากว่า ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.2 เนื้อเรื่อง

องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาษาในส่วนเนื้อเรื่องประกอบด้วย

3.2.2.1. การใช้สี ขนาดกับลักษณะตัวอักษร

ในส่วนของเนื้อเรื่อง สี ขนาดกับลักษณะของตัวอักษรแตกต่างจากส่วนบทนำอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ ในเนื้อเรื่องตัวอักษรจะมีสี ขนาด และลักษณะตัวอักษรมีรูปแบบแตกต่างกันไป ทำให้ผู้อ่านทราบได้อย่างชัดเจนว่าเป็นคนละส่วนกับบทนำ

ลักษณะพิเศษของการใช้ตัวอักษรในส่วนเนื้อเรื่องนี้อยู่ที่การนำคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ในบทสัมภาษณ์มากแล้วซ้ำอีกครั้งโดยเปลี่ยน สี ขนาด และลักษณะตัวอักษรใหม่ที่ต่างจากตัวอักษรในส่วนเนื้อเรื่องทั่วไป แล้วใส่คำพูดเหล่านั้นไว้ในเครื่องหมายอัญประกาศหรือกรอบสี่เหลี่ยมเพื่อให้ผู้อ่านเห็นได้ชัดเจน โดยจะพบการใช้ตัวอักษรในลักษณะนี้ในบทสัมภาษณ์ที่มีขนาดยาวเกินกว่า 2 หน้าขึ้นไป เนื่องจากเป็นการช่วยให้เกิดความหลากหลาย มีสีสัน ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและบางครั้งอาจจะช่วยให้เข้าใจความหมายของเนื้อหาการเล่าเรื่องได้มากกว่าปกติด้วย

การนำคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์มากแล้วซ้ำอีกครั้งโดยเปลี่ยน สี ขนาด และลักษณะตัวอักษรใหม่ให้ต่างจากตัวอักษรในส่วนเนื้อเรื่องทั่วไปนั้น พบการนำคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์มากแล้วซ้ำใน 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ประวัติส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะนำคำพูดที่แสดงถึงประวัติชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ว่าจะเป็นชีวิตความเป็นอยู่ ครอบครัว การศึกษา ฯลฯ มากแล้วซ้ำเพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นถึงแง่มุมที่ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ต้องการนำเสนอซึ่งจะแตกต่างกันไปตามแต่ลักษณะชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ซึ่งจะสอดคล้องกับรูปแบบของเรื่องเล่าตามที่ Gergen, K.J. (1994) ได้เสนอไว้ กล่าวคือ หากเรื่องเล่าที่ผู้ให้สัมภาษณ์นำเสนอมีรูปแบบเป็น Stability narrative ที่มีการดำเนินชีวิตที่ดำเนินไปเรื่อยๆ ไม่ได้พบอุปสรรคหรือความลำบากในการดำเนินชีวิต ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะยกคำพูดที่แค่เพียงแสดงถึงประวัติชีวิตอันเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์มากแล้วซ้ำ อย่างเช่น มีพี่น้องจำนวนกี่คน บ้านเกิดอยู่ที่ใด แต่หากเรื่องเล่าที่ผู้ให้สัมภาษณ์นำเสนอมีรูปแบบเป็น Progressive narrative ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องเผชิญความลำบากในช่วงแรกและได้พัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆจนมีชีวิตที่ประสบความสำเร็จ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะยกคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความมานะบากบั่น อุตสาหะและฝ่าฟันอุปสรรคจนประสบความสำเร็จ ตัวอย่างเช่น

“ตอนนั้นผมมีกิจการที่ชลบุรีและเวดจ์สตูดิโอ 3-4 ร้านเฉลี่ยรายได้เดือนละล้าน แต่ต้องจ่ายหนี้เดือนละล้านสาม ขณะที่ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นทุกเดือน เคยถึงกับไม่มีเงินเติมน้ำมัน ต้องจอดทิ้งไว้ในปั๊มแล้วขึ้นรถเมล์ บัตรเครดิตถูกตัด แต่ผมไม่ซีเรียส อาจจะเพราะเริ่มต้นจากความไม่มี ก็เลยไม่ยึดติด ตรงกันข้าม การเป็นหนี้เหมือนเป็นแรงขับเคลื่อนเสียอีก”

แพรว 596 (มิถุนายน 2547): 194.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นคำให้สัมภาษณ์ของคุณต้น ภาสกรนที ที่ได้เล่าถึงเหตุการณ์ช่วงวิกฤตของชีวิต เกิดปัญหาในธุรกิจจนต้องเป็นหนี้ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้เลือกใช้คำพูดของคุณต้นที่แสดงให้เห็นถึงความมีมานะ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคจนสามารถฝ่าฟันความยากลำบากต่างๆมาได้

2. คุณลักษณะด้านดีของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะยกคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นข้อความที่แสดงให้เห็นถึงความเก่ง ความสามารถของผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจต่อตัวผู้ให้สัมภาษณ์ ตัวอย่างเช่น

“บางคนตามไปดูทุกรายการจนคุ้นหน้าคุ้นตา เรียกว่ามีทุกรุ่น ตั้งแต่เด็กตัวกะเปี้ยก ยันผู้ใหญ่วัยทำงาน ขนาดคุณยายยังมี เคยไปสัมภาษณ์รายการ มีคุณยายท่านหนึ่ง โทรมาในรายการบอกว่า ตาเชียร์นิค ส่วนยายเชียร์เอ็ม แย่งกันกดโทรศัพท์ที่ใหญ่เลย”

แพรว 608 (ธันวาคม 2547): 274.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นคำให้สัมภาษณ์ของคุณ อรรถพล ประกอบของ หรือ เอ็ม เดอะสตาร์ ถึงตอนที่ประกวดร้องเพลงในโครงการเดอะสตาร์ ในการประกวดนี้ต้องอาศัยการให้คะแนนจากผู้ฟังที่บ้านหรือประชาชนทั่วไปในการตัดสินหาผู้ชนะ จากคำพูดดังกล่าวสื่อความหมายให้เห็นว่า ตนเป็นผู้เข้าประกวดที่ได้รับความนิยมจากประชาชนทุกระดับอายุตั้งแต่เด็กถึงคนชรา มีคะแนนเสียงที่ใกล้เคียง(หรืออาจมากกว่า)ผู้สมัครอีกคนที่เป็นตัวเก็งสำคัญในการแข่งขันครั้งนี้ คือ คุณนิค (รณวีร์ เสรีรัตน์) อีกด้วย และเมื่อการประกาศผลรอบตัดสินมาถึง คุณเอ็มเป็นผู้ชนะได้เป็น “เดอะสตาร์” โดยมีคะแนนนิยมจากประชาชนทิ้งห่างจากคุณนิค เพียง 1 % เท่านั้น

3. ผลงานหรือธุรกิจของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะยกคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวถึงกิจการหรือผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีชื่อผลิตภัณฑ์ ชื่อกิจการปรากฏรวมอยู่ด้วย เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้อ่านรู้จักกิจการของผู้ให้สัมภาษณ์ และเป็นการโฆษณาถึงกิจการดังกล่าวไปในตัว ตัวอย่างเช่น

“ก็ทำโออิชิ ตอนแรกคิดว่าจะทำเล่น ๆ มากกว่า แต่เนื่องจากเป็นร้านอาหารคอนเสิร์ตใหม่ คนไทยยังไม่เคยกินอาหารญี่ปุ่นแบบบุฟเฟต์ ก็ได้รับความนิยมแบบถล่มทลาย เข้าคิวกันยาวเลย”

ดิฉัน 651 (เมษายน 2547): 310.

ตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณสุนิสา สุขพันธุ์ถาวร ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้ใช้คำพูดของคุณสุนิสาที่กล่าวถึงกิจการร้านอาหารที่ตนและสามีคือคุณตัน ภาสกรนที เป็นเจ้าของมาก่อเข้าโดยในคำให้สัมภาษณ์ดังกล่าวมีการระบุถึงชื่อร้านอาหาร คือ โออิชิ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้อ่านได้รู้จักกิจการของคุณสุนิสา

กล่าวโดยสรุปแล้วการใช้สีและขนาดตัวอักษรในการกล่าวเข้าคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์พบใน 3 ลักษณะ ได้แก่ ประวัติส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ คุณลักษณะด้านดีของผู้ให้สัมภาษณ์ ผลงานหรือธุรกิจของผู้ให้สัมภาษณ์ การใช้สีและขนาดตัวอักษรในการกล่าวเข้าคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ดังกล่าวนอกจากจะทำให้บทสัมภาษณ์มีความน่าอ่านมากยิ่งขึ้นด้วยการสร้างความหลากหลายและลดความหนาแน่นของตัวอักษรในบทสัมภาษณ์แล้ว เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบที่เป็นรูปภาษาที่ปรากฏทั้ง 3 ลักษณะจะเห็นว่าคำให้สัมภาษณ์ยังสามารถแสดงถึงวัตถุประสงค์แฝงของการนำเสนอบุคคลและการสื่อความหมายที่ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ทำให้อ่านเกิดความประทับใจในตัวผู้ให้สัมภาษณ์ในหลายลักษณะ กล่าวคือ การกล่าวเข้าถึงประวัติส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ และคุณลักษณะด้านดีของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นการสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นต่อตัวผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยการสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพด้านดีของผู้ให้สัมภาษณ์ ส่วนการกล่าวเข้าถึงผลงานหรือธุรกิจของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นการประชาสัมพันธ์และโฆษณาแฝงถึงผลงานหรือกิจการของผู้ให้สัมภาษณ์ได้อีกทางหนึ่ง

นอกจากการใช้สีและขนาดตัวอักษรในส่วนการกล่าวซ้ำคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เลือกมาช่วยในการเล่าเรื่องให้น่าสนใจและแสดงให้เห็นถึงวัตถุประสงค์แฝงในบทสัมภาษณ์แล้ว องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ช่วยในการสื่อความหมายได้เป็นอย่างดี คือ ภาพถ่าย

3.2.2.2 .รูปภาพ

ภาพถ่ายที่ปรากฏในส่วนเนื้อเรื่องจะแยกออกจากส่วนบทนำอย่างชัดเจนโดยปรากฏอยู่คนละหน้า และขนาดที่ปรากฏก็จะแตกต่างกัน กล่าวคือ ภาพถ่ายในส่วนบทนำจะมีขนาดใหญ่กว่าในส่วนเนื้อเรื่อง ภาพในส่วนเนื้อเรื่องจะเป็นภาพขนาดเล็กและมีจำนวนหลายภาพปรากฏสัมพันธ์ไปกับการเล่าเรื่องของผู้ให้สัมภาษณ์

การใช้ภาพในบทสัมภาษณ์ในส่วนของเนื้อเรื่องจึงมีลักษณะการใช้เป็นภาพประกอบเนื้อเรื่อง (text-illustration) คือ ใช้ภาพเพื่ออธิบายเรื่อง ถือเป็นส่วนสำคัญของการจัดเนื้อเรื่อง มีความสำคัญมากในอันที่จะช่วยอธิบายเนื้อหาให้เข้าใจความหมายของเนื้อหาได้มากกว่าปกติด้วย เช่น ภาพเฉพาะใบหน้าคน เพื่อแสดงให้เห็นว่าบุคคลซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์นั้นกล่าวถึง มีรูปร่างหน้าตาอย่างไร เนื่องจากบทสัมภาษณ์ในส่วนเนื้อเรื่องเป็นส่วนที่มีขนาดยาวที่สุดเมื่อเทียบกับส่วนบทนำและส่วนสรุป บางบทสัมภาษณ์มีเนื้อหายาวถึง 12 หน้า (บทสัมภาษณ์ในนิตยสารดิฉัน คอลัมน์ “เปิดอก”) และยังมีบทบาทสำคัญต่อการตกแต่งหน้านิตยสาร หากเป็นหน้านิตยสารที่มีแต่อักษรพิมพ์เพียงอย่างเดียว มองดูน่าเบื่อหน่าย ไม่น่าสนใจ แต่เมื่อวางภาพลงไปบ้างแล้วจะช่วยให้หน้านั้นดูน่าสนใจขึ้น เพราะภาพจะผ่อนปรนความหนาแน่นของตัวหนังสืออีกด้วย ลักษณะการใช้ภาพถ่ายที่ปรากฏในส่วนเนื้อเรื่อง มีดังรายละเอียดต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ลักษณะของภาพถ่ายที่ปรากฏในส่วนเนื้อเรื่อง มีลักษณะดังนี้

1.ภาพบุคคล		2. ภาพสิ่งอื่นๆ	3.ภาพบุคคลและภาพสิ่งอื่นๆ
1.1.ภาพถ่ายเดี่ยวของผู้ให้สัมภาษณ์เพียงคนเดียว	1.2.ภาพถ่ายของผู้ให้สัมภาษณ์กับบุคคลต่างๆ	2.1 ภาพถ่ายสิ่งอื่นๆเพียงอย่างเดียว โดยไม่ปรากฏภาพผู้เล่าเรื่อง	3.1.ภาพเดี่ยวของผู้ให้สัมภาษณ์กับสิ่งอื่นๆ
1.1.1 ภาพในวัยเด็ก	1.2.1 คู่กับบุคคลสำคัญหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น นายกรัฐมนตรี นางงามจักรวาล	2.1.1 ภาพกิจการของผู้ให้สัมภาษณ์ เช่น สปา โรงงาน	3.1.1 คู่กับรถยนต์
1.1.2 ภาพรับปริญญา	1.2.2 คู่กับครอบครัว	2.1.2 ภาพสินค้า/ผลิตภัณฑ์ของบริษัทผู้ให้สัมภาษณ์	3.1.2 คู่กับผลิตภัณฑ์ของบริษัทตน
1.1.3 ภาพตอนบวช	1.2.3 คู่กับกลุ่มเพื่อน	2.1.3 ภาพผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์ เช่น รูปวาด	3.1.3 คู่กับรางวัลที่ได้รับ
1.1.4 ภาพขณะทำงาน			3.1.4 คู่กับสัตว์เลี้ยง
1.1.5 ภาพขณะเล่นกีฬา			
1.1.6 ภาพขณะไปเที่ยวที่ต่างประเทศ			

จากตารางลักษณะภาพถ่ายข้างต้นจะเห็นได้ว่านอกจากวัตถุประสงค์ต่างๆที่ปรากฏจากภาพถ่ายในส่วนของบทนำแล้ว การสื่อความหมายจากภาพถ่ายในส่วนของเนื้อเรื่องนั้นยังมีการสื่อความหมายในเรื่องต่างๆ ซึ่งมีส่วนที่เหมือนกับในส่วนบทนำ กล่าวคือ มีการสื่อความหมายด้านสุขภาพ ครอบครัวและการทำงาน แต่มีส่วนที่แตกต่างออกไปคือ ในส่วนของบทนำนั้น ภาพถ่ายที่ปรากฏจะมีรูปผู้ให้สัมภาษณ์ปรากฏอยู่ด้วยเสมอ แต่ในส่วนเนื้อเรื่องภาพถ่ายอาจมีภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ปรากฏร่วมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ เช่น ภาพสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของบริษัทผู้ให้สัมภาษณ์ หากปรากฏในส่วนเนื้อเรื่องอาจมีเพียงตัวผลิตภัณฑ์สินค้าเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องมีภาพผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์นั้น เนื่องจากในส่วนของเนื้อเรื่องจะเน้นไปการให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน ส่วนการสื่อความหมายในเรื่องที่ต่างจากบทนำ คือการสื่อความหมายด้าน

การศึกษากล่าวคือในส่วนของการใช้ภาพถ่ายสื่อความหมายด้านการศึกษานั้นไม่ปรากฏในส่วน
ของบทนำ แต่จะมาปรากฏในส่วนของเนื้อเรื่องเพียงเท่านั้น

รูปภาพที่ปรากฏในโครงสร้างส่วนเนื้อเรื่องจะมีจำนวนมากกว่าในส่วนอื่นๆ เนื่องจาก
เนื้อเรื่องเป็นโครงสร้างที่มีขนาดยาวมากที่สุดในบทสัมภาษณ์ ด้วยจำนวนรูปภาพที่มากนี้จึงทำ
หน้าที่สื่อความหมายได้อย่างหลากหลายซึ่งต่างจากโครงสร้างส่วนสรุปที่ไม่ปรากฏการใช้รูปภาพ
ดังรายละเอียดที่จะกล่าวต่อไป

3.2.3 สรุป

ส่วนสรุปเป็นโครงสร้างสุดท้ายที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์ ในส่วนนี้มีการใช้สี ขนาดและ
ลักษณะตัวอักษรใกล้เคียงกับในส่วนเนื้อเรื่อง กล่าวคือ มีการใช้ขนาดตัวอักษรเท่ากับส่วนเนื้อเรื่อง
และมีรูปแบบของตัวอักษรอย่างเดียวกัน แต่มีส่วนที่แตกต่างกัน คือ ความเข้มของตัวอักษรจะไม่
เท่ากัน ในส่วนสรุปตัวอักษรที่ใช้จะมีความเข้มมากกว่าในส่วนเนื้อเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเห็นได้ชัดเจน
ว่าส่วนสรุปเริ่มตั้งแต่ส่วนใด

ในส่วนสรุปไม่ปรากฏการใช้ภาพถ่ายแต่จะเป็นเพียงการสรุปสาระสำคัญจากข้อความ
ตัวหนังสือโดยย่อ จูงใจให้คนทำตามหรือฝากให้ผู้ฟังนำไปคิด

จากรายละเอียดที่กล่าวไว้ข้างต้นสามารถสรุปถึงองค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพที่ปรากฏใน
บทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงว่าประกอบด้วย ภาพ และ การใช้สี ขนาด กับ
ลักษณะของตัวอักษร โดยมีรายละเอียดการปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพที่ปรากฏในโครงสร้างของบทสัมภาษณ์

องค์ประกอบที่ไม่ใช่ รูปภาพ	โครงสร้าง			
	บทนำ	ส่วนเชื่อมต่อระหว่าง บทนำกับเนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่อง	สรุป
การใช้สี ขนาดและ ลักษณะตัวอักษร	✓	-	✓	✓
รูปภาพ	✓	-	✓	-

จากการใช้องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพในเรื่อง ภาพ และ การใช้สี ขนาด และลักษณะของ ตัวอักษร ในโครงสร้างบทนำ เนื้อเรื่อง และสรุปที่กล่าวไว้ในข้างต้น แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างในแต่ละส่วนของบทสัมภาษณ์จะปรากฏองค์ประกอบทั้งภาพ และ การใช้สี ขนาด และลักษณะของ ตัวอักษร เสมอ ยกเว้นเพียงในส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับ เนื้อเรื่อง และส่วนสรุปเท่านั้น กล่าวคือส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับเนื้อเรื่องจะไม่ปรากฏทั้งภาพ และ การใช้สี ขนาด และ ลักษณะของตัวอักษร ส่วนในบทสรุปจะปรากฏเพียง การใช้สี ขนาด และลักษณะของตัวอักษร เท่านั้น แต่จะไม่ปรากฏการใช้ ภาพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทั้งโครงสร้างและองค์ประกอบนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันอย่างเห็นได้ชัด เมื่อพิจารณาประกอบกับโครงสร้างของบทสัมภาษณ์แล้ว แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง โครงสร้างและองค์ประกอบในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงใน นิตยสารสำหรับผู้หญิง ดังต่อไปนี้

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างกับองค์ประกอบในบทสัมภาษณ์

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างกับองค์ประกอบในบทสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยศึกษา องค์ประกอบทั้งที่เป็นรูปภาพและองค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพร่วมกัน เนื่องจากผู้เรียบเรียง บทสัมภาษณ์ได้ใช้องค์ประกอบทั้ง 2 อย่างในการสื่อความหมายต่างๆในบทสัมภาษณ์ หากพิจารณา เพียงองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งมีอาจทำให้มองเห็นภาพรวมของวัตถุประสงค์ในการ นำเสนอบทสัมภาษณ์ได้อย่างชัดเจน โดยการปรากฏขององค์ประกอบในบทสัมภาษณ์นั้นจะ เกี่ยวข้องโดยตรงกับเนื้อหาในส่วน โครงสร้างทั้งในส่วนบทนำและเนื้อเรื่อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1. อธิบายเนื้อเรื่อง

การอธิบายเนื้อเรื่องจะปรากฏในโครงสร้างส่วนเนื้อเรื่อง ลักษณะของรูปภาพที่ปรากฏใน ส่วนเนื้อเรื่องเห็นได้ว่าการใช้ภาพในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการให้ข้อมูลอันเป็นวัตถุประสงค์ สำคัญประการหนึ่ง คือ อ่างข้อเท็จจริง เหตุการณ์ ลักษณะของวัตถุ สิ่งของ สถานที่ เพื่อให้ผู้อ่าน ได้เห็นภาพ และยังทำให้ผู้อ่านสนใจบทสัมภาษณ์มากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น เมื่อก้าวถึงผลงาน สถาปัตยกรรมของอาจารย์วนิดา พึ่งสุนทร ก็จะมีรูปภาพสถานที่ซึ่งเป็นผลงานนั้นประกอบ เช่น พระมหาธาตุเจดิมหาราชศรีศรัทธา วัดไทยกุสินาราเฉลิมราชย์ ประเทศอินเดีย เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพ ว่าสถานที่ดังกล่าวมีลักษณะอย่างไร ตัวอย่างเช่น

ภาพที่ 2 พระมหาธาตุเฉลิมราชย์ศรัทธา วัดไทยกุสินาราเฉลิมราชย์
ประเทศอินเดีย

ขวัญเรือน 771 (มกราคม 2547): 190.

3.3.2. นำเสนอภาพลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์

ตามที่ John Hedgecoe (1993:87) ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า ในภาพถ่ายบุคคลมักมีเรื่องราวต่างๆ ปรากฏอยู่เสมอ ภาพถ่ายแต่ละภาพจะสื่อความหมายให้ผู้ดูทราบถึงบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เป็นแบบไม่ว่าจะเป็นบุคลิกส่วนตัว อาชีพ งานอดิเรก หรือภาระหน้าที่ที่เคยเข้าไปเกี่ยวข้องกับโดยมีการเล่าเรื่องผ่านการวางท่า เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ประกอบฉากและฉากหลัง เป็นต้น ภาพถ่ายในบทสัมภาษณ์สามารถสื่อความหมายได้ตั้งแต่ในส่วนของบทนำ โดยใช้วิธีการต่างๆ ที่ปรากฏในลักษณะของภาพถ่ายที่ปรากฏในส่วนบทนำดังตารางข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าการสื่อความหมายเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของการนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อสร้างความน่าประทับใจให้แก่ผู้อ่านอีกด้วย

การสื่อความหมายเพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เกิดขึ้นผ่านภาพถ่ายของบทสัมภาษณ์ปรากฏในโครงสร้างทั้งส่วนบทนำและเนื้อเรื่อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.2.1 ด้านสุขภาพ

สิ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้ในการแนะนำตัวด้านสุขภาพ คือ เรื่องการดูแลรักษาสุขภาพเป็นอย่างดี การสื่อความหมายผ่านทางภาพถ่ายทำโดยใช้ภาพขณะออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา เช่น ภาพการเล่นฟิตเนสของคุณ ปกัศรา เตชะไพบูลย์ ที่มีสีหน้าที่ยิ้มแย้ม สนุกสนาน อารมณ์ของภาพที่สื่อออกมาจึงเป็นเรื่องของความสุขในการออกกำลังกาย อีกทั้งกีฬาหรือการออกกำลังกายที่ผู้ให้สัมภาษณ์เลือกเล่นนั้นยังแสดงให้เห็นถึงฐานะทางสังคมได้อีกด้วย เช่น กอล์ฟ ผู้เล่นกีฬานี้ต้องเป็นผู้มีฐานะดี มีรายได้สูง เป็นต้น

ภาพที่ 3 คุณปกัศรา เตชะไพบูลย์

แพรว 606 (พฤศจิกายน 2547): 240.

3.3.2.2 ด้านครอบครัว

ภาพถ่ายที่ผู้ให้สัมภาษณ์นำมาใช้สื่อความหมายนั้น ลักษณะของภาพถ่ายจะมีการนำเอาบุคคลในครอบครัวหรือเพื่อนสนิทมาถ่ายภาพร่วมด้วย โดยการวางท่าที่ผู้ให้สัมภาษณ์นำมาใช้คือท่าทางในลักษณะการโอบกอดหรือจับมือระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์กับบุคคลในครอบครัว มีการแสดงออกทางสีหน้าที่ยิ้มแย้มมีความสุข เป็นการแสดงออกถึงความรักความอบอุ่นในครอบครัว เช่นภาพครอบครัวของคุณสุนิสา สุขพันธุ์ถาวร

ภาพที่ 4 ครอบครัวของคุณสุนิสา สุขพันธุ์ถาวร

ดิฉัน 651 (พฤศจิกายน 2547): 315.

ไม่เพียงแต่บุคคลในครอบครัวที่เป็นคนเท่านั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ยังถ่ายรูปร่วมกับสัตว์เลี้ยงของตนซึ่งเปรียบเสมือนเป็นสมาชิกหนึ่งในครอบครัว โดยแสดงท่าทางและสีหน้าในลักษณะเดียวกับที่แสดงต่อบุคคลในครอบครัว คือ การโอบกอด และยังมีสีหน้าที่ยิ้มแย้มมีความสุข เป็นการแสดงออกถึงความรัก จิตใจที่มีความเมตตาของผู้ให้สัมภาษณ์ได้อีกด้วย เช่น ภาพถ่ายคู่กับสัตว์เลี้ยงของคุณ ศิริประภา สุขดำรง

ภาพที่ 5 คุณศิริประภา สุขดำรง

แพรว 608 (ธันวาคม 2547): 220.

3.3.2.3 ด้านการศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้ประเด็นการศึกษาบ่งบอกถึงความรู้ ระดับสติปัญญา ความเฉลียวฉลาดและความเชี่ยวชาญในด้านที่ตนได้ศึกษามา โดยภาพถ่ายได้สื่อความหมายด้านการศึกษาโดยสื่อสารผ่านทาง การแต่งกายในชุดครุยวิทยฐานะของสถาบันต่างๆทั้งจากในประเทศและต่างประเทศซึ่งก็มีทั้งภาพที่ผู้ให้สัมภาษณ์เพียงคนเดียวและถ่ายกับครอบครัวคือ พ่อและแม่ หรือเพื่อน ภาพถ่ายรับปริญญาที่ถ่ายพร้อมกับครอบครัวนี้ยังสื่อความหมายให้เห็นถึงความรักความอบอุ่นในครอบครัวได้อีกด้วย เช่นภาพของคุณภูมิพันธ์ เอี่ยมปรเมศวร์

ภาพที่ 6 คุณภูมิพันธ์ เอี่ยมปรเมศวร์
ดิฉัน 653 (พฤษภาคม 2547): 276.

ภาพที่ 7 คุณภูมิพันธ์ เอี่ยมปรเมศวร์
ดิฉัน 653 (พฤษภาคม 2547): 278.

3.3.2.4 ด้านการทำงาน

สิ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้แนะนำตัวด้านการทำงาน คือ เรื่องผลงาน ประสบการณ์ และความสามารถในการทำงานของตน โดยสื่อความหมายผ่านทางภาพถ่ายซึ่งสิ่งที่น่าสนใจในการสื่อความหมายด้านการทำงานนั้นได้สร้างผ่านทางองค์ประกอบทางการถ่ายภาพ คือ อุปกรณ์ประกอบฉาก ได้แก่ ผลงานที่ตนสร้างขึ้น เช่น ภาพวาด เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เหล้าองุ่น ฯลฯ สถานที่ทำงานที่ตนเป็นเจ้าของหรือทำงานอยู่ เช่น โรงงาน ร้านอาหาร ร้านถ่ายรูป ฯลฯ หรือจะเป็นรางวัลเกียรติยศต่างๆที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับมาเช่น ศิลปินแห่งชาติสาขาต่างๆ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ฯลฯ ซึ่งเป็นเสมือนสิ่งที่แสดงถึงความสามารถในการทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์ นอกจากนี้ยังมีการสื่อความหมายถึงความตั้งใจทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์ผ่านทางภาพถ่ายขณะกำลังทำงานโดยใช้ชุดเครื่องแบบที่แสดงถึงอาชีพนั้นอีกด้วย เช่น นักบิน พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน แพทย์ เป็นต้น

ภาพที่ 8 รศ. พญ. ดร. นันทริกา ชันชื้อ ขณะทำงาน

ดิฉัน 650 (มีนาคม 2547): 286.

3.3.3. โฆษณาแฝง

นอกจากหน้าที่ในการอธิบายเนื้อเรื่องและนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แล้วนั้น องค์ประกอบภาพถ่ายยังมีวัตถุประสงค์เพื่อการโฆษณาอีกด้วย แต่เป็นไปในลักษณะของการโฆษณาแฝง เนื่องจากภาพที่นำมาใช้ถือเป็นตัวกลางในการสื่อความหมายต่างๆ ให้เนื้อหาที่ถ่ายทอดมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ไปถึงผู้รับได้อย่างรวดเร็ว และจดจำได้ง่าย เช่น ภาพในโครงสร้างส่วนเนื้อหา ที่มีรูปผู้ให้สัมภาษณ์คู่กับสถานที่ทำงานที่เป็นเจ้าของหรือทำงานอยู่ คือ ร้านอาหารทั้งในและต่างประเทศโดยปรากฏชื่อร้านอาหารอย่างชัดเจนในบทสัมภาษณ์ ภาพผลิตภัณฑ์จากธุรกิจของผู้ให้สัมภาษณ์จะปรากฏตราสัญลักษณ์สินค้าด้วยเสมอ เช่น ภาพวันครบรอบโออิชิ องค์ประกอบของภาพที่ปรากฏนอกจากภาพเจ้าของผลิตภัณฑ์และบุคคลต่างๆ ที่มาร่วมแสดงความยินดีในงานแล้ว ยังมีภาพยี่ห้อผลิตภัณฑ์ชาเขียวโออิชิอย่างชัดเจน จึงถือเป็นการเน้นความหมายเนื้อหาของ การโฆษณาแฝงไปด้วยในตัวดังที่ ชวรัตน์ เชิดชัย (2520) กล่าวว่าภาพสามารถจะไปใช้สำหรับเน้นให้เนื้อหาที่ต้องการถ่ายทอดไปสู่ผู้รับสารมีความหมายเด่นชัดขึ้น ภาพจะช่วยเน้นหรือย้ำความคิดที่จะใช้ในการสื่อสารได้ตลอดจนสามารถแสดงความสัมพันธ์ และดึงสาระสำคัญของเนื้อหาให้สะดุดสายตา และเร้าความสนใจของผู้ดูได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 9 วันครบรอบ โออิชิ

ฉันทน์ 651 (พฤศจิกายน 2547): 314.

นอกจากนี้จากข้อมูลที่น่ามาศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่าหากพิจารณาองค์ประกอบคือ ภาพถ่ายปรากฏร่วมกับ โครงสร้างของบทสัมภาษณ์ในส่วนเนื้อเรื่องแล้วจะพบการโฆษณาแฝงที่ปรากฏแทรกในบทสัมภาษณ์ที่ทำให้การโฆษณามีประสิทธิภาพในการสื่อความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยรูปแบบหรือแนวการเขียนบทความแฝงโฆษณาที่พบในนิตยสารที่น่ามาศึกษามีรูปแบบเป็นบทสัมภาษณ์ที่เขียนขึ้นโดยอาศัยการสัมภาษณ์บุคคลที่มีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักในแวดวงสังคม มีขนาดยาวมากกว่า 1 หน้าขึ้นไป โฆษณาแฝงในบทสัมภาษณ์จะปรากฏอยู่ใน โครงสร้าง 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนเนื้อเรื่อง และ ส่วนบทส่งท้าย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.3.1 โฆษณาแฝงที่ปรากฏในส่วนเนื้อเรื่องของบทสัมภาษณ์

โฆษณาแฝงที่ปรากฏในส่วนเนื้อเรื่องของบทสัมภาษณ์พบในบทสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีกิจการหรือธุรกิจของตัวเอง รวมไปถึงบทสัมภาษณ์ของดารา นักร้อง นักแสดงที่ต้องการประชาสัมพันธ์ผลงานของตนให้เป็นที่รู้จัก โดยผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้ระบุถึงชื่อกิจการ ผลงานของตนและจะปรากฏร่วมกับกลวิธีการนำเสนอบุคคลที่น่าประทับใจด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตนเองเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีและทำให้ผู้อ่านเกิดการยอมรับในกิจการหรือผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์ นอกจากนี้ยังมีการใช้องค์ประกอบคือรูปภาพที่มีชื่อสถานที่ประกอบการหรือภาพผลิตภัณฑ์ที่ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเจ้าของปรากฏในเนื้อเรื่องอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น

ภาพที่ 10 คุณเสริมพรรณศรี พัฒนกุลาคาร ณ ร้านอาหารคุณหญิง

ดิฉัน 666 (พฤศจิกายน 2547): 177.

“ถูกชายพุดญี่ปุ่นได้ มหาวิทยาลัยก็เชิญไปสอนหลักสูตรอินเตอร์ฯ เขามามว่าทำอะไร เขามอบช่วยแม่ทำร้านอาหาร ร้านอะไร ร้านคุณหญิง ญี่ปุ่นบอกโอ้ อร่อยมาก เขารู้จักกันหมด ลูกชายภูมิใจมาก เขามอบแม่ แม่อย่าคิดเสียใจนะ สิ่งแม่ทำนะมีคนเห็น แต่อาจจะมีการมีเวอร์ ฉะนั้นไม่ต้องห่วง”

ดิฉัน 666 (พฤศจิกายน 2547): 176.

ภาพถ่ายและคำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณเสริมพรรณศรี พัฒนกุลาคาร เจ้าของร้านอาหารคุณหญิง ได้เล่าถึงคำพูดของชาวญี่ปุ่นที่กล่าวชื่นชมร้านอาหารคุณหญิงที่เปิดสาขาอยู่ในประเทศญี่ปุ่นว่ามีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จักของชาวญี่ปุ่น แม้แต่ชาวญี่ปุ่นยังยอมรับและชมว่าอร่อย ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือมากกว่าการที่คุณเสริมพรรณศรีกล่าวชมร้านตนเอง เนื่องจากชาวญี่ปุ่นมิได้มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับร้านอาหารนี้ อย่างไรก็ตามคุณเสริมพรรณศรีไม่เพียงแต่ใช้คำพูดของชาวญี่ปุ่นกล่าวถึงความมีชื่อเสียงของร้านอาหารเท่านั้น แต่ยังมีภาพร้านอาหารคุณหญิงที่ประเทศญี่ปุ่นประกอบกับการระบุถึงชื่อร้านอาหาร คือ ร้านคุณหญิง แทนการกล่าวถึงคำว่า ร้านอาหาร เพียงอย่างเดียว ทำให้ผู้อ่านรู้จักกิจการร้านอาหารของคุณเสริมพรรณศรี ถือเป็นการประชาสัมพันธ์ธุรกิจให้ผู้อ่านได้ทราบไปในตัวผ่านกลวิธีการนำเสนอบุคคลให้น่าประทับใจด้วยการชมตนเองด้วยการอ้างคำพูดของผู้อื่น

2. การโฆษณาแฝงที่ปรากฏในส่วนบทส่งท้ายของบทสัมภาษณ์

โฆษณาแฝงที่ปรากฏในส่วนบทส่งท้ายของบทสัมภาษณ์ เป็นพื้นที่ของผู้เขียนบทสัมภาษณ์ที่มีได้เป็นโครงสร้างบังคับในบทสัมภาษณ์ โดยจะปรากฏอยู่ส่วนท้ายสุดหลังจากส่วนสรุปของบทสัมภาษณ์ เจ้าของคอลัมน์จะใช้พื้นที่นี้เขียนคำขอบคุณและประชาสัมพันธ์ถึงชื่อสถานที่ เวลาทำการ และเบอร์โทรศัพท์ของกิจการผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยการใช้องค์ประกอบ คือ สีและขนาดของตัวอักษรที่พิเศษ แตกต่างจากตัวอักษรในส่วนบทนำ เนื้อเรื่องและสรุป ตัวอย่างเช่น

“ร้านศิลปะธรรมชาติ : เปิดบริการ 07.00-20.00 น.

ปัดวันอาทิตย์ โทร. 0-3557-1019”

ขวัญเรือน 777 (มีนาคม 2547): 163.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นบทความโฆษณาแฝงที่ปรากฏในส่วนบทส่งท้ายของบทสัมภาษณ์ คุณสุรีย์ เอี่ยมพิชัยฤทธิ์ เจ้าของร้านถ่ายรูป ศิลปะธรรมชาติ ที่ตลาดร้อยปีสามชุกจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้เขียนประชาสัมพันธ์ธุรกิจของคุณสุรีย์โดยให้รายละเอียดชื่อร้าน เวลาทำการ และเบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ ผ่านการใช้สีและขนาดตัวอักษรที่แตกต่างจากข้อความในบทนำ เนื้อเรื่องและสรุป

จากรายละเอียดที่กล่าวไว้ข้างต้นสามารถสรุปถึงความสัมพันธ์ของการปรากฏโฆษณาแฝงในโครงสร้างและองค์ประกอบในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ของการปรากฏโฆษณาแฝงในโครงสร้างและองค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพในบทสัมภาษณ์

โฆษณาแฝง องค์ประกอบ ที่ไม่ใช่รูปภาพ	โครงสร้าง				
	บทนำ	ส่วนเชื่อมต่อระหว่าง บทนำกับเนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่อง	สรุป	(บทส่งท้าย)
การใช้สี ขนาดและ ลักษณะตัวอักษร	✓	-	✓	-	✓
รูปภาพ	✓	-	✓	-	-

จากการศึกษาบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงจะเห็นได้ว่าทั้งโครงสร้างและองค์ประกอบในบทสัมภาษณ์ล้วนมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจด้วยบทสัมภาษณ์ได้ดียิ่งขึ้น กล่าวคือ บทสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างชัดเจนจะสามารถถ่ายทอดสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเมื่อพิจารณาร่วมกับองค์ประกอบจะช่วยทำให้เห็นการสื่อความหมายที่นอกเหนือไปจากที่ปรากฏในรูปภาษา โครงสร้างและองค์ประกอบในบทสัมภาษณ์มีความสัมพันธ์ในการปรากฏร่วมกันเพื่อทำหน้าที่ 3 ประการ ได้แก่ 1. อธิบายเนื้อเรื่อง 2. นำเสนอภาพลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ 3. โฆษณาแฝง

จากการศึกษาถึงหน้าที่ทั้ง 3 ประการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้ใช้ทั้งโครงสร้างและองค์ประกอบสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นได้ชัดเจนจากหน้าที่ในการนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ เนื่องจากภาพที่ปรากฏในโครงสร้างส่วนบทนำและเนื้อเรื่อนั้น ล้วนแต่เป็นการสื่อความหมายในด้านดีหรือด้านบวกให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็น ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านการศึกษา หรือ ด้านการทำงาน ทำให้ผู้อ่านเกิดความชื่นชมต่อผู้ให้สัมภาษณ์ และยังสามารถนำไปสู่การสร้างความน่าเชื่อถือในตัวสินค้า ผลิตภัณฑ์ หรือ แม้แต่กิจการที่ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเจ้าของต่อไป

การศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงแสดงให้เห็นถึงกลวิธีการนำเสนอบุคคลวิธีหนึ่งที่ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ใช้เพื่อนำเสนอบทสัมภาษณ์ให้น่าสนใจ อย่างไรก็ตามผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์มิได้ใช้พื้นที่ในบทสัมภาษณ์นำเสนอผู้ให้สัมภาษณ์ผ่านมุมมองของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เพียงผู้เดียวเท่านั้น แต่ยังสามารถเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้นำเสนอตนเองผ่านบทสัมภาษณ์เช่นกัน การนำเสนอตนเองของผู้ให้สัมภาษณ์นี้ถือเป็นอีกกลวิธีหนึ่งของการนำเสนอบุคคลให้น่าประทับใจในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิธีการนำเสนอตนเองของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อที่จะทำให้แสดงถึงวัตถุประสงค์บางประการของบทสัมภาษณ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังจะกล่าวต่อไปในบทที่ 4

บทที่ 4

กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์ในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง

การสัมภาษณ์บุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคมมักเสนอมุมมองความสนใจต่างๆในแง่สถานภาพของผู้ร่วมสนทนาและระดับของผู้ฟัง (Goffman 1981, Levinson 1988, Bell 1991) เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้รับการพิจารณาว่าเป็นผู้มีความสามารถ และประสบความสำเร็จเป็นที่ชื่นชมผ่านการสัมภาษณ์นั้น

มุมมองต่างๆของผู้ให้สัมภาษณ์ในนิตยสารสำหรับผู้หญิงนั้นได้รับการนำเสนอผ่านผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ถ่ายทอดให้ผู้อ่านรับรู้ถึงภาพลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ในแง่มุมมองต่างๆกันไป อย่างไรก็ตามผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ก็ได้เปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้นำเสนอตนเองผ่านบทสัมภาษณ์ในส่วนของโครงสร้างที่เป็นเนื้อเรื่องหรือคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์เช่นกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าคำให้สัมภาษณ์ในส่วนเนื้อเรื่องนี้ถือเป็นพื้นที่ของผู้ให้สัมภาษณ์อย่างแท้จริง

การสัมภาษณ์ทางนิตยสารซึ่งเป็นขอบเขตของการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษานั้นเป็นการสัมภาษณ์ในฐานะเป็นเครื่องมือทางสื่อสารมวลชน ประเภทการสัมภาษณ์เพื่อบุคลิกภาพ (Personality Interview) โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุคคลเด่นดังที่มีกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่น่าสนใจในสังคม มีเรื่องราวด้านประวัติส่วนตัว ประวัติการทำงาน และผลงาน

ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้วิธีการถ่ายทอดเรื่องราวของตนด้วยวิธีการเล่าเรื่องโดยมีกลวิธีทางภาษาวิธีหนึ่งคือ การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจเพื่อสร้างความประทับใจต่อผู้อ่านซึ่งตรงกับคำนิยามที่ Watson (1998) ได้ให้คำจำกัดความถึงการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจในแง่ของการเล่าเรื่อง (narration) กล่าวคือ การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจในเรื่องที่แต่งขึ้น (fiction) นั้นเป็นกลวิธีในการเล่าเรื่อง (narrative strategy)

ผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้กลวิธีการสร้างความประทับใจสอดแทรกในช่วงเหตุการณ์ต่างๆในชีวิตที่ตนเลือกเล่าทั้งในด้านประวัติส่วนตัวและประวัติการทำงาน สังกัดได้จากเมื่อเล่าถึงเหตุการณ์ต่างๆจะไม่ได้บอกเพียงแค่ว่าเกิดอะไรขึ้นเท่านั้น แต่จะอธิบายให้รายละเอียด หาเหตุผล แสดงความรับผิดชอบและทัศนคติในแต่ละเหตุการณ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตนเองรวมถึง

บุคคลรอบข้างที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องกับเสมอ เช่น ครอบครัว ญาติ เพื่อน เพื่อเป็นการช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ตนเองซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์หลักของการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ Jones & Pittman (1982) กล่าวไว้ว่าคือการสร้างความประทับใจซึ่งจะทำให้บุคคลได้รับผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ตามมา ส่วนวัตถุประสงค์รองของการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ คือ การแสวงหาการได้รับการยอมรับจากสังคม

กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์ของบทสัมภาษณ์ในนิตยสารสำหรับผู้หญิงที่นำมาศึกษาจะพิจารณาจากโครงสร้างในส่วนเนื้อเรื่องที่เป็นคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์เท่านั้น เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยพบกลวิธีทางภาษาหลายลักษณะทั้งในด้านการนำเสนอภาพด้านดีของตนเองและการนำเสนอแบบปกป้องตนเองของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งมี รายละเอียดต่างๆ ดังต่อไปนี้

4.1. กลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีของตนเอง คือ วิธีการทางภาษาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้พูดเพื่อแสดงให้ผู้อ่านเห็นถึงคุณลักษณะด้านดีของตนเองเพื่อให้อ่านเกิดความประทับใจต่อผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบด้วยทั้งหมด 4 กลวิธี ได้แก่ 1. การกล่าวคำชม 2. การเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดี 3. การแสดงเป้าหมายในอนาคต 4. การแสดงความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกน้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 การกล่าวคำชม

การกล่าวคำชมเป็นกลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้คำพูดในทางยกย่อง แสดงความรู้สึกลงในด้านดีในด้านต่างๆต่อทั้งตนเองและผู้อื่น แบ่งได้ 4 ลักษณะ ได้แก่ การชมตัวเอง การชมสมาชิกในครอบครัว การชมครูอาจารย์ และการชมเพื่อนร่วมงาน

4.1.1.1 การชมตัวเอง

มีจุดมุ่งหมายเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อื่นเพื่อให้ตนเป็นที่ชื่นชมด้วยการกล่าวยกย่องชมเชยตนเองเพื่อให้อ่านเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะที่ดี มีความสามารถ กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้คำพูดที่ระบุถึงคุณลักษณะด้านดีของตนในด้านต่างๆ เพื่อให้อ่านเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีบุคลิกลักษณะ ความรู้ ความสามารถ หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะทางที่แตกต่างจากคนทั่วไป

อย่างไรก็ดีการชมตัวเองเมื่อปรากฏในบริบทของสังคมไทยอาจทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ถูกมองว่าเป็นคนหลงตัวเอง อวดอ้างความสามารถของตนเองมากเกินไป จนกลายเป็นทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีแทนการเกิดความประทับใจต่อผู้ให้สัมภาษณ์ได้ ผู้ให้สัมภาษณ์จึงเลือกใช้วิธีการกล่าวชมตัวเองหลายวิธีร่วมกันเพื่อลดน้ำหนักของการชมตัวเองไม่ให้มากจนเกินไป แต่ในขณะเดียวกันก็ยังสร้างความน่าเชื่อถือทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกในด้านดีและเกิดความประทับใจต่อผู้ให้สัมภาษณ์ว่าเป็นผู้มีความสามารถได้

กลวิธีการชมตัวเองที่พบในคำให้สัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงนี้มีหลายวิธี กลวิธีต่างๆเหล่านี้สามารถปรากฏเดี่ยวและปรากฏรวมกันได้ ประกอบด้วย การลดน้ำหนักคำชม การยกตัวอย่างเหตุการณ์หรือการกระทำ การอ้างอันดับหรือตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จ การอ้างรางวัล การอ้างสถาบันที่น่าเชื่อถือ การอ้างแหล่งข้อมูลน่าเชื่อถือที่เผยแพร่ได้อย่างกว้างขวาง การอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียง การอ้างถึงระยะเวลาการทำงาน การเปรียบเทียบ ตัวอย่างเช่น

4.1.1.1.1. การลดน้ำหนักคำชม

กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะกล่าวชมคุณลักษณะที่ดีหรือด้านบวกของตนเองจากนั้นจะกล่าวถึงลักษณะด้านไม่ดีหรือด้านลบของตนเอง เพื่อลดน้ำหนักคำชมดังกล่าวให้น้อยลง นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ยังอาจใช้การลดน้ำหนักคำชมตัวเองด้วยการกล่าวถึงสิ่งอื่นว่ามีส่วนช่วยให้ตนมีคุณลักษณะที่ดีต่างๆซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์ไม่อวดอ้างความดีหรือความสามารถของตนเองมากจนเกินไป ตัวอย่างเช่น

“...ผมเป็นเด็กขยันเรียน และชน แต่จะเป็นหัวหน้าแก๊ง ผู้ใหญ่ห้ามอะไรมันเหมือนยิ่งยุ
...ผมเป็นคนที่เชื่อมั่นในตัวเองตั้งแต่เด็ก และทำทาสที่ผู้ใหญ่ห้ามมาตลอด...”

ดิฉัน 655 (มิถุนายน 2547):157.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของ คุณเจริญ ประดิษฐ์กุล เจ้าของบริษัท Zing Republic กลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์ได้แก่ การชมตัวเอง คือ ขยันเรียน และ เชื่อมั่นในตัวเองตั้งแต่เด็ก ด้วยการลดน้ำหนักคำชม คือ ชน แต่จะเป็นหัวหน้าแก๊ง ผู้ใหญ่ห้ามอะไรมันเหมือนยิ่งยุและทำทาส สิ่งที่ผู้ใหญ่ห้ามมาตลอด การชมตัวเองว่าเป็นเด็กขยันเรียนและเป็นคนเชื่อมั่นในตัวเองตั้งแต่เด็กก่อนการกล่าวถึงลักษณะด้านไม่ดีของตนเองนั้นเป็นการลดน้ำหนักความไม่ดีของความประพฤติดังกล่าวให้น้อยลงและแสดงให้เห็นว่าคุณเจริญเป็นคนดี

“ศิลปะช่วยเราได้เยอะมาก ช่วยให้เราตัวเองเป็นคนมีสมาธิ ช่วยให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี ทำให้เราจิตใจดี ทำให้เรารู้สึกว่ามีความรับผิดชอบ ทำงานเป็นจีนเป็นอันได้ ทำให้เราปากหมาน้อยลง (หัวเราะ)”

ขวัญเรือน 774 (กุมภาพันธ์ 2547):121.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณกมล สุทธสาส์น ช่างทำผมที่มีความสามารถด้านการวาดรูปได้กล่าวถึงประโยชน์ของศิลปะที่ส่งผลให้คุณกมลมีคุณลักษณะที่น่าชื่นชมในหลายๆด้าน กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมตัวเอง **“ได้แก่ เป็นคนมีสมาธิ ช่วยให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี ทำให้เราจิตใจดี มีความรับผิดชอบ ทำงานเป็นจีนเป็นอันได้ ทำให้เราปากหมาน้อยลง** โดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้ลดน้ำหนักของการชมตัวเองให้น้อยลงด้วยการกล่าวถึง **ศิลปะ** ว่ามีส่วนสำคัญที่ช่วยให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีคุณลักษณะที่ดีดังกล่าว ทำให้ผู้อ่านไม่รู้สึกว่าผู้ให้สัมภาษณ์อวดอ้างตนเองมากเกินไป

4.1.1.1.2 การยกตัวอย่างเหตุการณ์หรือการกระทำ

กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้คำพูดที่ระบุถึงคุณลักษณะในด้านที่ดีของตนในด้านต่างๆอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีบุคลิกลักษณะ ความรู้ ความสามารถ หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะทางที่แตกต่างจากคนทั่วไปซึ่งเหตุการณ์แต่ละอย่างอาจแตกต่างกันไปตามแต่ผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน เช่น หากยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการทำงานที่มากเกินปกติ ผู้อ่านจะรับรู้ผู้ให้สัมภาษณ์ว่าเป็นคนอดสาเห บากบั่นในการทำงาน ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกในด้านดีและเกิดความประทับใจต่อผู้ให้สัมภาษณ์ว่าเป็นผู้มีความสามารถ พร้อมทั้งยกตัวอย่างสนับสนุนคำพูดดังกล่าวเพื่อทำให้ผู้อ่านเห็นถึงความสามารถของผู้ให้สัมภาษณ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น

“ถ้าย้อนกลับไปถึงตอนที่มาทำงานที่อังกฤษใหม่ๆ เขาให้ทำอะไรผมทำทุกอย่าง ไม่เคยปฏิเสธทั้งซักกางเกงในให้ดารา ซักถุงเท้า ซักรองเท้า ผมคิดเสมอว่า ถ้าเราทำอะไรก็ได้งาน ถ้าไม่ทำก็ไม่ได้งาน ผมเชื่อว่าทุกคนไม่ว่าจะมีแบ็คกราวนด์อย่างไร ก็สามารถเป็น zero to hero ได้ ถ้ามีความตั้งใจจริง เมื่อเขาเห็นว่าเราเป็นคนที่ไม่ย่อท้อ เขาจะชอบ เวลาทีมงานอะไรก็จะเรียกใช้เราตลอด”

แพรว 604 (ตุลาคม 2547): 241.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณอุทิศ อุทมะ ได้เล่าถึงขณะที่ไปทำงานในฐานะผู้ช่วยผู้กำกับฝ่ายเสื้อผ้าในกองถ่ายภาพยนตร์ที่ประเทศอังกฤษ กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมตัวเองที่ว่า เขาให้ทำอะไรผมทำทุกอย่าง ไม่เคยปฏิเสธ ด้วยการยกตัวอย่างการกระทำคือ ทั้งซักกางเกงในให้ดารา ซักถุงเท้า ซักรองเท้า ทำให้ผู้อ่านเกิดความชื่นชมคุณอุทิศ อุทมะ เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ที่มีความอดสาหัส ไม่เลื่องงาน และเป็นคนงานหนักเองงานเบา

“ตั้งแต่จำความได้ ผมเติบโตมาพร้อมกับเสียงปี่พาทย์ เค็กรุ่นเป็นไม่ได้ ต้องแอบไปชนกับเครื่องดนตรี อายุสองขวบกว่าๆผมก็ตีฉิ่งฉาบได้ จำได้ประมาณ 3-4 ขวบเคยไปตีโหม่งกับพ่อที่วัดแถวบางปะอิน มีวงปี่พาทย์มอญจากอยุธยาของผู้ใหญ่ประเสริฐ สดแสงจันทร์ เขาเก่ง เป็นสิ่งสามจังหวัดมาประชันระนาดกับพ่อผม เคียวกันตัวต่อตัว บรรยากาศดุเดือดมาก ตั้งระนาดชนรางกันเลย ยิ่งกว่าเข็ดต่อตัวใน ‘โหมโรง’ อีก ตื่นเต้นมาก กลัวพ่อจะแพ้ แต่ท่านก็ไม่เคยแพ้ใคร ผมเห็นภาพพ่อประชันระนาดแล้วอยากเป็นอย่างท่านมาก ตั้งแต่นั้นก็ใช้วิธีลักจำเอา ผมเป็นเด็กหัวไว นั่งฟังเขาเล่นก็จำได้ ลี้อวเริ่มตีระนาดเป็น จนหกขวบคุณป้าจัดรายการทีวีชื่อ ‘แมวมองดารา’ สมัยช่อง 4 บางขุนพรหม เอาผมไปเคียวระนาด โห่ออกทีวี มีคุณอาชินกร ไกรลาส ร้อง จากวันนั้นพ่อก็เริ่มต่อเพลงเคียวระนาดให้อย่างจริงจัง จำได้เพลงแรกคือเพลง ‘เชิดนอก’

แพรว 591 (เมษายน 2547):249.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณณรงค์ โตสง่า ผู้รับบทเป็นขุนอินในภาพยนตร์เรื่องโหมโรง การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมตัวเองด้วยการยกตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญอย่างสูงด้านการเล่นดนตรีไทยที่ว่า อายุสองขวบกว่าๆผมก็ตีฉิ่งฉาบได้ จากนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ก็ได้ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่คุณพ่อของตนได้ประชันระนาดกับผู้ใหญ่ประเสริฐ สดแสงจันทร์ และเมื่อถึงตอนท้ายก็ได้ยกตัวอย่างเพื่อสนับสนุนคำพูดชมตัวเองโดยตรงที่ว่า ผมเป็นเด็กหัวไว นั่งฟังเขาเล่นก็จำได้ ลี้อวเริ่มตีระนาดเป็น จนหกขวบคุณป้าจัดรายการทีวีชื่อ ‘แมวมองดารา’ สมัยช่อง 4 บางขุนพรหม เอาผมไปเคียวระนาด โห่ออกทีวี ผนวกกับบทขุนอินที่คุณณรงค์แสดงได้อย่างสมบทบาทในภาพยนตร์เรื่องโหมโรง ทำให้ผู้อ่านยิ่งชื่นชมและนับถือในความสามารถของคุณณรงค์มากยิ่งขึ้น

4.1.1.1.3 การอ้างอันดับหรือตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จ

กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะกล่าวว่าตนเป็นคนแรกที่ริเริ่มทำสิ่งใหม่ๆจนมีชื่อเสียงประสบความสำเร็จ หรืออ้างถึงอันดับของตำแหน่งของรางวัลที่ตนได้รับ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และเป็นเครื่องยืนยันถึงความสำเร็จและความสามารถของผู้ให้สัมภาษณ์ ตัวอย่างเช่น

“เราเป็นบริษัทแรกในตลาดที่เปลี่ยนแปลงเป็น pure acrylic และรับประกันสีสิบปี
นั้นล่ะครับถึงฮิตได้”

ดิฉัน 660 (สิงหาคม 2547):161.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณประจักษ์ณ์ ตั้งคารวคุณ เจ้าของบริษัทผลิตสียี่ห้อ TOA กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการกล่าวชมตนเองด้วยการอ้างถึงลำดับของความสำเร็จในการคิดค้นกลยุทธ์ทางการตลาดแนวใหม่ คือ การเป็นบริษัทอันดับแรกที่เปลี่ยนแปลงสีธรรมดาเป็นสี pure acrylic กลวิธีดังกล่าวถือเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่บริษัทสีทีไอเอ อีกทั้งแสดงให้เห็นว่าคุณประจักษ์ณ์เป็นผู้มีความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์ จนทำให้บริษัทประสบความสำเร็จมียอดขายเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างเห็นได้ชัด

“...บุฟเฟต์ ผมเป็นคนตั้งคนแรกเลยนะ ตอนแรกมีเฉพาะวันศุกร์เท่านั้นเอง สำหรับบริการ
ให้อาจารย์ สมัยนั้นหัวละ 20 บาทเท่านั้นเอง สมัยนั้นราคาหน้าจานละ 4 บาท

...กับข้าวเรียกว่ากินไม่มีหมด เดิมอยู่ตลอดเวลา ไม่มีกำไร แต่ ภูมิใจอย่างหนึ่งว่า
เราเป็นคนต้นคิดทำบุฟเฟต์ ซึ่งสมัยนั้นมีเฉพาะในโรงแรมใหญ่ๆ หัวหนึ่งเกินร้อยทั้งนั้น

...อาจารย์ทุกท่านพอใจมาก จากวันศุกร์วันเดียวก็มาขอเพิ่มเป็น 2 วัน 3 วัน ทีนี้ก็
เหนื่อยมาก”

ดิฉัน 651 (เมษายน 2547):157.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณดำรง จันทร์เจ้าฉาย กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการกล่าวชมตนเองที่เป็นคนคิดบุฟเฟต์ขึ้นคนแรกในสโมสรอาจารย์จุฬาฯ “...บุฟเฟต์ ผมเป็นคนตั้งคนแรกเลยนะ ภูมิใจอย่างหนึ่งว่าเราเป็นคนต้น
คิดทำบุฟเฟต์...” พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของการคิดทำบุฟเฟต์ขึ้นในสโมสรอาจารย์จุฬาฯที่ว่า สมัยนั้นหัวละ 20 บาทเท่านั้นเอง สมัยนั้นราคาหน้าจานละ 4 บาท , จากวันศุกร์วันเดียวก็มาขอเพิ่มเป็น 2 วัน 3 วัน ทำให้ผู้อ่านเกิดความชื่นชมต่อคุณดำรงว่าเป็น

คนมีความคิดสร้างสรรค์ ริเริ่มทำสิ่งใหม่ๆ อีกทั้งความคิดดังกล่าวยังได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับชมของอาจารย์จำนวนมากในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกด้วย

4.1.1.1.4 การอ้างอันดับหรือตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จ รางวัล และสถาบันที่น่าเชื่อถือ

กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเองด้วยการอ้างถึงรางวัล อันดับหรือตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จและสถาบันที่น่าเชื่อถือ ได้รับการยอมรับทั้งจากในและต่างประเทศ เพื่อแสดงให้เห็นว่าความสามารถ กิจกรรม หรือผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์มีคุณภาพดีเป็นที่ยอมรับเช่นเดียวกัน ตัวอย่างเช่น

“...เราได้รับรางวัล Prime Minister's Award จากกรมส่งเสริมการส่งออกมา 2 ครั้ง ในสาขาผู้ส่งออกสินค้าโคโคเดเน่ที่ใช้ชื่อทางการค้าเป็นของตนเอง”

ดิฉัน 654 (พฤษภาคม 2547):251.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณสุรพล ว่องวัฒนโรจน์ กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือ การชมตัวเองด้วยการอ้างถึงรางวัล Prime Minister's Award อันดับหรือตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จที่บริษัทของคุณสุรพลได้รับ มา 2 ครั้ง อีกทั้งยังอ้างสถาบันที่น่าเชื่อถือ คือ จากกรมส่งเสริมการส่งออก แสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าคุณสุรพลเป็นผู้นำทางธุรกิจการส่งออกอาหารแช่แข็งที่มีความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการใช้ชื่อจริงของตนเองเป็นชื่อผลิตภัณฑ์ทางการค้า ด้วยการใช้กลวิธีดังกล่าวเป็นเครื่องรับประกันทำให้ผู้อ่านเกิดการยอมรับและเห็นถึงความสามารถของคุณสุรพลได้ดียิ่งขึ้น

4.1.1.1.5 การอ้างอันดับหรือตัวเลขของความสำเร็จ รางวัล และแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือที่เผยแพร่ได้อย่างกว้างขวาง

กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเองด้วยการอ้างอันดับหรือตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จ รางวัลที่ได้รับและแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น หนังสือ นิตยสาร เว็บไซต์ ฯลฯ เพื่อแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมหรือผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ด้วยกลวิธีนี้ผู้อ่านจะเห็นถึงความสามารถของผู้ให้สัมภาษณ์ได้โดยผู้ให้สัมภาษณ์ไม่จำเป็นต้องพูดว่าตนเองเก่งโดยตรง ตัวอย่างเช่น

“ปีแรกเราได้ Best Thai Food และ Best Salad คือ ยำเนื้อ และได้ Best Soup กือต้มข่า
เบสท์ซุ๊ปนี้ได้มาตลอด เบสท์ไทยก็ได้มาตลอด

...เราได้เป็น Best Thai Restaurant จากออสติน ครอนิคิล ติดกันมา 3 ปีแล้วนะคะ และติด
1 ใน 10 ภัตตาคารที่ดีที่สุดของออสติน ไม่ใช่เฉพาะร้านอาหารไทยนะคะ หมายถึงร้านอาหาร
ต่างๆ ไปด้วย ออสตินมีร้านอาหารทั้งหมดสามพันกว่าร้าน แต่เราได้รับเลือกให้เป็น 1 ใน 10 นี้เราก็คือ
พอใจแล้ว”

“...และมีเว็บไซต์หนึ่งเขียนว่าอาหารร้านเราอร่อยที่สุดในสหรัฐฯ เพราะดิฉันไม่แปลงอาหาร
เราทำกินยังงี้ก็ทำขายอย่างนั้น เผื่อยังงี้ก็ต้องเผื่ออย่างนั้น”

ดิฉัน 661 (กันยายน 2547):305.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณฉัตรเฟื่อง นัทรภูติ ได้ใช้กลวิธีการกล่าวชมตัวเองโดย
อ้อมด้วยการอ้างถึงรางวัล คือ เป็น Best Thai Restaurant อ้างอันดับหรือตัวเลขทางสถิติของ
ความสำเร็จคือรางวัลที่ทางร้านอาหาร Madam Mam's Noodle & More ที่เมืองออสติน ประเทศ
สหรัฐอเมริกาได้รับจากนิตยสารออสติน ครอนิคิล ติดกันมา 3 ปี และติด 1 ใน 10 ภัตตาคารที่
ดีที่สุดของออสติน ออสตินมีร้านอาหารทั้งหมดสามพันกว่าร้าน แต่เราได้รับเลือกให้เป็น 1 ใน 10
และการอ้างแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ คือ นิตยสารออสติน ครอนิคิล (The Austin Chronicle) และ
เว็บไซต์ของประเทศสหรัฐอเมริกา ถึงแม้คุณฉัตรเฟื่องจะไม่ได้กล่าวโดยตรงว่าอาหารที่ร้านของตน
มีรสอร่อย แต่ด้วยการใช้กลวิธีดังกล่าวข้างต้นสามารถแสดงให้เห็นถึงความพิเศษ คุณภาพและ
ความอร่อยของอาหารร้าน Mam's Noodle & More ได้เป็นอย่างดี

4.1.1.1.6 การอ้างอันดับหรือตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จ บุคคลที่มีชื่อเสียง และการยกตัวอย่าง

กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเองด้วยการอ้างถึงทั้งอันดับหรือ
ตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จและบุคคลที่มีชื่อเสียงที่มีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นที่รู้จัก
ของบุคคลทั่วไป เพื่อแสดงให้เห็นว่าความสามารถ กิจกรรม หรือผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นที่
ยอมรับ พร้อมทั้งยกตัวอย่างผลงานโดยจะกล่าวถึงลักษณะเด่น ความพิเศษของผลงานทั่วไปหรือ
ผลงานดีเด่นของตนเองเพื่อให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้มีความสามารถ ความเชี่ยวชาญ
เฉพาะทาง ตัวอย่างเช่น

“ยกตัวอย่างเช่น วัดไทยกุสินาราที่อินเดีย ซึ่งดิฉันออกแบบ ที่นั่นมีความหลากหลายมาก ทางศิลปะที่เรานำมาประยุกต์และเข้ากันได้ของหลายๆสมัยให้เห็นแล้วรู้ว่าตรงนี้เป็นเอกลักษณ์ของ สถาปัตยกรรมไทย และนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ท่าน ทรงวินิจฉัยแบบด้วยพระองค์เองทุกขั้นตอน นอกจากนี้ท่านยังทรงพระราชทานพระบรม- สารีริกธาตุและเส้นพระเจ้าคือเส้นผมไปให้บรรจุอยู่ด้วย พอแบบลงตัวท่านก็ทรงพระราชทานเงิน สมทบเป็นพระองค์แรกแก่เอกอัครราชทูตอินเดีย ซึ่งท่านไม่เคยกระทำเช่นนี้มาก่อน”

ขวัญเรือน 771 (มกราคม 2547):187.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของอาจารย์วนิดา พิงสุนทร ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะ สถาปัตยกรรม (แบบประเพณี) กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้- สัมภาษณ์คือการชมตัวเอง เห็นได้จากในตอนนี้อาจารย์ กล่าวว่า ที่นั่นมีความหลากหลายมากทาง ศิลปะที่เรานำมาประยุกต์และเข้ากันได้ของหลายๆสมัย แสดงให้เห็นถึงความสามารถด้านการ ออกแบบสถาปัตยกรรมเป็นอย่างยิ่งที่สามารถประยุกต์ศิลปะของต่างสมัยให้เข้ากันได้อย่างลงตัว เมื่อปรากฏร่วมกับกลวิธีด้วยการอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียง คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ท่านทรง วินิจฉัยแบบด้วยพระองค์เองทุกขั้นตอน การอ้างอันดับหรือตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จ ท่านก็ ทรงพระราชทานเงินสมทบเป็นพระองค์แรกแก่เอกอัครราชทูตอินเดีย ซึ่งท่านไม่เคยกระทำเช่นนี้ มาก่อน แสดงให้เห็นว่าผลงานของอาจารย์วนิดา เป็นสถาปัตยกรรมไทยชิ้นแรกที่ได้รับพระมหา กรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงวินิจฉัยแบบด้วยพระองค์เอง อีกทั้งยัง พระราชทานพระบรมสารีริกธาตุและเส้นพระเจ้าคือเส้นผมไปให้บรรจุอยู่ด้วย พอแบบลงตัว พระองค์ยังพระราชทานเงินสมทบเป็นพระองค์แรกแก่เอกอัครราชทูตอินเดีย

นอกจากนี้ยังมีกลวิธีการยกตัวอย่างโดยจะมีรูปภาพแสดงถึงการให้ตัวอย่าง ได้แก่คำว่า ยกตัวอย่างเช่น “ยกตัวอย่างเช่น วัดไทยกุสินาราที่อินเดีย ทำให้ผู้อ่านเกิดความเคารพศรัทธาต่อ อาจารย์ เข้าใจและเห็นภาพความสามารถด้านศิลปะสถาปัตยกรรม (แบบประเพณี) ของอาจารย์ วนิดาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยอาจารย์ไม่จำเป็นต้องพูชมตัวเองโดยตรงว่าอาจารย์เป็นผู้มีความสามารถ

4.1.1.1.7 การอ้างบุคคลผู้มีชื่อเสียง

กลวิธีการชมตัวเองด้วยการอ้างบุคคลผู้มีชื่อเสียงประกอบไปด้วย การอ้างคำพูดของบุคคล ผู้มีชื่อเสียง และการอ้างตำแหน่งของบุคคลผู้มีชื่อเสียง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.1.7.1 การอ้างคำพูดของบุคคลผู้มีชื่อเสียง

กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะยกคำพูดของบุคคลที่มีชื่อเสียงมากล่าวชมผู้ให้สัมภาษณ์ว่าเป็นผู้มีความสามารถในด้านต่างๆรวมถึงความสามารถเฉพาะด้านมากล่าวชมตนเอง ตัวอย่างเช่น

“ผมไม่รู้ว่าเจสันชมเกินไปรีเปล่า พอผมตัดให้เขาดู เขาก็หารอยที่จะตำหนิ เขาหาไม่เจอ เขาคอยกับที่ไก่อ่ายเชื่อ ใอมัย ผู้ชายคนนี้ตัดผมได้เป๊ะหมดเลย”

ดิฉัน 664 (ตุลาคม 2547): 176.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณภาณุ พงศ์รณานันท์ ผู้ผันชีวิตตนเองจากวิศวกรมาเป็นช่างตัดผม กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมตัวเองด้วยการอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียง ทำให้ผู้อ่านเกิดการยอมรับและเชื่อในฝีมือการตัดผมของคุณภาณุได้เป็นอย่างดีเนื่องจากคำชมดังกล่าวเป็นคำชมที่มาจากช่างผู้ชำนาญ (คุณเจสัน) และดำรงตำแหน่งเป็นถึงรองผู้อำนวยการ โรงเรียนสอนตัดผมพีว็อท พอยท์ (Pivot Point) ประเทศสิงคโปร์อันเป็นสถาบันที่มีมาตรฐานและมีชื่อเสียง

4.1.1.1.7.2 การอ้างตำแหน่งของบุคคลผู้มีชื่อเสียง

กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะกล่าวอ้างถึงตำแหน่งและอาชีพที่ได้รับเกียรติในสังคม เช่น ข้าราชการ แพทย์ นักการทูต ฯลฯ ของบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป หรือผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในฐานะที่รู้จักกับตน เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์ ทำให้ผู้อ่านรับรู้ว่าคุณให้สัมภาษณ์มีสถานภาพทางสังคมที่ดีเนื่องจากอยู่ในสังคมระดับเดียวกับบุคคลที่มีชื่อเสียงเหล่านั้น ตัวอย่างเช่น

“...คุณพ่อเคยเป็นทหารคนสนิทของพลอากาศเอกบุญชู จันทร์เบกษา สมัยท่านเป็นผบ.ทอ. ที่บ้านเลยสนิทกัน นิมลูกสาวคนสุดท้ายของท่านก็เป็นนักเรียนมาแตร์ฯเหมือนดิฉัน ทุกคนจะรู้จักกันหมด เป็นคอนเน็คชั่นที่โยงกันมาจนทุกวันนี้ ยังคบหากันอยู่”

ดิฉัน 665 (พฤศจิกายน 2547):296.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณระวีวรรณ เนตรระควสนะ กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมตัวเองด้วยการอ้างถึงตำแหน่งของบุคคลผู้มีชื่อเสียง คือการพูดอ้างถึงความสัมพันธ์ที่ดีตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่ครอบครัวของคุณ

ระวีวรรณ เนตรกะเวสนะ มีต่อครอบครัวของพลอากาศเอกบุญชู จันทรเบกษา อดีตผู้บัญชาการทหารอากาศซึ่งเป็นตำแหน่งข้าราชการระดับสูงของประเทศ เป็นการแสดงให้เห็นว่าครอบครัวของคุณระวีวรรณมีฐานะทางสังคมที่ดีและมีเกียรติ

4.1.1.1.8 การอ้างถึงระยะเวลาการทำงาน

กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะระบุถึงระยะเวลาของการทำงานหรือประสบการณ์ที่ตนมีเป็นเดือนหรือปีอย่างแน่ชัด เพื่อเป็นการบอกผู้อ่านว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความชำนาญในงานดังกล่าวมาเป็นระยะเวลานานเพียงใด ตัวอย่างเช่น

“ณ วันที่ทุกอย่างเป็นรูปเป็นร่างขึ้น ต้องภูมิใจแน่นอนค่ะ *ด้วยเราไปฝึกประสบการณ์มาเกือบ 20 ปี แล้วประสบการณ์เหล่านี้ยังสามารถนำมาใช้ได้ที่บ้านเรา...*”

“20 เดือนที่ทำงาน และบริษัทอยู่รอดมาได้ *วันนี้เราได้รับการยอมรับ เวลามันได้พิสูจน์เจตนารมณ์ของเรา...*”

ขัญเรือน 773 (กุมภาพันธ์ 2547): 185.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณธารนภัทร เสงี่ยมเนตร เจ้าของบริษัทบางปะกง ชาร์เตอร์ เซอร์วิส จำกัด กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมตัวเองด้วยการอ้างถึงระยะเวลาของประสบการณ์ในการทำงาน แสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าคุณธารนภัทรเป็นบุคคลที่มีความสามารถและเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นเวลายาวนานถึงเกือบ 20 ปี อีกทั้งใช้เวลาเพียงไม่ถึงสองปี (20 เดือน) ก็สามารถสร้างความมั่นคงให้แก่บริษัทของตนเองที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าคุณธารนภัทรเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านธุรกิจคนหนึ่ง

“*เป็นช่างปั้นมาตลอด แน่แน่นอนว่าผมต้องเรียนเรื่องปั้นมาโดยตรงไม่มีการเลี้ยวซ้ายเลี้ยวขวา แสวงหามานานกว่า 20 ปี ชีวิตอยู่กับงานปั้นมาตลอด ผมยืนยันนะครับว่าผมชอบงานศิลปะที่สุด ชีวิตมีเรื่องเซรามิกเพียงอย่างเดียว*”

ขัญเรือน 779 (พฤษภาคม 2547): 97.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของอาจารย์สมลักษณ์ ปันติบุญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการปั้นเซรามิก กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมตัวเองด้วยการอ้างถึงระยะเวลาการทำงานป็นว่ามียาวนานมากกว่า 20 ปี แสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าอาจารย์สมลักษณ์เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านงานปั้นเป็นอย่างมาก

4.1.1.1.9 การอ้างถึงระยะเวลาการทำงาน รางวัล และสถาบันที่น่าเชื่อถือ

กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้คำพูดที่ระบุถึงคุณลักษณะในด้านที่ดีของตนในด้านต่างๆอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีบุคลิก ลักษณะ ความรู้ ความสามารถ หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะทางที่แตกต่างจากคนทั่วไป ผู้ให้สัมภาษณ์จะกล่าวถึงรางวัลดีเด่น รางวัลยอดเยี่ยมในสาขาต่างๆที่ตนได้รับจากทั้งในและต่างประเทศแสดงถึงความสามารถของตน เมื่ออ้างถึงระยะเวลาในการทำงานผู้ให้สัมภาษณ์จะระบุถึงระยะเวลาของการทำงานเป็นเดือนหรือปีอย่างแน่ชัด เพื่อให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความชำนาญในงานดังกล่าว อีกทั้งเมื่อปรากฏร่วมกับ การอ้างถึงคนส่วนใหญ่จึงสามารถสร้างน้ำหนักของคำพูดและความน่าเชื่อถือ ได้มากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น

“ผมทำงานที่นี้มา 19 ปี ปัจจุบันผมยัง ซี 5 ไม่เคยสอบเลื่อนตำแหน่ง เพราะคิดว่าไม่จำเป็น ผมประสบความสำเร็จได้รับเกียรติจากสังคม จนได้รับรางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่นปี 2537 บุคคลดีเด่นด้านการอนุรักษ์ รางวัลลูกโลกสีเขียว ปี 2542 รางวัลผู้นำการประชาสัมพันธ์ เพื่อหยุดยั้งการทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติจาก UNDP เพราะเรามีจุดยืนที่ต้งมั่น และยืนอยู่ข้างประชาชน...”

ขวัญเรือน 792 (พฤศจิกายน 2547): 161.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณพวงสา ชูเนม เจ้าพนักงานป่าไม้ 5 หัวหน้าหน่วยอนุรักษ์ และจัดการต้นน้ำพะโต๊ะ อำเภอบางสะพาน จังหวัดชุมพร กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือ การชมตัวเองที่ว่า ผมประสบความสำเร็จได้รับเกียรติจากสังคม การชมตัวเองที่แสดงให้เห็นว่าคุณพวงสาเป็นคนที่มีความสามารถ เห็นได้จากรางวัลที่ได้รับมากมาย ได้แก่ รางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่นปี 2537 บุคคลดีเด่นด้านการอนุรักษ์ รางวัลลูกโลกสีเขียวปี 2542 รางวัลผู้นำการประชาสัมพันธ์ เพื่อหยุดยั้งการทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติจาก UNDP อีกทั้งการอ้างถึงระยะเวลาในการทำงานยาวนานถึง 19 ปี ผมทำงานที่นี้มา 19 ปี ทำให้

ผู้อ่านเห็นว่าคุณพงศาเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านป่าไม้สูง และการอ้างถึงคนส่วนใหญ่คือ ประชาชน ยืนอยู่ข้างประชาชน ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าคุณพงศาเป็นข้าราชการที่มีคุณธรรม เห็นความสุขและผลประโยชน์ของราษฎรมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

4.1.1.1.10 การเปรียบเทียบ

เป็นกลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ชมตัวเองว่ามีแนวคิด วิสัยทัศน์การมองโลกที่แตกต่างจากคนทั่วไป ด้วยการแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างสองสิ่งโดยการอธิบายรายละเอียด เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพความแตกต่างของสิ่งดังกล่าวชัดเจนมากยิ่งขึ้น แบ่งออกได้ 3 ลักษณะ ได้แก่ การเปรียบเทียบแนวคิดของชาวตะวันตกกับชาวไทย การเปรียบเทียบลักษณะงานหรือความสามารถของผู้ให้สัมภาษณ์ การเปรียบเทียบผู้ให้สัมภาษณ์กับผู้อื่น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1.1.10.1 การเปรียบเทียบกิจการของผู้ให้สัมภาษณ์กับกิจการของผู้อื่น และการให้ตัวอย่าง

กลวิธีการชมตัวเองด้วยการเปรียบเทียบกิจการของผู้ให้สัมภาษณ์กับกิจการของผู้อื่นนี้จะพบในบทสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีธุรกิจส่วนตัวหรือกิจการของตนเอง โดยผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้คำพูดที่แสดงถึงลักษณะเด่น รวมถึงยกตัวอย่าง ความแตกต่างระหว่างกิจการตนกับกิจการของผู้อื่น เพื่อให้ผู้อ่านเห็นถึงคุณภาพที่แตกต่างได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจของผู้อ่านต่อกิจการของตน ตัวอย่างเช่น

“...เราทำอาหารเราตั้งใจทำ เราใช้เครื่องปรุงแพงกว่าร้านอื่นเขาใช้กัน เช่นร้านอื่นใช้น้ำปลาขวดละ 60 เซ็นต์ คิฉันใช้ขวดละ 2 เหรียญ ซิวัวเขาใช้ขวดละ 60 เซ็นต์ คิฉันใช้ซิวัวที่ดีที่สุดที่ส่งไปจากเมืองไทยไปขายที่นั่น

...หรือร้านอื่นทำคัมข่าหม้อหนึ่งเขาใส่กะทิแค่สองกระป๋อง คิฉันใส่ครึ่งกระป๋องต่อถ้วยเล็กๆ แล้วเราขายถูก อย่างคัมข่าเราขายชามละ 6.25 เหรียญ ถ้ากึ่งก็ 7.25 เหรียญ เสิร์ฟพร้อมข้าว

...ร้านอื่นถ้าไปสั่งคัมข่า ขอซูปก่อนถ้วยหนึ่ง ก็ 3 หรือ 4 เหรียญ ถ้วยไม่ใหญ่เท่าเรา ของเราถ้วยเหมือนชามถ้วยเดียว

...เอาเป็นว่าของเราทั้งใหญ่ ทั้งถูก”

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณฉัตรเฟื่อง ฉัตรภูติ กลวิธีการนำเสนอตนเอง
 ให้นำประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมตัวเองโดยตรงถึงอาหารที่ร้าน Madam
 Mam's Noodle & More ว่ามีปริมาณมากและราคาขอมเยา เอาเป็นว่าของเราทั้งใหญ่ ทั้งถูก โดยได้
 เปรียบเทียบกับอาหารที่ร้านอาหารไทยทั่วไปในเมืองออสติน ประเทศสหรัฐอเมริกา ด้วยการ
 ให้ตัวอย่างเพื่อสนับสนุนคำพูดดังกล่าว ทั้งในเรื่องการใช้เครื่องปรุงรส ขนาดภาชนะ และราคาที่ว่า
เราใช้เครื่องปรุงแพงกว่าร้านอื่นเขาใช้กัน เช่นร้านอื่นใช้น้ำปลาขวดละ 60 เซ็นต์ คิฉันใช้ขวดละ 2
 เหรียญ ซิอิ้วเขาใช้ขวดละ 60 เซ็นต์ คิฉันใช้ซิอิ้วที่ดีที่สุดที่ส่งไปจากเมืองไทย ไปขายที่นั่น
...หรือร้านอื่นทำต้มยำหม้อหนึ่งเขาใส่กะทิแค่สองกระป๋อง คิฉันใส่ครึ่งกระป๋องต่อถ้วยเล็กๆ
แล้วเราขายถูก อย่างต้มยำเราขายหม้อละ 6.25 เหรียญ ถ้ากุ้งก็ 7.25 เหรียญ เสิร์ฟพร้อมข้าว
...ร้านอื่นถ้าไปสั่งต้มยำ ขอซูปก่อนถ้วยหนึ่ง ก็ 3 หรือ 4 เหรียญ ถ้วยไม่ใหญ่เท่าเรา ของเราถ้วย
เหมือนหม้อถ้วยเดียว

ด้วยการเปรียบเทียบกิจการของผู้ให้สัมภาษณ์กับกิจการของผู้อื่นและการให้ตัวอย่างนี้
 สามารถสร้างน้ำหนักความน่าเชื่อถือให้ผู้อ่านเห็นว่ากรกล่าวชมถึงอาหารที่มีปริมาณมากและราคา
 ถูกกว่าร้านอาหารไทยร้านอื่นๆในเมืองออสติน ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นความจริง อีกทั้งยังถือ
 เป็นการสร้างคุณค่าและความประทับใจของผู้อ่านต่อร้านอาหารของคุณฉัตรเฟื่องได้เป็นอย่างดี

4.1.1.1.10.2 การเปรียบเทียบแนวคิดของชาวตะวันตกกับแนวคิดของชาวไทย

คือกลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวถึงความแตกต่างทางความคิด ความเชื่อ ลักษณะนิสัย และ
 วัฒนธรรมระหว่างชาวต่างชาติกับชาวไทย ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวส่งผลให้เกิดความสำเร็จใน
 เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการทำงาน เพื่อแสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์มี
 มุมมองที่แตกต่างจากผู้อื่น มีแนวคิดที่ทันสมัยอย่างชาวตะวันตก มีประสบการณ์สูง เนื่องจากเคย
 ผ่านการใช้ชีวิตในสังคมที่เจริญแล้ว ตัวอย่างเช่น

“...ตอนเย็นคุณหมอบอกว่าวันนี้จะพาไปทานข้าวพร้อมครอบครัว แต่จะต้องทานสี่ทุ่มนะ
 ตอนนั้นทุ่มหนึ่งที่โน่น ยังสว่างมากเลย พอผ่านเม็กซิโกฉันก็ถามว่าจะเอาอะไรเพราะเขาต้อง
 ซื่อให้ลูกด้วย เราบอกว่ายังงี้ก็ได้ค่ะ เลยโดนถามกลับว่ายังงี้ก็ได้แปลว่าอะไร

...เราก็ตายแล้ว เราอยู่ในภาวะที่ต้องตอบแล้วนะ จะกินหรือไม่กิน ไม่ใช่อะไรก็ได้ เขาไม่เข้าใจเรา เลยบอกว่ากินค่ะ รอดตายดีกว่า เพราะเราไม่รู้ว่่าสีหุ่มจะเป็นอย่างไร

...ตรงนั้นก็เป็นที่เราเรียนรู้ว่าเวลาคุยเราต้อง Yes หรือ No ซักๆ ไม่ใช่ตอบแบบคลุมเครือแบบคนไทยซึ่งบางที่ไม่ดี ทั้งการทำงานด้วย”

ดิฉัน 652 (เมษายน 2547):144.

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นบทสัมภาษณ์ของคุณสมจิตต์ รุ่งศรีทราธรรม กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมตัวเองด้วยการเปรียบเทียบแนวคิดของชาวตะวันตกกับชาวไทย แสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าคุณสมจิตต์ถึงแม้จะเป็นคนไทย มีลักษณะนิสัยใจกว้างใจแต่เมื่ออยู่ในต่างประเทศซึ่งมีความแตกต่างของวัฒนธรรมทางภาษา คุณสมจิตต์ก็รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ อีกทั้งจากเหตุการณ์ดังกล่าวยังทำให้คุณสมจิตต์ตระหนักว่าได้นิสัยการตอบคำถามแบบคลุมเครืออย่างคนไทยเป็นสิ่งไม่ดีและเธอก็ได้ใช้แนวคิดดังกล่าวเปลี่ยนตัวเองให้มีวิธีการคิดอย่างชาวตะวันตกซึ่งเป็นระบบการคิดที่ต่างจากคนไทยส่วนใหญ่

4.1.1.10.3 การเปรียบเทียบลักษณะงานหรือความสามารถของผู้ให้สัมภาษณ์

กลวิธีนี้มักพบในประวัติผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีอาชีพหรือความสามารถพิเศษมากกว่า 1 อย่าง โดยจะเปรียบเทียบความเหมือน-ต่าง ความยาก-ง่าย ระหว่างอาชีพหรือความสามารถที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการกล่าวถึง สังเกตได้จากภาษา คือ คำว่า ‘เหมือนกัน’ ‘ต่างกัน’ การเปรียบเทียบลักษณะงานนี้ทำให้อ่านเห็นว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆอย่างถ่องแท้ ตัวอย่างเช่น

“ทำผมกับวาดรูปเป็นเรื่องของศิลปะเหมือนกัน ถ้าพูดถึงความยาก-ง่าย คือเรื่องทำผมเป็นสิ่งที่ฝึกฝนมา มีทักษะ มีความชำนาญ มีความเชี่ยวชาญ เพราะมันเป็นงานที่เราต้องทำทุกวัน เป็นงานที่เราสามารถทำออกมาได้ในระดับหนึ่ง งานวาดรูปเป็นเรื่องของการฝึกฝนคล้ายๆกับการทำผมเหมือนกัน แต่จะต่างกันที่เรื่องของอารมณ์ การทำผมเป็นการทำงานในชีวิตประจำวันของเรา แต่วาดรูปเหมือนเป็นการปลดปล่อยในวันพักผ่อน ความยากของการทำผมคือเรื่องทักษะ แต่เรื่องวาดรูปสำหรับตัวเองจะยากตรงที่เริ่มต้น คือเราจะวาดอะไร เรามีอารมณ์จะวาดมากน้อยแค่ไหน มีความพร้อมจะวาดแค่ไหน เพราะฉะนั้นวาดรูปจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ทั้งนั้นเลย คนที่จะวาดรูปได้สวย คิดว่าอยู่ที่พื้นฐานการวาดรูปและเรื่องของอารมณ์คนคนนั้นด้วย การทำผมมีโจทย์มีคอนเซ็ปต์มาให้ เราทำตามคอนเซ็ปต์ที่เขาสั่งมา แต่การวาดรูปเราคือตัวกำหนดตัวเราเอง มันจะยากที่ว่าเราจะวาดอะไร เพราะบางที่มีอารมณ์อยากวาดรูปแต่ไม่รู้จะวาดรูปอะไร เป็นอย่างนี้...”

ขวัญเรือน 774 (กุมภาพันธ์ 2547):120.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นบทสัมภาษณ์ของคุณกมล สุทธสาส์น ช่างทำผมที่มีความสามารถด้านการวาดรูป กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมตัวเองด้วยการเปรียบเทียบกับสถานะงาน แสดงให้เห็นว่าคุณกมล สุทธสาส์น เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญในสิ่งที่ตัวเองทำทั้งในด้านการทำผมและการวาดรูปเป็นอย่างดี

4.1.1.10.4 การเปรียบเทียบผู้ให้สัมภาษณ์กับผู้อื่น

เป็นกลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวถึงลักษณะเด่น ความสามารถพิเศษ หรือ คุณลักษณะในด้านดีของตนเองที่แตกต่างจากบุคคลโดยทั่วไปด้วยการเปรียบเทียบกับผู้อื่น เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุคคลที่น่าชื่นชมยกย่องเนื่องจากมีความพิเศษแตกต่างจากบุคคลอื่น ตัวอย่างเช่น

“ผมอาจจะเป็นนักวิจัยที่มีชีวิตแปลกกว่าคนอื่นบ้างตรงที่ว่าผมชอบอ่านหนังสือ”

ขวัญเรือน 784 (กรกฎาคม 2547): 112.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นบทสัมภาษณ์ของศาสตราจารย์ นายแพทย์ ชีระวัฒน์ เหมะจุฑา นักวิทยาศาสตร์ดีเด่น สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมตัวเองด้วยการเปรียบเทียบกับผู้อื่น ด้วยคุณลักษณะที่ดีของตนเองคือชอบอ่านหนังสือซึ่งต่างจากนักวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์อื่นๆทั่วไปที่จะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในห้องทดลอง ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าศาสตราจารย์ นพ. ชีระวัฒน์ เหมะจุฑา เป็นผู้รอบรู้และแสวงหาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ

4.1.1.11 การอ้างถึงระยะเวลาการทำงานและการเปรียบเทียบ

เป็นกลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์เปรียบเทียบระยะเวลาการทำงานของตนเองกับผู้อื่นเพื่อแสดงให้เห็นว่าตนเป็นบุคคลที่ทำงานหนัก มีความมานะ อุตสาหะ บากบั่น ทุ่มเทาให้แก่งานและองค์กรที่ตนทำงานอยู่ เพื่อให้ผู้อื่นเกิดความชื่นชมต่อการกระทำของผู้ให้สัมภาษณ์ว่าเป็นสิ่งที่สมควรเอาเป็นแบบอย่าง ตัวอย่างเช่น

“...เหตุและผลของผมคือ ผมทำงานตั้งแต่อายุ 19 คนอื่นทำงาน 9 โมงเช้าถึง 5 โมงเย็น เราทำวันละสิบกว่าชั่วโมง ตลอดระยะเวลาเกือบ 20 ปี แค่นี้เรารีไทร์เร็วขึ้น เรายังมีกำลังที่จะสร้างอะไรต่อไปได้อีก ดีกว่าที่จะอายุมากแล้วทำอะไรไม่ได้”

ดิฉัน 655 (มิถุนายน 2547):166.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณเจริญ ประดิษฐ์กุล กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมตนเองด้วยการอ้างถึงระยะเวลาการทำงาน ผมทำงานตั้งแต่อายุ 19 , ตลอดระยะเวลาเกือบ 20 ปี และการเปรียบเทียบที่ว่า คนอื่นทำงาน 9 โมง เข้าถึง 5 โมงเย็น เราทำงานละสิบกว่าชั่วโมง ซึ่งถือเป็นเวลาการทำงานที่มากกว่าคนปกติ แสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าคุณเจริญเป็นผู้อุทิศตัวในการทำงานทุ่มเททั้งแรงกาย แรงใจทำงานอย่างหนักซึ่งหาได้ยากในคนทั่วไป

นอกจากกลวิธีการกล่าวชมตัวเองดังที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น ผู้ให้สัมภาษณ์ยังใช้กลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีของตนเองให้แก่ตนเองด้วยการกล่าวชมผู้อื่น ได้แก่ การชมสมาชิกในครอบครัว การชมครูอาจารย์และการชมเพื่อนร่วมงาน ซึ่งวิธีการดังกล่าวถือเป็นการชมตัวเองโดยอ้อมของผู้ให้สัมภาษณ์ว่าเป็นผู้มีความสามารถได้อีกทางหนึ่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.2 การชมสมาชิกในครอบครัว

จากข้อมูลที่น่าสนใจพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้กล่าวชมสมาชิกในครอบครัวในแง่ของการเป็นแรงบันดาลใจ แรงสนับสนุน แรงผลักดันด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา การทำงานและการดำเนินชีวิต จนทำให้ตนมีกำลังใจและประสบความสำเร็จได้ในปัจจุบัน กลวิธีนี้เป็นการสื่อความหมายให้ผู้อ่านเห็นว่าสมาชิกในครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุคคลที่มีความสามารถ ผู้อ่านจะรับรู้ว่าคุณให้สัมภาษณ์มีความสามารถเช่นเดียวกับสมาชิกในครอบครัว นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าคุณให้สัมภาษณ์ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ดี และสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ตัวอย่างเช่น

สมัยเรียนชอบศิลปะ ชอบวาดรูป ก็คิดว่าอยากจะเรียนสถาปนิก แต่จากการที่ได้อยู่กับคุณพ่อตอนปิดเทอม ได้เห็นคุณพ่อทำงาน ก็รู้สึกว่าจะชอบที่จะเป็นอย่างคุณพ่อ เป็นหมอที่มีความสามารถในการรักษาคนไข้ และทำให้เขาหายได้ อยากจะเป็นอย่างนั้น ก็คงต้องเรียนทางวิทย์ ตอนสอบเอ็นท์ฯดิฉันเลือกหมอหลายๆแห่ง ปิดท้ายด้วยสถาปนิก แต่ดิฉันดันไปแพทย ศิริราช คุณพ่อจบจากศิริราชก็ดูดีแล้ว ก็เก่งดีเลยเลือกอย่างนั้น ”

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของแพทย์หญิง ฐานิสร์ ธรรมลิขิตกุล กลวิธีการนำเสนอตนเองให้นำประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการกล่าวชมสมาชิกในครอบครัวที่ว่า ก็รู้สิกว่าชอบที่จะเป็นอย่างคุณพ่อ เป็นหมอที่มีความสามารถในการรักษาคนไข้ และทำให้เขาหายได้, คุณพ่อจบจากศิริราชก็คู่ดีแล้ว ก็เก่งดี การกล่าวชมคุณพ่อของแพทย์หญิง ฐานิสร์ ธรรมลิขิตกุล ถือเป็น การนำเสนอภาพด้านดีของตนเองให้แก่คุณหมอได้เนื่องจากทำให้ผู้อ่านเห็นว่าครอบครัวของคุณ หมอมีความสามารถดีเด่นด้านการศึกษามาตั้งแต่สมัยรุ่นคุณพ่อ ผู้อ่านจะรับรู้ว่าคุณหมอฐานิสร์เอง ก็เป็นคนที่มีความสามารถและความเก่งดังกล่าวเช่นเดียวกับคุณพ่อ ดังสำนวนที่ว่า “ลูกไม่หล่นไม่ ไกลต้น” จึงสามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้ในคณะแพทยศาสตร์อันถือเป็นคณะที่มีคะแนนการสอบ เข้าแข่งขันสูงสุดในประเทศ อีกทั้งคุณพ่อของคุณหมอไม่ได้บังคับหรือเกี่ยวเชิญให้ต้องเจริญรอย ตาม หากแต่ความคิดอยากที่จะเป็นแพทย์นั้นเกิดจากความสามารถและความเก่งของคุณพ่อที่เป็น แรงบันดาลใจให้คุณหมอรักในอาชีพนี้

“...แต่แล้วเขาก็มาช่วยดูเรื่องการเงิน บัญชี ก็ถือว่าโชคของคนที่ได้ภรรยาดี ผมพูดอยู่ เรื่อยว่ารวยได้เพราะเมีย ผมไม่ได้เรียนอะไรมากมาย ภรรยาเรียนมากกว่าผม เขาจบปริญญาตรี เรา จบพาณิชย์ แต่เดี๋ยวนี้เราจบปริญญาตรีแล้ว”

ดิฉัน 660 (สิงหาคม 2547): 155.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณประจักษ์ ตั้งคารวคุณ เจ้าของบริษัทสีทีไอเอ กลวิธีการ นำเสนอตนเองให้นำประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการกล่าวชมสมาชิกในครอบครัว ผู้เป็นภรรยา(คุณละออ ตั้งคารวคุณ) ของคุณประจักษ์ที่ว่า โชคของคนที่ได้ภรรยาดี ผมพูดอยู่เรื่อยว่า รวยได้เพราะเมีย ทำให้ผู้อ่านเกิดความชื่นชมเนื่องจากแสดงให้เห็นว่าคุณประจักษ์เป็นคนให้เกียรติ รักและยกย่องภรรยาของตน อีกทั้งยังเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่บริษัทได้อีกทางหนึ่ง เนื่องจากคุณประจักษ์ได้บอกถึงระดับการศึกษาของภรรยาด้วยว่าจบการศึกษาถึงระดับปริญญาตรี จึงเป็นการยืนยันให้ผู้อ่านมั่นใจว่าภรรยาของตนมีความรู้ความสามารถมากพอที่จะรับผิดชอบการ ดูแลด้านการเงินของบริษัทได้ นอกจากนี้การชมภรรยาของคุณประจักษ์ข้างต้นยังสะท้อนให้เห็น ว่าแท้จริงแล้วคนที่เก่งและมีความสามารถยิ่งกว่าภรณานั้นก็คือตัวคุณประจักษ์เอง เนื่องจากคนมี วิสัยทัศน์เลือกภรรยาที่ดีมีความสามารถมาเป็นคู่ครองได้

4.1.1.3 การชมครู อาจารย์

กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะกล่าวชมครู อาจารย์ของตนซึ่งอาจเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป หรือผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในฐานะที่มีบุญคุณ ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้หรือในฐานะที่รู้จักกับตนและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ใช้การชมครู อาจารย์จะทำให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ลืมนบุญคุณผู้มีพระคุณ อีกทั้งยังเป็นผู้มีวิชาความรู้ ความสามารถเนื่องจากได้ศึกษาจากอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ หากบุคคลดังกล่าวมีจำนวนมากกว่า 1 คน ผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้การให้ตัวอย่างถึงบุคคลที่มีชื่อเสียงเหล่านั้น ตัวอย่างเช่น

“ผมโชคดีตอนที่คุณพ่อท่านพาไปฝากเรียนที่เตรียมเข้ามหาวิทยาลัยศิลปากร ผมได้เรียนกับท่าน รวมทั้งอาจารย์ที่เก่งๆอีกหลายท่าน เช่น ท่านอังคาร กัลยาณพงศ์ อาจารย์สวัสดิ์ ต้นติสุข อาจารย์สนั่น ศิลากร ฯลฯ ผมจะผูกพันกับท่าน นอนกินด้วยกัน มันเหมือนกับเราถูกยัดเยียดด้านศิลปะตั้งแต่เข้าโรงเรียน เหมือนมีครูอยู่ตลอดเวลา เวลาผมเขียนภาพ ท่านก็จะช่วยวิจารณ์ตีชม จึงนับว่าเป็นจังหวะที่ดีของผมที่ได้เข้าไปเรียนในช่วงนั้น”

ขวัญเรือน 772 (มกราคม 2547): 179.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของอาจารย์พิชัย นรินต์ ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ได้เล่าถึงตอนเรียนเพื่อเตรียมสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยศิลปากร กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการชมอาจารย์ผู้มีชื่อเสียงและการให้ตัวอย่าง เนื่องจากบุคคลดังกล่าวมีจำนวนมากกว่า 1 คน อาจารย์พิชัยจึงใช้กลวิธีการให้ตัวอย่างในการระบุถึงอาจารย์ผู้มีชื่อเสียงต่างๆเหล่านั้น อันได้แก่ *อังคาร กัลยาณพงศ์* ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์พ.ศ.2532 *อาจารย์สวัสดิ์ ต้นติสุข* ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ ประเภทจิตรกรรม พ.ศ. 2534 *อาจารย์สนั่น ศิลากร* ประติมากรที่ปั้นอนุสาวรีย์ไว้หลายแห่งในประเทศไทยและเป็นศิษย์เอกของ ศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยศิลปากร การใช้กลวิธีข้างต้นดังกล่าวทำให้ผู้อ่านเห็นถึงภาพความผูกพันใกล้ชิดระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์กับอาจารย์ผู้มีชื่อเสียงเหล่านี้ในประโยคที่ว่า *ผมจะผูกพันกับท่าน นอนกินด้วยกัน* แสดงให้เห็นว่าอาจารย์พิชัยต้องเป็นผู้มีความสามารถด้านศิลปะเป็นอย่างดี จึงได้รับความรักความเมตตาจากอาจารย์เหล่านี้ถึงขั้นมีโอกาสได้รับการถ่ายทอดความรู้อย่างใกล้ชิด ผู้อ่านจึงรับรู้ว่าคุณครูพิชัยเป็นผู้มีความสามารถด้านศิลปะเช่นเดียวกับอาจารย์ผู้มีชื่อเสียงหลายท่านที่ได้อ้างถึง

4.1.1.4 การชมเพื่อนร่วมงาน

จากข้อมูลที่น่าสนใจพบว่า การกล่าวชมเพื่อนร่วมงานเป็นกลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ การกล่าวชมยกย่องชมเชยผู้อื่นที่ตนมีโอกาสได้ร่วมทำงานด้วย โดยมีกกล่าวชมเพื่อนร่วมงานว่าเป็นผู้ มีความสามารถ มีทักษะและความชำนาญในการทำงานสูง กลวิธีนี้สามารถสะท้อนภาพลักษณ์ที่ดี ของผู้ให้สัมภาษณ์ได้เพราะถือเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถ อีกทั้งยังต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถในระดับเดียวกันหรือมากกว่าจึงจะสามารถร่วมงานกันได้อย่างราบรื่น จึงทำให้ผู้อ่าน ขอมอบในตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ได้มากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น

“บ๊วยเสปปีในการทำอะไรเรื่องนี้มาก นักแสดงเก่งมาก เวลาเราทำงานกับคนเก่งๆเรารู้สึก มหัศจรรย์ กับอ้อฟ (พงษ์พัฒน์ วชิระบรรจง) ที่แรกก็เกร็ง มีคนบอกว่าเขาเรื่องมากเหมือนกัน รวมทั้งนภจรียาคด้วย

...แต่พอทำแล้วเรารู้สึกที่เขาหลายอย่างว่า โอ้โฮ เล่นได้ขนาดนี้เลยหรอ บ๊วยสนุกกับการ กำกับมาก คือเขาทำการบ้านมาอย่างดีมาก อยากให้เด็กสมัยนี้ดูพวกนี้มาก”

ดิฉัน 654 (พฤษภาคม 2547): 136.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณ ผอูน จันทศิริ นักแสดง ผู้กำกับการแสดงละคร โทรทัศน์และผู้กำกับภาพยนตร์ กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้- สัมภาษณ์นี้คือกล่าวชมเพื่อนร่วมงาน คือ คุณพงษ์พัฒน์ วชิระบรรจง และ คุณจรียา แอนโฟเน่ นักแสดงนำในละครเรื่องดงดอกเหมยว่า นักแสดงเก่งมาก เวลาเราทำงานกับคนเก่งๆเรารู้สึก มหัศจรรย์ การกล่าวชมนักแสดงเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าคุณผอูนเป็นผู้กำกับที่มีความสามารถมาก เนื่องจากผู้กำกับจะกำกับนักแสดงผู้มีฝีมือเยี่ยมได้นั้นตนเองจะต้องมีความสามารถมากกว่า นักแสดง จึงจะทำให้นักแสดงเกิดความยอมรับและทำตามคำสั่ง อีกทั้งละครที่คุณผอูนกำกับไม่ เพียงแต่จะได้รับความนิยมจากประชาชนเท่านั้นแต่ละครเรื่องนี้ยังได้รับรางวัลสาขาต่างๆมากมาย อาทิ ละครยอดเยี่ยม นักแสดงนำหญิง-ชายยอดเยี่ยม รางวัลโทรทัศน์ทองคำ ฯลฯ อีกด้วย

จากตัวอย่างกลวิธีการกล่าวคำชมทั้งหมดข้างต้นจะเห็นได้ว่าการชมตัวเองมีจำนวนกลวิธีที่ใช้ในการชมมากกว่าการชมประเภทอื่นๆ การชมตัวเองประกอบไปด้วย การลดน้ำหนักคำชม การยกตัวอย่างเหตุการณ์หรือการกระทำ การอ้างอันดับหรือตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จ การอ้างรางวัล การอ้างสถาบันที่น่าเชื่อถือ การอ้างแหล่งข้อมูลน่าเชื่อถือที่เผยแพร่ได้อย่างกว้างขวาง การอ้างบุคคลที่มีชื่อเสียง การอ้างถึงระยะเวลาการทำงาน และการเปรียบเทียบ การเลือกใช้กลวิธีการกล่าวคำชมตัวเองดังกล่าวให้ผู้สัมภาษณ์ได้เลือกใช้กลวิธีที่หลากหลายเข้ามาประกอบเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตนเอง แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้สัมภาษณ์อวดอ้างตนเอง เพราะกลวิธีเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้นำหน้าของการอวดอ้างความคิดหรือความสามารถของตนลดน้อยลง เพื่อไม่ให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่าผู้สัมภาษณ์ยกยอตัวเองมากเกินไปซึ่งสอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคมไทยที่ให้ความสำคัญแก่ความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ยกตนข่มท่าน ถือเป็นกรกล่าวชมตนเองโดยทางอ้อม ต่างจากการกล่าวชมสมาชิกในครอบครัว ครูอาจารย์ เพื่อนร่วมงานที่จะใช้เพียงวิธีการชมเพียง 1 กลวิธี คือการกล่าวชมคุณลักษณะที่ดีต่างๆของผู้นั้นอย่างตรงไปตรงมา

4.1.2 การเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดี

กลวิธีการเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดีนี้ผู้สัมภาษณ์จะแสดงความรู้สึกด้านบวกต่อสิ่งต่างๆ เช่น สถานการณ์ที่ตนเองประสบในขณะนั้น ความคิด การกระทำ นโยบาย สถานที่ บุคคล ฯลฯ ว่าเป็นสิ่งที่ดีเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตนเองและให้ได้รับการยอมรับจากสังคม ตัวอย่างเช่น

“...เราทำไฟลิ่งอยู่แค่ 3 เดือนเอง เรายื่นวันที่ 9 เดือน 3 เราเจอกฎใหม่ กวด.ต้องการความโปร่งใสมากขึ้น ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ดีมาก คือให้ผู้บริหารแต่ละคนไปเรียนที่สถาบันกรรมการ เรียนรู้การเป็นกรรมการที่ดี เขาบังคับเลย ก่อนที่จะเอาธุรกิจเข้าตลาดหลักทรัพย์”

ดิฉัน 663 (ตุลาคม 2547): 171.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณชุกศักดิ์ ยวงศ์ไพบูลย์ กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดี ทั้งๆที่การออกกฎหรือข้อบังคับใหม่จากเดิมที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน อาจสร้างความรู้สึกให้แก่ผู้ถูกบังคับใช้กฎได้ทั้งในทางเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย พอใจหรือไม่พอใจ ก็เป็นไปได้ เพราะกฎดังกล่าวเกิดขึ้นจากผู้มีอำนาจในสังคม อีกทั้งการบังคับใช้กฎนั้นส่งผลโดยตรงต่อผู้ถูกบังคับใช้ หากแต่คุณชุกศักดิ์เลือกที่จะแสดง

ทัศนคติด้านบวกต่อกฎที่บังคับให้ผู้บริหารที่ต้องการนำธุรกิจเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์จะต้องเข้าศึกษา ที่สถาบันกรรมการเป็นเวลา 5 วัน ที่ว่า เราเจอกฎใหม่ กตต.ต้องการความโปร่งใสมากขึ้น ซึ่งก็เป็น สิ่งที่ดีมาก จากการใช้กลวิธีดังกล่าวทำให้ผู้อ่านเกิดความชื่นชมและยอมรับในตัวคุณชุกศักดิ์ได้ เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าคุณชุกศักดิ์เป็นนักธุรกิจที่ดี เป็นผู้บริหารมีความรู้และปฏิบัติตามกฎระเบียบ

“...พี่น้องก็รักกัน คุณกัน ได้ทุกเรื่อง ไม่ทะเลาะกันเลย
 ..ผมเป็นลูกคนกลางแต่ก็ไม่รู้สึกอะไร เพราะพี่ชายเป็นคนใจดีมาก มีความเป็นพี่ มาก มีอะไรก็ให้น้อง และน้องสาวก็ไม่ได้เอาความเป็นน้องมาใช้เลย ไม่สปอยล์ จริงๆแล้วคนกลาง ค่อนข้างจะเอาแต่ใจมากกว่าคนอื่น”

ดิฉัน 667 (ธันวาคม 2547):178.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณ พี่ระศักดิ์ กลิ่นสุนทร กลวิธีการนำเสนอตนเอง ให้นำประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดีต่อการเกิด เป็นลูกคนกลาง ซึ่งคนส่วนใหญ่มักคิดว่าลูกคนกลางจะต้องมีปัญหาไม่ได้รับความรักความอบอุ่น ในครอบครัวเท่าที่ควร แต่คุณพี่ระศักดิ์กลับเลือกที่จะแสดงทัศนคติด้านบวกต่อการเกิดเป็นลูกคน กลาง ผมเป็นลูกคนกลางแต่ก็ไม่รู้สึกอะไร แสดงให้เห็นว่าการเกิดเป็นลูกคนกลางไม่ส่งผลด้านลบ ใดๆต่อคุณพี่ระศักดิ์ ในทางตรงกันข้ามกลับได้รับความรัก ความอบอุ่นจากสมาชิกในครอบครัว เป็นอย่างดีจากคำพูดที่ว่า จริงๆแล้วคนกลางค่อนข้างจะเอาแต่ใจมากกว่าคนอื่น จึงเป็นการนำเสนอ ภาพด้านดีของตนเองให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ว่าไม่เป็นผู้มีความผิดปกติทางอารมณ์ อีกทั้งยังมี พื้นฐานครอบครัวที่อบอุ่นอีกด้วย

“ที่เราเลือกมาแสดงที่เมืองไทย ซึ่งถือเป็นประเทศแรกในเอเชีย เพราะประเทศไทยมี ชื่อเสียงมากทางด้านความน่ารัก ผู้คนมีอัธยาศัยดี อาหารอร่อย อากาศดี เมืองไทยขึ้นชื่อมากในหมู่ ชาวยุโรปมัน”

ดิฉัน 652 (เมษายน 2547): 263.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคณะเกษวิศเตอร์ ไวส์ไฮท์ นักแสดงศิลปะการแสดง ผาดโผนบนเส้นลวดกลางอากาศ เป็นคณะกายกรรมที่ใหญ่ที่สุดและเก่าแก่ที่สุดของยุโรป กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะด้านดีต่อประเทศไทย ทั้งๆที่ในความเป็นจริงแล้วในประเทศไทยหรือแม้แต่ในทุกประเทศทั่วโลกย่อมมีทั้งคนดีและไม่ดีปะปนกัน ไม่ได้มีแต่ผู้คนมีอริยาศยคติ เท่านั้น เมื่อพูดถึงอาหารและอากาศซึ่งเป็นเรื่องความชอบส่วนบุคคล ชาวต่างชาติบางคนอาจคิดว่าอาหารไทยมีรสจัดเกินไป อากาศร้อนมากเกินไป แต่ผู้ให้สัมภาษณ์กลับเลือกที่จะแสดงทัศนคติต่อประเทศไทยเฉพาะในด้านดีว่า อาหารอร่อย อากาศดี และผู้ให้สัมภาษณ์ยังได้กล่าวอ้างถึงคนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนชาติเดียวกับผู้ให้สัมภาษณ์คือชาวเยอรมัน เมืองไทยขึ้นชื่อมากในหมู่วิวเยอรมัน ถือเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าคำชมดังกล่าวไม่ได้เป็นเพียงความคิดของผู้ให้สัมภาษณ์ผู้เดียวเท่านั้นแต่ยังรวมไปถึงคำชมจากเพื่อนร่วมชาติของผู้ให้สัมภาษณ์อีกด้วย ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกที่ดีต่อคณะเกษวิศเตอร์ ไวส์ไฮท์ที่เป็นชาวเยอรมันเนื่องจากการแสดงให้เห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์ให้เกียรติประเทศไทยและมีทัศนคติที่ดีต่อเมืองไทย ดังที่ Jones & Pittman (1982) กล่าวว่าคนเรามักกับผู้ที่มีความคิดหรือพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกับตัวเรา ดังนั้นการแสดงออกที่เป็นไปในทางเดียวกันนี้สามารถก่อให้เกิดผลตอบรับอันเป็นที่น่าชื่นชมจากผู้อื่นได้

กลวิธีการเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านนี้อาจปรากฏเดี่ยวๆหรือปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่นได้ คือ การให้ตัวอย่าง เมื่อปรากฏร่วมกับการยกตัวอย่างจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจทัศนคติด้านดีที่ผู้ให้สัมภาษณ์เลือกแสดงได้ดียิ่งขึ้น โดยจะมีรูปภาพแสดงถึงการให้ตัวอย่าง ได้แก่คำว่า ยกตัวอย่าง เช่น อย่างเช่น เช่น เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

“...เวลาเราทำงานกับนักแสดงใหม่ๆเราจะตื่นตาตื่นใจกับสิ่งที่เราไม่เคยเห็น อย่างอ่าเขา รู้สึกอย่างไรก็เล่นเต็มที่ โกรธจริง ร้องไห้จริง ฉะนั้นมันจะเหนื่อย แค่อสามเทกอ่าลงไปนอนกับพื้น บอกพี่ ผมไม่ไหวแล้ว เลยสอนเขาว่ามันถึงเรียกว่าการแสดง คือเลือกอารมณ์ที่แท้จริงมา แต่ไม่ต้องเอามาทั้งหมด มันก็ๆไว้ได้เพื่อเซฟตัวเอง”

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณ ผอูน จันทรศิริ ผู้เป็นนักแสดง ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์และผู้กำกับภาพยนตร์ กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านนี้ที่ว่า “...เวลาเราทำงานกับนักแสดงใหม่ๆเราจะตื่นตาตื่นใจกับสิ่งที่เราไม่เคยเห็น และการให้ตัวอย่างถึงวิธีการแสดงละครของคุณอมรินทร์ที่ควรได้รับการแก้ไขที่ว่า อย่างอ่าเขารู้สึกอย่างไรก็เล่นเต็มที่ โกรธจริง ร้องไห้จริง ฉะนั้นมันจะเหนื่อย แค่สามเทกอ่าลงไปนอนกับพื้นบอกที่ ผมไม่ไหวแล้ว จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นได้ว่าคุณผอูนสามารถแสดงทัศนคติต่อการแสดงของคุณอมรินทร์ได้ทั้งด้านบวกและด้านลบเนื่องจากคุณอมรินทร์ยังไม่รู้จักวิธีการเลือกแสดงอารมณ์ที่แท้จริงออกมา แต่คุณผอูนเลือกที่จะกล่าวถึงความรู้สึกในด้านนี้ที่ว่า จะตื่นตาตื่นใจกับสิ่งที่เราไม่เคยเห็น ทำให้เห็นว่าคุณผอูนเป็นผู้กำกับที่นายกอง ประารถนาดีต่อนักแสดงและอยากช่วยให้คุณอมรินทร์พัฒนาฝีมือการแสดงละครไปในทางที่ดีขึ้น

4.1.3 การแสดงเป้าหมายในอนาคต

เป็นกลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์จะระบุถึงความตั้งใจที่มีต่อแผนการที่วางไว้ในอนาคต โดยอาจมีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่เป้าหมายที่ตั้งไว้ กลวิธีนี้ผู้อ่านจะเกิดความประทับใจต่อผู้ให้สัมภาษณ์ว่าเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและมีความมุ่งมั่น ตัวอย่างเช่น

“ในวันแรกที่เราเปิด เรามีเป้าหมายคือภายใน 5 ปี ซึ่งจะเข้าไปอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งผมก็ต้องศึกษาในเบื้องต้นว่าจะเข้าตลาดหลักทรัพย์ต้องมีอะไรบ้าง”

ดิฉัน 655 (มิถุนายน 2547):163.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณเจริญ ประดิษฐ์กุล ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการนำบริษัท Zing Republic Bangkok ซึ่งเป็นบริษัทซึ่งครอบคลุมทุกกิจการในวงการโฆษณา ตั้งแต่การวางแผนการตลาด ผลิตงานโฆษณา วางสื่อเพื่อเผยแพร่และจัดทำรายการโทรทัศน์ เข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยได้กำหนดระยะเวลาไว้ว่าจะทำให้ลุ่่วงตามเป้าหมายดังกล่าวภายในระยะเวลา 5 ปี และสามารถทำตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ในที่สุด

กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการแสดงเป้าหมายในอนาคต ทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจต่อผู้ให้สัมภาษณ์ว่าเป็นผู้มีความมุ่งมั่นในการทำงานและมีความตั้งใจจริงที่จะทำให้บริษัทเกิดความก้าวหน้า อีกทั้งยังเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีการวางแผนการทำงานเป็นอย่างดีอีกด้วย

4.1.4 การแสดงความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกน้อง

กลวิธีนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จะได้รับความชื่นชมจากผู้อ่านเนื่องจากการแสดงให้เห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นหัวหน้าที่ดี ปกครองลูกน้องด้วยความรักและความเมตตา ตัวอย่างเช่น

“ผมจะดูแลพนักงานแบบกันเอง ไม่ได้ถือว่าเขาเป็นลูกจ้าง เหมือนกับครอบครัวเดียวกัน เขาไม่เคยเรียกผมว่าเถ้าแก่ เขาเรียกเฮียๆ ลูกจ้างเรียกเฮียประจักษ์ ที่ประจักษ์ ท่านประธานนี่คนข้างนอกเรียก”

ดิฉัน 660 (สิงหาคม 2547): 156.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณประจักษ์ ตั้งการวคุณ เจ้าของบริษัทผลิตสียี่ห้อ TOA การนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการแสดงความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกน้อง เห็นได้จากคำสรรพนามที่ลูกน้องเรียกคุณประจักษ์ คือ คำว่า ‘เฮีย’ ซึ่งเป็นสรรพนามที่มาจากภาษาจีน ใช้เรียกผู้ชายที่ผู้พูดนับถือเสมือนเป็นพี่ชาย แสดงถึงความใกล้ชิดสนิทสนมมากกว่าการเรียกว่า ‘ท่านประธาน’ อย่างที่คนที่อยู่นอกบริษัทใช้เรียกคุณประจักษ์ การใช้กลวิธีดังกล่าวสามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่คุณประจักษ์ได้เนื่องจากแสดงให้เห็นว่าคุณประจักษ์เป็นหัวหน้าที่ปกครองลูกน้องด้วยความรักและความเมตตา

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงกลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีของตนเองที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้ในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง ประกอบด้วยกลวิธีทั้งหมด 4 วิธี ได้แก่ 1. การกล่าวคำชม 2. การเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดี 3. การแสดงเป้าหมายในอนาคต 4. การแสดงความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกน้อง กลวิธีเหล่านี้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ใช้สะท้อนถึงภาพลักษณ์ด้านดีของตนเอง ทำให้ผู้อ่านรับรู้ถึงคุณลักษณะที่ต่างๆของผู้ให้สัมภาษณ์ได้โดยตรงจากคำพูดที่ปรากฏในการให้สัมภาษณ์ในโครงสร้างส่วนเนื้อเรื่อง อย่างไรก็ตามเมื่อผู้ให้สัมภาษณ์เลือกการนำเสนอตนเองในอีกแง่มุมหนึ่งซึ่งแสดงถึงความไม่เหมาะสมของพฤติกรรมของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ได้เลือกใช้วิธีการเล่าเรื่องเพื่อสะท้อนบุคลิกภาพของตนเองแทนการกล่าวถึงลักษณะไม่ดีดังกล่าวของตนโดยตรง ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดต่อไปในกลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง

4.2. กลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง คือ วิธีการทางภาษาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้เพื่อให้ผู้อ่านเห็นว่าลักษณะด้านไม่ดีของตนเองเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ โดยผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้เรื่องเล่าเป็นเครื่องมือในการอธิบายสาเหตุของบุคลิกภาพหรือการกระทำที่ไม่ดีประกอบ เมื่อผู้อ่านอ่านคำให้สัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยเรื่องเล่าดังกล่าวแล้วยังคงเกิดความประทับใจต่อผู้อ่าน ถือเป็นการเลี้ยงที่จะแสดงพฤติกรรมหรือลักษณะที่ไม่ดีต่างๆต่อผู้อ่านโดยตรงเพื่อทำให้ผู้อ่านไม่เกิดความรู้สึกในด้านไม่ดีต่อผู้ให้สัมภาษณ์ ดังที่ Watson (1998) ได้ให้คำจำกัดความการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจในแง่ของการเล่าเรื่อง (narration) ว่าการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจในเรื่องที่แต่งขึ้น (fiction) เป็นกลวิธีในการเล่าเรื่อง (narrative strategy)

กลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเองที่พบในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง ประกอบด้วยการใช้เรื่องเล่าเพื่อปกป้องลักษณะที่ไม่ดีของผู้ให้สัมภาษณ์ 3 วิธี ได้แก่ 1. การใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเอง 2. การใช้เรื่องเล่าเพื่อกล่าวโทษสิ่งอื่น 3. การใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 การใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเอง

ข้อเสียของผู้ให้สัมภาษณ์จะมีทั้งข้อเสียด้านนิสัยและการกระทำ ผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้เรื่องเล่าอธิบายถึงสาเหตุของนิสัยหรือการกระทำที่เป็นด้านลบของผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนข้อเสียของตน เพื่อให้ผู้อ่านเห็นว่า การกระทำด้านลบของผู้ให้สัมภาษณ์นั้นเกิดจากความจำเป็น กระทำลงไปเพื่อรักษาความยุติธรรม ความถูกต้อง มิใช่เป็นเพราะผู้ให้สัมภาษณ์เป็นคนไม่ดีหรือไม่มีความสามารถ การให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเอง ประกอบด้วยกลวิธีต่างๆ ได้แก่ การแก้ตัว การขอโทษ และการปฏิเสธข้อกล่าวหา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1.1 การแก้ตัว

การแก้ตัวเป็นกลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้การเล่าเรื่องที่แสดงถึงการไม่ยอมรับว่าเหตุการณ์ด้านลบที่เกิดขึ้นเป็นความผิดของตนเอง แต่จะหาเหตุผลอื่นมาสนับสนุนเพื่อให้เห็นว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นเพราะความจำเป็นอันบังคับ ตัวอย่างเช่น

“...ผมโตมาในระบบสังคมนิยม ต้องยอมรับในนโยบายหลักของประเทศ ถ้าไม่ยอมรับก็จะลำบาก ถ้าแสดงความเห็นคัดค้านก็อาจจะติดคุก หรือจะไม่ได้ทำงานอาชีพเลย...ผมต้องเลือกว่าจะโอนอ่อนไปตามระบบ หรือออกไปจากที่นี่ ผมเลือกวิธีหลัง สำหรับผมมันง่ายมากที่จะหนี แต่จะด้วยวิธีไหน นั่นนะ ไม่ง่าย ยากมาก...ผมหนีออกมาคนเดียวก่อน ผมทิ้งภรรยาและลูกสาวไว้ที่

เบอร์ลินตะวันออก ถ้าหนีมากับครอบครัวแล้วถูกจับได้ ผมก็ต้องเข้าคุก และลูกก็ต้องถูกคนอื่นเอาไปเลี้ยง ผมและภรรยาไม่อยากให้เกิดเรื่องอย่างนั้นกับพอลล่า”

ดิฉัน 653 (พฤษภาคม 2547): 142.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของ ดร.เบน ไฟเฟอร์ แพทย์ประจำโรงพยาบาลของมหาวิทยาลัย Humboldt ที่เบอร์ลิน ได้เล่าเรื่องถึงช่วงเริ่มต้นการทำงานของเขาว่าได้ตัดสินใจหนีจากเบอร์ลินตะวันออกซึ่งมีการปกครองระบบสังคมนิยมไปอยู่ที่เบอร์ลินตะวันตก การหนีในครั้งนี้ นั้นทำให้คุณหมอได้ชื่อว่าเป็นอาชญากรและมีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อของคนที่ถูกหมายหัวหลายปี เนื่องจากคุณหมอมีความคิดเป็นของตัวเองสูง ไม่ชอบที่จะต้องปฏิบัติตามระบบสังคมนิยม การหนีของคุณหมอในครั้งนั้นคุณหมอได้ทิ้งภรรยาและลูกไว้ที่เบอร์ลินตะวันออก โดยให้เหตุผลว่าหากหนีไม่สำเร็จ ตนต้องถูกจับและลูกต้องถูกคนอื่นนำไปเลี้ยงแทน คุณหมอและภรรยาไม่อยากให้ลูกสาวต้องเป็นเช่นนั้น จึงตัดสินใจหนีออกมาเพียงคนเดียว

กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการใช้เรื่องเล่า เพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเองด้วยการแก้ตัว ดร.เบนได้ให้เหตุผลแสดงความบริสุทธิ์ของในพฤติกรรมที่เป็นลบคือการหนีออกจากเบอร์ลินตะวันออก ผมหนีออกมาคนเดียวก่อน ผมทิ้งภรรยาและลูกสาวไว้ที่เบอร์ลินตะวันออก เพื่อปกป้องภาพลักษณ์ของคนที่ผู้อื่นอาจเห็นว่าไม่ดี คือไม่มีความรับผิดชอบ หรือตัดช่อน้อยแต่พอตัวที่หนีออกมาโดยทิ้งภรรยาและลูกไว้ โดยให้คำแก้ตัวว่าตนไม่ได้ตั้งใจที่จะทิ้งภรรยาและลูกแต่เป็นเพราะความจำเป็นจากเหตุผลที่ว่าถ้าหนีมากับครอบครัวแล้วถูกจับได้ ผมก็ต้องเข้าคุก และลูกก็ต้องถูกคนอื่นเอาไปเลี้ยง ผมและภรรยาไม่อยากให้เกิดเรื่องอย่างนั้นกับพอลล่า

4.2.1.2 การขอโทษ

เป็นกลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้การเรื่องเล่าที่แสดงถึงความสำนึกผิดและความรู้สึกผิดต่อเหตุการณ์ที่ตนไม่สามารถทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือทำให้ผู้อื่นเกิดความเดือดร้อน

จุดมุ่งหมายของกลวิธีนี้คือเพื่อปกป้องลักษณะที่ไม่ดีของตนไม่ให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีความสามารถหรือขาดความรับผิดชอบ อีกทั้งยังต้องการได้รับการให้อภัยต่อความผิดที่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น

“แต่ที่ตกใจแล้วร้องกรี๊ดเลยเป็นฉากที่ไท (พีมอส) เพิ่งรู้ว่าตรีดาวมาตามล่าหาอิน (พีทกับ สุวนันท์) ฉากนั้นเครียดมากๆ ต้องพูดเยอะ แล้วต้องร้องให้ด้วยหลายคำมาก เพราะพูดผิดบ้าง ร้องให้ไม่ได้บ้าง หลุดคาเร็คเตอร์บ้าง แล้วตรีดาวต้องยิงไท เขาใส่ลูกปืนที่มีแต่เสียงอย่างเดียว อีปียังบึ้ง ร้องกรี๊ด ทรุดลงไปนั่งกับพื้นเลย ตกใจ ในหัวสับสนอลหม่านวุ่นวาย ความรู้สึกต่าง ๆ มันตีกันไปหมดทั้งความรู้สึกผิดที่เล่นไม่ได้ ทำให้คนอื่นเสียเวลา คราวหน้าจะเล่นได้หรือเปล่า แล้วที่ทำไปดีพอหรือยัง และเสียใจด้วยที่ทำไม่ได้ ช่วง 7 มาสัมภาษณ์ที่กองถ่าย อีปียุดไม่ออก พี่นักข่าว บอกไม่เป็นไร ไว้ค่อยสัมภาษณ์คราวหน้าก็ได้ อีปียกมือไหว้ ขอโทษ เจอแม่ อีปียร้องไห้โฮ น้ำตาไหลพรากๆ”

แพรว 593 (พฤษภาคม 2547): 238.

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นบทสัมภาษณ์ของคุณยุพาพัคตร์ วัชรภักย์ ได้เล่าถึงเหตุการณ์ตอนที่ตนที่รับบทเป็น ‘ตรีดาว’ ในเรื่อง ‘รักเกินพิภคเคঁน’ กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเองด้วยการขอโทษ แสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าแท้จริงแล้วคุณยุพาพัคตร์ได้พยายามทำหน้าที่นักแสดงอย่างสุดความสามารถ ไม่ได้ตั้งใจที่จะให้เกิดความล่าช้าในการทำงานของกองถ่าย อีกทั้งยังเป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ทำให้ผู้อ่านเกิดความสงสารและเห็นใจ จากประโยคที่คุณยุพาพัคตร์พูดถึงความรู้สึกสำนึกผิดที่ทำให้คารานักแสดงคนอื่นต้องเสียเวลาในการแสดงเนื่องจากตนไม่สามารถแสดงตามบทบาทที่ได้รับในฉากนั้นได้ ที่ว่า ‘ความรู้สึกผิดที่เล่นไม่ได้ ทำให้คนอื่นเสียเวลา คราวหน้าจะเล่นได้หรือเปล่า’ นอกจากนี้เธอยังแสดงความเสียใจต่อการที่ไม่สามารถให้สัมภาษณ์แก่นักข่าวทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ที่มาขอสัมภาษณ์ในวันนั้นด้วยการ กล่าว ‘ขอโทษ’ รวมไปถึงการใช้วจนภาษาที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกผิดหรือ สำนึกผิดด้วย คือ การยกมือไหว้

4.2.1.3 การปฏิเสธข้อกล่าวหา

เป็นกลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้การเล่าเรื่องเพื่อแสดงการไม่ยอมรับต่อเหตุการณ์ไม่ดีหรือไม่เหมาะสมที่ผู้อื่นอ้างว่าเกิดจากการกระทำของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง โดย จะมีรูปภาษาแสดงการปฏิเสธ ได้แก่ คำว่า ‘ไม่’ ตัวอย่างเช่น

“...คุณหมอบอกว่าต้องไปทำอะไรมา อิงบอกไม่ได้ทำจริงๆ คุณหมอก็เอาภาพอัลตรา-ซาวนด์ที่ทำเมื่อวานมาเทียบให้ดูว่าจะไม่เป็นอย่างวันนี้เด็ดขาด คุณหมออีกคนก็วินิจฉัยว่าจะเป็นอย่างนี้ได้ ต้องไปโดนอะไรกระชากมาหรือโดนอะไรแรงๆ อิงบอกไม่โดนอะไร ระวังตัวจะตาย ตอนนั้นเราคิดไม่ออก”

ดิฉัน 651 (เมษายน 2547): 314.

ตัวอย่างข้างต้นเป็นบทสัมภาษณ์ของคุณสุนิสา สุขพันธุ์ถาวร ภรรยาของคุณต้น ภาสกรนที ประธานบริษัทโออิชิ กรุ๊ป กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏใน คำให้สัมภาษณ์นี้ คือการใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเองด้วยการปฏิเสธข้อกล่าวหาถึงสาเหตุที่ทำให้ตัวเองต้องแท้งว่าไม่ได้เกิดจากตัวเธอ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เล่าถึงเหตุการณ์ตอนที่ไปพบแพทย์ และแพทย์ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เธอแท้งว่าเป็นเพราะความไม่ระมัดระวังตัวของคุณสุนิสาเอง เพื่อแสดงให้เห็นว่าคุณสุนิสาเป็นผู้มีความรับผิดชอบและดูแลตัวเองเป็นอย่างดี ไม่มีทางที่เธอจะเป็นสาเหตุของการแท้งในครั้งนี้ได้ด้วยการยืนยันกรานว่า อิงบอกไม่ได้ทำจริงๆ อิงบอกไม่โดนอะไร

4.2.2 การใช้เรื่องเล่าเพื่อกล่าวโทษสิ่งอื่น

เป็นกลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้เรื่องเล่าเพื่อพูดถึงจุดด้อยหรือข้อบกพร่องของตนเองให้ผู้อ่านเห็นว่าข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นนั้นมีสาเหตุจากปัจจัยภายนอก เช่น สภาพแวดล้อม บุคคลอื่น มิใช่เป็นเพราะผู้ให้สัมภาษณ์ขาดความสามารถ ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้รับความเห็นใจจากผู้อ่าน ตัวอย่างเช่น

“...ตอนนั้นเลือกอันดับ 1 วิชาเพราะชอบคำนวณมาก อันดับ 2 สถาปัตย์เพราะชอบวาดรูป อันดับ 3 วิทยาศาสตร์ ความที่เราเรียนบ้านนอก ผู้เด็กกรุงเทพฯ ไม่ได้ เขามีกวดวิชา เราก็สอบไม่ได้ เพราะไม่ได้กวดวิชา ไม่ได้อะไรเลย”

ดิฉัน 666(พฤศจิกายน 2547): 169.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณเสริมพรรณศรี พัฒนกุลถาวร กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือ การกล่าวโทษสิ่งอื่น ทำให้ผู้อ่านเกิดความเห็นใจที่คุณเสริมพรรณศรีไม่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐได้นั้นเป็นเพราะไม่มีโอกาสได้เรียนพิเศษ มิใช่เป็นเพราะคุณเสริมพรรณศรีไม่มีความสามารถหรือเรียนหนังสือไม่เก่ง

4.2.3 การใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจ

กลวิธีการใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจเป็นวิธีการทางภาษาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้เรื่องเล่าที่แสดงให้เห็นถึงอำนาจที่มีมากกว่าผู้อื่นเพื่อผลดีของทั้งตัวผู้ให้สัมภาษณ์เองในแง่ของการรักษาอำนาจให้คงอยู่และผลดีต่อองค์กรในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กลวิธีการแสดงอำนาจนี้จะปรากฏในผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีสถานภาพสูงกว่าผู้ที่ให้สัมภาษณ์กล่าวถึงเท่านั้น ประกอบด้วยวิธีต่างๆ ได้แก่ การดู และการออกคำสั่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.3.1 การดู

เป็นกลวิธีที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความเกรงกลัว โดยบุคคลที่ใช้กลวิธีนี้จะไม่คำนึงว่าตนจะเป็นที่ชื่นชอบของผู้อื่นหรือไม่ สิ่งที่ต้องการคือการควบคุมผู้อื่นและบริหารอำนาจของตน แสดงให้เห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีอำนาจมากกว่าผู้อื่นผ่านคำพูดโดยใช้เรื่องเล่าที่แสดงถึงความมีอำนาจดังกล่าว ในบางกรณีการดูสามารถเพิ่มความสามารถให้บุคคลทำงานได้สำเร็จลุล่วงตามแนวคิดของ Yukl and Tracey (1992) ตัวอย่างเช่น

“เวลาทำงานจะดู ลูกน้องกลัวมาก แต่เขาก็บอกว่ายกให้คนหนึ่งเพราะรู้ว่าไม่มีอะไรพอดูแล้วก็จบ ไม่มีอะไรคิดค้าง”

ดิฉัน 649 (มีนาคม 2547):155.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณปวีณา เหล่าวิวัฒน์วงศ์ ผู้ถือหุ้นของบริษัทสหโมเสคอุตสาหกรรมจำกัด กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงถึงอำนาจด้วยการดูที่แสดงให้ผู้อื่นเห็นว่าคุณปวีณาเป็นผู้มีอำนาจในการปกครองพนักงานและมีความเป็นผู้นำสูงซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวทำให้งานบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว

4.2.3.2 การออกคำสั่ง

เป็นกลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้เรื่องเล่าที่แสดงให้เห็นถึงต้องการควบคุมผู้อื่น แสดงความสำคัญและอำนาจเหนือผู้อื่นผ่านคำพูดและการกระทำ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการ เช่น งานที่มีประสิทธิภาพ ความสำเร็จของงาน ตัวอย่างเช่น

“...แต่ก็ต้องนักเลงสู้แล้ว โอ.เค.คุณสั่งให้จ้อครดเลย ไม่ต้องทำอะไร ทุกอย่างหยุดนึ่งหมด พรุ่งนี้ค่อยไปคุยกัน เขาก็โอ.เค.”

ดิฉัน 664 (ตุลาคม 2547):306.

คำให้สัมภาษณ์ข้างต้นเป็นของคุณไตรทิพย์ ศิวะกฤษณ์กุล ผู้มีอาชีพทำแผนปรับโครงสร้างหนี้ได้เล้าถึงตอนที่ต้องเจรจาท่องกับเจ้าของรถบรรทุกและพนักงานขับรถบรรทุกของโรงงานน้ำตาลแห่งหนึ่งจำนวนรวมกัน 40 คน เนื่องจากเจ้าหนี้รถบรรทุกต้องการให้ทางบริษัทที่คุณ ไตรทิพย์ทำงานอยู่จ่ายเงินค่ารถบรรทุกที่ค้างอยู่ประมาณสิบลกว่าล้านบาท แต่คุณ ไตรทิพย์ไม่สามารถทำตามความต้องการดังกล่าวของเจ้าหนี้ได้เพราะการจ่ายเงินต้องเป็นไปตามกระบวนการทางกฎหมาย ทางตัวแทนของเจ้าหนี้จึงได้ขู่ว่าจะสั่งให้รถบรรทุกหยุดขนน้ำตาลทันที แต่คุณ ไตรทิพย์ไม่ได้แสดงความหวั่นเกรงต่อคำขูดังกล่าวอีกทั้งยังออกคำสั่งให้เจ้าหนี้รถบรรทุกดำเนินการตามที่พูดไว้ คือสั่งให้พนักงานรถบรรทุกหยุดทำงาน แล้วค่อยไปตกลงกันที่กรมบังคับคดีในวันรุ่งขึ้น

กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจที่ปรากฏในคำให้สัมภาษณ์นี้คือการใช้เรื่องเล่าที่แสดงถึงอำนาจด้วยการออกคำสั่ง แสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าคุณ ไตรทิพย์มีอำนาจในการตัดสินใจและการบริหารงานถึงแม้ตกอยู่ในภาวะคับขัน

จากการศึกษาเรื่องกลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์ในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงจะเห็นได้ว่าผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้เปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้นำเสนอภาพลักษณ์ของตนเองผ่านการใช้รูปภาษาคือคำให้สัมภาษณ์ในโครงสร้างส่วนเนื้อเรื่องเพื่อให้อ่านเกิดความประทับใจ ประกอบไปด้วยกลวิธีทางภาษา 2. ลักษณะใหญ่ ได้แก่ การนำเสนอภาพด้านดีของตนเอง ซึ่งประกอบด้วย 1. การกล่าวคำชม 2. การเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดี 3. การแสดงเป้าหมายในอนาคต 4. การแสดงความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกน้อง และการนำเสนอแบบปกป้องตนเองซึ่งประกอบด้วย 1.การใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเอง ได้แก่ การแก้ตัว การขอโทษ และ การปฏิเสธข้อกล่าวหา 2. การใช้เรื่องเล่าเพื่อกล่าวโทษสิ่งอื่น 3. การใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจ ได้แก่ การดูแลและการออกคำสั่ง กลวิธีทั้งหมดที่กล่าวในข้างต้นผู้ให้สัมภาษณ์จะเลือกใช้มากน้อยแตกต่างกันไป แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนกลวิธีการนำเสนอตนเองให้นำประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์ใน
บทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง

กลวิธีการนำเสนอตนเองให้นำประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์		
1. กลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีของตนเอง	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
1.1 การกล่าวคำชม		
1.1.1 การชมตัวเอง	1,747	23.91
1.1.2 การชมสมาชิกในครอบครัว	921	12.60
1.1.3 การชมครู อาจารย์	413	5.65
1.1.4 การชมเพื่อนร่วมงาน	715	9.79
รวมกลวิธีการชม	3,790	51.95
1.2 การเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดี	989	13.53
1.3 การแสดงเป้าหมายในอนาคต	894	12.23
1.4 การแสดงความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกน้อง	265	3.63
รวมกลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีของตนเอง ทั้งสิ้น	5,944	81.34
2. กลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
2.1 การใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเอง		
2.1.1 การแก้ตัว	745	10.19
2.1.2 การขอโทษ	12	0.16
2.1.3 การปฏิเสธข้อกล่าวหา	23	0.32
รวมกลวิธีการใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเอง	780	10.67
2.2 การใช้เรื่องเล่าเพื่อกล่าวโทษสิ่งอื่น	554	7.58
2.3 การใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจ		
2.3.1 การดู	16	0.22
2.3.2 การออกคำสั่ง	14	0.19
รวมกลวิธีการใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจ	30	0.41
รวมกลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเองทั้งสิ้น	1,364	18.66
รวมกลวิธีการนำเสนอตนเองให้นำประทับใจทั้งสิ้น	7,308	100.00

จากข้อมูลตารางข้างต้นพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์เลือกใช้ทั้งกลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีของตนเองและกลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง แต่อย่างไรก็ดีผู้วิจัยพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์เลือกใช้กลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีของตนเองมากกว่าการใช้กลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง จึงอาจกล่าวได้ว่ากลวิธีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้เมื่อให้สัมภาษณ์นั้น คือ การมุ่งสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตนเอง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกระทึกใจต่อตัวผู้ให้สัมภาษณ์

การนำเสนอผู้ให้สัมภาษณ์ให้น่าประทับใจนั้นจะปรากฏใน โครงสร้างของบทสัมภาษณ์ คือคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ในส่วนเนื้อเรื่องซึ่งถือเป็นพื้นที่ของผู้ให้สัมภาษณ์อย่างแท้จริง เนื่องจากไม่มีการแทรกแซงการเขียนโดยผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์อย่างใน ส่วนโครงสร้างและองค์ประกอบของบทสัมภาษณ์ โดยผลการวิจัยพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์นิยมใช้กลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีของตนเองมากถึง 81.34 % ซึ่งประกอบด้วยวิธีการทางภาษาทั้งหมด 4 กลวิธี ได้แก่ 1. การกล่าวคำชม 51.95 % 2. การเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดี 13.53 % 3. การแสดงเป้าหมายในอนาคต 12.23 % 4. การแสดงความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกน้อง 3.63 % ในขณะที่เลือกใช้กลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเองเพียง 18.66 % ซึ่งประกอบด้วยวิธีการทางภาษาทั้งหมด 3 วิธี ได้แก่ 1. การใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเอง 10.67 % 2. การใช้เรื่องเล่าเพื่อกล่าวโทษสิ่งอื่น 7.58 % 3. การใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจ 0.41 %

ผลการศึกษาดังกล่าวช่วยสนับสนุนสมมติฐานที่ว่ากลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์ในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงใช้กลวิธีทางภาษาหลายประการ หากแต่ในผลการวิจัยพบจำนวนกลวิธีทางภาษาที่นอกเหนือไปจากในสมมติฐานที่ตั้งไว้ อันประกอบด้วย การนำเสนอภาพด้านดีของตนเอง ซึ่งได้แก่ การกล่าวคำชม การเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดี การแสดงเป้าหมายในอนาคต และการแสดงความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกน้อง ส่วนการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง ซึ่งได้แก่ การใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเอง การใช้เรื่องเล่าเพื่อกล่าวโทษสิ่งอื่น การใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจ

กลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเองของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยพบนั้นจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างจากทฤษฎีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจ(self-presentation)ของทางตะวันตก กล่าวคือ การนำเสนอแบบปกป้องตนเองตามทฤษฎีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจของตะวันตกนั้น ผู้พูดเป็นผู้แสดงหรือพูดต่อผู้ฟังโดยตรง หากแต่เมื่อปรากฏในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียง

ในนิคยสารสำหรับผู้หญิงแล้วนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์กลับเลือกใช้เรื่องเล่าเป็นสื่อกลางในการเล่าเรื่อง เพื่อสะท้อนภาพลักษณ์หรือบุคลิกของตนเองแทนการพูดถึงลักษณะที่ไม่ดีเหล่านั้นของตนโดยตรง ต่อผู้อ่าน กล่าวคือผู้อ่านจะรับรู้ลักษณะที่แท้จริงของผู้ให้สัมภาษณ์ได้โดยผ่านตัวละครที่ปรากฏในเรื่องเล่าที่ผู้อ่านยกขึ้นมาแทนคำพูดที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตั้งใจกล่าวต่อผู้อ่านโดยตรง การใช้เรื่องเล่านี้จึงถือเป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้เลี่ยงและลดน้ำหนักการแสดงออกถึงภาพลักษณ์ด้านที่ไม่เหมาะสมของตนต่อผู้อ่านได้อีกทางหนึ่ง

กลวิธีต่างๆ เหล่านี้เมื่อปรากฏในบทสัมภาษณ์แต่ละบทจะพบหลายวิธีร่วมกันแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนและรูปแบบของเรื่องเล่าในบทสัมภาษณ์ ความหลากหลายในการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาที่แตกต่างกันนี้ล้วนมีจุดประสงค์เพื่อความมีประสิทธิภาพในการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ กลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจเพียงวิธีใดวิธีหนึ่ง จะสื่อถึงความเป็นตัวตนของผู้ให้สัมภาษณ์ได้เพียงด้านเดียว ไม่สามารถสะท้อนบุคลิกลักษณะหรือภาพลักษณ์โดยรวมของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนได้อย่างชัดเจนและครอบคลุมในทางตรงกันข้ามหากผู้ให้สัมภาษณ์เลือกใช้กลวิธีต่างๆ เหล่านี้แตกต่างกันไปให้สอดคล้องกับแต่ละสถานการณ์ที่เหมาะสม กลวิธีทางภาษาดังกล่าวก็จะกลายเป็นเครื่องมือที่ช่วยสะท้อนภาพลักษณ์โดยรวมทั้งหมดของผู้ให้สัมภาษณ์ได้เป็นอย่างดี เช่น เป็นคนทำงานเก่ง เป็นผู้บริหารที่ดี ฯลฯ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องกลวิธีการนำเสนอบุคคลในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารภาษาไทย สำหรับผู้อ่านมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โครงสร้าง องค์ประกอบในบทสัมภาษณ์และกลวิธีการนำเสนอตนเองให้นำประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์ในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้อ่าน ผลจากการศึกษาพบลักษณะที่น่าสนใจในบทสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

บทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้อ่านประกอบด้วยพื้นที่หลัก 2 ประการ ได้แก่ 1. พื้นที่ของเรียบเรียงบทสัมภาษณ์ ได้แก่ โครงสร้างและองค์ประกอบของบทสัมภาษณ์ 2. พื้นที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ คำให้สัมภาษณ์ในเนื้อเรื่อง รายละเอียดของแต่ละส่วนมีดังต่อไปนี้

1. โครงสร้าง

ผู้วิจัยพบว่าบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้อ่านประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ บทนำ ส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับเนื้อเรื่อง เนื้อเรื่อง และสรุป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 บทนำ เป็นโครงสร้างที่ปรากฏอยู่ส่วนแรกสุดของบทสัมภาษณ์แบ่งได้ 2 ลักษณะ ได้แก่

1.1.1 บทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1.1.1.1 บทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์เพียงเรื่องเดียว

1.1.1.2 บทนำที่มีข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์หลายเรื่องประกอบกัน

1.1.2. บทนำที่มีหัวข้อเป็นที่สนใจของคนในสังคม

1.2 ส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับเนื้อเรื่อง

โครงสร้างการเปลี่ยนเข้าสู่เนื้อเรื่อง

1.2.1 การขึ้นต้นด้วยบุรุษสรรพนามเพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง

1.2.2. การใช้การเกริ่นนำเพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง

1.2.2.1 เบื้องหลังความสำเร็จของอาชีพ

1.2.2.2 ทศนคติต่ออาชีพ

1.2.3. การกล่าวย้อนถึงประวัติชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อเข้าสู่เนื้อเรื่อง

1.3 เนื้อเรื่อง เป็นคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้รายละเอียดในรูปของการเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ที่มีความยาวมากที่สุดในบทสัมภาษณ์

1.3.1 ลักษณะการดำเนินเรื่องในส่วนเนื้อเรื่อง

1.3.1.1. การดำเนินเรื่องเรียงตามลำดับเวลา

1.3.1.1.1 อดีต ปัจจุบัน และ อนาคต

1.3.1.1.2 อดีต และ ปัจจุบัน

1.3.1.2 การดำเนินเรื่องแบบเจาะช่วงเวลา

1.4. สรุป เป็นโครงสร้างที่ปรากฏอยู่ท้ายสุดของบทสัมภาษณ์ การจบบทสัมภาษณ์ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ได้ใช้วิธีการ 3 ลักษณะ

1.4.1. ใช้คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์สรุปจบ ประกอบด้วย

1.4.1.1 สรุปจบด้วยชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์

1.4.1.1.1 จบด้วยข้อคิดในการดำเนินชีวิต

1.4.1.1.2 จบด้วยจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของชีวิต

1.4.1.2 สรุปจบด้วยการทำงานของผู้นให้สัมภาษณ์

1.4.1.2.1 จบด้วยการกล่าวถึงกลยุทธ์การทำงานให้ประสบความสำเร็จ

1.4.1.2.2 จบด้วยการประชาสัมพันธ์ธุรกิจของผู้ให้สัมภาษณ์

1.4.1.3 .สรุปจบด้วยการแสดงทัศนคติต่อเรื่องต่างๆของผู้ให้สัมภาษณ์

1.4.1.3.1 จบด้วยการกล่าวถึงความภูมิใจในชาติไทย

1.4.1.3.2 จบด้วยการกล่าวถึงมุมมองในด้านความรัก

1.4.2 จบด้วยคำพูดของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์

1.4.2.1. จบด้วยการกล่าวถึงผู้ให้สัมภาษณ์

1.4.2.1.1 จบด้วยการกล่าวสรุปเรื่องราวชีวิตของผู้เล่าทั้งหมด

1.4.2.1.2 จบด้วยการกล่าวอ้างหลักคำการเนินชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์

1.4.2.1.3 จบด้วยการกล่าวอ้างคำคม

1.4.2.1.4 จบด้วยการกล่าวถึงคุณงามความดีของผู้ให้สัมภาษณ์

1.4.2.1.5 จบด้วยการกล่าวถึงพรสวรรค์ของผู้ให้สัมภาษณ์

1.4.2.1.6 จบด้วยการกล่าวถึงบทบาทและสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

1.4.2.1.7 จบด้วยการกล่าวถึงอาชีพของผู้ให้สัมภาษณ์

1.4.2.1.8 จบด้วยการกล่าวถึงความรักความผูกพันของผู้ให้สัมภาษณ์

1.4.2.2 จบด้วยการกล่าวถึงผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์

1.4.2.2.1 ด้านธุรกิจ

1.4.2.2.1.1 จบด้วยการกล่าวถึงลักษณะของธุรกิจ

1.4.2.2.1.2 จบด้วยการประชาสัมพันธ์ธุรกิจหรือผลงานของผู้ให้สัมภาษณ์

1.4.2.2.2. ด้านศิลปะ

1.4.2.2.3. ด้านการแพทย์

1.4.2.3 จบด้วยการกล่าวถึงผู้ให้สัมภาษณ์และขอบคุณผู้อื่น

1.4.3 จบด้วยการใช้คำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์และคำพูดของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์

2. องค์ประกอบ

องค์ประกอบในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงประกอบด้วย องค์ประกอบ 2 ลักษณะได้แก่ องค์ประกอบที่เป็นรูปภาพ และ องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่เป็นรูปภาพ คือ ข้อความต่างๆที่ปรากฏในโครงสร้างของบทสัมภาษณ์ ไม่ว่าจะ เป็นการสัมภาษณ์เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ในโครงสร้างส่วนบทนำ ส่วนเชื่อม ต่อระหว่างบทนำและเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป รวมถึงทำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ในโครงสร้างส่วนเนื้อเรื่อง

องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพ คือ ภาพ และ การใช้สี ขนาด กับลักษณะของตัวอักษร องค์ประกอบทั้ง 2 อย่างนี้ ปรากฏในส่วน โครงสร้างของบทสัมภาษณ์ ดังนี้

ตารางที่ 11 แสดงองค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพในโครงสร้างบทสัมภาษณ์

องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาพ	โครงสร้าง			
	บทนำ	ส่วนเชื่อมต่อระหว่างบทนำกับเนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่อง	สรุป
การใช้สี ขนาดและลักษณะตัวอักษร	✓	-	✓	✓
รูปภาพ	✓	-	✓	-

3. ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างกับองค์ประกอบในบทสัมภาษณ์ ได้แก่

- 3.1. อธิบายเนื้อเรื่อง
- 3.2. นำเสนอภาพลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย
 - 3.1 ด้านสุขภาพ
 - 3.2 ด้านครอบครัว
 - 3.3 ด้านการศึกษา
 - 3.4 ด้านการทำงาน
- 3.3. โฆษณาแฝง

4. กลวิธีการนำเสนอตนเองให้นำประทับใจจากคำให้สัมภาษณ์ในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง

กลวิธีการนำเสนอตนเองในบทสัมภาษณ์ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สามารถแสดงวัตถุประสงค์บางประการของบทสัมภาษณ์ได้ชัดเจนและส่งผลให้บทสัมภาษณ์เป็นที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น คำให้สัมภาษณ์ในส่วนเนื้อเรื่อนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ได้ใช้กลวิธีทางภาษาที่สำคัญ 2 วิธี ได้แก่ 1. กลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีให้แก่ตนเอง 2. กลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1. กลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีให้แก่ตนเอง คือ วิธีการทางภาษาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้พูดเพื่อแสดงให้ผู้อ่านเห็นถึงคุณลักษณะด้านดีของตนเองเพื่อให้อ่านเกิดความประทับใจต่อผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วยทั้งหมด 4 กลวิธี ได้แก่ 1. การกล่าวคำชม 2. การเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดี 3. การแสดงเป้าหมายในอนาคต 4. การแสดงความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกน้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1 การกล่าวคำชม

4.1.1.1 การชมตัวเอง

- 4.1.1.1.1. การลดน้ำหนักคำชม
- 4.1.1.1.2. การยกตัวอย่างเหตุการณ์หรือการกระทำ
- 4.1.1.1.3. การอ้างอันดับหรือตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จ
- 4.1.1.1.4. การอ้างอันดับหรือตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จ รางวัล และ สถาบันที่น่าเชื่อถือ

- 4.1.1.1.5 การอ้างอันดับหรือตัวเลขของความสำเร็จ รางวัล และแหล่งข้อมูล
นำเชื่อถือที่เผยแพร่ได้อย่างกว้างขวาง
- 4.1.1.1.6 การอ้างอันดับหรือตัวเลขทางสถิติของความสำเร็จ บุคคลที่มีชื่อเสียงและ
การยกตัวอย่าง
- 4.1.1.1.7 การอ้างบุคคลผู้มีชื่อเสียง
- 4.1.1.1.8 การอ้างถึงระยะเวลาการทำงาน
- 4.1.1.1.9 การอ้างถึงระยะเวลาการทำงาน รางวัล และสถาบันที่น่าเชื่อถือ
- 4.1.1.1.10 การเปรียบเทียบ
 - 4.1.1.1.10.1 การเปรียบเทียบกิจการของผู้ให้สัมภาษณ์
กับกิจการของผู้อื่นและการให้ตัวอย่าง
 - 4.1.1.1.10.2 การเปรียบเทียบแนวคิดของชาวตะวันตกกับแนวคิดของชาวไทย
 - 4.1.1.1.10.3 การเปรียบเทียบลักษณะงานหรือความสามารถ ของ
ผู้ให้สัมภาษณ์
 - 4.1.1.1.10.4 การเปรียบเทียบผู้ให้สัมภาษณ์กับผู้อื่น
 - 4.1.1.1.11 การอ้างถึงระยะเวลาการทำงานและการเปรียบเทียบ
- 4.1.1.2 การชมสมาชิกในครอบครัว
- 4.1.1.3 การชมครู อาจารย์
- 4.1.1.4 การชมเพื่อนร่วมงาน
- 4.1.2 การเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดี
- 4.1.3 การแสดงเป้าหมายในอนาคต
- 4.1.4 การแสดงความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกน้อง

4.2. กลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง คือวิธีการทางภาษาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้เรื่องเล่าเพื่อ
ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าลักษณะด้านไม่ดีของตนเองเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ ประกอบด้วยกลวิธีทางภาษา 3 วิธี
ได้แก่ 1.การใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงข้อเสียของตนเอง 2 การใช้เรื่องเล่าเพื่อกล่าวโทษสิ่ง
อื่น 3 การใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 การใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงชื่อเสียงของตนเอง ประกอบด้วย

4.2.1.1 การแก้ตัว

4.2.1.2 การขอโทษ

4.2.1.3 การปฏิเสธข้อกล่าวหา

4.2.2 การใช้เรื่องเล่าเพื่อกล่าวโทษสิ่งอื่น

4.2.3 การใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจ ประกอบด้วย

4.2.3.1 การดู

4.2.3.2 การออกคำสั่ง

ผู้วิจัยพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์เลือกใช้กลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีให้แก่ตนเองมากกว่าการใช้กลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเอง โดยผู้ให้สัมภาษณ์เลือกใช้กลวิธีการกล่าวชมมากที่สุดถึง 51.95% จากกลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีให้แก่ตนเองรวมทั้งสิ้น 81.34% ในขณะที่เลือกใช้กลวิธีการใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงชื่อเสียงของตนเองมากที่สุด 10.67% จากกลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเองรวมทั้งสิ้น 18.66%

ทั้งกลวิธีการนำเสนอภาพด้านดีให้แก่ตนเองและกลวิธีการนำเสนอแบบปกป้องตนเองที่พบในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการนำเสนอตนเองให้นำประทับใจของผู้วิจัยชาวตะวันตก 2 ท่านคือ Jones & Pittman และ Tedeschi and Lindskold มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความครอบคลุมและสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยมากที่สุด โดยกลวิธีที่พบนั้นมีกลวิธีที่เหมือนกับกลวิธีการนำเสนอตนเองให้นำประทับใจของทั้ง Jones & Pittman (1982) และ Tedeschi and Lindskold (1976) ซึ่งได้แก่ การกล่าวคำชม

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบกลวิธีการนำเสนอตนเองให้นำประทับใจที่แตกต่างนอกเหนือไปจากทฤษฎีการนำเสนอตนเองให้นำประทับใจทั้งทฤษฎีของ Jones & Pittman (1982) และ Tedeschi and Lindskold (1976) อันได้แก่ การเลือกแสดงทัศนคติเฉพาะในด้านดี การแสดงเป้าหมายในอนาคต การแสดงความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกน้อง การใช้เรื่องเล่าเพื่อให้เหตุผลในการพูดถึงชื่อเสียงของตนเอง การใช้เรื่องเล่าเพื่อกล่าวโทษสิ่งอื่น และ การใช้เรื่องเล่าเพื่อแสดงอำนาจ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง ทำให้พบภาพรวมของบทสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วย โครงสร้างและองค์ประกอบในบทสัมภาษณ์ซึ่งเป็นการนำเสนอบทสัมภาษณ์จากมุมมองของผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันในแง่ของการปรากฏร่วมกันและการแสดงหน้าที่ของบทสัมภาษณ์ซึ่งได้แก่ การอธิบายเนื้อหา การนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์และการโฆษณาแฝง

นอกจากผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะทำให้บทสัมภาษณ์น่าสนใจด้วยการนำเสนอผู้ให้สัมภาษณ์ให้น่าประทับใจในส่วนโครงสร้างของบทสัมภาษณ์แล้ว ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ยังใช้องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาษาของบทสัมภาษณ์ ได้แก่ การใช้ภาพถ่ายและการใช้สีกับขนาดตัวอักษร องค์ประกอบที่ไม่ใช่รูปภาษาทั้งสองอย่างนี้ช่วยในการสื่อความหมายในการนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ ครอบครัวยุทธศาสตร์ การศึกษา และการทำงานของตัวผู้ให้สัมภาษณ์ ทำให้ผู้อ่านรับรู้ผู้ให้สัมภาษณ์ในทางที่ดีและเกิดความประทับใจต่อตัวผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้วิจัยพบว่าผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์มิได้หยุดอยู่เพียงการทำให้ผู้อ่านประทับใจต่อผู้ให้สัมภาษณ์เท่านั้น แต่ยังใช้ประโยชน์จากความประทับใจที่เกิดจากทั้งโครงสร้าง องค์ประกอบ และการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจของผู้ให้สัมภาษณ์นำเสนอเนื้อหาในลักษณะของการแฝงโฆษณาไว้ในบทสัมภาษณ์ได้อีกด้วย กล่าวคือ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์จะใช้ทั้งพื้นที่ในส่วนของตน ได้แก่ โครงสร้างและองค์ประกอบผสมผสานกับพื้นที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ คือ คำให้สัมภาษณ์ในส่วนเนื้อเรื่องสะท้อนให้เห็นถึงวัตถุประสงค์แอบแฝงบางประการ คือ การโฆษณาแฝงในบทสัมภาษณ์ ตัวอย่างเช่นบทสัมภาษณ์ของคุณสุนิสา สุขพันธุ์ธาร ภรรยาของคุณตัน ภาสกรนที ผู้เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์ชาเขียวโออิชิ ผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์มิได้นำเสนอเพียงภาพลักษณ์ของคุณสุนิสาในแง่ของผู้หญิงแกร่งและเก่งที่ฝ่าฟันอุปสรรคและยื่นเคียงข้างสามีจนประสบความสำเร็จทั้งในชีวิตครอบครัวและการทำงานเท่านั้นแต่ยังแฝงโฆษณาผลิตภัณฑ์รวมถึงธุรกิจของครอบครัวนี้ผ่านทางองค์ประกอบรูปภาพในโครงสร้างบทสัมภาษณ์ส่วนเนื้อหา และจากการกล่าวถึงสินค้าในคำให้สัมภาษณ์ของคุณสุนิสาให้แก่ผู้อ่านอีกด้วย ถือเป็น การประชาสัมพันธ์ธุรกิจและโฆษณาผลิตภัณฑ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ไปในขณะเดียวกัน สอดคล้องกับที่ Cook (1992) ได้อธิบายว่าบทความแฝงโฆษณาเป็นบทแทรกในนิตยสาร การนำเสนอเนื้อหาแม้ว่าจะเอื้อต่อประโยชน์ของผู้โฆษณา แต่ไม่เน้นการให้ข้อมูลสินค้ามากนักหรือมุ่งเน้นแต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเพียงอย่างเดียว

เหมือนกับงานโฆษณาทั่วไป เช่นเดียวกับข้อมูลที่ผู้วิจัยพบในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง กล่าวคือ บทสัมภาษณ์มุ่งเสนอประวัติชีวิตและประวัติการทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นหลัก หากแต่บางครั้งอาจมีการพูดถึงสินค้าหรือการโฆษณาแฝง

การแฝงโฆษณานี้มักพบในบทสัมภาษณ์ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นเจ้าของกิจการหรือสินค้า โดยได้นำเสนอผ่านทั้งคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ ภาพถ่ายประกอบเนื้อเรื่อง รวมถึงการเขียนโฆษณาโดยผู้เรียบเรียงบทสัมภาษณ์เองในส่วนบทส่งท้ายของผู้ให้สัมภาษณ์

จำนวนของบทสัมภาษณ์ที่นำมาศึกษาจากจำนวน 144 บทสัมภาษณ์ พบบทสัมภาษณ์ที่มีการแฝงโฆษณา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนบทสัมภาษณ์ที่มีการแฝงโฆษณา

บทสัมภาษณ์ในนิตยสาร สำหรับผู้หญิง		บทความแฝงโฆษณา ในบทสัมภาษณ์	
ชื่อนิตยสาร	จำนวนเล่มที่ นำมาศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ดิฉัน	48	38	79.17
แพรว	72	43	59.72
ขวัญเรือน	24	6	25.00
รวม	144	87	

จากการวิเคราะห์ที่ปรากฏในตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีการแฝงโฆษณาในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง โดยนิตยสารที่มีการแฝงโฆษณาในบทสัมภาษณ์มากที่สุดคือ นิตยสารดิฉัน คิดเป็นร้อยละ 79.17 รองลงมาคือนิตยสารแพรว คิดเป็น ร้อยละ 59.72 และ นิตยสารสตรีที่มีการโฆษณาแฝงน้อยที่สุดคือ นิตยสารขวัญเรือน คิดเป็นร้อยละ 25.00

ผลการศึกษาดังกล่าวยังสามารถแสดงให้เห็นแนวโน้มของนิตยสารสำหรับผู้หญิงที่มีแนวโน้มของการเป็นธุรกิจสิ่งพิมพ์ที่มีการโฆษณาแฝงเข้ามาเพิ่มสูงขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษากลวิธีการนำเสนอบุคคลในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิงซึ่งเป็นการศึกษาเบื้องต้น โดยได้เสนอให้เห็นเพียงภาพรวมของโครงสร้างและองค์ประกอบในบทสัมภาษณ์ รวมถึงกลวิธีทางภาษาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงใช้ในคำให้สัมภาษณ์ ดังนั้นจึงอาจมีประเด็นอื่นๆในการศึกษาบทสัมภาษณ์ที่ยังสามารถศึกษาต่อได้อีก เช่น

- 1) การศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการนำเสนอตนเองระหว่างในนิตยสารสำหรับผู้หญิงกับนิตยสารสำหรับผู้ชาย
- 2) การศึกษากลวิธีการนำเสนอตนเองให้น่าประทับใจในสื่อประเภทอื่นๆ
- 3) การศึกษาอัตลักษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารสำหรับผู้หญิง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ชวรัตน์ เชิดชัย. 2520. การบรรณาธิกรณหนังสือพิมพ์และนิตยสาร. กรุงเทพฯ:
แผนกนิเทศวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทรงธรรม วงศ์วิรุฬห์. 2547. การวางโครงเรื่องในปริจเฉทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ตรงและ
ประสบการณ์อ้อมในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพพร ประชากุล. 2541. จินตทัศน์ทางสังคมในภาษาสื่อมวลชน. เอกสารบันทึกการเสวนาของ
โครงการสื่อสันติภาพ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประไพพรรณ พึ่งฉิม. 2542. กลวิธีการถามในปริจเฉทการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์สองประเภท.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาลี บุญศิริพันธ์. 2537. หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ประกายพริ้ง.
- เมตตา กฤตวิทย์. 2534. หลักการสัมภาษณ์ในวงการบริหารธุรกิจ และการสื่อสารมวลชน.
พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รวมพร ศรีสุมานันท์. 2541. การวิเคราะห์การเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรินทรา ไกยรวงศ์. 2540. มิติแห่งการบริโภคที่ปรากฏในนิตยสารผู้หญิง. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โท สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ดา ศิริพันธ์. 2537. เทคนิคการถ่ายภาพ. กรุงเทพฯ : ด้านสุชาการพิมพ์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2538. ศัพท์การตลาดและการโฆษณา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
พัฒนาศึกษา.
- สมทรง บุรุษพัฒน์. 2537. วเคราะห์วิเคราะห์: การวิเคราะห์ภาษาระดับข้อความ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- สุจินดา ประสงค์ตันสกุล. 2540. การวิเคราะห์เนื้อหาและกลวิธีการเล่าเรื่องรายการโทรทัศน์
แบบเดือนกัษรายการ "เถียด". วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการ
สื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. 2545. การเลี้ยว: หลักการและเทคนิค. กรุงเทพมหานคร:

ศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

เสรี วงษ์มณฑา. 2540. ครบเครื่องเรื่องการสื่อสารการตลาด. วิธีคิดพัฒนา.

อดิสา วงศ์ลักษณ์พันธ์. 2542. การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุบลวรรณ ปิติพัฒนา โฆษิต. 2529. บทบาทของนิตยสารผู้หญิงในการให้ความรู้เพื่อพัฒนาสตรี.

ปริญญาโท สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุบลวรรณ ปิติพัฒนา โฆษิต และอวยพร พานิช. 2532. 100 ปีของนิตยสารสตรีไทย (พ.ศ. 2431 –

2531). รายงานการวิจัยประกอบ Forum ผู้หญิงกับสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรรัตน์ เรืองสกุล. 2541. การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรัญญา มิ่งเมือง. 2534. การ "เลี้ยว" ทางวิทยุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการ

สื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุริสา โกวิทย์ดำรง. 2542. การวิเคราะห์เนื้อหาการให้ความรู้ขนาดสั้นทางโทรทัศน์

ที่มีวัตถุประสงค์ทางการตลาดและการเปิดรับ การตระหนักรู้และทัศนคติของผู้ชม

รายการสตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการโฆษณา คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

- Allan, Bell. 1991. The language of the news media. Oxford: Blackwell.
- Allen, Chris T., Thomas C. O'Guin and Richard J. Semenik. 1997. Advertising. South Western College Publishing.
- Bauer, Caroline Feller & Wilson. 1977. Handbook for Storytellers. Chicago: American Library Association , 50 East Huron.
- Braun, O. L. and R. A. Wicklund. 1989. Psychological antecedents of conspicuous consumption. Journal of Economic Psychology 10: 161-187.
- Bromley, D. B. 1993. Reputation, image, and impression management. New York: John Wiley & Sons.
- Brown, Gillian & Yule, George. 1983. Discourse Analysis. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bruner. 1990. The narrative construction of reality. Critical Inquiry 18: 1-21.
- Chomsky, N. 1965. Syntactic structures. London: Mouton.
- Christopher & Schlenker. 2004. Materialism and Affect: The Role of Self-Presentational Concerns. Journal of Social and Clinical Psychology 23: 260-272.
- Cialdini, R.B. & Richardson, K.D. 1980. Two indirect tactics of image management: Basking and blasting. Journal of Personality and Social Psychology 39: 406-415.
- Cook, Guy. 1992. The Discourse of Advertising. Routededge.
- Dennis L. Wilcox. 1996. Public Relations Writing and Media Techniques. 3rd Edition. Addison-Wesley.
- Dittmarh H.& Pepper L. 1994. To have is to be: Materialism and person perception in working-class and middle-class British adolescents. Journal of economic psychology 15: 233-251.
- Georgakopoulo & Goutsos. 1997. Discourse Analysis and Introduction. Edinburgh University.
- Goffman, E. 1959. The presentation of self in everyday life. Garden City, N.Y.: Doubleday Anchor.

- Goffman, E. 1981. Radio Talk. In Forms of Talk. Oxford: Blackwell.
- Haliday, M.A.K. & Hasan, Ruqaiya. 1976. Cohesion in English. Hong Kong: Longman.
- John Hedgecoe. 1993. John Hedgecoe's Complete Guide to Photographing People.
Sterling Pub Co Inc; Reprint edition.
- Jones, E. E., & Pittman, T. S. 1982. Toward a general theory of strategic self-presentation.
In J. Suls (Ed.). Psychological perspectives on the self 1: 231–262.
Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Jones, E. E., & S. Berglas. 1978. Control of attributions about the self through
self-handicapping strategies: The appeal of alcohol and the role of underachievement.
Personality and Social Psychology Bulletin 4: 200-206.
- John Louis Lucaites & Celeste Michelle Condit. 1985. Re-constructing Narrative Theory:
A Functional Perspective. Journal of Communication 35: 90.
- Karrh , James A. 1998. Brand Placement: A Review. Journal of Current Issues and Research
in Advertising 20- 31.
- Kenneth J. Gergen. 1994. Realities and Relationships: Soundings in Social Construction.
Harvard University Press.
- Kipnis, D., Schmidt,S.M. 1988. Upward-influence styles: relationship with performance
evaluations, salary, and stress. Administrative Science Quarterly 33: 528-42.
- Lane, W. Ronald and J. Thomas Russell. 1996. Kleppner's Advertising Procedure
(13th Edition). Prentice Hall.
- Labov , William and Joshua Waletzky. 1967. Narrative analysis. In J. Helm (ed.)
Essays on the Verbal and Variation Arts. Seattle: U. of Washington Press.
- Levinson, S. 1988. Generalized Conversational Implicatures and the Semantics/
Pragmatics Interface. Ms. University of Cambridge.
- Leary, M. R., & Miller, R. S. 2000. Self-presentational perspectives on personal relationships.
In S. Duck & W. Iches(Eds.). The social psychology of personal relationships.
New York: Wiley.

- Longacre, Robert E. 1983. The Grammar of discourse. New York ; London : Plenum Pr.
- MacIntyre, A. 1984. After Virtue: A Study in Moral Theory. Notre Dame: University of Notre Dame Press.
- Martin Kilduff, David V. Day. 1994. The Effects of Self-Monitoring on Managerial Careers. The Academy of Management Journal 37: 1047-1060.
- Mick, David Glen. 1992. Levels of Subjective Comprehension in Advertising Processing and Their Relations to Ad Perceptions, Attitude, and Memory. Journal of Consumer Research 18: 411-424.
- M.R. Leary and R.M. 1990. Kowalski, Impression management: A literature review and two component model. Psychological Bulletin 107: 34-47.
- Philip, Kotler. 1997. Marketing Management, 3 rd ed. London: Prentice / Hall International Inc.
- Rosenfeld, L., Anderson, T., Hatcher, G., Roughgarden, J., and Shkedy, Y. 1995. Upwelling fronts and barnacle recruitment in central California. MBARI tech. report 95-19.
- Richins, M.L. & Dawson, S. 1992. A consumer values orientation for materialism and its measurement: scale development and validation. Journal of Consumer Research 19: 303-316.
- Rossiter, John R. 1997. Advertising Communications and Promotion Management . New York: McGraw –Hill.
- Sandler, Dennis M. and Eugene Secunda. 1993. Point of View: Blurred Boundaries: Where does Editorial End and Advertising Begin?. Journal of Advertising Research 33: 73-81.
- Schiffrin, Deborah. 1994. Approaches to Discourse Analysis. Oxford: Blackwell.
- Schlenker Barry R. 2004. Providing and withholding impression management support for romantic partners: Gender of the audience matters. Journal of experimental social psychology 40: 41-51.
- Schroeder, J.E. & Dugal, S.S. 1995. Psychological Correlates of the Materialism Construct. Journal of Social Behavior and Personality 10: 243-253.

- Shimanoff, S. B. 1985. Expressing emotions in words: Verbal patterns of interaction. Journal of Communication 35: 16-31.
- Smith, Jeanette. 1994. The Advertising Kit: A complete Guide For Small Business.
An Imprint.
- Stevens C.K.& Kristof A.L. 1995. Making the right impression: a field study of applicant impression management during job interview. Journal of applied psychology 80: 587- 606.
- Stubbs, Michael. 1983. Discourse Analysis: the Sociolinguistic Analysis of Natural Language.
Great Britain: Basil Blackwell Publisher Limited.
- T., & Lindskold, S. 1976. Social psychology: Interdependence, interaction, and influence.
New York: Wiley.
- Tetlock, P.E, Manstead, A.S. 1985. Impression management versus intrapsychic explanations in social psychology: a useful dichotomy. Psychological Review 92: 59-77.
- Tilley, Adrian. 1991. 'Narrative'. In David Lusted (Ed.): The Media Studies Book. London: Routledge.
- Watson. 1998. Materialism and debt: a study of current attitudes and behaviors. Advances in Consumer Research 25: 203-207.
- Webster's third new international dictionary of the English language. 1976. Massachusetts, U.S.A.: G&C Merriam company publisher.
- Yukl G. & Tracey J. B. 1992. Consequences of influence tactics used with subordinates, peers, and the boss. Journal of applied psychology 77: 525-535.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวเพิ่มทิพย์ บัวเพชร เกิดเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2525 ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่งเหรียญทอง) สาขามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2546 และเข้าศึกษาต่อสาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย ในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2547

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย